Notă pentru arhivare digitală

Acest volum este pus la dispoziție în scop documentar, educațional și de conservare culturală.

Notă privind drepturile de autor

Drepturile de autor aparțin autorilor și deținătorilor legali. Dacă ești titularul drepturilor și consideri că materialul a fost publicat fără acord, te rugăm să ne contactezi pentru clarificare sau remediere.

Notă privind copia privată și utilizarea personală

Conform interpretărilor prezentate de Observatorul european privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, structură a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), legislațiile statelor membre ale Uniunii Europene permit, în anumite condiții, realizarea unei copii a unei opere protejate pentru uz personal sau pentru cercul familiei și al prietenilor apropiați.

Această situație poate include și realizarea unei copii digitale a unei opere pe care utilizatorul o deține deja în mod legal (de exemplu în format tipărit), inclusiv prin descărcarea unei copii de pe Internet, cu condiția ca opera să fi fost făcută publică, ca utilizarea să nu afecteze exploatarea normală a operei și ca aceasta să nu prejudicieze titularul drepturilor.

Explicații detaliate pot fi consultate în documentul "Frequently

Asked Questions on Copyright" elaborat de Observatorul european privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală (EUIPO):
https://tinyurl.com/ccdrocopy

Cerere de completări și corecturi

Dacă ai remarcat o eroare de scanare sau poți furniza informații documentate privind această ediție, ne poți transmite datele pentru actualizare.

COLIN FALCONER

TEROARE

Prolog.

Buenos Aires, Argentina martie 1976 „Credința în originea supranaturală a răului este inutilă; oamenii sunt singuri capabili de cele mai mari mișelii.”

Joseph Conrad.

Atât de multă moarte. Cu toate acestea, a început și s-a terminat cu viață. Două vieți.

Doctorul se uita la ele pe deasupra ochelarilor, strâmbându-se.

— Trebuie să fiți pregătiți pentru ce e mai rău. Are probleme respiratorii acute și am observat și o aritmie cardiacă. Rugați-vă pentru ea.

Rosa se uită la el. Își simțea trupul de parcă cineva i l-ar fi scobit cu unghiile. Își privi buricul și scoase un țipăt scurt.

Reuben o luă în brațe. Se uita la copilul din mâinile ei. Avea strălucirea roză a oricărui nou-născut, ochi mari, căprui, umezi. Începu să plângă, de parcă ar fi înțeles sentința la moarte dată sorei ei gemene. De parcă, chiar din primele ei clipe de viață ar fi înțeles că lumea vrea s-o despartă de sora ei.

Reuben încercă s-o liniștească. Îi simțea pălmuța strângându-i tare degetul. Atât de mică și delicată. Dumnezeu îl avertiza. Riscase viața celor pe care îi iubea și acum El îi arăta că ceea ce-i fusese dat i se putea lua la fel de ușor.

Era vina sa.

— Nu este nici o speranță? se auzi el spunând.

— Întotdeauna există speranță, dar am făcut tot ce se putea face. Acum este în mâinile Domnului.

Nu voia să-l privească în ochi. Era tânăr, aproape de vârsta lui Reuben. Încercă să se detașeze, ca să poată trece la un alt

pacient.

— Cel puțin mai aveți o fiică.

— Pot s-o văd? întrebă Rosa.

*

Eva avea gușă, iar pielea îi atârna. Arăta ca un pui de iepure care nu făcuse încă ochi. Reuben îi putea număra coastele, iar firul de identificare legat de gleznă era cu puțin mai subțire decât degetul ei mare. Un tub de oxigen îi fusese înfipt în obraz. Țipa; era un țipăt straniu, ascuțit, la fel ca cel al unui pescăruș.

— Eva, murmură Rosa.

Părea atât de mică, chiar și pentru incubatorul pierdut în vasta lume albă a spitalului. Membrele i se zbăteau, iar fața i se strâmba ca la o maimuță.

Rosa i-o dădu pe cealaltă fetiță, Simone. O privea pe soția sa cum o mângâia pe Eva, din instinct, presupuse. O luase în brațe și o legăna, dar micuța își arcui spatele și începu să țipe și mai tare, fața înroșindu-i-se de durere și supărare. Se înecă și buzele i se făcură vinete.

— Las-o jos, spuse Reuben.

Eva se zbătea și mai tare. Gura lipsită de dinți căuta aer; ochii îi erau strâns închiși.

— Las-o jos!

Rosa începu să tremure. Părea la fel de înspăimântată și neajutorată ca fetița. Se supuse, lăsând-o pe Eva jos în leagăn, apoi se dădu înapoi, cu pumnul strâns la gură și ochii plini de lacrimi.

Reuben nu știa ce-l apucase. Poate că intuia, simțindu-se pentru o clipă în locul Evei, în adăpostul cald al pântecului Rosei, simțind atingerile moi și îmbrățișarea surorii gemene. Din momentul concepției, și-a dat seama el, nu fusese o parte întreagă, ci doar jumătate.

Acum, în fața primei sale lupte, îi era frig și era singură.

O puse pe Simone cu fața lângă sora ei în leagăn. Imediat, fata se strânse lângă ea și, conștient sau nu, își puse brațul stâng în jurul ei. Aproape imediat țipetele groaznice încetară.

Simți cum îi îngheață transpirația.

Ochii Rosei îl priveau țintă. Reuben ridică din umeri. Cine poate explica de ce facem anumite lucruri?

*

Doctorul îi găsi pe soții Altman încă veghind asupra gemenelor.

— Eva răspunde bine la tratament. O veți putea lua acasă în câteva zile.

Reuben nu-și putea lua ochii de la fetele sale. Stăteau cu degetul mare una în gura celeilalte.

— Mulțumesc, doctore.

Acesta zâmbi.

— Cu trei zile în urmă mi-ați spus că va muri. Este un miracol.

— După experiența mea, copiii, chiar și cei mai mici, sunt foarte încăpățânați.

— S-a oprit din plâns imediat ce am pus-o pe Simone în pătuț cu ea.

Doctorul zâmbi îngăduitor.

— Da, desigur.

Reuben se aplecă deasupra pătuțului. Gemenele adormiseră. Reuben, ateul, spuse o rugăciune către Dumnezeul în care nu mai credea și jură că nu le va mai pune vreodată în primejdie.

Un jurământ pe care știa încă de pe-acum că nu va putea să-l țină.

I.

Argentina, 1974-1976

Buenos Aires, martie 1976

Dintre cele peste cincizeci de persoane care participau la botezul din catedrala San Isidro, Julio Castro era singurul care se culcase cu mama celor două fetițe ce intrau astăzi în sânul bisericii. Îi era greu să se concentreze asupra cuvintelor preotului care enumera îndatoririle nașilor. Se uita fix la Rosa și nu putea să se gândească decât că „te iubesc încă”.

Zâmbetul îi înghețase.

Încă te iubesc.

Gemenele fuseseră îmbrăcate în cămășuțe albe, ale căror trene atârnau din brațele părinților până pe podea. Imnurile se

ridicau spre cupola înaltă a catedralei, iar pașii preotului erau amplificați de marmura masivă.

Rosa arăta minunat. Părul des ce-i ajungea până la umeri îi încadra fața angelică. Mândria unei fete sărace. O învinovățești, Julio? Ai știut întotdeauna că va reuși mai bine decât tine, dar de fiecare dată când se uita la ea simțea o arsură puternică în stomac, ca un ulcer.

Păși în față împreună cu fratele lui Reuben pentru a accepta îndatoririle de naș. Privi la Rosa. Ea îi răspunse cu un zâmbet rece. Se întreba dacă ea măcar ghicea suferințele pe care i le provoca.

Au făcut poze pe treptele catedralei. Rosa purta o rochie albă cu umerii întăriți și avea mănuși lungi care îi accentuau bronzul brațelor. Julio încercă să și-o imagineze goală, dar această amintire pălise, părea ireală, ca un parfum îndepărtat. Reuben stătea alături de ea, în costumul său Gucci asortat cu bronzul de Mar del Plata, relaxat și satisfăcut.

Toată lumea zâmbea. Chiar și Julio: acești copii ar fi trebuit să fie ai mei.

Septembrie 1974

Istoria Buenos Airesului poate fi reconstituită din cartea de telefon: Calderón, Rosetti, Mason, Muller, Levi. Valuri succesive de imigranți din Spania, Italia, Marea Britanie, Europa de Est și Siria au creat un hibrid mai cosmopolit decât în orice alt oraș din America de Sud. În Argentina se spune că mexicanii provin din azteci, peruanii din incași, iar argentinienii din vapoare.

Locuitorii din Buenos Aires îți spun porteños, oamenii portului, iar un porteño este un italian care vorbește spaniola, locuiește într-o casă franțuzească și se crede britanic. Influența britanică este evidentă. Ceasul din fața gării Retiro este o replică a Big Benului, cadou din partea guvernului britanic. Cutiile de poștă roșii sunt identice cu cele de pe Oxford Street; de fapt, fuseseră importate din Anglia cu decenii în urmă. Apoi erau instituțiile britanice tipice: cluburile; erau cluburi de polo, de rugby și, desigur, cluburi britanice. La sfârșitul anilor șaptezeci, comunitatea micuță a expatriaților încă mai

lua ceaiul de după-amiază, bea gin roz și vorbea engleză cu accentul de-acasă.

Dar asta era doar patină, fiindcă dedesubt, realitatea era întunecată și înspăimântătoare. Majoritatea porteńoților aveau dublă cetățenie, spaniolă ori italiană, iar codul lor era bazat pe machism. Unei femei frumoase i se făceau propuneri sexuale directe pe stradă. Era considerată o formă de artă și i se găsise chiar un nume: piropo. Temperamentul argentinienilor nu venea de la Westminster, ci de la conquistadorii și nisipul însângerat al Coloseumului. În pieptul jucătorului elegant de polo bătea o inimă de sălbatic.

Dar orașul nu era doar un loc; era și o eră. Pentru Buenos Airesul anului 1974 se apropiau vremuri tenebroase.

Perón, marele general Juan Domingo Perón, murise. Corpul său fusese expus pentru ca poporul să-l jelească atât de mult timp, încât trebuise să li se dea oamenilor să mai sărute cadavrul descompus. Cea de-a treia soție a sa, o fostă cântăreață de bar, cunoscută sub numele de Isabelita, devenise președinte. Țesătura fragilă care ținuse țara până atunci începuse să se destrame.

Vreme de doi ani țara fusese zguduită de greve, revolte ale studenților și terorism. Montoneros, cea mai radicală aripă a partidului peronist, declanșase o campanie de atentate cu bombe. Pentru a-și finanța activitățile au început să răpească oameni bogați și cetățeni străini pentru a obține răscumpărările. Până în primăvară, ajunseseră la patruzeci și trei de milioane dolari.

Ca răspuns, ministrul protecției sociale a organizat Alianza Anticomunista Argentina, tripla A, niște bandiți cu ochelari de soare și cămăși cu gulere răsfrânte care bântuiau suburbiile în Forduri Falcon verzi, fără numere de înmatriculare, cu mitraliere, care aveau propriul program de răpiri pentru răzbunare sau pentru obținerea de răscumpărări. Țara se îndrepta spre anarhie.

Nimeni, bogat sau sărac, nu era ferit de teroare. La Munro, o suburbie muncitorească, soției unui muncitor i-a fost smuls copilul din mână pe când intra într-un magazin. Pentru a și-l

recăpăta, ea a fost silită să-și golească conținutul sărăcăcios al poșetei pe trotuar. În aceeași zi, proprietarul unei ferme de armăsari a fost răpit de către ofițeri ai armatei. Răscumpărarea nu a fost plătită cash, ci prin transferul actelor de proprietate asupra unor cai, care a oferit răpitorilor accesul la prestigiosul Tatersal Ring, administrat de Jockey Club.

Acesta era Buenos Airesul anului 1974 în primăvara în care Julio Castro a întâlnit femeia care îl va costa viața.

O văzuse pentru prima oară într-unul din acele bărulețe întunecoase de pe Reconquista. Era de departe cea mai frumoasă femeie de acolo, îmbrăcată într-o rochie roșie strălucitoare și cu pantofi de piele neagră. Fuma o țigară, pe care o ținea între degetul mijlociu și inelar, mâna stângă odihnindu-i-se pe obraz. Unghiile erau vopsite stacojiu și avea privirea de oțel. Chiar dacă trăia într-o lume bărbătească, ea o strângea de coaie.

Era împreună cu o altă femeie, care, în alte condiții, ar fi putut trece drept atractivă, dar alături de Rosa era plată.

Cântăreața lălăia un tango în lunfardo, dialectul hispano-italian care se utiliza în Buenos Aires. Era acompaniată de un bărbat ce cânta la bandoneón, legat cu piele de pantalonii săi negri. Ca toate tangourile, și acesta vorbea despre un bărbat născut sub o stea nefericită, despre trădare și suferință dintr-o dragoste neîmpărtășită.

Julio observă cum un număr de tineri ca și el încercaseră să o abordeze pe Rosa, dar ea îi ignorase, neoferindu-le nici măcar onoarea unei priviri. Mai văzu și cum, cu fiecare abordare, prietena ei devenea din ce în ce mai nervoasă, ascunzându-și dezamăgirea printr-o înghițitură.

Nu arăta așa rău, decise Julio. Purta o fustă mini neagră, iar bluza decoltată dezvăluia o frumoasă pereche de bolsas.

Julio se privi în oglinda ce atârna deasupra barului. Era înalt și subțire, cu părul revărsându-i-se peste gulerul cămășii. I se spusese că seamănă puțin cu tenismanul Ilie Năstase. Își trecu mâna prin păr și se declară satisfăcut de ce vedea. Cămașa îi era deschisă și la al doilea nasture.

Își luă paharul și traversă încăperea.

— Pot să vă ofer ceva de băut?

Prietena Rosei își ridică privirea surprinsă și pentru o clipă crezu că-și va vărsa restul de tinto peste acele lucruri promițătoare.

— Mie?

Privirea ei plină de dorință îl întristă. I se părea că dezamăgirea care va urma va fi prea mare.

Nu acordă nici măcar o privire frumuseții care stătea la doar câțiva centimetri, de partea cealaltă a mesei.

— Desigur, spuse el zâmbind.

Îi luă un pahar de vin tare, tăiat cu sifon după obicei, și se așeză la masa lor.

Numele ei, descoperi el cu o ironie amară, era Carmen. Era o fată drăguță, dar foarte timidă. Avea o față plină și ceea ce Julio numea o gură flămândă, senzuală. Părul deschis era tăiat în dreptul umerilor. Crucifixul care îi atârna între sâni îl făcu să se gândească la sex și la biserică. Avea transpirație pe buze.

Îi spuse că lucrează la o bancă în centrul Buenos Airesului și stă într-un apartament împreună cu prietena ei. Julio îi auzi pentru prima dată numele: Rosa. Carmen făcu prezentările, iar Julio se înclină, zâmbi și-și întoarse imediat atenția către uimita Carmen, dar în timp ce vorbeau nu o scăpa din colțul ochiului. Își simțea inima bătând gata să-i spargă pieptul. Se temu ca nu cumva să fi calculat greșit.

Într-adevăr, toți ceilalți bărbați din bar gândeau așa, considerând că, o dată ce prietena ei își găsise un partener, Rosa ar fi mai binevoitoare față de avansurile lor, dar ea trată încercările lor cu aceeași răceală.

Acum o simțea privindu-l, probabil curioasă cum, dintre toți bărbații din încăpere, el era insensibil la farmecele sale. Femeile frumoase sunt atât de vanitoase, se gândi Julio. Chiar și atunci când nu te plac, vor ca tu să le placi pe ele.

După o jumătate de oră, Rosa se uită la ceas și-i șopti ceva lui Carmen.

— Prietena mea vrea să mergem, spuse ea. Mâine trebuie să se trezească devreme.

— Când ne mai putem vedea?

Chiar și atunci Carmen părea surprinsă că îi cere asta.

— Uite numărul meu de telefon. Scoase un pix din poșetă și scrise un număr pe un șervețel.

Se ridicară să plece și Julio o sărută apăsat pe obraz. Cum cele două femei părăseau barul – bărbații uitându-se la Rosa ca niște câini la o bucată de carne – el se gândi că toți bărbații îl considerau orb. Se ura pentru asta, dar își zise că nu făcuse rău nimănui. Carmen avusese parte de o seară plăcută, iar Rosa primise o lecție de umilință.

Cât despre el, se considera un geniu.

Café Tortoni era o instituție în Buenos Aires. De-a lungul zidurilor placate cu lemn și cu oglinzi erau înșirate fotografii alb-negru ale vizitatorilor faimoși, scriitori și foști președinți, ca Jorge Luis Borges și Pedro Arumburu. Cafeneaua era străbătută de murmurul conversațiilor, vâjâitul ventilatoarelor și țăcănitul biliardului din camera din spate.

Reuben citea La Nación. Guvernul oprise ziarul montoneriștilor, La Causa Peronista, iar liderul lor, Mario Firmenich, anunțase într-o conferință de presă specială numai cu jurnaliștii străini că va continua mișcarea în ilegalitate. Era o veste proastă; însemna creșterea violențelor. Deja săptămâna aceasta fuseseră omorâți doi polițiști la Rosario și Quilmes.

Îl văzu pe Julio și-i întinse mâna. Îl chemă pe chelner și-i ceru două cafele espresso.

Julio se lăsă să cadă în scaun. Avea pungi negre sub ochi.

— Uită-te la tine. Arăți ca dracu'. Ce-ai pățit? Ești îndrăgostit?

— Mai rău. Sunt falit.

— Unde ai fost noaptea trecută?

— Într-un bar de pe Reconquista. Era o femeie trăsnet.

Reuben râse. Cu Julio întotdeauna era vorba de o femeie trăsnet. Nu era nimic nou în asta.

Chelnerul le aduse cafelele și aroma acestora îl trezi pe Julio la viață. Prietenia sa cu Reuben îl surprindea. Cu toate că au fost colegi de facultate, circumstanțele vieților lor nu puteau fi mai diferite. Julio era sărac, inteligent și dăruit; tatăl lui Reuben avea o bancă și tot ceea ce au găsit bun de spus

despre el în facultate este că juca bine rugby. Părul blond îl datora mamei sale, o poloneză, și nu se observa imediat că este evreu. Ochii săi albaștri erau ieșiți din comun într-o țară în care predominau cei căprui criollos și latinii cu tenul măsliniu.

Reuben avea douăzeci și trei de ani și avea lumea la picioare. Julio avea un an mai puțin și locuia într-un apartament sărăcăcios, având restanță chiria pe două luni.

Reuben se insinuase în rândul colegilor săi mai puțin privilegiați cu farmecul și încrederea pe care ți le conferă banul. Atrăgea femeile fără efort. Banii au un parfum care intră și se ține de haine precum aurele de sfinții din biserici, se gândea Julio.

Îl compătimea. Reuben Altman nu trebuise vreodată să-și câștige existența ca ceilalți, fiindcă tatăl său îi oferea o sumă de bani suficientă și-i cumpărase chiar o mașină, un Chevrolet roșu. Julio lucra noaptea ca ospătar și mergea cu autobuzul.

Dar, fiindcă Reuben nu era nici arogant nici lăudăros, era greu să nu-l placi. Se autoironiza; își spunea „mormolocul din Barrio Norte" sau Reuben Getty. Era chiar generos cu banii săi. Julio își spunea lui – și oricui voia să asculte – că doar vrea să cumpere prietenie, așa că făcea cinste prin cârciumile studențești. Îl trata pe Reuben cu un dispreț cinic.

A fost nevoie de un nas spart și două coaste rupte pentru a-și schimba părerea.

Pasiunea lui Julio, în afară de femei, era rugbyul. Juca extremă în echipa universității. Anul acela ajunseseră în finala campionatului universitar unde întâlneau pe Rosario. În seara dinaintea meciului, fundașul lor făcuse apendicită și fusese dus la spital. Reuben Altman a fost ales să-l înlocuiască.

Julio nici măcar nu-i vorbise în vestiar înainte de începerea meciului.

Curând a devenit clar că planul celor din Rosario era să atace pe partea noului fundaș. La primul lor atac, linia de trei sferturi a trimis un șut puternic spre Reuben, care stătea la linia de douăzeci. Nu a scăpat din ochi balonul. După ce l-a prins, trei atacanți de la Rosario l-au izbit cu putere și a fost

înghițit de grămadă.

A pățit-o fătălău', s-a gândit Julio cu o satisfacție perversă.

Câteva clipe Reuben a zăcut întins pe gazon, apoi s-a ridicat și a revenit la locul său în echipă. Tribuna l-a aplaudat.

Încă de două ori au mai atacat cei de la Rosario. Încă de două ori a mușcat Reuben pământul. Niciodată nu s-a uitat la atacanții care alergau spre el și niciodată nu a scăpat mingea. De fiecare dată a dispărut sub greutatea atacanților adverși. Ultima oară însă s-a ridicat mai încet, din nas curgându-i sânge.

Fără voie, Julio a început să-l admire pe băiețelul răsfățat.

În repriza a doua, Julio a primit o pasă lungă și a reușit să marcheze un eseu. Echipa lor a câștigat cu 17-12 și ei doi au fost declarați eroii meciului. Așa s-a creat între ei o relație bazată pe curaj și reușită.

Apoi, când Julio a aflat că „mormolocul" de la Barrio Norte jucase aproape tot meciul cu două coaste rupte și nasul spart, disprețul i-a dispărut complet. Când Reuben a făcut cinste, a acceptat. S-au îmbătat împreună și au adormit pe scările unui bar de pe Reconquista.

— N-ai fost astăzi la cursuri, îi spuse Reuben.

— Am avut treabă.

— Cum ai de gând să termini școala dacă-ți pierzi timpul prin baruri? Vrei să-ți iei diploma în cumbia?

— Nu știu. Ce cursuri trebuie să urmezi ca să capeți una?

Au mai vorbit o vreme despre universitate și rugby, apoi conversația a alunecat spre femei, ca întotdeauna.

— Mă văd diseară din nou cu ea, spuse Julio și făcu un semn ca să-i dea de înțeles că era o femeie specială.

Toate erau speciale.

— Unde o duci?

— Nu știu. Sunt falit.

Reuben se căută în buzunar și scoase niște bancnote.

— Distracție plăcută.

Julio ezită pentru o clipă înainte de a lua bani.

— Mulțumesc, murmură el.

Ar fi trebuit să se simtă prost. Reuben îl salvase întotdeauna

în timpul crizelor financiare, dar el era un băiețel bogat, răsfățat. Își putea permite.

Vreme de două săptămâni Julio i-a făcut curte asiduă lui Carmen. O ducea în barurile de pe Reconquista sau în cluburile de tango din San Telmo, trăind peste mijloacele sale, împrumutând bani de la prieteni, mai ales de la Reuben. Fără să pară prea interesat, află multe lucruri despre Rosa. Nu a fost dificil, fiindcă lui Carmen îi plăcea să pălăvrăgească. Îi spuse că Rosa lucrează în birourile unei companii de asigurări din Florida. A mai aflat că fuseseră colege de școală și veniseră împreună în capitală din suburbiile sărăcăcioase ale Córdobei, sperând într-o viață mai bună. Părinții Rosei muriseră amândoi. Avea un frate în Avellanada, care era căsătorit și lucra într-o fabrică din Boca. Singurul ei prieten în oraș era Carmen.

Erau într-un fel niște rebele, fiindcă majoritatea tinerilor din Argentina locuiesc cu părinții până târziu și, chiar și când pleacă de acasă, nu o fac prea departe de familiile lor. Dar familiei mele nu-i pasă de mine, spunea Carmen, iar părinții Rosei sunt morți.

De câteva ori, când sosise mai devreme în apartamentul lor pentru a o lua pe Carmen, putuse s-o vadă pe Rosa și inima îi bătea mai tare.

Într-o seară, când se aflau într-un bar de pe Reconquista, Carmen îi spuse.

— Nu pari foarte interesat când îți povestesc despre Rosa.

Julio se mulțumi să dea din umeri.

— Nu sunt.

Carmen părea uimită. Nu-l credea, desigur.

— Majoritatea bărbaților nu mă văd dacă intru cu ea undeva.

Julio își trecu mâna prin părul ei.

— Am ieșit cu o mulțime de femei frumoase. Sunt foarte vanitoase. Acum nu mai contează pentru mine decât ce e în sufletul unei femei.

Se surprinse cât de sincer a putut să pară. Era o minciună, dar era minciuna pe care Carmen voia s-o audă.

Într-o seară, când ieșea din banca din San Martin unde lucra, o văzu așteptându-l pe trotuar.

— Julio!

Și fața i se lumină de un zâmbet în timp ce-l îmbrățișa. Julio se simțea prost. Nu-i plăcea această minciună și nu se imaginase vreodată atât de crud, dar bărbații sunt sclavii dorințelor. Pasiunea este ceva ce nu poate fi controlat. Ce altceva să facă?

— Carmello, nu putem să cinăm împreună diseară.

Zâmbetul îi păli.

— Dar ai promis.

— Am o recuperare. Este vina ta. Am petrecut atâta timp împreună, încât am rămas în urmă cu studiile.

Imediat îi apăru acea mimică de neîncredere.

— Când ne mai putem vedea, atunci?

— Am o idee mai bună.

— O idee mai bună?

— De ce nu vii la mine? Am putea petrece ceva timp împreună chiar acum.

Carmen înțelese invitația. Și acceptă imediat.

Apartamentul lui era într-un bloc dezafectat cu șase etaje, construit în primele zile ale lui Perón. Cada din baie era maronie din cauza ruginii, iar fereastra de la bucătărie dădea spre un bloc nou construit. Avea o masă, un poster cu Che Guevara și două scaune șchioape. Patul era o saltea întinsă direct pe podea.

Dar Julio nu-i dădu timp lui Carmen să analizeze încăperea. Imediat ce închise ușa o propti cu spatele la perete și o sărută pe gât.

— Carmen, gâfâi el, ard de dorință.

Se temea ca nu cumva Carmen să se dovedească o catolică cu principii provinciale, dar ea nu-l dezamăgi. Începu să-i desfacă nasturii cămășii.

— Fute-mă, îi șopti. Am vrut asta încă de când te-am văzut.

Chiar și Julio, care fusese odată băiat de altar la o biserică, fu șocat.

Zgomotul autobuzelor făcea apartamentul să se cutremure,

iar prin fereastră se auzea un meci de fotbal transmis la TV. Julio se ridică gol din pat, făcu un duș, se rase și-și dădu cu after shave. Se întoarse în dormitor și își luă o nouă pereche de blugi și o cămașă albă. Poate că nu-și permitea un alt apartament, dar hainele îi erau totdeauna curate și călcate, așezate cu grijă în vechiul șifonier.

Carmen era ascunsă sub cearceaf. Fusese mult mai energică decât și-ar fi imaginat. Cu talentele sale ar fi putut face față oricărui gaucho din pampas.

— Te gătești cam mult pentru un curs.

Julio ignoră comentariul.

— Lipsesc doar două ore. Ai mâncare în frigider și poți să te uiți la TV.

Îngenunche lângă pat.

— Când mă întorc vom avea timp să facem dragoste ca lumea.

— Credeam că te-ai descurcat bine prima dată.

Îl sărută și încercă să-l tragă lângă ea, dar el râse și se îndepărtă.

— Ai telefon?

— De unde să aibă un student sărac ca mine bani pentru un telefon?

— Ar trebui s-o sun pe Rosa să-i spun unde sunt.

— Dar ce, e maică-ta? De la ușă îi trimise o sărutare. Ține patul cald până mă întorc.

Rosa deschise ușa apartamentului, având pe ea doar un prosop de baie. Julio stătea în fața ușii ca și cum ar fi fost pălmuit. Privea picăturile de apă de pe pielea ei.

— Julio, spuse ea cu un ton pe care l-ai folosi față de un frate mai mic și mai prost. Își puse o mână pe ușă, cu cealaltă strângând nodul prosopului.

— Carmen e acasă? Avem întâlnire.

— Nu a venit încă.

Pentru o clipă se temu că-i va închide ușa, dar se pare că se răzgândi și se dădu deoparte.

— Intră s-o aștepți.

Acum stătea și se întreba ce să facă. Planul său nu mersese

mai departe de acest moment, decât cu ideea vagă că o dată ce ajungea singur cu ea o va copleși cu declarațiile sale de dragoste. Ba chiar încercase să se convingă că ea ar fi fost impresionată în secret de eforturile făcute pentru a o cuceri, dar acum se simțea doar neliniștit și vulnerabil.

— Vrei o cafea? Bucătăria e acolo.

Ea intră în baie, lăsându-l baltă în mijlocul camerei. A lăsat ușa întredeschisă și el observă un fragment de piele prin deschizătură. Apoi se auzi draperia dușului trasă în vreme ce Rosa își relua baia. Julio se simți ofensat că ea lăsase ușa deschisă, de parcă ar fi fost eunuc.

Nu așa își imaginase. Se gândise că ea îi va oferi o cafea, că vor vorbi și că el o va câștiga încetul cu încetul. Nu crezuse că ea îl va lăsa singur și-l va tratA. Ca pe prietenul lui Carmen.

Se uită prin apartament. O harababură: cești cu urme de ruj zăceau în chiuvetă, câteva reviste de modă erau împrăștiate pe sofa. Fereastra oferea o panoramă asemănătoare cu cea de la el: aparate de aer condiționat și ferestrele unui bloc învecinat.

Se duse spre dormitoare. Îl recunoscu pe cel al lui Carmen după o rochie aruncată pe patul nefăcut. În contrast, al Rosei arăta de parcă nu se dormise niciodată acolo, ca un decor de film. Patul fusese făcut cu precizie. Ascultă iarăși ca să audă apa dușului și, satisfăcut că nu putea fi prins, desfăcu ușa șifonierului, trecu peste rafturile cu haine și găsi rochia roșie pe care o purtase în noaptea când o văzuse pentru prima oară în Reconquista. O duse la nas ca să-i simtă parfumul.

Nu erau poze de actori sau cântăreți, așa cum au de obicei fetele, nici fotografii ale vreunui prieten; doar o poză a unui cuplu îmbrăcat în hainele anilor patruzeci-cincizeci, părinții ei probabil. O carte romanțioasă era pe noptieră. Nici un alt indiciu al secretului ei.

Auzi dușul oprindu-se și se întoarse repede în sufragerie. Ușa băii era încă întredeschisă. Își usca părul în oglinda aburită din baie. Prosopul era foarte scurt.

Deodată se înfurie; pe ea, dar mai ales pe el. Crezuse că este șmecher și acum văzuse că nu este decât arogant și prost. Se

gândi să plece, trântind sugestiv ușa. În loc de asta rămase acolo lângă fereastră paralizat de furie, dorință și umilință.

În sfârșit, reuși să se întoarcă spre baie. O mai putea vedea, aplecându-se spre oglinda încețoșată, dându-și cu ruj pe buzele-i în formă de inimă. Își imagina cum arată fără prosop.

Traversă încăperea și dădu ușa băii la o parte cu piciorul.

Rosa se întoarse.

— Ce faci?

Dar nu era teamă în vocea ei, era. Ce? Dispreț?

— Sunt nebun după tine. De două săptămâni nu mă gândesc decât la tine. Nu mai pot să dorm. Singurul motiv pentru care m-am dat la prietena ta ai fost tu!

Ea stătea acolo, cu picături de apă ca niște diamante pe umerii frumos sculptați.

— Te iubesc.

— Ieși afară.

Se uita fix la ea.

— Ești un măgar. Insulta îi răsuna în cap. Carmen este prietena mea. Căută în cutia din spatele ei și aruncă în el cu o perie. În timp ce arunca, prosopul îi alunecă.

Ar fi trebuit să plece în clipa aceea. Se va blestema apoi pentru slăbiciunea asta de multe ori, mai ales în clipele fierbinți și întunecoase dinaintea morții, dar în momentul acela își spusese că nici un alt bărbat n-ar fi reacționat altfel.

Ochii i se plimbau flămânzi pe trupul ei. Sfârcurile maronii i se întăriseră, din cauza răcorii.

— Ieși afară, repetă ea.

Dacă ar fi țipat, dacă ar fi fost mai puțin mândră, ar fi plecat. Poate, dar ea stătea acolo, respirând atât de agitat, încât îi putea vedea coastele prin piele.

Se îndreptă spre ea, închizând ușa în spatele lui cu piciorul.

Momentul după care tânjise, pe care îl visase, a durat doar o clipă, o succesiune rapidă de imagini, stângăcie, violență și confuzie.

O apucă de păr și o sărută apăsat. Ea încercă să-l îndepărteze.

O trânti jos, pe dalele reci ale băi, chinuindu-se să-și desfacă

blugii. Penisul îi era întărit, cu capul umed deja. Se forță s-o pătrundă, aproape dintr-o dată. Ea se chinuia să-l împingă, așa că o apucă de încheieturi și-i ridică brațele în sus.

— Mă doare, strigă ea.

Nu se putea controla. Era prea frumoasă și o dorise prea mult. A durat doar o clipă, atinsă prea devreme. Gâfâia cu putere.

Când ea văzu că a terminat a încetat să se mai zbată și s-a așezat lângă el pe podea. Julio se simțea trădat. Trădat și ridicol.

Aproape imediat regretă. Mintea îi începuse deja să lucreze pentru a se dezvinovăți, dar cum să se apere? Carmen va afla adevărul, nu avea cum să pretindă că ce se întâmplase nu fusese planificat cu grijă. Nu numai că devenise o brută, ci se făcuse de râs. Încercase să joace rolul seducătorului, dar fusese nevoit să obțină ce voia prin forță.

— Îmi pare rău.

Îi dădu drumul la mâini și se îndepărtă. Așteptă să-și recapete răsuflarea. Nu putea să se mai uite la ea.

— Îmi pare rău.

Nu putea să se gândească. Era prea copleșit de ceea ce făcuse. Putea ajunge la închisoare pentru asta.

Se ridică. Rosa nu se mișcă. Avea spermă pe buric și între picioare.

Își trase fermoarul la blugi. Fire de păr de-ale ei mai erau încă lipite de mâinile sale.

— Îmi pare rău, mai spuse încă o dată.

Nu știa ce să facă. Plecă, închizând cu grijă ușa apartamentului după el. Dintr-o dată devenise un străin.

Când s-a întors în apartamentul său, Carmen stătea întinsă în pat, răsfoind unul din romanele lui Eduardo Mallea.

— Julio! strigă ea din dormitor. Cum a fost cursul?

— Bun. Am învățat o grămadă de chestii.

Se duse direct în baie și închise ușa. Baia era în dezordine. Carmen făcuse duș în lipsa lui, lăsase apă pe podea, folosise săpunul și șamponul fără a le mai pune capacele. Acum aștepta să facă dragoste. Se rezemă cu spatele de ușă și închise

ochii.

Se va duce Rosa la poliție?

Când deschise ochii, din oglindă îl privea un străin. Buzele îi erau mușcate și sângerau și avea zgârieturi de la unghiile Rosei. Primul lucru care trebuia făcut era să nu afle Carmen. Se curăță de urmele sexului. Nu se putea duce în pat astfel.

Nu sunt un violator, își spuse. Cum să-și controleze un bărbat impulsurile când este singur cu o femeie frumoasă goală? Asta este pasiune, nu viol. Să lase ușa deschisă. A cerut-o. Descoperi că o dorește din nou, întrebându-se cum poate întoarce situația în favoarea sa.

— Julio, ce faci?

— Trebuie să fac duș. Profesorul fumează pipă. Duhnesc a tutun.

Își dădu jos hainele și intră în baie.

Ieși tremurând de sub duș și căută un prosop uscat. Carmen le udase pe toate. Tipic pentru o provincială. N-au nici un fel de maniere. Doar pentru că ești sărac nu trebuie să renunți la demnitate.

Își trase un halat și, încă ud, intră în dormitor. Își repetase povestea, cum căzuse pe treptele Universității și-și julise buza, dar Carmen stinsese deja lumina. Nu va avea loc nici un interogatoriu. Stătea învelită în cearceaf, cu capul pe coate.

— Ai lipsit cam mult. Vii în pat?

— Îți promisesem o cină. Este un restaurant chiar după colț.

— Am o idee mai bună. Te mănânc pe tine.

Altul ar fi căutat niște scuze, dar atunci ar fi crezut că este prea femeie pentru el. Neliniștit și obosit cum era, Carmen trebuia satisfăcută.

Așa că străinul urcă în pat și se așeză lângă ea, un bărbat a cărui privire nu trăda nimic, care lua tot ce voia fără să se gândească la consecințe. A fost o corvoadă, care nu i-a adus nici o plăcere. Și când ea tremură și dădu semnele orgasmului știu că a câștigat încă o dată. Se forță să termine, fiindcă un bărbat nu poate imita orgasmul fără dovadă.

Este ultima dată. Nu pot să-i fac asta ei și mie însumi. Un bărbat trebuie să aibă demnitate.

Carmen stătea pe-o parte, adormită. Julio se sculă și se duse la baie unde își trase blugii și cămașa. Găsi niște monede în buzunar și se strecură tiptil afară din apartament. Vizavi era un telefon.

Formă numărul Rosei.

Se uită la ceas. Aproape miezul nopții. De undeva se auziră focuri de armă, al doilea fiind parcă doar ecoul primului. Devenise un sunet obișnuit, așa că îl ignoră.

Răspunse după al patrulea apel. Nu adormise.

— Rosa.

Ea nu spuse nimic.

— Rosa, te rog, îmi pare rău pentru cele întâmplate. Trebuie să te văd. Trebuie să-ți vorbesc.

Trebuia să țipe ca să acopere zgomotul restaurantului. Locul era încă aglomerat. Un porteño nu mânca decât după ora zece seara.

Altă tăcere. Se gândi că va închide. Poate că poliția era deja acolo, ascultând.

— Mâine, șopti ea. La Café Dorengo. La zece jumătate. Nu-i spune nimic lui Carmen.

Și închise.

Era o dimineață neobișnuit de caldă, iar ferestrele înalte fuseseră lăsate deschise. Ventilatoarele de lemn din tavan produceau un curent agreabil; câțiva studenți stăteau la mese, citind, scriind sau doar căscând gura, scrumierele dădeau peste margini cu mucuri de țigări și pachețele de zahăr. De-a lungul anilor, clienții își scrijeliseră inițialele pe mesele de lemn ori chiar pe bar. Sticle prăfuite erau puse de-a lungul zidurilor, sub postere cu Gardel, Marilyn Monroe și Chaplin.

Rosa era deja acolo. Părul îi era strâns cu o eșarfă, avea ochelari negri și un costum albastru cu o fustă până la genunchi. A fost nevoie de câteva clipe până s-o recunoască. Aceasta era o altă Rosa decât cea cunoscută.

Avea o ceașcă de cafea în față și mesteca lent în ea cu o linguriță.

Se așeză și comandă o café con leche. Au stat așa câtăva vreme, ca doi străini, fără să-și vorbească.

— Vreau să-ți spun că-mi pare rău.
— Îți pare rău că m-ai violat?
El își plecă privirea.
— Sigur că da.
— Înțeleg. Ți-e frică să nu mă duc la poliție. Își bătea joc de el?
— Dacă ai fi vrut să anunți poliția, ai fi făcut-o deja.
Nu răspunse. Linguriță se mișca fără încetare. Se aplecă spre ea.
— N-am vrut s-o fac. Mi-am pierdut controlul. Crede-mă. Te iubesc.
— Te disprețuiesc.
Își întoarse capul și privi spre fereastră. În piață, porumbeii se strânseseră în jurul unei femei care le arunca firimituri de pâine. Apoi zise:
— Carmen te iubește. Dacă îi spun, îi voi zdrobi inima.
— Nu, Carmen nu trebuie să știe.
— M-am gândit să chem poliția, după ce ai plecat. Am o prietenă care a fost violată. O fată amărâtă din provincie, ca și mine. Polițistul care a făcut raportul s-a întors a doua zi și i-a cerut să se culce cu el.
— Te iubesc.
Era doar un text, pe care-l repetase de nenumărate ori până acum. De data aceasta credea că este adevărat.
Ea își scoase ochelarii de soare. Avea o vânătaie mică sub ochiul drept. Nu-și amintea să i-o fi făcut. Se aplecă spre el și-și coborî vocea, dulce ca o amantă:
— Într-o zi ți-o voi plăti. Să nu te mai prind pe la mine vreodată. Am un frate care te-ar omorî imediat dacă ar afla ce mi-ai făcut. Înțelegi?
Îi aruncă ceașca de cafea în poală și plecă.
— Ai citit ziarul? spuse Julio.
Îi întinse exemplarul din La Prensa peste masă. Reuben îl luă. Era fotografia unui cadavru dezmembrat, alături de o mașină explodată. Fusese găsit într-o pădure în apropiere de Ezeiza. Corpul era ciuruit de gloanțe. De asemenea, erau semne de tortură, mai spunea ziarul.

— Oameni lui Rega, spuse Reuben, referindu-se la Tripla A.

Violențele se agravaseră, iar viața de student devenise insuportabilă. Rectorul universității își pierduse copilul de cinci ani într-un atentat cu bombă, în care soția sa fusese grav rănită. Săptămâna trecută, poliția se instalase în campus.

Montos începuseră și ei propria campanie. Cu câteva zile în urmă, un polițist orbise și-și pierduse mâinile și picioarele, încercând să dezamorseze o bombă. Fata lui avea patru ani.

Oamenii începeau să nu se mai simtă în siguranță nicăieri. La Prensa mai scria despre un elev de școală de șaptesprezece ani care fusese împușcat în timp ce dormea în patul său din Barracas din suburbiile de sud. Tatăl său era un om de afaceri, așa că nu se putea ști dacă erau responsabili cei de la Montos sau Tripla A.

— Țara nu poate rezista în felul ăsta, spuse Julio.

— Ai dreptate, dar ce putem face?

— Să scăpăm de Isabela, pentru început.

— Și pe cine să punem în loc?

— Este vremea ca poporul să aibă un cuvânt de spus.

— Asta tot spunem de la Evita.

— S-a măritat cu unul din popor. De data asta avem nevoie de cineva complet diferit, dar de ce-ți spun toate astea? Mâine o să fiu arestat.

Reuben știa că dincolo de glumă era un sâmbure de adevăr. Asta era mai dureros decât violențele: nimeni nu mai putea avea încredere în nimeni.

— Nu sunt peronist, Julio.

— Tu reprezinți inamicul, că-ți place sau nu.

Julio luă un pumn de alune sărate, le înghiți și le udă apoi cu o înghițitură de bere. Își aprinse o țigară. Mâinile îi tremurau. Nu doar politica, nu doar ce citise în ziare îl adusese în starea aceasta, se gândi Reuben.

— S-a întâmplat ceva?

Julio dădu din cap.

— Probleme cu femeile.

— Te descurci?

— Nu am nevoie de ajutorul tău. Un zâmbet nervos îi trecu

pe față pentru o clipă, apoi dispăru.

— Isuse, femeile.

— De data asta cine e?

— N-o cunoști.

— Femeile sunt ca autobuzele, Julio. Întotdeauna mai vine altul.

— Mersi, Reuben, dar nu de platitudini am nevoie.

Reuben se strâmbă, dar se abținu.

— Hai să bem. Mai fac cinste cu una.

Și ar fi trebuit să se încheie aici. Numai că soarta a făcut ca Reuben și Rosa să se întâlnească într-o noapte într-un bar din Boca.

Restaurantul era plin de fum de țigară, zgomot de scaune, conversații zgomotoase și scrâșnet de farfurii. Pe o scenă mică dintr-un colț, o cântăreață acompaniată de un bărbat cu un bandoneón se luptau cu zgomotele.

N-o să mai vii niciodată la mine.

Era ziua lui Carmen și ea insistase ca Rosa să vină cu ei să sărbătorească în acest restaurant italian din La Boca. Știa? se întreba Julio. Acceptase explicația lui pentru buza zgâriată și zgârieturile de pe braț. Totul era ca înainte. Scăpase.

Dar încă o mai dorea.

Julio își sorbea vinul, deranjat de privirile pe care bărbații din restaurant i le aruncau Rosei. Rosa atrăgea astfel de priviri oriunde se ducea. Tot ceea ce putea face era ca el să nu se uite. Amintirile celor întâmplate erau prea proaspete. Acum stătea între Rosa și Carmen, escorta și paznicul lor. Ironia sorții.

— Ești tăcut astăzi, îi spuse Carmen.

— Da?

— De-abia ai vorbit cu mine toată seara. Te plictisesc?

— Sigur că nu. Scutură scrumul țigării. Acum ce-ai vrea, să mă comport ca un puber tot timpul?

Privi în jur. Rosa se uita la el cu răceală. Totul e la fel ca înainte, se gândi Julio. Și mai stau încă alături de Carmen, fiindcă mă agăț de speranța că se va răzgândi, chiar dacă știu că sunt un prost.

O umbră apăru pe masă. Julio privi în sus.

Dacă era o persoană pe care Julio nu se aștepta s-o vadă vreodată în La Boca era Reuben Altman; Reuben, elegant în costumul său italian și cu o cămașă albastră, cu un Rolex de aur la mână.

— Pentru majoritatea bărbaților, o femeie frumoasă este de ajuns.

Julio îi întinse mâna surprins.

— Reuben!

— Ai de gând să mă prezinți?

— Reuben, ea este o bună prietenă a mea, Carmen Lazzeri.

Reuben zâmbi și-i luă mâna.

— Deci tu ești secretul lui Julio. Am auzit multe despre tine.

Carmen roși de plăcere. Jigodia.

— Iar această domnișoară este Rosa Gonsalvez. Prietena lui Carmen.

Ochii Rosei sclipeau de interes. Julio își simți stomacul întors.

— El este Reuben Altman, student mizerabil și un trântor fără pereche, dar din când în când îl suport.

Reuben râse, se aplecă peste masă și o sărută pe Rosa pe obraz.

— Julio s-a înconjurat dintotdeauna de femei frumoase, dar de data asta s-a întrecut pe sine.

Julio se forță să zâmbească. Avu un moment de ezitare, după care îl invită pe Reuben să li se alăture, sperând ca el să-l refuze.

— Nimic nu mi-ar plăcea mai mult, dar am întâlnire cu tatăl meu pentru cină aici. Nu-i place să fie făcut să aștepte. Aduce niște bancheri din São Paolo.

Julio era în același timp ușurat și surprins.

— Aici?

— Vor să vadă culoarea locală. În plus, e cel mai bun restaurant italian din Buenos Aires.

Apoi, întorcându-se zâmbitor către femei:

— Mă bucur că te-am cunoscut în sfârșit, Carmen. Și pe tine, Rosa. Sper să ne mai vedem. Ne vedem mâine la universitate,

spuse el, bătându-l pe umăr pe Julio.

Ochii Rosei îl urmăreau cum dispărea în fumul gros din restaurant.

— Se îmbracă bine pentru un student.

— Tatăl lui e proprietarul unei bănci, spuse Julio și imediat vru să-și muște limba.

— Care?

— Ei, nu Banco de la Nación. Un grup financiar, cred că se numește Grupul Altman.

Ea ridică sprâncenele.

— Grupul Altman? Am auzit de el. Compania pentru care lucrez face afaceri cu ei.

Julio și-a dat seama că a pierdut-o, cu toate că, desigur, n-o avusese niciodată și nici nu avusese vreo șansă. Pentru o fată săracă, dar sensibilă, din Córdoba, farmecele limitate ale lui Julio erau prea puțin pentru frumusețea ei.

— Acum ne caută femeile la birou, strigă Jacopo Altman la telefon.

— Ce?

— O femeie a lăsat un mesaj secretarei mele. Spunea că e de la o companie de asigurări. Vrea s-o suni pentru o clauză de invaliditate.

— O ce?

— O clauză de invaliditate!

Reuben clipi, bătând cu degetele în birou.

— Cum se numește?

— Gonsalvez. Rosa Gonsalvez. De la o companie numită Asigurarea Argentiniano-Britanică. Dacă ai ceva să notezi îți dau numărul ei.

— Cu Rosa Gonsalvez, vă rog.

— La telefon.

Reuben ezită. Și-o amintea, desigur, dar ce trebuia să spună?

— Sunt Reuben Altman.

— M-ați sunat în legătură cu clauza de invaliditate.

— Da, dar nu am nimic. Rosa râse.

— Cred că suferiți de orbire.

— Orbire?

— Ne-am întâlnit noaptea trecută în La Boca, și n-ai făcut nici o încercare de a-mi afla numărul de telefon. Trebuie să fii orb.

Reuben zâmbi.

— Putem renunța la clauză, señorita Gonsalvez. Cred că tocmai m-am vindecat. Putem lua prânzul împreună?

Calle Lavalle și Florida erau supermarketurile cele mai importante din oraș, pline de pizzerii, kioscos și restaurante. Îndrăgostiții treceau ținându-se de mână, copiii mâncau înghețată pe băncuțe, iar bătrânii își citeau ziarele și jucau truco sau canastă. Peste tot scamatori, cântăreți, mimi își ofereau talentele pentru câțiva bănuți.

— Rosa Gonsalvez, prietena lui Carmen. M-am întâlnit cu ea.

Julio dădu din cap, încercând să pară interesat, dar nepreocupat. Deodată simți o durere puternică în tot corpul.

— Îți place?

Un zâmbet apăru în colțurile gurii lui Reuben.

— Este cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o vreodată.

— Da? Credeam că e o javră.

Nu vrusese să spună asta. Îl văzu pe Reuben ridicând sprâncenele surprins de veninul din vocea prietenului său.

— Cred că e de fapt foarte timidă. Nu te aștepți la așa ceva din partea unei astfel de femei. Știi, pentru o fată din provincie, cred că este foarte serioasă. Cred că mă place.

— Te-ai culcat cu ea?

Nu reușise să pară atât de accidental precum dorise. Mâinile îi tremurau.

Reuben dădu din cap. Ochii li se întâlniră. Se culcase, desigur. Nici o femeie nu poate rezista farmecului lui Reuben, banilor săi. Banilor tatălui său.

Un artist se opri la masa lor, cu fața vopsită în alb și negru. Jongla cu mingi de tenis.

— Pleacă de-aici, ori îți bag mingile pe gât, strigă Julio.

Jonglerul se îndepărtă cu o mină jignită. Julio se uită iar la Reuben și-i văzu mutra.

— Am avut o noapte grea.

— Încerca și el să câștige un ban.

— Sunt un prăpădit de student, de unde dracu' să-i dau bani?

Reuben se aplecă peste masă.

— Tu ce ai de gând să faci când termini școala?

Julio încercă să se concentreze asupra noului subiect, dar singurul lucru la care se putea gândi era Rosa, goală, cu membrele sale lungi încolăcite în jurul prietenului său.

— Habar n-am. Să-mi iau o slujbă la unul din ziare, poate. Dacă am noroc. Dacă nu, va trebui să merg în provincie, la Córdoba sau Rosario.

— Te-aș putea ajuta.

— Cu o slujbă?

— La La Prensa. Cunosc pe cineva, pe unul dintre redactorii șefi. E prieten cu tata. Îl cheamă Albrecht, Jorge Albrecht. Am vorbit cu el despre tine. A spus să-i dai un telefon. Poate iese ceva.

Gratitudinea era amestecată cu amărăciune. Se gândea la Rosa, la rochia roșie ce-i flutura pe coapse, cu părul lung plutind, elegantă, răpitoare, plecând din viața sa. Se gândea la Reuben și simțea o mânie neputincioasă. Totul era atât de ușor pentru jigodia asta: seducție, bani, femei.

— Mulțumesc Reuben. Rămân dator.

— Prietenul la nevoie se cunoaște.

Avea dreptate. Potolește-te, Julio. E doar ego-ul care-ți este zgândărit. Acum ai o slujbă la La Prensa, când ai putea fi în închisoare pentru viol. Nu este vina lui Reuben. Îi ești dator.

Uită. După două săptămâni nici nu vei mai ști cum arată.

Martie 1976

La un an și jumătate după, stătea alături de Reuben pe treptele catedralei, zâmbind pentru fotografie. Lucra la La Prensa și Reuben era angajat la banca tatălui său, ducând o viață confortabilă alături de frumoasa sa soție și fetițele gemene. Totul fusese atât de ușor pentru el.

Dar acum era ușor și pentru el, probabil. Mulțumită lui Reuben. Trebuia să uite obsesia pentru Rosa.

Dar chiar când pozau zâmbitori pe treptele catedralei, umbre negre soseau asupra lor, ca un nor în jurul soarelui. Zilele

Coloneilor se apropiau.

Au sărbătorit botezul la Giorgio's, un restaurant italian din Recolecta. Sunetele chitarei și ale unui bandoneón, dimpreună cu vocea răgușită a cântăreței ieșeau pe ușile franțuzești în aerul fierbinte de afară.

Afară, sunetele localului erau atenuate de geam, fumul gros al țigărilor înlocuit de parfumul florilor.

Reuben se întorcea de la toaletă și o văzu pe Carmen stând singură într-unul din scaunele de fier forjat, cu o țigară într-o mână și un pahar de vin în cealaltă. Era îmbrăcată într-o rochie de seară neagră decoltată, cu umerii goi. Drăguță, planturoasă, ușor amețită de băutură.

Reuben se opri zâmbitor.

— Unde este Julio?

Carmen dădu din cap, arătând spre fereastră. Îl văzu pe prietenul său dansând cu o roșcată cu rochie verde. Îi ținea mâna pe mijloc și râdea.

— Mi-am rupt un toc, spuse Carmen.

— Îți pierzi vremea cu el.

— Pantofii sunt practic noi.

— E prietenul meu, așa că știu ce vorbesc. Nu-i plac femeile. Nu individual.

Carmen se uită la el. Se gândi că va izbucni în plâns, dar ea spuse:

— N-am avut nici o șansă cu el. O voia pe Rosa.

— Pe Rosa?

— N-ai știut?

Reuben nu-i răspunse imediat.

— Da, știam.

Zâmbi amar.

— Nu-l învinovățesc.

— Așa e el.

Ea trăgea din țigară, uitându-se fix la el.

— Nostim, nu? întotdeauna te-am dorit, dar nu obținem mereu ce vrem, Rosa însă da.

Era beată. Întotdeauna te-am dorit. Reuben știa că ar fi trebuit să plece.

— Julio nu știe cât de norocos este.

— Ești drăguț.

— Așa este.

Se aplecă înainte, cu coatele pe genunchi, părul fiindu-i învăluit în fum.

— Reuben, dacă vrei să urci vreodată, nu trebuie decât să suni.

Gura i se uscase dintr-o dată. Privi peste umăr. I-ar putea vedea cineva. Își imagina ce-ar însemna asta.

— Uită-l pe Julio, mai zise el, după care intră.

O furtună apăruse dinspre Atlantic, spălând capitala cu o ploaie rece, făcând străzile lucioase ca burta unui șarpe. Picăturile de ploaie băteau puternic în fereastra sălii de nașteri în care Francesca Angeli era în chinurile nașterii.

Când contracțiile se opriră, ea se întinse pe spate transpirată. Deschise ochii și-l văzu pe doctor uitându-se la un monitor. Clătina din cap.

— Copilul meu, strigă ea.

Doctorul se aplecă spre ea. Fața lui apărea și dispărea din raza ei vizuală.

— Señora Angeli. Copilul dumneavoastră este în pericol. Trebuie să-l operăm imediat.

Nu știuse ea asta, nu le spusese? Simțise că ceva nu este în regulă săptămâna trecută, sentimentul acela pe care îl au toate mamele. Iar doctorii zâmbiseră și o asiguraseră că totul este în regulă. Acum privea neoanele fluorescente și tavanul alb și fețele nervoase și transpirate ale doctorului și asistentelor, țipând de furie și frustrare.

Copilul meu.

Strânse în mână crucifixul de la piept și începu să se roage.

Simți cum cineva îi înfige un ac în braț și auzi un bâzâit. Cădea într-o baie caldă. Totul pălea, devenind roz, apoi negru.

*

Când se trezi, soțul ei stătea lângă pat, șoptindu-i numele. Afară furtuna continua. Durerea trecuse, dar nu simțea nici o ușurare, fiindcă apăruse o răceală, o durere interioară pe care nici morfina pe care i-o administraseră n-o putea atenua.

— Copilul meu, șopti Francesca.

Angeli se aplecă asupra ei.

— S-a terminat. Trebuie să te odihnești.

— Copilul meu.

Își amintea acum durerile cumplite ale nașterii, fețele nervoase ale doctorilor, răceala.

— Unde este copilul meu? Auzi o voce, dar nu putea vedea a cui este.

— Señora Angeli, îmi pare rău. Am făcut tot ce se putea. Din nefericire, copilul a murit în utero. Nu se mai putea face nimic.

La început nu înțelese cuvintele doctorului. Se încruntă, încercând să le pătrundă sensul. Ce voia să-i spună?

— Trebuie să te odihnești, șopti Angeli.

— Unde este copilul meu?

— Ne pare foarte rău, repetă cealaltă voce, și ea își aminti frica, sentimentul pe care îl avusese în timp ce năștea. Căuta durerea, disperată, așa cum ar căuta în portofel anii pierduți; dar nu mai era, doctoriile îi furaseră dreptul de a simți. Nu mai era decât un loc gol, o cameră pustie în care în imaginația ei se jucase copilul. Acum era goală, bântuită doar de fantome.

— Vreau să-mi iau adio, suspină Francesca. Dați-mi copilul.

Dar simți iar înțepătura unui ac și lumea din jurul ei se dezintegră pentru câteva ore.

Francesca nu și-a văzut niciodată copilul mort. Nici măcar Angeli. Un preot a fost chemat să țină slujba și corpul a fost incinerat în crematoriul spitalului alături de alte organe. Tot ceea ce i se spusese a fost că era fetiță.

De-abia după două zile i-au spus întregul adevăr; motivul nașterii premature a copilului a fost o problemă genetică a Francescăi. Pentru a salva viața mamei, chirurgii au trebuit să facă o histerectomie. Ea și soțul ei trebuia să se împace cu gândul că nu vor mai avea vreodată copii.

Francesca a suportat totul cu stoicism, fără să plângă. Angeli credea că este un semn bun. Se înșela.

Rosa stătea la măsuța de toaletă, mătasea cămășii de noapte

lucindu-i în lumina blândă a veiozei. Reuben se ridicase în cot și o privea. Sânii îi erau încă uzi de lapte. Îi admira carnea roză în timp ce se pieptăna.

Trase plapuma.

Ea se urcă în pat și stinse lumina.

— Nu stinge lumina, spuse el. Vreau să te privesc.

— Nu vreau, sunt grasă.

— Nu-i adevărat.

— Dar așa mă simt.

O sărută pe ceafă, ținând-o strâns de mână.

— Cara, îi șopti el.

Poate că dorința era prea mare. Durase prea mult, dar când ea nu-i răspunse s-a înfuriat. Avusese răbdare cu ea. Ce se întâmplase? Era țeapănă în mâinile sale, rece, nesimțitoare. Ca un manechin de ceară.

Se îndepărtă de ea.

— Reuben? Reuben, ce s-a întâmplat?

— Dacă nu vrei, de ce nu spui așa?

— Nu este asta. Nu te supăra.

— Nu sunt supărat.

Se întinse în pat, privind în tavan.

— Îmi pare rău. Sunt obosită.

— Tot timpul ești obosită.

— Nu e ușor să ai grijă de gemene, Reuben.

— Nu suntem săraci. Ia o femeie.

— Nu vreau să-mi crească altcineva copiii. Acolo unde am crescut eu nu se făcea așa ceva.

— De unde vii tu. Spuse el în șoaptă.

— Ce vrea să însemne asta?

Una dintre gemene începu să plângă în camera cealaltă.

— Simone, spuse Rosa.

— Las-o să plângă. Nu trebuie să te ridici din pat la fiecare sunet pe care îl scoate.

Dar Rosa se și ridicase și plecase în camera copiilor. Când se întoarse, Reuben adormise.

O dată pe lună venea Domingo.

Nu avea nimic din farmecul sau frumusețea Rosei. Era un

individ mic, cu ochi răi și un ten negricios. Arăta ca un mestizo. Întotdeauna pentru aceste vizite își punea cel mai bun costum, ceea ce îl făcea să apară, se gândea Reuben, și mai ponosit. Deseori, cravata îi era strâmb legată și mânecile prea lungi ale cămășii îi ieșeau de sub haină. Stătea ghemuit pe marginea fotoliului, deranjat de lucrurile înconjurătoare, părând mereu gata să fugă. Avea mâini mari, neîndemânatice, pe care și le ținea ascunse între genunchi, de parcă ar fi fost pantofii murdari de noroi pe care și-i scosese la intrare și nu știa unde să-i pună.

Vorbea puțin, răspunzând doar întrebărilor Rosei despre membrii familiei. Nu o aducea niciodată pe soția sau copiii săi, cu toate că fusese invitat de multe ori să-i aducă. Reuben era conștient de distanța care îi separa, iar prezența lui era o aducere aminte a faptului că lumea lui și cea a soției sale erau complet diferite.

Reuben își amintea prima dată când venise Domingo la ei. Băuseră ceai pe balcon, iar acesta se uita neîncetat la mobilă, covoare persane, canapelele de piele. Ca un vizitator care a plătit biletul de intrare la un muzeu și nu voia să piardă nimic.

Reuben se simțea incomodat de aceste vizite, jenându-se în fața propriei bogății și bunăstări.

Rosa se ridică, anunțând că va aduce niște maté.

— Reuben, șopti ea, făcându-i semn că vrea să-i spună ceva.

Se duse după ea în bucătărie.

— Ar avea nevoie de niște bani, spuse ea.

— Pentru ce?

— Contează?

Reuben se simți încolțit.

— Cât?

Ea nu răspunse. Expresia ei îl făcu să se simtă meschin. Dădu din cap și se duse în studio și-și luă carnetul de cecuri. Scrise unul pentru cincizeci de mii de pesos, se întoarse în bucătărie și i-l dădu soției. Îl luă fără un cuvânt, îl împachetă cu grijă și-l puse în buzunarul bluzei.

O văzu dându-i-l în timp ce pleca. Mâinile lor se atinseră

pentru o clipă și bucata de hârtie dispăru.

El și Domingo își strânseră mâinile. Avea mâna aspră, de muncitor.

— La revedere, Domingo.

Observă că noul său cumnat nu știa cum să-i spună. Seńor Altman era prea oficial, Reuben sugera însă egalitate și prietenie. Așa că doar zâmbi și înclină din cap.

După ce plecă, Rosa începu să strângă cestile. Nu au mai vorbit niciodată despre cei cincizeci de mii de pesos, dar în fiecare lună ritualul se repeta. Reuben acceptă acest aranjament tăcut de a întreține două familii.

Domingo nu era singurul vizitator din viața anterioară a Rosei. Într-o zi, înainte de botezul gemenelor, a găsit un preot catolic care-și bea cafeaua în bucătărie.

Rosa se ridică în picioare.

— Reuben, el este părintele Salvatore. A fost preotul nostru în La Boca.

Reuben întinse mâna și preotul i-o strânse. O strângere la fel de puternică și fermă ca a lui Domingo.

Era un individ mic, cu prea mult păr pentru un trup atât de mic. Începea de pe mâini și se încheia imediat sub bărbie, de unde fusese defrișat cu lama de ras. Avea ochi negri, strălucitori, care ardeau ca niște cărbuni.

Reuben se uita la soția sa, întrebând-o din priviri: ce mai caută și ăsta aici?

— A aflat adresa de la Domingo. A traversat tot orașul ca să mă vadĂ. Ca să ne vadă.

— Drăguț din partea lui.

Aveau privirea aceea vinovată a amanților. Dacă nu ar fi avut haina neagră a preoților, s-ar fi simțit gelos. Reuben știa că preotul nu voia corpul soției sale. Voia lucruri de o cu totul și cu totul altă natură.

— Nu sunteți creștin?

— Când te numești Altman?

— Nu e relevant.

— Ce cauți în Bario Norte? Nu intri pe terenul altuia?

Trebuia să fie o glumă, dar a ieșit mai ironic decât ar fi vrut.

— Dumnezeu nu trasează granițe.

Reuben se întrebă de ce se simțea atât de iritat. Probabil că avea legătură cu faptul de a fi evreu. Nu se prea preocupa de acest aspect, dar acum, având în față un preot catolic, ceva apărea din adâncurile ființei sale, ca un reflex al strămoșilor.

— Vorbeam cu Rosa despre fetițe. V-ați gândit în ce credință le veți crește?

Discutaseră. Rosa se ducea la slujba de duminică la catedrala San Isidorie, iar el o lăsase să facă ce vrea, în ceea ce privește religia, dar ceva îl făcu să spună:

— Nu ne-am decis încă.

Preotul zâmbi enigmatic, ca și cum nu i-ar fi păsat.

— Este problema ta și a Rosei. Trebuie să plec.

După ce a plecat, Rosa i-a spus:

— Nu trebuia să fii atât de nepoliticos.

— Ce căuta aici?

— Este un om minunat. În La Boca era singurul prieten pe care îl aveam.

Reuben tăcu.

— Voiam să vorbesc cu el despre botezul fetelor.

— Nu mă interesează.

Dar îl interesa, și se întrebă de ce. O lăsase mereu pe Rosa să facă ce voia duminicile dimineața, ca un hobby. Ce mai conta acum? Poate faptul că-i aducea aminte că nu era asemenea celorlalți. În ciuda pretențiilor sale, era un evreu într-o țară catolică. Un intrus.

Dar nimănui nu-i păsa. Nu aici. Nu în Argentina.

Toate acestea erau de domeniul trecutului.

În toamna aceea frica s-a instaurat pe străzile Buenos Airesului; devenise palpabilă. Asemenea duhorilor cadavrelor pătrundea în case, apartamente, birouri, devenind o parte din viața fiecăruia, asemenea dormitului și mâncatului.

Guvernul Isabelitei trecea din criză în criză. Fuseseră valuri de greve și costul vieții crescuse de trei ori și jumătate într-un singur an. Sângele își făcuse apariția pe străzi. În fiecare zi ziarele anunțau noi și noi atrocități, despre soții și copii de militari aruncați în aer în incinta bazelor, corpuri mutilate

descoperite în gropile de gunoi ori în pădurea de lângă aeroport. Asasinatele erau atribuite fie montenerișt ilor – extrema stângă, fie escadroanelor morții – extrema dreaptă.

Apoi, la sfârșitul lui martie, tancurile pătrunseră încă o dată în Plaza și o junta militară condusă de general-locotenentul Jorge Videla a preluat puterea. La început, oamenii s-au simțit ușurați. Când armata a dizolvat legislativul și a impus legea marțială porteńos au sperat că lovitura va aduce întoarcerea la stabilitate și bun simț, cum se întâmplase cu un deceniu în urmă.

Dar Procesul Reorganizării Naționale – El Proceso – nu s-a dovedit panaceul la care sperase toată lumea. Asasinatele au continuat. Corpuri ciuruite de gloanțe apăreau peste tot. În vreme ce guvernul îi blama pe extremiștii comuniști, violența a luat un alt aspect și mai sinistru: dacă până atunci victimele mureau în văzul lumii, acum unele pur și simplu dispăreau.

Oricine era câtuși de puțin legat de mișcarea de stânga era căutat. Generalul Iberico Saint Jean, noul guvernator al Buenos Airesului, a făcut cât se poate de clară poziția militarilor: „Mai întâi îi omorâm pe toți indivizii subversivi, apoi pe colaboratorii lor, apoi pe simpatizanți, apoi pe cei care sunt indiferenți. La sfârșit îi vom omorî pe timizi.”

Buenos Aires, orașul care nu dormea niciodată, locul în care oamenii cinau rareori înainte de nouă sau zece seara, a devenit dintr-o dată tăcut. Autobuzele nu mai circulau după lăsarea întunericului, fiindcă nu mai era nimeni pe străzi ca să justifice prezența lor. Oamenii se încuiau în case, așteptând înfrigurați noaptea.

Curând aproape fiecare porteño putea să povestească despre un prieten sau o rudă care fuseseră răpiți în toiul nopții, fără să mai fie văzuți. Li se găsise chiar și un nume: los desparecidos, „dispăruții”.

După ce se căsătorise cu Rosa, Reuben cumpărase un apartament în Recolecta, una dintre cele mai scumpe zone rezidențiale ale orașului. Nicăieri gloria apusă a Buenos Airesului nu era mai evidentă decât în acest loc în care se îmbinau fin du siĕcle francez cu goticul victorian, acolo unde

coloniștii bogați și aventurierii își construiseră case, departe de fluviul cu șobolanii și frigurile sale. Un străin ajuns din întâmplare aici s-ar fi putut crede la Paris sau Madrid. Apartamentul era la etajul patru al unei clădiri care părea a fi smulsă pe de-a-ntregul din Cartierul Latin. Balcoane de fier pline de flori supravegheau o străduță liniștită, umbrită de sicomori și tipuana.

Rosa și Carmen își beau cafeaua lângă fereastră. Gemenele dormeau. Orașul transpira sub soarele puternic al dimineții.

— Cum merg lucrurile între tine și Julio? întrebă Rosa.

— Ne-am despărțit.

— Iarăși?

Carmen dădu din cap și sorbi din cafea, privind pe stradă. Rosa se gândi din nou la noaptea aceea. Îi fusese mereu teamă să-i spună lui Carmen, teamă că nu o va crede, că va considera că ea este de vină. Asta ar fi spus el. Asta ar fi crezut poliția.

— Ce s-a întâmplat de data asta?

— Ca de obicei. Am aflat că se culca cu alta. I-am spus că s-a terminat. Nu mai vreau să-l văd.

Carmen se despărțise de Julio de nenumărate ori. Întotdeauna îl primea înapoi.

— E mai bine așa.

Rosa văzu că avea ochii înlăcrimați. Problema lui Carmen era că îl iubea. Întotdeauna dragostea se împotrivește bunului simț.

— Cred că ai dreptate. Sunt o mulțime de bărbați pe lume. Trebuie să-mi găsesc și eu unul. Unul ca Reuben.

Rosa se forță să zâmbească și-și îndepărtă privirea.

— O, spuse Carmen. Sesizase privirea Rosei. Probleme în paradis?

Rosa ar fi vrut să spună multe, dar ezita, temându-se. Oftă.

— O să fie bine.

Carmen nu zise nimic. Rosa o iubea pentru delicatețea ei.

— N-am mai făcut dragoste de luni de zile.

— Crezi că. Are pe altcineva?

Rosa fu șocată de idee.

— Nu, nu e asta.

Își dădea seama că nu este crezută.

— De când am rămas însărcinată s-a schimbat totul. Spunea că-i e teamă să nu-mi facă rău., dar cred că. De când m-am îngrășat. Nu mă mai vrea, dar apoi, după ce s-au născut gemenele, eram obosită și, știi, după ce ai copii, nu te mai simți la fel imediat.

— O să fie bine.

Rosa dădu din cap.

— Te iubește, Rosa.

Să-i spun acum? Rosa era măcinată de temeri și incertitudine. Trebuia să spună cuiva, altfel simțea că înnebunește, singură în casă, doar cu gemenele, cu Reuben venind din ce în ce mai târziu acasă, extenuat, abia vorbind cu ea, mâncând și adormind imediat. Toți prietenii lor erau prietenii lui. Niciodată nu fusese atât de singură, sau la fel de înspăimântată.

— Nu e vorba numai de copii. Nu-mi place să mă atingă, spuse ea după un oftat lung.

Carmen aștepta cu ochii măriți.

— S-a întâmplat ceva. Înainte de a ne căsători. Înainte chiar să-l cunosc. Nu cred că am reușit să depășesc momentul.

Își luă fața în mâini. Carmen o luă în brațe.

— Rosa?

— Am fost violată.

A urmat o tăcere lungă, chinuitoare. Carmen o legăna ca pe un copil. Când deschise gura, își măsură cuvintele cu grijă.

— I-ai spus lui Reuben despre asta?

— N-am putut.

— De ce?

Când ea nu răspunse, Carmen zise:

— Julio.

N-a mai fost nevoie de cuvinte. Se țineau una pe alta în brațe. Totul era altfel acum.

Limuzina neagră trecea în grabă pe străduțele tăcute din Palermo, unul dintre cele mai luxoase cartiere din Buenos Aires, o zonă cu școli particulare și ambasade, în care mulți ofițeri aveau locuințe bogate. Mercedesul 450 pătrunse pe o

poartă din fier forjat a unei vile coloniale cu grădină îngrijită. Șoferul, un căpitan de poliție în uniformă, se dădu jos și deschise portiera pentru pasager. Colonelul César Angeli se dădu jos și urcă scările spre ușa care era deja deschisă de un servitor cu o livrea albă.

Angeli avea o față de estet și mâini de pianist. Arăta mult mai tânăr decât cei patruzeci de ani pe care îi avea. Întreaga sa înfățișare sugera un om care are mare grijă de igiena personală. Unghiile aveau manichiura făcută cu grijă, iar cărarea era parcă trasă cu rigla, dar cea mai puternică trăsătură a sa erau sprâncenele, lungi, groase și negre ce subliniau ochii săi albastru deschis.

O femeie în uniformă de servitoare îl aștepta în hol. Purta o bluză neagră de bumbac, o fustă cu un șorț alb, cu guler și mâneci de dantelă. Era Antonia, șefa servitoarelor.

Îi întinse mănușile și cascheta și privi în jur.

— Unde e seńora?

Din expresia ei își dădu seama că fusese încă o zi din acelea. Simți cum i se încordează mușchii. Nu așa ar fi vrut să se întâmple. Nu ajunsese până aici ca edificiul pe care îl construise cu atâta grijă să fie năruit.

— Este sus, seńor.

Dădu din cap și începu să urce scările câte două.

*

O găsi pe soția sa stând pe un fotoliu la fereastra dormitorului, încă îmbrăcată în cămașa de noapte, legănându-și capul. Storurile erau trase și în cameră era întuneric. Pe Angeli îl cuprinse furia. Mii de femei din villas miserias făceau copii în fiecare zi. De ce trebuia să fie altfel pentru o fată de bancher?

— Francesca.

Se trezi brusc și își duse degetele la gulerul cămășii de noapte. Clipi uimită, apoi îi oferi un zâmbet chinuit.

— Caro. Te-ai întors.

Părul îi era în neorânduială. Arăta de parcă începuse să se machieze, cândva mai devreme, apoi renunțase, creând astfel un efect bizar. Fața îi era gri în lumina palidă a încăperii și

arăta mult mai bătrână decât cei treizeci și doi de ani pe care îi avea.

Nasul lui protestă la mirosul închis din cameră.

— E aproape seară.

Acuzația rămase nerostită. Francesca încuviință, ca și cum ar fi înțeles, apoi se întoarse să se uite la ceasul de pe noptieră. Numerele străluceau roșiatic, asemenea unor cărbuni aprinși.

El se duse la fereastră și trase jaluzelele. Soarele sfârșitului după-amiezii inundă camera cu o lumină gălbui-roșiatică, patul încă nefăcut și ceștile de cafea rămase de dimineață pe masă.

Francesca tresări din cauza luminii.

— Trebuie să hrănesc copilul, spuse ea.

Se ridică încet în picioare și se duse în camera copilului. Angeli o urmă.

Cu câteva luni înainte, Francesca angajase un decorator scump pentru camera copilului. Tavanul fusese pictat în albastru pastel de un profesionist, care adăugase și niște norișori albi, astfel încât copilul să privească întotdeauna un cer perfect. Jucării de dimensiuni uriașe fuseseră cumpărate tocmai din Florida și fuseseră puse înăuntrul pătuțului de mahon. Pătuțul însuși era ca un leagăn, astfel încât copilul să poată fi legănat în fiecare zi înainte de culcare. Așternuturile și plăpumioara roz fuseseră puse după întoarcerea Francescăi de la spital.

Francesca se așeză lângă pătuț. O lună de jucărie fusese atârnată de lustră. O coardă era agățată de colțul ei. Francesca trase de ea și luna începu să cânte un cântec de leagăn. Francesca îngâna și ea cântecul, în timp ce legăna pătuțul.

Angeli simțea cum i se zbârlește părul pe ceafă.

— E moartă, Francesca.

Ea îl privi cu ochii dezorientați, ca și cum nici nu l-ar fi auzit.

— Sssst! O s-o trezești.

— Pe cine? strigă el. Pe cine să trezesc?

Crezuse că-și va reveni. Sigur, era de așteptat să fie deprimată o vreme, dar se întorsese de la spital de o lună și pe

zi ce trecea se îndepărta din ce în ce mai mult de el.

Slăbiciune. Era ultimul lucru la care se aștepta de la soția sa. De când se căsătoriseră o considerase distantă, chiar rece. O criolla înaltă și frumoasă fusese un premiu neașteptat de mare pentru un ofițer inferior imigrant. Fiica unui bancher, cu zece ani mai tânără ca el, era sofisticată, bine educată, aparent extrem de deosebită față de el, dar ea ghicise în el o ambiție la fel de mare ca a ei. Când a devenit soția lui viața i-a devenit ordonată și somptuoasă. Acum soarta își cerea plata.

Francesca se uită la el, cu un zâmbet beatificat.

— A adormit.

Îi luă mâna și îl conduse cu grijă afară din camera copilului.

Mar del Plata.

Argentina posedă forme de relief extraordinare, unice în lume, cum ar fi Cascada Iguazu sau Anzii Patagonezi, dar cei mai mulți porteños le consideră cumva străine. În fiecare an ei își petrec vacanța de vară în același loc, într-una din stațiunile de pe coasta Atlanticului, cel mai adesea Mar del Plata.

Spre sud se aflau stațiunile exclusive, plajele private, acolo unde bogătașii își construiseră vile și case de vacanță pe la începutul secolului. Acoperișurile de țiglă roșie sunt umbrite de palmieri și jacarandas, proprietarii bându-și cocktailurile la ferestre, privind strălucirea de oțel a Atlanticului.

Jacopo Altman își cumpărase o bucățică de paradis cu zece ani în urmă, valoarea proprietății sale crescând cu un milion de pesos pe săptămână în perioada Isabelitei. Cu mai puțin de treizeci de ani în urmă, bunicul său venise în Argentina din Ucraina. Venise la fix, fiindcă imediat după aceea naziștii invadaseră satul, dăduseră foc sinagogii și omorâseră toți evreii pe care îi găsiseră. Toate rudele sale muriseră atunci.

Nu arăta ca un evreu. Cu părul său argintiu și mustața lungă părea mai degrabă un gigolo italian îmbătrânit, decât stâlpul unei bănci.

Acum stătea cu picioarele încrucișate într-un fotoliu, alături de fiul său, bând un pahar de Bodega Lopez 1971. Urmărea zborul pescărușilor. Viața era frumoasă, ceea ce făcea primejdia în care se puseseră și mai pregnantă.

Soarele apunea în spatele copacilor. Aerul se răcea. Ascultau greierii în iarbă.

— Un prieten de-al meu s-a „înceţoşat” ieri.

Vocea lui Reuben era înceată, abia auzibilă. „Înceţoşat” era o expresie recentă. „A pieri în ceaţă” – a dispărea.

— Am fost la universitate cu el. L-au bătut, în faţa casei sale din San Isidro, dinaintea întregii sale familii. L-au aruncat într-o maşină şi au plecat cu el. Soţia sa n-a mai auzit nimic de el de-atunci. Apoi, aceeaşi oameni s-au întors şi-au scotocit toată casa. Au luat totul. Chiar şi maşina de spălat.

Jacopo tăcea. Ce mai era de zis?

— Era avocat. A încercat să ajute o femeie să obţină o hotărâre judecătorească habeas corpus după ce fratele ei dispăruse. Asta a fost crima lui.

— Lumea a înnebunit.

— Nu lumea. Noi. Argentina.

Din bucătărie venea miros de busuioc şi roşii, cald, contrastând cu răcoarea brizei, amestecându-se cu mirosul sărat al mării. Bucătarul pregătea paste cu midii proaspete. Auzi una din gemene plângând, apoi vocea Rosei încercând s-o liniştească. Erau doar ei cinci. Fratele mai mic al lui Reuben rămăsese la Buenos Aires împreună cu soţia sa însărcinată. Mama lor murise în urmă cu cinci ani.

Dacă ea ar fi trăit, nu i-ar fi lăsat să rişte atât de mult.

— Trebuie să ne oprim, spuse Reuben.

Jacopo se întoarse, instinctiv, pentru a se asigura că nu sunt ascultaţi. Rosa o fi fiind soţia lui Reuben, dar nu era din familie. Fiul lui o iubea, aşa că o acceptase, dar în sinea lui ştia că este doar o profitoare şi nu trebuie să te încrezi în ea.

— Este prea periculos, insistă Reuben.

— Este prea periculos să ne oprim. Dacă îi abandonăm acum, ne vor trăda.

De ce se lăsaseră convinşi să accepte această afacere? ce îl obligase pe Jacopo să accepte? Reuben suspecta că este sentimentul de vinovăţie. Fugise de fascişti în 1937 şi supravieţuise în timp ce toţi ceilalţi muriseră. Acum îşi marcase teritoriul.

— Sunt doar niște teroriști.

— Și Menachem Begin este numit terorist. Britanicii au pus un premiu pe capul său. A fondat statul Israel. Lucrurile s-au schimbat aici.

— Sunt de acord, dar.

Auzi că intrase cineva în cameră și se opriră. Rosa apăru în balcon, ținând gemenele în brațe. Jacopo zâmbi și întinse mâna spre ele. Reuben turnă soției sale un pahar cu vin și începură să vorbească despre copii.

Cât știi? se întrebă Jacopo, privind-o pe Rosa. Oi fi tu mama nepoțelelor mele, dar n-am încredere în tine. N-am încredere deloc.

Luminile se aprinseră și intrară râzând, discutând până târziu. Clinchetul paharelor se amesteca cu mirosul mării și sunetul valurilor. Undeva, în întuneric, furtuna se apropia de ei cu pași repezi, gata să mănture toată lumea lor, a bogăției și a privilegiilor.

Într-o duminică s-au dus în Avellaneda să-l viziteze pe fratele ei. Reuben conducea pe niște străzi murdare, trecând pe lângă prostituate obosite ce patrulau pe trotuare, agățând motocicliști și șoferi de camion. Aproape de blocul în care locuia Domingo trecură pe lângă un maidan, unul din multele villas miserias ale orașului.

— Oprește, spuse Rosa. Reuben trase pe dreapta.

— Ce faci?

Rosa privea la copiii aproape goi care jucau fotbal cu o minge de cârpe. Chiar și de unde stăteau puteau mirosi jegul.

— Părinții mei s-au născut în villas, spuse ea, cu voce calmă.

— Știu asta, zise el nerăbdător.

— Da, dar tot nu înțelegi.

— Ce vrei să spui?

— Tatăl tău mă disprețuiește.

El se uită în altă parte.

— Vorbești prostii.

Avea dreptate, desigur.

— Sigur, are compasiune pentru săraci în general, dar nu-i plac luați individual.

— Nu vorbi așa despre tata! Nu-l cunoști. Nu știi nimic despre el!

— Știu mai multe decât crezi tu, spuse ea.

Reuben o privi și începu să se întrebe. În ciuda avertismentelor tatălui său, cât putea să se ferească de soția sa? Cât ghicise și cât auzise? Dar spera că se înșală. Spre deosebire de tatăl său, îi ascundea adevărul nu pentru că nu avea încredere în ea, ci fiindcă știa cât de periculos este.

Erau trei și toți aveau pistoale mitralieră. Au intrat în redacția ziarului La Prensa cu puțin înainte de trei după-amiază, zbierând și ținând armele cu ambele mâini.

Toți din birou au înghețat, paralizați la vederea armelor. Julio își simțea genunchii tremurând. Nu se putea mișca. Îl voiau pe Jorge Albrecht.

Jorge era un individ chelios, micuț, care întotdeauna părea învăluit într-un nor de fum de țigară. Haina și pantalonii îi erau arși de scrum. Era la La Prensa de douăzeci de ani și avea reputația de a fi neînfricat, dar în această zi, frica sa era imposibil de ascuns.

Se ridică de la biroul său, cu ochii măriți de frică. A încercat să fugă, dar doi indivizi îi tăiară calea. Unul dintre ei îl lovi cu patul puștii în ceafă, iar celălalt îl prinse din cădere și începu să-l târască spre ieșire.

— Jorge Albrecht este arestat pentru crime împotriva statului! spuse al treilea individ și porni și el spre lift.

Erau poate douăzeci de persoane în birou. Niciuna nu a făcut vreo mișcare. Nimeni nu a sărit în ajutor.

Ce puteau să facă? se întreba Julio apoi. A fost prima dată când a simțit cu adevărat ce înseamnă frica. Nu-i venea să creadă cât de repede îți poate paraliza mintea și mușchii. Când totul s-a terminat, a fugit la toaletă și a vomitat.

Ușa de sticlă era întărită cu fier forjat. Lângă ușă era un șir de butoane, fiecare dintre ele având gravat un număr. Julio apăsă pe unul din ele și auzi vocea Rosei.

— Rosa, sunt eu, Julio. Vreau să vorbesc cu Reuben.

Se auzi un țăcănit și ușa se descuie. O împinse și intră. Scările urcau în spirală, în jurul cutiei liftului. Julio preferă

liftul. Reuben și Rosa locuiau la etajul patru. Rosa îi deschise ușa.

Nașterea o schimbase. Era mai plină, nu grasă, dar nu silfida pe care o cunoscuse în Reconquista. Nu era machiată și fusta îi era mai lungă. Avea un ac de siguranță în gură și un copil în brațe.

— Julio.

— Rosa.

Chiar și acum Julio mai simțea durerea. Deși își spusese c-o va uita în două săptămâni.

— Reuben nu a sosit încă.

— Trebuie să vorbesc cu el. E urgent.

— Intră. Se va întoarce curând.

Mai fusese în apartamentul lor de multe ori și întotdeauna se simțise gelos. Un hol lung te conducea pe lângă dormitor, camera copiilor și un studio către salonul uriaș. Jaluzelele fuseseră trase și soarele galben al înserării învăluia încăperea într-o lumină aurie. Erau două sofale de piele și mahon cu o măsuță de cafea. Julio analiză noile achiziții, o servantă cu încrustații spaniole și o combină suedeză. Mai mult decât i-aș fi putut oferi eu. Mult mai mult.

Privi în jos. Jucăriile copiilor erau împrăștiate peste tot. Julio se simți dintr-o dată ca un intrus, ca un hoț.

Rosa puse copilul lângă celălalt. Când se întoarse în cameră, se studiară pentru câteva clipe. Fața îi era aspră.

— Vrei să bei ceva?

— O cafea.

O urmă în bucătărie. Își puse mâinile în buzunar, apoi și le scoase. Greu să respiri, greu să te relaxezi. Imaginea feței lui Jorge când a fost arestat.

— Arăți minunat.

— Mulțumesc.

— Pe bune.

— Trebuie să mă simt flatată?

O urmări cum pregătește cafeaua. Părea nervoasă, la fel de nervoasă ca și el. În cealaltă cameră, unul dintre copii începu să plângă. Se repezi pe lângă el, fără un cuvânt, și dispăru.

Julio se învârti prin bucătărie, apoi se duse pe balcon. Minunată priveliște, Reuben. Ai totul. Bani, o casă frumoasă, copii frumoși. Păcat că nu ai și băieți, dar, desigur, mai ai timp. Și o ai pe Rosa. Mai presus de toate o ai pe Rosa.

Se întoarse în casă. Privi rafturile cu cărți: Shakespeare, Guiraldes, Dickens, Mailer, Cortázar, Mallea, Capotte, Frost, Lugones. Atenția îi fu atrasă de câteva fotografii înrămate. Una a lui Reuben cu Rosa și gemenele la botez, cealaltă a XV-lui universității, care câștigase campionatul cu trei ani în urmă. Julio văzu o versiune mai tânără a sa zâmbindu-i din primul rând.

Rosa se întoarse în cameră împreună cu una din fetițe. Julio se gândea la ziua aceea, încercând să-și amintească cum arăta atunci când îi căzuse prosopul. Se întrebă dacă ea se mai gândea la asta. El se gândea tot timpul. Era clar pentru el că Rosa voise, altfel nu l-ar fi invitat înăuntru, n-ar fi lăsat ușa deschisă la baie.

— De ce te uiți așa la mine?

— Cum?

— Ești prietenul lui Reuben. Voi fi politicoasă cu tine, dar să nu te prind că mai pui mâna pe mine.

O clipă mai târziu se auzi cheia în ușă și Reuben intră.

Părea obosit. E greu să numeri banii, se gândi Julio. Părul deschis îi trecea peste gulerul fâșului. Avea o geantă de piele într-o mână și un exemplar din La Prensa. Îl văzu mai întâi pe Julio, apoi se uită la Rosa.

— Julio. Ce faci?

— Trebuie să vorbesc cu tine.

— Sigur.

Julio arătă spre studio.

— Vrei să trecem dincolo?

Reuben ezită, se întoarse spre Rosa care își făcu de lucru cu o fetiță. Dădu din umeri, luă o cană și două pahare de pe servantă și îl conduse spre studio.

Julio sorbi grăbit din pahar.

— Ziarul a fost călcat astăzi de trei indivizi. Aveau pistoale automate, pentru numele lui Dumnezeu! îl căutau pe Jorge

Albrecht.

Reuben își trecu mâna peste față, dar nu spuse nimic.

— În urmă cu opt zile, montos au pus o bombă pe calea ferată spre Mar del Plata. Linia a fost închisă vreme de trei zile. Motivația oficială a fost că s-a produs o cădere a liniei electrice. Jorge a aflat adevărul și a scris un articol. Redactorul șef nu a vrut să-l publice, dar Jorge a amenințat că demisionează. Așa că a fost publicat pe răspunderea lui Jorge.

Mai luă o înghițitură de whisky.

— Și uite ce a pățit.

— Știi unde a fost dus?

Julio clătină din cap.

— După raid, redactorul șef ne-a trimis la toate secțiile de poliție din oraș. Pe toți ziariștii. Oriunde am fost ni se spunea că nu au auzit de el. Am fost și la Ministerul de Interne. Ne-au spus că nu au fost anunțați de arestarea lui.

— Și ce ai de gând să faci?

— Ziarul va solicita o hotărâre judecătorească habeas corpus, dar va fi inutil. Numai luna asta au fost făcute două sute de astfel de cereri. Au fost refuzate toate, fiindcă atât poliția, cât și armata au spus că nu au nici o evidență a arestărilor.

Soarele dispăruse la orizont. Reuben aprinse lumina și se așeză pe marginea biroului.

— N-am crezut că se va ajunge aici.

— Ăștia sunt ca naziștii. Marți, toți jurnaliștii de la marile ziare au fost chemați la Casa Ronda. Ni s-a oferit o bucată de hârtie. Știi ce spunea? „Este interzis, începând cu data de astăzi, să se facă orice referire în articolele de ziar la cadavre, la victimele răpirilor sau la persoanele dispărute.” Atât. Nici o semnătură, nici un antet. Zic că nu este cenzură, ci o măsură de siguranță.

Julio mai sorbi o înghițitură.

— De aia l-au luat pe Jorge, ca să arate că vorbesc serios.

— Și ce vrei să fac eu?

— E prietenul tău, Reuben. Așa mi-ai făcut rost de slujbă. Credeam că tu știi.

Reuben se uita pe fereastră.

Nu asta era reacția pe care o aștepta de la el. Julio simțea cum îl cuprinde panica. Jorge Albrecht nu era singurul motiv pentru care venise.

— Ai cunoștințe, Reuben. Cel puțin tatăl tău are. Pentru numele lui Dumnezeu, unchiul tău e ministrul de finanțe al lui Larusse. Trebuie să poți face ceva.

Generalul Alejandro Larusse fusese președinte la începutul anilor șaptezeci. Julio știa că astfel de oameni dispar din lumina reflectoarelor, dar nu și din apropierea puterii.

Reuben își trecu mâna prin păr.

— O să văd ce pot face.

— Pentru numele lui Dumnezeu, e aproape război! Nu poți să stai pe bară.

— Nu stau pe bară.

— Nu? Totul a fost ușor pentru tine! Acum, când oamenii suferă și mor, ai de gând să stai tot așa în apartamentul tău luxos, numărându-ți banii?

Julio regretă cuvintele imediat. Frica, băutura pe stomacul gol, faptul c-o văzuse iar pe Rosa, toate contribuiseră la izbucnirea asta prostească.

— Căcat. Îmi pare rău.

Reuben ridică din umeri.

— Nu contează. Probabil că ai dreptate.

Luă cana și-i umplu din nou paharul lui Julio.

— Dar să știi că știu mai multe despre ce se petrece pentru unul care stă pe bară. Știam despre Jorge. Tatăl meu a dat telefoane toată după-amiaza. Dacă am ști unde este ținut, poate că am putea face ceva, dar sunt atâția descreierați în libertate care bântuie prin oraș. Cine a fost? Armata? Marina? Poliția orășenească? chiar dacă am vorbi cu Videla însuși nu am putea să-l eliberăm dacă a încăput pe mâna celor de la marină ai lui Massera.

Amiralul Emillio Massera era o altă figură-cheie a juntei militare.

— Știai?

— Nu e prea rău pentru cineva care stă pe bară în apartamentul său luxos numărându-și banii.

Ciufuli părul lui Julio.

— Hai, nu te mai uita așa la mine. Am pielea bătucită, și nu e ăsta cel mai urât lucru care s-a spus despre mine.

Se întoarse la fereastră. Luminile clipeau peste tot în oraș.

— Crede-mă. Facem tot ce putem, Julio. Dar salvarea lui Jorge Albrecht poate fi peste puterile noastre. Există războaie în războaie.

Julio mai bău o înghițitură și simți primele semne ale beției. Se simțea singur și nesigur pentru prima dată în viața sa.

— Mi-e frică.

— Tuturor ne e frică.

— Voi fi următorul.

Reuben era încă întors cu spatele la el și nu păru să observe tremurul din vocea prietenului său.

— Oricare dintre noi poate fi următorul. Ăștia sunt nebuni. Nimeni nu e în siguranță.

— Tu ești. Nimeni nu te poate acuza de subversiune. Reuben se întoarse și veioza de pe birou arunca o umbră ciudată pe fața sa.

— Da, sunt în siguranță. Și vei fi și tu dacă nu faci vreo prostie.

— E prea târziu pentru asta.

— Ce vrei să spui.

— Ți-aduci aminte în studenție? N-aveam niciodată bani. Am scris niște articole. Credeam că voi câștiga niște bani și mă va ajuta să-mi găsesc o slujbă după ce termin.

— Voiai să salvezi lumea, ca noi toți, de altfel.

— Câteva au fost publicate în L'Opinión, altele în ziarele de extremă stânga.

— N-or să te aresteze doar pentru atâta lucru.

— Cine știe? e de-ajuns să pomenești numele lui Karl Marx și te pomenești cu un escadron al morții la ușă.

Julio oftă. Se simțea copleșit de dorința de a se descărca. Aproape ca la spovedanie, numai că era ceva care n-ar fi putut să-i spună niciodată unui preot. Părintele Monserat era un fascist mai mare decât Videla.

— Mai ții minte Nuevo Hombre! Era unul din ziarele

independente. Guvernul l-a acuzat de subversiune și i-a sistat apariția.

— Au publicat vreun articol de-al tău?

Julio dădu din cap.

— Da.

— Ce fel de articole?

— Politice. Despre corupția din armată. Am menționat numele lui Massera, chiar și pe-al lui Videla.

Julio își luă capul în mâini. Se credea șmecher. Păstrase cecurile multă vreme înainte de a le încasa pentru a se putea lăuda pipițelor cu activitatea sa. Se îndoia că mai mult de cinci-șase persoane din Buenos Aires citiseră vreunul din articolele sale, dar acum, după trei ani, acele articole aveau o altă semnificație.

— Mierda, murmură Reuben.

Julio ar fi vrut să plângă. Cum putuse să fie atât de prost?

— Ce mă fac?

— Ești un idiot.

Julio se uita la el. Da, da, idiot. Dacă ar putea întoarce timpul înapoi.

— Or să mă omoare.

Simțea cum încep să-i curgă lacrimi. Nu dădea doi bani pe Videla sau Massera, voia doar să fie lăsat în pace.

— Crezi că vor veni după mine?

— Nu știu.

— E de-ajuns să verifice, nu?

— N-ai folosit un pseudonim?

— Mi-a plăcut să-mi apară numele în ziar.

Reuben îi puse mâna pe umăr.

— Sic transit gloria mundi. Nimeni nu e interesat de Nuevo Hombre, cu excepția nenorociților de polițiști.

— Ce să mă fac?

Reuben se gândi.

— Dacă ești îngrijorat, ar trebui să pleci din țară.

— Cum?

— Cere azil în Mexic.

Julio se uită la el. Mexic. Cuvântul părea să nu aibă nici un

înțeles.
— Mexic?
— Au o ambasadă la Belgrano. Trebuie să ajungi acolo seara târziu. Odată înăuntru, guvernul nu te mai poate atinge.
— De unde știi?
Reuben îi oferi un zâmbet care putea să însemne orice.
— Mexic, repetă Julio.
Stătu vreme îndelungată uitându-se în pahar.
— Poate nu vor găsi articolele.
— Poate.
Reuben nu părea foarte convins.
— Sunt un mare idiot.
Începu să plângă. Reuben îl îmbrățișă și rămaseră așa multă vreme.
— Ce voia? întrebă Rosa după ce Julio a plecat.
— Un sfat.
— Nu-mi place să vină aici.
Se uită la ea surprins.
— De ce?
— E un chanta.
Chanta. Un individ care se crede mai important decât este.
— Julio e băiat de treabă.
— Sigur. Să fie de treabă în altă parte.
Reuben dădu din umeri, uimit de vehemența Rosei. De ce trebuia să suporte el familia ei, preotul ei, dar prietenii săi nu puteau veni să-l viziteze? Dar spuse doar „bine” și totul fu lăsat baltă. Era prea obosit ca să se certe cu ea acum.
Prea obosit și prea speriat.
După ce Julio ieși de la Reuben se plimbă fără țintă vreme îndelungată. Se trezi lângă Florida, cel mai vestit centru comercial din America de Sud. Dădu cu șutul într-un maldăr de gunoaie adunat în fața unui magazin italian. Contradicțiile țării mele. Se uita la vitrina elegantă în care se aflau costume Calvin Klein și Christian Dior, o lume iluzorie într-o țară iluzorie unde totul era la îndemână, dar majoritatea oamenilor nu puteau face decât să se uite cu nasul lipit de geam. Inflația ajunsese la trei sute la sută, iar cei din villas miserias nu

aveau ce să mănânce, dar aici, în inima Buenos Airesului bogătașii își protejau privilegiile cu o armată sălbatică împotriva comunismului, aducând la tăcere orice voce.

Dar Julio nu mai putea să-și recapete furia studențească împotriva inechităților sistemului. Acum, cel mai prețios lucru din toată Florida era viața lui. Se gândi că până la urmă el și Reuben nu erau chiar atât de diferiți. În clipa aceea ar fi dat oricât să fie din nou în sânul cald al clasei mijlocii.

Rătăci ore-n șir, trecând dintr-o whiskería în alta bântuit de fantoma morții; un Ford verde așteptând în întuneric; trei oameni târându-l pe o masă cu chingi de piele; glonțul final în ceafă. Nici măcar Reuben nu-l mai putea salva. Lumea era un loc teribil și întunecat și el nu știa unde să fugă pentru a se salva.

Doctorul Eduardo Artime ieși din dormitor și închise cu grijă ușa în spatele său. Traversă holul spre studioul unde Angeli stătea la fereastră, privind spre piscină.

— Bei ceva, doctore?

— Mulțumesc.

Artime se așeză pe fotoliul de piele și-și întinse picioarele lungi în față. Fusese doctorul Francescăi încă de pe când era doar o copilă, doctorul întregii familii: era de încredere. Luă o sticlă de Chivas Regal și turnă două degete într-un pahar pe care i-l oferi doctorului.

— Mulțumesc.

Angeli se așeză la biroul său. Era conștient de dezavantajul pe care îl avea. Nu-i plăcea să vorbească cu cineva, și cu atât mai mult pe un subiect atât de delicat, fără să-i cunoască în profunzime dosarul. Își notă în agendă să solicite dosarul lui Artime.

— Doctore?

Artime începu să vorbească în modul lui tipic, ponderat.

— Din punct de vedere fizic, n-are nimic.

— Mi-am dat seama de asta.

Artime oftă.

— A suferit o mare pierdere. Plânge nu numai după copilul pierdut, ci și după feminitatea ei. Mă tem că asta depășește

competențele mele. Pot să vă recomand pe cineva specializat în așa ceva. Poate fi tratată cu maximă discreție.

— Un psihiatru?

Artime sorbi din pahar, apoi dădu din cap.

— Nu cred.

Angeli își înghiți furia. Psihiatri! Niște subversivi! toți împrăștie învățăturile evreului ăla, Freud!

— Soția dumneavoastră are nevoie de ajutor. Această tragedie i-a tulburat echilibrul mental.

— Nu poți să faci nimic?

Artime clipi de câteva ori.

— Nu există soluție medicală, nici un medicament nu o poate readuce la starea în care a fost înainte de această nefericită întâmplare, dacă asta este ce doriți de la mine. Pot să-i ofer niște sedative, dacă are probleme cu somnul, dar asta este doar o soluție temporară.

— Sedative? Dar doarme toată ziua.

— S-ar părea că nu prezintă nici o amenințare. Dacă totuși.

— Continuă.

— Dacă devine prea deprimată. Ei bine, ar fi recomandabil să cereți servitorilor s-o observe cu atenție.

— Te gândești la sinucidere?

Artime căută în buzunar, scoase un stilou și scrise un nume și un număr de telefon în carnețelul său. Rupse apoi foaia și o puse pe măsuța dintre ei.

— O cunosc pe femeia asta de multă vreme. Dacă te răzgândești asupra. Terapiei. Face o treabă excelentă. Îi voi spune să aștepte telefonul tău. Pot să te asigur de discreția ei.

Angeli luă foaia. Dr. Mercedes Barrington. O adresă pe strada Paraguay și un număr de telefon.

Artime își termină paharul, se ridică și se îndreptă spre ușă.

— Antonia te va conduce, spuse Angeli.

Artime dădu din cap și o clipă mai târziu ușa se închidea în spatele lui. Angeli se ridică și se înapoie la fereastră, strângându-și și desfăcându-și pumnii într-o descărcare de furie. Luă paharul gol lăsat de Artime, se jucă o vreme cu el, apoi, rotindu-l ca pe o minge, îl zdrobi de perete.

Julio petrecu toată dimineața în fața unei pagini goale de hârtie la mașina de scris. La vremea prânzului, articolul despre pregătirile pentru Campionatul Mondial din 1978 era la fel ca dimineață. Cu toate că nu era fumător, își luase un pachet de țigări în pauza de masă și îl fumase toată după-amiaza. Privea pe fereastră cu mintea golită, încerca să nu se gândească la nimic.

Când se întoarse acasă deschise televizorul și se uită în neștire până la încheierea programului. Apoi bău până la unu, după care se puse în pat.

Dar nu reușea să adoarmă. Cearceafurile îi erau ude de transpirație și îl durea capul. Nu putea să respire, simțea o greutate uriașă apăsându-i pieptul. Se gândea când vor veni: escadroanele morții, în toiul nopții, scoțându-te din pat și aruncându-te gol și tremurând de frig și frică în Fordurile lor verzi. Auzi eșapamentul unei mașini și se ridică în picioare.

Inima îi bătea nebunește, atât de repede, încât efectiv îl durea.

Poate că fugise prea târziu. Poate că deja era mort.

O bucată de carton scrisă cu pixul anunța că „LIFTUL ESTE DEFECT”. Reuben se înfurie. Nu avea chef să urce patru etaje. Nu astăzi. Luă cartonul și-l rupse în bucățele pe care le împrăștie nervos pe tot holul. Totul era de căcat în țara asta.

Când ajunse în fața apartamentului o auzi pe Eva plângând de partea cealaltă a ușii. N-am răbdare pentru asta. Înainte de nașterea gemenelor s-ar fi dus în biroul său, și-ar fi turnat un pahar și s-ar fi lungit în fotoliu. Rosa îl cunoștea și-n astfel de momente îl lăsa în pace, dar acum nu mai avea liniște nici acasă.

Când intră, Rosa era îngenuncheată pe covor cu un ac de siguranță în gură, schimbând scutece. Totul era căcat.

Aruncă geanta pe podea.

Rosa privi peste umăr.

— Buenas tardes, zise ea ironică.

— Am spus bună. Nu m-ai auzit.

— O zi proastă.

Nu-i răspunse. Ar fi vrut să-i facă pe copii să tacă din gură.

Se duse la servantă, luă sticla de whisky și-și turnă un pahar. Bău jumătate dintr-o înghițitură.

Dacă fuseseră vreunele îndoieli despre scopurile juntei, ele fuseseră împrăștiate de ceea ce văzuse la chioșcul de unde cumpăra în fiecare zi L'Opinión și Buenos Aires Herald. Revistele neo-fasciste ca Odal și Miliția se vindeau acum pe față. Asta într-un oraș care se lăuda cu faptul că are a șaptea cea mai mare comunitate evreiască din lume. Nu mai pusese piciorul într-o sinagogă de la bar mitzvah, dar înțelesese că se depășise linia. Numele său era Altman, ceea ce îl făcea țintă sigură a noului val de violență, ca și cum n-ar fi avut motive suficiente de îngrijorare.

Rosa îl privi îngrijorată. Puse fetele deoparte.

— Ai tu grijă de fete? Pregătesc mâncarea imediat.

— Nu vreau să mănânc.

Trecu pe lângă ea și se lăsă să cadă pe sofa. Ochii îi căzură pe un ziar aflat pe măsuță, o foaie murdară de patru pagini multiplicate cu litograful, La Voz de La Razón. Se uită la ea ca și cum ar fi fost vorba de o glumă proastă.

— Ce-i asta?

Vocea Rosei era senină.

— Un ziar.

— Ce caută aici?

Eva sesiză asprimea din vocea tatălui ei și începu să plângă. Rosa o ridică și începu s-o mângâie.

— Nu e nevoie să țipi.

Reuben se ridică, ținându-i ziarul în față.

— Ești nebună? De unde ai asta?

— L-am găsit pe un scaun în cofetăria de la Florida. Am vrut să-l citesc.

Reuben nu putea să-și creadă urechilor. Ea nu știa ce se petrece? Credea că ei sunt protejați de teroarea care pusese stăpânire pe oraș?

— Cum poți fi atât de proastă? Nu știi ce se-ntâmplă celor care sunt prinși citind așa ceva?

Luă ziarul în bucătărie, aprinse aragazul și-l ținu deasupra flăcărilor.

Rosa îl urmărea. Eva încă țipa în brațele ei.

— Nu poți s-o faci să tacă? strigă el.

— Ce se-ntâmplă cu tine?

— Ce se-ntâmplă cu tine? Crezi că poți să aduci toate căcaturile în casa noastră?

Luă bucățile de hârtie și le puse în chiuvetă.

— Vrei să fim căutați de poliție în toiul nopții?

Nu și-a imaginat că ar fi interesat-o politica. Atâta timp cât stătea într-un apartament frumos, era bine îmbrăcată și avea copii de îngrijit credea că este fericită. Era doar o fată din villas, nu-i așa?

Flăcările licăreau în jurul degetelor sale. Aruncă rămășițele în chiuvetă și dădu drumul la apă. Apoi se ținu de chiuvetă, obosit.

Eva se liniști și Rosa se apropie. Îi puse mâna pe spate.

Reuben își trecu mâna prin păr.

— Nimic. Sunt obosit. Și se îndepărtă de ea, ducându-se în studio, închizând ușa în urma sa.

Nervii îi erau întinși la maximum. Nu știa cât o să mai reziste.

Două dimineți în fiecare săptămână Rosa lăsa copiii cu o femeie pe care o angajaseră și petrecea câteva ore la cumpărături sau bând o cafea la confitería cu prietenele, ori, ca în dimineața asta, la un club de aerobică de pe Esmeralda și Alvear. Citroënul ei era parcat pe o stradă alăturată.

Era o dimineață rece de toamnă. Julio își ridică gulerul jachetei. Se aplecă pe balustradă și o aștepta.

După o jumătate de oră își făcu apariția. Era îmbrăcată într-o jachetă neagră și pantaloni, iar în mână avea o geantă sport. Avea pete de transpirație pe tricou, iar părul îi era ud.

Își căuta în poșetă cheile de la mașină când îl văzu.

— Julio?

— Bună, Rosa.

— Ce s-a întâmplat?

Deodată se îngrijoră.

— Reuben?

— Reuben e bine.

Făcu semn către un bar aflat ceva mai încolo.

— Vrei să mergem să vorbim?

Fața îi redevenise de piatră.

— Nu cred că e cazul.

— E important. Te rog.

Căldura whiskeriei era binevenită după răcoarea de afară. Apropierea ei îl tulbura. Jacheta îi era deschisă și îi putea vedea decolteul.

Ea îi văzu privirea și-și trase fermoarul până la gât.

— Ce vrei să-mi spui?

— Trebuie să-ți vorbesc.

Chelnerul aduse două cafele și două pahare cu apă. Rosa scoase pachetul de țigări din geantă și-și aprinse una. El zâmbi.

— Ce-i atât de amuzant?

— Ai petrecut toată dimineața făcând gimnastică și acum aprinzi o țigară.

Ea dădu fumul afară pe nas și-și puse coatele pe masă. El se uita la unghiile stacojii, lungi și îngrijite în ciuda copiilor. Ochii îi erau machiați.

— Gata cu joaca, Julio. Ai zis că ai ceva să-mi spui.

El se dădu mai aproape. Mirosul transpirației îl îmbăta mai tare decât un parfum franțuzesc.

— Ești fericită cu el?

Un oftat scurt.

— Mă strădui.

Își strânse țigările de pe masă și le puse în geantă. Mâinile îi tremurau.

— Dacă mai îndrăznești să apari la noi acasă îi spun totul lui Reuben. Înțelegi?

— Nu te ambala. De poimâine nu mă vei mai vedea.

Asta o opri.

— Pleci?

— Am probleme cu autoritățile. Unele articole pe care le-am scris în studenție. Voi cere azil politic în Mexic.

Poza. Chiar și acum voia s-o impresioneze.

— Așa că ai făcut alegerea cea mai potrivită. Reuben va da

de bucluc. Știe care-i mersul treburilor, poate sta liniștit în apartamentul său, privind pe fereastră cum noi ceilalți fugim de escadroanele morții.

— Te înșeli asupra lui.

— E el în stare să se opună guvernului?

Așa cum am făcut eu, spunea tăcerea lui Julio.

Ea se aplecă spre el. Fețele lor erau acum la doar câțiva centimetri. Vru să spună ceva, dar se răzgândi.

— Oricum, am vrut doar să-mi iau la revedere.

— Și crezi că-mi zdrobești inima dacă pleci?

— Îmi pare rău, Rosa. Pentru ce s-a întâmplat.

Bău conținutul cești dintr-o sorbitură, apoi luă o gură de apă.

— Sper să te gândești din când în când la mine.

— Doar în coșmarurile mele.

Se ridică.

— Trebuie să plec. La revedere, Julio. Nu-ți urez noroc, fiindcă nu meriți.

Se îndreptă spre ieșire, apoi se întoarse și spuse:

— E prietenul tău.

— Știu. Și asta mă omoară.

— Cretino, zise ea.

După ce ea plecă, Julio se așeză la loc și-și comandă un whisky, cu toate că nici nu era vremea prânzului. La dracu' cu ea, la dracu' cu Carmen, la dracu' cu Reuben. La dracu' cu prietenii, la dracu' cu femeile. O să mai bea câteva pahare pentru a sărbători despărțirea de Buenos Aires. La noapte va cere azil la ambasada mexicană.

Reuben stătea la fereastră, bând o café crema. Privea pe stradă. Un director executiv de la fabrica Ford stătea vizavi și doi bodyguarzi fuseseră angajați să-l păzească.

— Diseară s-ar putea să întârzii, spuse el. Mă întâlnesc cu niște bancheri de la Indamex. Probabil o să merg cu ei la restaurant.

Își ținea fața întoarsă ca să nu se vadă că minte.

— Abia te văd zilele astea.

— Am de condus o bancă.

Rosa stătea pe sofa, hrănind-o pe Eva.

— Mă suni?

— Sigur. O să încerc să nu întârzii.

Intră în dormitor pentru a termina cu îmbrăcatul. Își luă servieta și se întoarse în sufragerie.

Rosa îi zâmbi ironic. Știe? Bănuiește ceva?

— O zi bună.

O sărută pe obraz.

— La revedere, cara.

Coborî scările și intră în mașină. Porni motorul și oftă. Nu era în firea lui să mintă.

Miros de sex, de corpuri transpirate, umbre rotindu-se pe pereți, culori explodându-i în cap. Îl lăsa să facă ce voia. Corpul ei îi era la dispoziție. Strânse în pumni cearceaful și conduse bătălia. Pentru o clipă nu se mai temea de nimic. Nu era la fel de frumoasă ca Rosa. Era pământească, rotundă, fără grația de felină a soției sale, dar era ceea ce avea nevoie acum.

După ce termină o dori din nou și o posedă cu disperarea dată de vinovăția și frica sa. Ea atinse orgasmul o dată cu el, corpurile lor zvâcnind împreună. Apoi, el se cufundă într-un somn negru.

Gemenele o treziră pe Rosa înainte de ora trei. Se ridică din pat pe jumătate adormită. Deseori se ridica noaptea din pat, dădea de mâncare fetițelor, fără a-și mai aduce aminte a doua zi, dar astăzi ceva o făcu să aprindă veioza de pe noptieră.

Locul lui Reuben era gol.

Gemenele plângeau acum și mai tare. Rosa se forță să rămână calmă. Se ridică și se duse să încălzească biberoanele. Eva îl luă pe al ei și aproape imediat adormi la loc. Avusese febră și doctorul îi dăduse un medicament pentru a-i opri temperatura și a o ajuta să doarmă. Simone, ca de obicei, era cea care nu se liniștea.

Rosa se așeză cu ea pe sofa, legănând-o ca să adoarmă.

Încearcă să nu te gândești la Reuben. Încearcă să nu te gândești la ce a făcut.

Auzi scrâșnet de frâne pe stradă. Se ridică speriată și Simone

se trezi și începu să plângă iar.

— Sst, fata mamii, sst.

Câteva clipe mai târziu auzi explodând ușa de la intrarea în bloc. O făcu să țipe și se ghemui de frică.

Se ridică și se duse la fereastră. Erau două mașini, cu farurile aprinse. Ford Falcon. Mașinile poliției. Un bărbat înarmat stătea lângă una din mașini.

Simți fiori de gheață pe spinare. Nu, veniseră pentru altcineva.

Auzi cizme pe scări.

Privi la ceas. Trei fără zece.

Cineva bătea la ușă. Simone țipa și mai tare. Rosa puse mâna pe telefon, cu mâinile tremurânde.

*

Reuben fu trezit din somn de țârâitul supărător al telefonului. Carmen mormăi și se sculă din pat. O auzi împiedicându-se prin camera cealaltă.

Reuben o auzi spunând:

— Drace! e Rosa!

— Ce?

Se întoarse spre veioză. Avu nevoie de câteva clipe pentru a-și aminti unde este.

Por Dios! Cât e ceasul?

— E Rosa! repeta Carmen cu vocea tremurându-i.

Rosa? Dar ea nu știa că e aici.

Sări din pat, smulse receptorul din mâinile ei. Auzi vocea Rosei și plânsetul uneia dintre fetițe.

— Rosa? zise el.

Vocea însă părea a altcuiva.

— Reuben! Poliția e aici!

Își trecu mâna prin păr. Poate că visa.

— Ce?

Se auziră țipete și zgomote puternice, spărsese ușa. Apoi a venit tonul.

În hol intraseră trei oameni. Erau înarmați cu pistoale automate și aveau veste antiglonț de culoare verde ca ale armatei deasupra hainelor civile. Odată pătrunși în

apartament, nu mai făcură zgomot. Unul dintre ei înaintă către ea, punându-i pistolul în față. Avea mustață și purta o jachetă neagră cu fermoar.

— Îl căutăm pe Reuben Altman.

Rosa nu putea să rostească un cuvânt.

— Unde este?

Se simțea de parcă cineva ar fi încercat s-o sugrume.

— Nu este aici, reuși să îngaime.

Individul făcu semn colegilor săi. Unul dintre ei verifică dormitorul, studioul și camera copiilor. Îl auzea cum trântea ușile. Celălalt intră în bucătărie și deschise ușa balconului.

Simone țipa în brațele ei cu fața înroșită, dar Rosa se gândea la Eva. Instinctul îi spunea s-o scoată de sub pătură și s-o ia în brațe pentru a o proteja, dar ceva înăuntrul ei îi zise că dacă Eva nu făcea vreun zgomot polițiștii n-o vor observa. Era un singur leagăn și ea ținea în brațe un copil. Dacă ea va fi arestată, unde va fi mai bine pentru Eva: aici, singură; sau într-o celulă?

Ezita.

Unul dintre polițiști se întoarse:

— Nu e aici.

Celălalt se întoarse și el, clătinând din cap.

Cel cu mustață încuviință tăcut. I-a fost pusă pe cap o cagulă, iar Simone i-a fost smulsă din brațe. Rosa țipa. I-au legat mâinile la spate și au târât-o afară.

— Simone! țipă Rosa încontinuu.

Unul dintre soldați îi trase un pumn în stomac, după care tot ce reușea să facă era să respire cu greu. Au târât-o pe scări și apoi au aruncat-o într-o mașină.

Stephen Barrington fu trezit de o explozie. Sări din pat, dar fu oprit de mâna soției sale.

— Ce s-a întâmplat, Stephen?

— Eșapamentul unei mașini, spuse el, fără convingere.

Își trase un halat și se duse la fereastră.

— Stephen?

— Sunt două mașini pe stradă. Un om stă lângă una din ele. E înarmat.

Auziră zgomot de cizme pe scări și Stephen cunoscu pentru prima oară ce înseamnă frica. Auzise ca toată lumea de escadroanele morții, despre dispariții, dar asta se întâmpla într-o altă Argentina. Departe de Recolecta. Cel puțin așa crezuse.

Cineva bocănea în ușa de vizavi. Mercedes țipă și îl chemă. Stephen se întoarse la pat și o luă în brațe. Ascultară zgomotele unei lupte.

— La familia Altman.

Ar trebui să mă duc acolo, se gândi. Ar trebui să-i ajut. O auzi pe Rosa țipând și, instinctiv, se ridică în picioare.

Mercedes îl apucă de braț și-l trase înapoi în pat.

— Nu te duce acolo.

— Trebuie să facem ceva.

Dar descoperi că nu se poate mișca.

— Nu poți face nimic. Au arme. Te vor lua și pe tine!

Luke începuse să plângă în camera alăturată. Stephen se duse și-l luă și-l puse în pat lângă soția sa. Ezită din nou, prins între teamă și datorie.

— Are copii mici.

— Și noi.

Dar totul se termină, la fel de brusc precum începuse. Auzi țipete în stradă, se duse la fereastră și văzu cum pleacă una din mașini. Un alt bărbat aruncă două pungi de plastic în cealaltă mașină. Apoi și aceasta demară.

Urmă o tăcere mormântală.

Mercedes închise ochii și murmură o rugă Fecioarei. Luke încă mai plângea.

— Mă duc să văd ce s-a întâmplat.

— Stephen!

— Mă întorc imediat.

Ușa apartamentului soților Altman era deschisă. Toate luminile erau aprinse. Telefonul fusese smuls din perete, dar altfel nu mai exista nici un semn al unei lupte pe hol sau în sufragerie. Stephen se uită după pete de sânge și fu bucuros că nu văzu niciuna.

Apoi se duse în dormitorul principal. Fusese răscolit.

Așternuturile erau împrăștiate pe podea, ușile șifonierului fuseseră date la perete, iar rafturile răsturnate. Poate căutaseră ceva; sau poate doar era un act de frustrare, fiindcă nu găsiseră ce căutaseră.

În studio făcuseră o treabă și mai bună. Sertarele biroului erau aruncate pe jos alături de toate dosarele. Dar nu mai rămăsese nici o filă din ele. Stephen se gândi că acesta era conținutul pungilor de plastic ce fuseseră băgate într-una din mașini.

Se duse în camera copiilor. Un iepuraș roz se uita la el, parcă speriat. Alături, o adevărată grădină zoologică de pluș. Imaginile lui Mickey Mouse și Donald Duck zâmbeau de pe perete. Frica îi fu înlocuită de furie. O realitate crudă intrase în teritoriul acesta al inocenței. Răul își lăsase amprenta peste tot.

Leagănul părea gol și se pregătea să plece, dar atunci văzu plăpumioara mișcându-se.

Dumnezeule.

Respiră adânc. Se duse la pătuț și dădu pătura la o parte.

Copilul se ghemuise cumva, astfel că pătura îl acoperise complet. Purta un scutec de flanelă. Obrajii îi erau roșii din cauza febrei și își ținea degețelul în gură. Guriță fără dinți i se deschidea și închidea abia perceptibil la fiecare respirație. Stephen rămăsese blocat, încercând să înțeleagă circumstanțele descoperirii sale.

Luă cu grijă fetița adormită. Auzi un zgomot în spate și se întoarse. O văzu pe soția sa, stând palidă în ușă.

— Dumnezeule, murmură ea. Dumnezeule.

Ambasada mexicană era pe strada Arcos, o clădire în stilul colonial spaniol. La colțurile străzii erau polițiști. Reuben îi văzu și se trase în umbră, așteptându-și șansa. Aproape când se întunecase îndrăzni să fugă spre poartă. Sună, ținându-se tot timpul în umbra zidului pentru a nu fi văzut. După câteva clipe, poarta se deschise. Reuben țâșni înăuntru.

Camera era luminată de un bec ce atârna din tavan. Angeli stătea lângă masa de tortură fumând un trabuc.

— Rosa Altman.

Rosa își întoarse capul spre el. Fusese legată la ochi.

— Unde este. Simone?

Buzele îi sângerau.

— Unde mi-e copilul?

Mai bine s-o lase să se întrebe. Poate mai târziu, dacă se încăpățânează, ar putea utiliza copilul pentru a o șantaja.

— Unde este soțul tău?

— Nu știu. Unde. Este.

Angeli oftă ușor.

— Señora Altman, nu sunt un om brutal, nu sunt un monstru. Nu-mi face deloc plăcere să vă chinui. Trebuie doar să-mi spuneți unde este soțul dumneavoastră.

Încercă să-l scuipe, dar nu avu puterea, iar limba îi era prea uscată. Scuipatul îi alunecă din gură pe gât. El o apucă tare de păr.

— Ascultă, Rosa Altman. Nu vrem să-ți facem rău. Îl vrem pe soțul tău, nu pe tine. Spune-ne unde este și totul se va termina. A comis crime împotriva statului. Știm că face parte din conspirația sionistă împotriva Argentinei, țara ta. În condițiile acestea nu-i mai ești datoare cu loialitatea unei soții. Înțelegi? Acum, te mai întreb o dată. Unde este soțul tău?

Rosa îngână ceva.

— N-am auzit, señora Altman.

— Simone?

Îi dădu drumul la păr și capul îi căzu pe masă. Într-o cameră alăturată cineva țipa.

Angeli se uită la Turturro.

— Continuă, spuse el, și ieși din celulă, trântind ușa masivă de metal.

— Nu putem s-o ținem aici.

Era o dimineață răcoroasă. Mercedes stătea la fereastră, ținând copilul în brațe. Stephen era încă în pijama, plimbându-se încolo și-ncoace prin cameră. Luke adormise târziu, în patul lor.

— Ce altceva vrei să facem? Trebuie să avem grijă de ea până când va veni cineva din familie.

— S-ar putea ca ei să nu știe că este aici.

Stephen se duse la bar și-și turnă un pahar. Mâinile îi tremurau. Buenos Aires era cel mai britanic oraș din America de Sud; căile ferate fuseseră construite de ingineri britanici, infrastructura dezvoltată de specialiști britanici, dezvoltarea țării se făcuse cu ajutorul oamenilor de afaceri și al băncilor britanice. Pentru o perioadă existase în Patagonia o puternică comunitate de galezi; existase și un Harrods pe strada Florida. Acum se întâmpla asta. Era ca și cum naziștii ar fi cucerit Londra. Citea în fiecare zi despre asta în La Nación și Buenos Aires Herald, cunoscuse oameni care aveau rude care fuseseră răpite de indivizi neidentificați, dar asta nu-l atinsese personal până acum.

— N-avem ce să facem, spuse Mercedes.

Stephen știa că are dreptate, dar îi era frică. Dacă se vor întoarce și vor căuta copilul?

— Ce crezi că s-a întâmplat cu familia Altman?

— Nu știu. Poate că au dispărut – ca cei despre care am citit în Herald.

— Săracu' copil.

— Trebuie să aibă rude.

Mercedes se așeză pe sofa. O rază de lumină de la veioză cădea pe fața ei și a copilului pe care îl ținea în brațe. Părea imposibil ca așa ceva să se întâmple aici, într-un apartament din cartierul exclusivist al Buenos Airesului.

Stephen se decise să se întoarcă în apartamentul Altmanilor pentru a lua haine de copil, scutece și jucării. Abia revenise când auzi zgomote pe scări. Se întorseseră.

De data asta apartamentul soților Altman fu scotocit sistematic. Tot ce era de valoare a fost luat. Stephen îi urmărea de la fereastră cum încărcau televizorul și combina muzicală într-un Ford Falcon verde. Au luat totul, chiar și conținutul dulăpiorului cu medicamente.

Soții Barrington au așteptat să apară cineva din familia Altman. Până spre prânz nu apăru nimeni. Stephen coborî. Ușa de la intrare era dată la perete. Încuietoarea fusese desfăcută cu explozibil. Văzu doi bărbați care urmăreau

apartamentul dintr-o mașină.

După-amiază, administratorul blocului, un bărbat în vârstă de cincizeci de ani, veni să repare ușa de la apartamentul 401. Fu instalată și o nouă ușă la intrare. Nici un locatar nu mai menționă vreodată numele soților Altman, de parcă n-ar fi existat vreodată.

Ideea îi veni spre sfârșitul zilei, în timp ce se pregătea să se întoarcă acasă. Se întrebă cum de nu se gândise mai devreme. Probabil că fusese prea preocupat de afacerea Altman, cam cum te-ai lăsa furat de un puzzle pe care nu reușești să-l pui cap la cap. Oamenii săi percheziționaseră birourile Grupului Altman și încă nu reușiseră să analizeze mormanul de documente pe care îl luaseră, care făceau legătura între grup și Monteneros.

Era clar că informația primită era adevărată și că acești evrei își trădaseră țara de adopție. Grupul Altman era o organizație respectată și foarte profitabilă, care acționa în domeniul asigurărilor, transporturilor maritime și deținea două fabrici de conserve. De asemenea dețineau patruzeci de procente din două estaciones de lângă Córdoba și obțineau împrumuturi și facilități de creditare pentru un număr de companii mixte, strâns legate de actualul guvern militar.

Tot ei se ocupaseră și de cei douăzeci și unu de milioane de dolari strânși din jefuirea băncilor și răscumpărări de către Monteneros. Jacopo Altman investise acești bani în numele lor în proprietăți situate în Miami și Tampa. Luna trecută Grupul Altman transferase 142.000 dolari printr-un număr de conturi, de la Banco de Guadalajara în Insulele Cayman spre Havana, acolo unde se afla cartierul general al moneteneriștilor.

Aflaseră multe lucruri de la Jacopo și Arturo Altman care fuseseră interogați de mai multe ori.

Angeli își privi ceasul. Era târziu și era obosit. Lucrase mai bine de șaisprezece ore la acest caz. Își luă geanta de piele și coborî scările spre subsol.

Camera de gardă consta doar într-o masă, un rând de fișete de metal și o băncuță cu o masă. Aici își luau masa oamenii săi, dar, atunci când era aglomerație, era folosită ca masă de

tortură.

Turturro era la masă, scriind un raport. Avea sânge pe cămașă. Un altul făcea cafea.

Se ridicară când Angeli intră în cameră.

— Rosa Altman, lătră Angeli.

— Da, domnule colonel, răspunse Turturro.

— Când ați percheziționat apartamentul, ați găsit un copil?

— Da, domnule colonel, era.

— Unde este?

Sergentul se întinse după chei și ieși grăbit pe ușă. Angeli îl urmă. Turturro deschise ușa uneia din celule. Pe podea erau împrăștiate tot felul de haine, bărbătești și femeiești; masa din mijlocul celulei era murdară de sânge. Era camera în care erau aduși suspecții pentru primul interogatoriu.

Copilul fusese așezat pe o pătură într-un colț. Țipa și dădea nebunește din picioare. Era îmbrăcată doar cu un scutec de pânză – ud leoarcă – și o vestuță albă.

— Idiotule, urlă Angeli.

— Domnule colonel?

Angeli îl luă pe Turturro de guler și îl îmbrânci în perete. Îl pălmui puternic peste față.

— Copilul n-are nici o vină.

— Dar noi.

— În fața lui Dumnezeu este nevinovat! Nu contează ce au făcut părinții ei, ea nu are nici o vină. Și tu o tratezi în halul ăsta?

Sergentul clătină din cap. Un firicel de sânge i se scurgea din buza de sus.

— N-ai nici un pic de milă?

Se duse în colț, se aplecă și luă copilul în brațe.

— Dă-mi o pătură.

Turturro fugi pe ușă.

Angeli se simțea ciudat cu copilul în brațe. N-avea nici o idee cum s-o facă să înceteze. Știa că în primul rând trebuie hrănită și spălată. Putea îngrozitor.

— Deci ea este Simone.

Se uita la fața fetiței, măslinie și ridată ca a unei maimuțe,

cu un smoc de păr negru. Poate că într-o zi va fi la fel de frumoasă ca mama ei.

Turturro se întoarse cu o pătură cazonă maronie. Avea pete de sânge pe ea.

— Poftiți, domnule colonel.

Angeli o luă furios. Era suficientă, pentru moment.

— Ieși afară.

Turturro fugi.

Angeli se uită la micuța creatură din mâinile sale.

— Simone, murmură el.

— Señora Angeli este încă în camera sa?

Antonia dădu din cap.

— Da, señor, nu a.

— Copilul ăsta trebuie hrănit și spălat.

Antonia privea uluită la mogâldeața care se zbătea în brațele stăpânului ei.

— Dar, señor, nu avem.

— Nu mă interesează. Fă-o.

Arătă spre senatorul bătrân care stătea lipit de ușă.

— Trimite-l pe Jorge să cumpere tot ce ai nevoie. Când copilul este gata mi-l aduci. Și fă ceva să nu mai plângă.

Antonia clipi de câteva ori și dădu din cap.

— Voi fi în biroul meu. Și, Antonia.

— Señor?

— Nici o vorbă despre asta. Știi ce ți se va întâmpla ție și lui Jorge dacă aflu că nu v-ați ținut gura?

Antonia păli.

— Si, señor Angeli.

Ieși în grabă.

Așteptă în studio, lucrând la dosarele pe care le adusese în geantă. Când Antonia se întoarse, afară era întuneric și trebuise să aprindă lumina.

Auzi o bătaie în ușă.

— Intră.

Antonia apăru în pragul ușii, mândră ca o proaspătă mămică.

— Este gata, señor Angeli.

Se ridică și ocoli biroul. În lumina blândă a veiozelor,

înfățișarea copilului se schimbase radical. Acum, că era încălzită și sătulă, pielea îi redevenise roz, iar fața recăpătase înfățișarea angelică de copil. Angeli mirosea parfumul păturii în care era învelită.

— Jorge a cumpărat scutece, hăinuțe și pături. Și niște lapte praf. A trebuit să.

— Mulțumesc, Antonia.

Îi luă copilul din brațe.

Părea să nu-i placă să fie despărțită de Antonia.

— Asta e tot.

Antonia dădu din cap și ieși.

Angeli oftă. Ținând copilul în brațe, ieși din studio și se duse în dormitorul soției sale.

Dar Francesca nu era în dormitor. Patul nu fusese făcut și hainele zăceau împrăștiate pe covor. Auzi vocea soției sale cântând în camera alăturată. Privi la Simone și îi aranjă pătura, ca și cum ar fi pregătit-o pentru o apariție pe scenă. Apoi se duse în camera copilului.

Francesca stătea lângă pătuțul gol în cămașă de noapte, murmurând un cântec de leagăn. Cu o mână legăna pătuțul, cu alta se juca cu gulerul cămășii.

Umbra lui Angeli trecu peste fața ei. Ea ridică privirea.

— Micuța Simone s-a trezit, dragostea mea. Plânge după tine.

Se aplecă și puse cu grijă copilul în brațele soției.

Își ținu respirația, așteptând să vadă ce se va întâmpla.

Francesca tresări uimită apoi fața i se transformă într-un zâmbet.

— Mulțumesc, César.

Continua să cânte, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Angeli o urmări câteva momente, apoi plecă, închizând cu grijă ușa în urma sa. Timpul va decide.

Rosa fusese agățată de tavan cu capul în jos. Brațele îi erau legate la spate. Avea vânătăi negre pe spate și pe coaste și sânge închegat pe nas și la gură. Angeli o auzea horcăind din capătul celălalt al încăperii.

Abia o mai recunoștea.

Turturro stătea într-o parte împreună cu doctorul. Dădu din cap.

— E încăpățânată.

— Nu mai contează. Am aflat de la Ministerul de Interne că soțul ei a cerut azil la ambasada mexicană. Nu-l mai putem ajunge.

Angeli își scoase pistolul din buzunar și îl duse la tâmpla ei.

Rosa murmura ceva. Se dădu mai aproape. Poate o ultimă dorință?

— Señora Altman? Vreți să spuneți ceva?

Era greu să înțeleagă. Abia la a treia încercare reuși „Simone”.

— Simone va avea o viață mai bună. La fel și tu, draga mea.

Trase. Sunetul pistolului răsună în celulă ca o lovitură de tun. Corpul Rosei tresări pentru o clipă, apoi rămase inert.

O săptămână mai târziu apartamentul fu închiriat altui cuplu.

Era considerat prea periculos să pui întrebări despre cei care dispăruseră. Stephen raportase incidentul la ambasada britanică, dar funcționarul cu care vorbise nu păru interesat. Soții Altman nu erau cetățeni britanici, așa că nu exista nici un motiv de preocupare pentru Guvernul Maiestății Sale.

Scandalul în care fusese implicat Grupul Altman nu apăru în presa argentiniană, dar la câteva zile apăru o notiță în ziarul de limbă engleză Buenos Aires Herald. Se spunea că întreaga familie Altman dispăruse. Guvernul spunea că erau implicați într-o fraudă majoră și că fugiseră din țară.

Nimeni nu venise să întrebe despre soții Altman sau copiii lor, de parcă Reuben și Rosa trăiseră în vid.

Din dimineața dispariției părinților săi, fetița plânsese încontinuu. Nimic nu părea s-o liniștească. Mercedes o duse la un doctor, spunând că este copilul ei. Doctorul nu găsi nimic. Îi prescrise doar niște sedative.

Soții Barrington explicară servitoarei lor ce se întâmplase și o puseră să jure că va păstra secretul, dar deși avea ajutor, Mercedes insista să aibă grijă ea de copil.

Stephen acceptă, știind că aici este vorba de mai mult decât

simpla milă creștinească. Într-o zi, cam după o săptămână, o văzu pe soția sa aplecată deasupra pătuțului improvizat, schimbându-i hăinuțele. Se oprise din plâns și Mercedes îi cânta un cântec.

Voiseră dintotdeauna încă un copil, dar acum Luke avea șase ani și de-atunci soția sa fusese silită să întrerupă trei sarcini. Doctorul le spusese că Mercedes nu va mai putea duce o sarcină la capăt.

Era periculos. Stephen știa că soția sa se va atașa prea mult de copil. În fiecare zi, legătura dintre ele creștea. Luke era îngrijorat mai ales de Maria; poate fiindcă apăruse atât de repede în viața lor, Mercedes îl luase ca atare. Acum timpul nu mai avea răbdare cu ea, iar sentimentele ei față de fetiță nu veneau numai din instinctul matern, cât din disperare. Mercedes nu scăpa copilul din ochi nici măcar pentru o clipă.

Dar devotamentul ei dădu rezultate. Copilul se liniști și, deși plângea des, sunetul vocii lui Mercedes o liniștea totdeauna. Și, fiindcă nu-i știau numele, Mercedes o boteză Gabriella, numele pe care ar fi trebuit să-l poarte fetița lor.

După două săptămâni Stephen îi spuse că lucrurile nu puteau continua astfel.

— Trebuie să aflăm dacă soții Altman mai au vreo rudă.

— Nu știm nimic despre ei. Dacă începem să punem întrebări putem da noi de necazuri.

— Trebuie să informăm autoritățile despre această situație. Ceea ce facem este ilegal.

— Și ceea ce li s-a întâmplat părinților ei a fost legal? Gândește-te. Gândește-te la copil. Ce s-ar întâmpla cu ea dacă vom anunța poliția?

Stephen se scărpină în cap. Știa că are dreptate.

— Dar nu este a noastră.

— Trebuie să fie a cuiva.

Are dreptate. Ce putem face?

Ridică privirea și-l văzu pe Luke ascultând la ușă.

— Ea este noua ta surioară.

Primăvara se întorsese. Soarele cald scosese în piața mamele și copiii.

Mercedes stătea pe o bancă la umbra unui ombú, privind jonglerii și pe cei care plimbau câinii paseadores, care veneau aici pentru a antrena ogari afgani și airdale în parc. Luke privea la doi bărbați în costume negre care cântau milongas.

Mercedes se uita la copilul de lângă ea. Un miracol. Un dar de la Dumnezeu exact când își pierduse orice speranță.

Îl iubea pe Luke, desigur, dar voia cu disperare o fată. Băieții cresc și pleacă, fetițele erau ale tale pentru totdeauna. Gabriella se uită la ea și mârâi. Voia s-o ia în brațe. Era ușor să uite că nu era a ei. Fusese surprinsă cât de ușor obținuseră un certificat de naștere falsificat. Familiei și prietenilor le spuseseră că o adoptaseră.

Gândul de a o da acum i se părea de neconceput.

Smocul de păr negru din creștet i se transformase într-o chică neagră. Avea ochi mari, căprui, piele măslinie și o minunată gură în formă de inimă. Era un copil frumos, un îngeraș, fiica la care visase dintotdeauna. Primul cuvânt pe care îl rostise, într-o dimineață, când venise s-o ia din pătuț a fost: „Mama”.

Mercedes întinse mâna și fetița îi luă un deget și îl băgă în gură. Avea un dinte.

Mercedes simți cum îi dau lacrimile.

— Chiquita, șopti ea. Ești a mea. Nu voi lăsa pe nimeni să mi te ia. Niciodată.

Domingo Gonsalvez ezită. În fața blocului Edificio San Martín era o plăcuță cu butoane verzi cu numerele apartamentelor gravate pe ele. Apăsă pe cel de la numărul 402.

O voce cu accent englezesc îl întrebă cine este și ce vrea.

— Sunt Domingo Gonsalvez. În legătură cu sora mea, Rosa Altman. Locuia în apartamentul 401.

Urmă o tăcere lungă. Apoi vocea spuse:

— Mai bine vino sus.

Auzi un țăcănit și ușa se deblocă. O împinse și intră.

Stephen simți cum îl iau fiorii. Așa deci. Așteptase acest moment de aproape șase luni. De curând începuse să creadă că nu va mai veni vreodată.

Așteptă la ușă, inspiră adânc, își verifică ținuta în oglindă,

luptându-se cu valul de panică ce-l cuprinsese. Șase luni, și încă nu era pregătit. Ar fi vrut să fi fost un avertisment, astfel încât să se poată decide ce să facă, cum să se comporte. Ar fi vrut ca Mercedes să fie aici.

Se uită la cel din oglindă, un englez înalt, mai degrabă slab, cu un măr al lui Adam foarte proeminent, ce i se zbătea cu putere atunci când era nervos. Ca acum.

Un ciocănit la ușă. Maria, servitoarea lor, îl conduse pe vizitator în sufragerie. Stephen îi ieși în întâmpinare.

Avea probabil treizeci de ani, se gândi Stephen. Avea tenul închis, de mestizo, și mâini butucănoase, mari, ca de muncitor. Avea o cămașă albă, desfăcută la guler, pătată de sudoare. În picioare avea adidași. Costumul maroniu era cu o mărime mai mic. Deasupra ochiului stâng avea o cicatrice proaspătă.

— Stephen Barrington.

— Domingo Gonsalvez, seńor.

Privea în jur stânjenit.

— Doriți să vă ajut? spuse Stephen, preluând imediat avantajul.

— Da, seńor. Este o problemă personală. Sper că nu vă deranjez. Sora mea și soțul ei locuiau în apartamentul de vizavi, 401. Îi cunoșteați?

— Nu foarte bine.

Celălalt ezită din nou, privind la draperiile de catifea și la mobila luxoasă, la fotografiile înrămate reprezentând scene de vânătoare. Stephen nu-și putea ascunde expresia, invidie sau resentiment? Poate amândouă.

Stephen nu avea nici o idee cum să procedeze. Îl conduse pe vizitator spre unul din fotolii și-l invită să ia loc. Domingo se așeză pe marginea acestuia, de parcă s-ar fi așteptat ca din clipă în clipă să i se ceară să se ridice în picioare.

Stephen îi spuse Mariei să aducă ceai. Se așeză.

— Soția mea nu este acasă. În fiecare duminică iese cu copiii în parc.

Domingo dădu din cap și se uită la mâini.

— Locuiești în Buenos Aires?

— Da, seńor. În Avellaneda, dar m-am născut la Córdoba.

— Da.

Urmă o tăcere stânjenitoare. Domingo se uita la o fotografie de pe pereți.

— Bunicul soției mele, explică Stephen, cu Prințul de Wales. A vizitat estanción-ul lui, când a venit aici, în anii treizeci.

Celălalt dădu din cap, fără să pară că a înțeles. Cu fiecare clipă ce trecea, lui Stephen i se făcea din ce în ce mai multă rușine. Se întrebase deseori cum va reacționa în această situație. Acum își dădu seama că nu era dispus să spună de bună voie adevărul și că va oferi doar atâtea informații câte i se vor cere.

— Sora mea A. Dispărut.

O altă pauză. Era un subiect de conversație periculos zilele acestea, se gândi Stephen, chiar și în particular. Își drese vocea.

— Știu.

— Erați aici?

Stephen dădu din cap.

— Ați văzut?

— Am auzit. Zgomote. Erau două mașini. Și niște indivizi înarmați. Asta a fost acum șase luni, zise el după o pauză. De atunci nu a mai venit nimeni. Apartamentul a fost reînchiriat.

Domingo dădu din cap.

— Un prieten de-al Rosei mi-a dat telefon a doua zi și mi-a spus ce se întâmplase. Așa că am venit aici. Am fost arestat în hol. M-au bătut și m-au băgat în închisoare. De ce? Nu știu nici acum. Nici măcar nu știu ce se presupune că a făcut sora mea. Nu avea nici o legătură cu comunistas, jur.

Sosi ceaiul, adus în niște căni de porțelan chinezesc cu motive florale englezești. Pe tăviță mai erau plăcințele de orez și un borcănel cu gem de mure. Domingo privea uluit la oferta stranie care i se făcea, neștiind cum s-o primească.

Maria turnă două cești, apoi adăugă lapte și zahăr, după care oferi o ceșcuță lui Stephen și una lui Domingo, care rămăsese pe marginea fotoliului. Acesta își puse ceașca în echilibru pe genunchi.

— A fost o lovitură tragică pentru familia mea. Nimeni nu-mi spune ce s-a petrecut cu sora mea și cu soțul ei. Avea două fetițe mici. Știați, seńor?

— Da. Din când în când auzeam un copil plângând.

— Părinții noștri sunt amândoi morți. Rămăseserăm decât noi doi, dar de când s-a mutat în centru n-o vedeam prea des. Cred că-i era rușine, știți? se măritase cu un barosan și probabil că voia să uite de Avellaneda.

Stephen nu știa ce să mai zică. Tăcerea putea să continue la infinit.

— De ce ai fost arestat?

— Voiau să știe unde îl pot găsi pe seńor Altman. Îl cunoașteți pe Reuben? Soțul surorii mele?

— Am vorbit o dată sau de două ori pe hol.

— De ce nu a fost acasă în noaptea aceea? se întrebă Domingo cu voce tare. L-ați văzut, seńor Barrington?

— Amintirile mele sunt cam vagi, îmi pare rău.

Auzi ușa de la intrare deschizându-se. Ridică privirea. Era Mercedes. Se ridică în picioare și Domingo se grăbi să-l imite, aproape vărsând ceașca de ceai.

Zâmbetul soției sale dispăru când îl văzu pe Domingo. Se uită la Stephen. Prin codul tăcut al cuplurilor căsătorite de multă vreme el își avertiză soția.

Mercedes o luă pe Gabriella din cărucior și i-o dădu Mariei. Luke intră în fugă în sufragerie, iar Stephen îl conduse ferm afară.

— Du-l în camera lui, te rog, îi spuse Mariei.

Fu păcălit, promițându-i-se ciocolată.

Stephen o prezentă pe soția sa lui Domingo, care îi luă solemn mâna și se înclină.

— Seńor Gonsalvez este fratele Rosei Altman, îi spuse în spaniolă. Speră să afle ce s-a petrecut cu ea și cu familia ei.

Deci trebuia s-o dea înapoi pe Gabriella. Știuseră că această clipă va veni odată.

— Înțeleg.

— Trebuie să-i spunem adevărul, adăugă el apoi în engleză în șoaptă.

Mercedes nu răspunse, dar intră imediat în pielea unei gazde perfecte. Era o femeie formidabilă, soția sa. Avea un comportament de politician conservator și vorbea cu puternice inflexiuni englezești, chiar și când utiliza limba spaniolă. Înfățișarea latină și statura micuță ascundeau o voință puternică.

Se așeză cu eleganță alături de Stephen pe sofa și-și turnă o ceașcă de ceai. Îi oferi lui Domingo zâmbetul prietenesc, dar distant, utilizat pentru vizite sociale, cum ar fi cele ale profesorului de muzică al lui Luke sau ale asociaților lui Stephen.

— Seńor Gonsalvez mi-a spus că a venit aici a doua zi după dispariție și a fost arestat și el jos, în holul de la intrare.

Mercedes sorbi din ceai.

— Îți dai seama că ne supunem la un risc enorm vorbind cu tine, îi spuse ea lui Domingo. Am putea pur și simplu să negăm că am văzut sau auzit ceva. Așa ar face majoritatea oamenilor.

— Înțeleg. Sunteți foarte amabili.

Stephen o auzi pe Gabriella plângând!

— Dar am fost aici, spuse. Și am văzut și am auzit. Ce vrei să știi?

— Orice m-ar putea ajuta. Tot ceea ce știu este că sora mea și familia ei au dispărut.

Mercedes se uită la soțul ei, apoi se întoarse spre Domingo.

— Am fost treziți de zgomotul unor mașini. Au folosit explozibil plastic pentru a deschide ușa de la intrare. Apoi am auzit pași pe scări. Îți dai seama că mie și soțului meu ne-a fost tare frică. Nu puteam face nimic.

Domingo dădu din cap.

— La ce oră s-a întâmplat?

— Puțin după trei noaptea.

— Și apoi?

Gabriella plângea și mai tare.

— Puțin după aceea am văzut mașinile plecând. Am mers în apartamentul surorii tale să vedem ce s-a întâmplat.

— Și? Ce ați găsit?

O tăcere lungă. Aici e aici. Trebuie să-i spunem. Nu contează cât de mult ne doare. Era gata să răspundă când, spre marea sa surprindere, soția sa preluă inițiativa.

— Ușa de la intrare fusese scoasă din balamale. Am intrat, dar apartamentul era gol. Biroul și fișetul fuseseră golite complet, iar în dormitor totul fusese aruncat pe jos. Era. Groaznic.

— Îi luaseră pe toți?

— Da, pe toți.

Stephen o privea, surprins de perfidia ei. Nu crezuse că soția sa putea fi altfel decât cinstită și nu mințise până atunci vreodată. Nu este corect. Trebuie să-i spună. Trebuie să-i spunem adevărul.

— Nu, nu pe toți, spuse Domingo. Nu i-au luat pe toți.

Vezi? se gândi Stephen. Știe! Nu putem face asta! Noi, care avem atâtea, nu-l putem lipsi pe acest biet țăran de cineva din familia sa.

— Nu l-au luat pe Reuben.

— Reuben? repetă Stephen.

— Pe soțul surorii mele. Reuben Altman. Când am fost arestat, poliția mă tot întreba „Unde este Reuben Altman?" La ora trei noaptea ar fi trebuit să fie acasă cu soția și copiii lui, nu?

— Poate era plecat într-o călătorie de afaceri.

— Și nu s-a mai întors vreodată.

Umilința lui Domingo dispăruse, făcând loc unei uri teribile.

— Și-a abandonat soția și copiii.

— Nici un bărbat nu face asta deliberat.

— Credeți că ar mai fi luat-o pe sora mea dacă el ar fi fost aici? ei îl voiau pe Reuben.

Domingo se opri și ridică privirea. Maria stătea cu Gabriella în brațe.

— Îmi pare rău, señora. Am făcut tot ce am putut. Nu vrea să se oprească din plâns.

Mercedes se ridică.

— E în ordine, Maria. O iau eu.

O luă pe Gabriella din brațele ei și imediat fetița se liniști.

— Cum o cheamă?

— Gabriella, spuse Mercedes. O cheamă Gabriella.

— Gabriella, spuse Domingo. E un nume frumos. Câți ani are?

— Are opt luni.

— Nepoatele mele ar avea cam aceeași vârstă. Dacă mai trăiesc.

Este nepoata ta. Dar Stephen nu putu să rostească aceste cuvinte cu voce tare. Se uită la soția sa. Ochii îi erau ca niște flăcări. Cunoștea această privire. Isuse, nu-mi vine să cred că facem asta.

— Aveți alte fete?

— Mai avem un fiu, Luke. El a fost tornada care a măturat sufrageria când am intrat. Și pe Gabriella. Atât.

— Doar o fetiță, deci, murmură el.

Se uită la Stephen și privirile lor se întâlniră pentru câteva clipe. La ce Dumnezeu se gândește? O fi ghicit?

— Eu am șase copii. E prea mult. Nu pot să le dau de mâncare la toți. Viața este al dracului de grea.

Stephen nu voia să continue minciuna. Se mândrise întotdeauna cu integritatea sa. Acum își simțea obrajii arzându-i de rușine.

— Sunteți englez, seńor Barrington?

— Da. Sunt cetățean britanic. Reprezint o editură. Cărți, manuale, chestii din acestea.

— Vorbiți foarte bine spaniola.

— Mulțumesc. Sunt aici de foarte mult timp. Familia soției mele este aici de patru generații.

Se uită la Mercedes, conștient de schimbarea nuanțelor conversației. În mintea sa, fățărnicia lor îi oferise lui Domingo un avantaj moral. Acum se simțea ca la un interviu pentru o slujbă. Pentru ce? Pentru funcția de părinte adoptiv? mercedes o mângâia pe Gabriella. Îl privi, cerându-i astfel să continue minciuna.

— Aveți un apartament minunat. E mai mult decât aș putea visa eu vreodată.

Ce vrea? Bani? Încearcă să mă șantajeze? domingo zâmbi

fetiței care acum adormise în brațele lui Mercedes.

— E ceva la o femeie cu un copil. Este aproape sfânt, nu-i așa, seńor Barrington? O legătură care n-ar trebui stricată vreodată.

Se ridică în picioare.

— Trebuie să plec. Vă rog să mă iertați că v-am răpit atât de mult timp. Ați fost foarte amabili.

Stephen se ridică, uluit. Lovitura nu căzuse. Domingo n-o ceruse.

— Nu ți-ai băut ceaiul, spuse.

— Nu trebuie să-l ținem pe seńor Gonsalvez, spuse Mercedes. Poate vrea să plece altundeva.

Domingo se apropie și o atinse pe Gabriella cu un deget.

— Fiica dumneavoastră este foarte norocoasă. Va avea o viață frumoasă. Dorim atâtea pentru copiii noștri, dar mă tem că fetele mele nu pot spera la prea mult.

Stephen nu putu decât să ridice neajutorat din umeri. Ce poți face în fața unei astfel de filosofii?

— Trebuie să plec. Seńor. Seńora Barrington.

Se întoarse spre ușă.

— Stai. Ai suferit o pierdere îngrozitoare. Putem să te ajutăm cumva?

— Nu dumneavoastră ați luat-o pe sora mea. Nu puteți s-o aduceți înapoi.

— Nu sunt un om sărac, după cum ai spus. Poate O. Compensație?

— Compensație, seńor? Pentru ce să mă compensați?

Ochii lui Domingo străluceau. Furie și mândrie. Stephen se înjură. Omul voia doar să-și păstreze demnitatea și el, din cauza inabilității și vinovăției, îi luase până și acest lucru.

— Mulțumesc fiindcă m-ați primit. Îmi pare rău că v-am deranjat.

Stephen îl urmărea de la fereastră cum se îndepărta pe stradă. Nu privea înapoi. Se simțea în același timp bucuros și rușinat. Privi la soția sa.

Ea își mușca buza.

— Credeam că ne vom pierde copilul, spuse și o lacrimă îi

alunecă pe obraz.

Cerul albastru de primăvară făcu loc norilor albi ai verii. Străzile capitalei fierbeau, vânturile pampero aducând cu ele briza fetidă și fierbinte a Ecuatorului. În ianuarie locuitorii așteptau cu nerăbdare să plece pe coastă, lăsând în urmă frica și grafittiurile care întrebau: „Unde sunt cei dispăruți?”

Stephen era în Argentina de peste un deceniu, dar nu se acomodase încă cu căldura și cu inversarea anotimpurilor. Corpul îi spunea că de Crăciun trebuie să fie frig, dar în fiecare ianuarie, împreună cu o mare parte din Buenos Aires pleca pe coastă, acolo unde familia sa avea o vilă micuță la Nicochea.

Familia lui Mercedes făcea parte din enclava britanică. Numele de fată era Devereux. Bunicul ei venise în Argentina înainte de primul război mondial ca inginer și rămăsese, căsătorindu-se cu o criolla. Tatăl lui Mercedes fusese membru fondator al Consiliului Comunității Britanice în 1939 și rămăsese toată viața fidel ginului cu tonic și monarhiei, cu toate că nu fusese în Anglia decât de câteva ori. În casa lui Mercedes nu se vorbea spaniola și ea trebuise să învețe limba națională la școală.

Familia Devereux era mândră de țara lor adoptivă, dar rămânea cumva depărtată de politică, păstrându-și o superioritate care nu se diluase cu generațiile. Când junta a dat o lege care impunea educația catolică în școli, nu a reușit decât să-i facă să ridice o sprânceană. Mercedes nu vedea cum profesia ei putea fi considerată o amenințare, fiindcă militarii considerau freudianismul străin de catolicism și de cruciada lor sfântă.

Așa că a fost un șoc pentru toată familia, mai ales pentru Stephen, când, imediat după Anul Nou, după ce puseseră acoperitoare pe mobilă, pregătindu-se pentru plecare, Mercedes a fost răpită de doi bărbați înarmați de la cabinetul său de pe strada Paraguay.

O așteptaseră. Când a ieșit pe ușă, doi bărbați au apărut și au apucat-o fiecare de câte o mână și au dus-o spre un Ford Falcon verde ce aștepta cu motorul pornit.

N-ar fi putut să fugă nici dacă ar fi încercat. Șocul îi înmuiase mușchii picioarelor și dacă ei nu ar fi ținut-o ar fi căzut jos. Era prea neașteptat, prea bizar. Văzu cum oamenii se uitau la ei, fără ca vreunul să miște un deget pentru a o ajuta. Își aminti propria teroare în noaptea în care fusese vizitat apartamentul soților Altman. Tot ceea ce reuși să facă a fost să strige cât putea numele și adresa, în speranța vagă că cineva din mulțime va raporta dispariția ei.

O înghesuiră în spate și o împinseră pe podea, apoi aruncară peste ea o pătură. Zăcu acolo, prea înspăimântată să se miște.

Trebuia să fie o greșeală. Soțul ei era cetățean britanic iar familia ei era una puternică. Nu vor îndrăzni să-i facă rău.

Simțea opririle și demarajele mașinii la stopuri, auzea claxoanele și zgomotul traficului. Apoi ieșiră la drum drept și ea ghici că au intrat pe autostrada construită recent spre aeroport.

Chiar și atunci, nu credea că va muri. Prin cine știe ce joc al minții, nu se gândea decât la durerea din spate, pricinuită de o lovitură de cizmă; asta și imperioasa nevoie de a merge la toaletă.

În final, mașina încetini și auzi niște porți grele deschizându-se. În timp ce merseseră pe autostradă începuse să se calmeze, amețită de zgâlțâiturile mașinii; acum, acel irațional sentiment de siguranță dispăru.

Pătura fu dată la o parte și ea fu trasă afară din mașină. Văzu că se află în interiorul unei baze, dar imediat i se puse o cagulă pe față. Mergea împleticindu-se orbește. La un moment dat își pierdu pantofii. Sub tălpi simțea ciment. O ușă bubui în spatele ei.

O voce de bărbat îi ceru numele și ea bâigui ceva semiinteligibil drept răspuns. Apoi i se ordonă să-și scoată hainele.

— A fost ridicată de pe stradă, în plină zi, în mijlocul orașului de către indivizi înarmați. Doar nu te aștepți să cred că guvernul nu știe unde este?

Tânărul care stătea la birou îi oferi un zâmbet rece. Freza sa parcă fusese trasată cu rigla. Avea un aer stânjenit.

— Nu știm dacă cei care au răpit-o pe soția dumneavoastră au vreo legătură cu guvernul Argentinei. Poate că erau extremiștii de stânga. Putea fi oricine.

Stephen se aplecă în față.

— A fost luată cu un Ford Falcon verde. Oricine din țara asta știe ce înseamnă asta.

— Faptul că a fost văzută într-un anumit tip de autovehicul nu înseamnă nimic, din păcate. Nu poate constitui o dovadă într-un proces.

— Poate nu ai observat, dar în Argentina nu se mai aplică de mult legea.

Fața tânărului căpătă o expresie mai degrabă stranie – putea fi un zâmbet sau o grimasă – și-și ridică tacticos ceșcuța de ceai și sorbi o înghițitură.

— Guvernul Maiestății Sale face tot ce poate pentru a vă ajuta, dar.

— Au trecut trei zile și n-ați făcut nimic.

— Cu tot respectul, dle Barrington, nu putem face prea multe. Am contactat Ministerul de Externe și ei au făcut o anchetă exhaustivă în numele nostru. Ne-au spus că Ministerul de Interne nu are absolut nici o informație despre locul în care s-ar afla soția dumneavoastră. Conform înregistrărilor ministerului, nu a fost consemnată arestarea soției dumneavoastră, fie de armată, fie de poliție.

— Bineînțeles că nu există. Asta nu înseamnă însă că nu s-a întâmplat.

— Mă tem că avem o situație no locus standi – nu avem motive suficiente pentru ca ambasada noastră să întreprindă ceva.

Stephen ar fi vrut să sară peste birou și să-l ia de gât. Micii funcționari, descoperise el, erau la fel pretutindeni. Dă-i puțină putere unui tânăr abia ieșit de pe băncile școlii și imediat capătă o atitudine de dictator.

— Înțeleg ce simțiți, desigur.

— Nu, nu înțelegi! N-ai cum! Abia ai ieșit din școală, mucosule! Nu ești însurat și mă îndoiesc că ai avut vreodată o prietenă! Cum ai putea ști ce simt eu? Așa că nu mai spune că

înțelegi, fiindcă nu înțelegi, și nici măcar nu vrei să înțelegi!

Urmă o tăcere îndelungată. Tânărul mai sorbi o înghițitură de ceai. Obrajii i se înroșiseră. După câteva clipe deschise un dosar aflat pe masă.

— Văd că nu ați anunțat ambasada despre schimbarea adresei dumneavoastră. Nici nu ați înregistrat căsătoria dumneavoastră. Să vedem, asta a fost acum. Opt ani? Poate că este timpul să rezolvăm aceste formalități. Dacă doriți.

— Du-te dracului, spuse Barrington. Se ridică și plecă.

Luminile reflectoarelor se aprinseră pe plușul cortinei de la Teatro Colón în acordurile grandioase ale uverturii lui Puccini. Angeli se așeză în fotoliu și cortina se ridică descoperind capela Attavanti din biserica San'Andrea della Valle din Roma. Era decorul pentru primul act din Tosca, o operă ce prezenta povestea romanțioasă a unor rebeli republicani împotriva unui guvern represiv din secolul șaptesprezece. A fost surprins că Videla lăsase spectacolul să continue. Îl urmărea iritat și agitat, muzica lui Puccini nemaiemoționându-l ca pe vremuri.

Francesca se aplecă pe umărul său. El se îndepărtă cu delicatețe. Închise ochii, simțindu-se în siguranță aici, în întuneric, gândindu-se însă la baza de la Ezeiza. Descoperi că putea să alunge secretele sale numai prin puterea imaginației. Pe frunte îi apărură broboane de sudoare.

Deschise ochii. Nu, nu aici. Francesca, nebănuind neliniștea ce-l cuprinsese, îi luă mâna și-i zâmbi prin întuneric. Îi zâmbi și el și-și îndreptă atenția către operă.

Pentru al doilea act acțiunea s-a deplasat din capelă către palatul Farnese. Șeful poliției secrete, Scarpia, suspecta că un artist pe nume Cavaradossi cunoștea ascunzișul unui rebel republican care îi scăpase.

Țipetele lui Cavaradossi din timpul torturii se auzeau din culise. Angeli se mișca agitat în scaun, cu ochii țintă la Tosca, iubita lui Cavaradossi, care asculta agonia. Angeli simțea cum sudoarea i se prelinge pe tâmple. Constată că are o erecție.

În final, Tosca nu mai rezistă și destăinui ascunzișul rebelului pentru a-și scăpa iubitul. Angeli zâmbi pentru el. Da. În cele

din urmă, toți cedează. Își șterse palmele de catifeaua fotoliului.

Apoi Scarpia și Tosca fură lăsați singuri pe scenă. Știa, desigur, ce se va întâmpla. Văzuse opera de nenumărate ori. De fiecare dată, însă, ar fi vrut un alt final.

Scarpia duse cupa de vin la gură. Nu vedea cuțitul ascuns în mâna Toscăi? Cum putea un om atât de nemilos să fie atât de inocent?

Ce voia să spună cu figura asta? Durere? Dezamăgire? Îngrijorare? Dar expresia dură doar câteva clipe.

Își ridică privirea spre tavan plictisit și frustrat de sentimentalismul lui Scarpia. Când își coborî privirea pe scenă, Scarpia era mort, iar Tosca stătea lângă el cu cuțitul în mână.

Își spălă sângele de pe mâini într-un lighean, își aranjă părul în oglindă, apoi stinse luminile de pe masă. Mai rămăseseră două lumânări pe biroul lui Scarpia. Puse câte una de fiecare parte a cadavrului, apoi luă un crucifix de pe perete și i-l puse pe piept.

Reflectoarele se stinseră și cortina căzu, sfârșind actul doi.

Francesca se uită la el cu fața fericită.

— Este frumos, nu-i așa?

Angeli se duse în pauză să cumpere cafea. Când cortina se ridica pentru actul trei se decise că trebuie să vorbească cu Videla pentru suspendarea spectacolului. Această operă era subversivă.

*

Când se întoarseră de la operă, Simone dormea. Angeli crăpă ușa dormitorului și o privi. Părul îi era transpirat, buzele desfăcute parțial, având o formă de inimă. Angeli se duse lângă pătuț și-i aranjă pătura.

— Prințesa mea.

O sărută ușor pe frunte, stinse veioza și ieși. Francesca îl aștepta în capul scărilor, încă îmbrăcată în rochia de seară.

— Vii la culcare, caro?

Dădu din cap.

— Nu sunt obosit.

Rămase la parter, uitându-se pe fereastră. Căută pachetul și-și aprinse o țigară.

Antonia apăru în pragul ușii.

— Doriți să serviți masa, seńor? Angeli dădu din mână.

— Nu, mulțumesc, Antonia. Noapte bună.

— Noapte bună, seńor Angeli.

Plecă, închizând ușa după ea.

Își șterse fața cu palmele, apoi trase un fum din țigară. Privi la podeaua proaspăt curățată, la mesele cu blaturi de marmură. Nimic nu-i făcea plăcere. Era ca un mausoleu.

Se duse la bar și scoase o sticlă de Chivas Regal. Turnă într-un pahar de cristal. Ar trebui să fie obosit. În ultimele săptămâni nu dormise decât două-trei ore pe noapte. De dimineață plecase la unitate la ora cinci și acum – își privi ceasul – la aproape miezul nopții, simțea nevoia să se întoarcă.

Această seară era prima pe care o petrecuse alături de soția sa după multă vreme. De cele mai multe ori ajungea acasă după ce Francesca se culcase și mânca masa de seară singur. Nu că ar fi contat. Francesca era foarte obosită zilele acestea. Petrecea atâta timp cu copilul. Nu o lăsa pe Antonia să facă nimic, ca o fetiță care tocmai a căpătat o păpușă nouă.

Înghiți restul de Chivas Regal și simți arsura puternică a acestuia în stomac. Nu voia să se mai gândească, să analizeze. Mai bine se întorcea la serviciu.

Îl chemă pe Jorge.

— Adu-mi mantaua. Poți să-i spui seńorei că a trebuit să mă întorc la lucru.

Doarme, seńor.

Adu-mi mantaua.

Telefonă să vină mașina. Mercedesul negru sosi prompt, zece minute mai târziu.

La acea oră nu erau decât puține mașini pe stradă. Șoferul părăsi autostrada aeroportului și intră pe un drum nepavat îngust. Unitatea apăru în față, un șirag de lumini izolate în întuneric. Un gardian deschise poarta și Angeli simți cum îi crește entuziasmul. Aici era palatul plăcerilor pentru el,

secretele sale teribile, o altă coborâre în adâncimile întunecoase ale sufletului său.

În noaptea aceasta își va pune în scenă propria Tosca și va avea satisfacția durerii și posesiunii.

I se dăduse o rochie de bumbac și fusese aruncată într-o celulă atât de îngustă, încât nu putea întinde complet brațele în nici o direcție. Pe podea era pusă o saltea cu o pătură soioasă și aspră; pentru a-și face nevoile avea într-un colț o gaură în podea. A treia zi aceasta refulase și salteaua era permanent udă. O rulase și stătea pe singura parte a ei care nu era udă, dar asta însemna să doarmă de-an-picioarelea. Își înfășurase pătura în jurul său pentru a o păstra uscată.

Nu putea să vadă pe vreunul din ceilalți prizonieri, dar îi putea auzi. Pe hol puseseră difuzoare puternice, iar atunci când era dus cineva la tortură puneau Rahmaninov, pentru a acoperi urletele, dar nu le acopereau complet, iar când începeau își punea pătura peste cap și-și ținea degetele în urechi.

O dată, în toiul nopții, fu trezită de o voce ascuțită care striga ceva într-o limbă străină. Tresări și se ridică în picioare terifiată. Apoi realiză ce era cu vocea aceasta. În loc de Rahmaninov, cineva pusese o înregistrare a unui discurs al lui Hitler și-l dăduse la maxim. O glumă bună.

Celula nu avea ferestre; lumina venea de la o spărtură îngustă în ușă, care folosea și pentru ventilație. Lumina palidă a unui bec de mică putere, care era aprins zi și noapte, eliminase complet ideea de timp. Lumina se stinsese o singură dată, atunci când folosiseră prea multă electricitate pentru un arestat și căzuseră siguranțele. Cu acea ocazie, întreaga unitate se cufundase în întuneric pentru câteva minute.

Ghicise că se aflau undeva lângă aeroport. De câteva ori pe zi auzea zgomotul unor avioane decolând și aterizând; începuse să se imagineze la bordul unui astfel de avion, zburând către o altă țară unde să fie din nou liberă.

Când fusese adusă la unitate fusese interogată. I se pusese pe cap o cagulă, capucha, astfel ca să nu vadă cine îi erau torționarii, ori câți erau. I s-au pus întrebări bizare: Avea

legături cu Israelul? era la curent cu conspirația sionistă din Argentina?

Apoi fusese trimisă în celulă. Se chircise acolo, în întuneric, tremurând de frică, așteptând să se întoarcă, dar trecuseră ore, zile și se părea că uitaseră de ea. Se încuraja cu ideea că Stephen sau cineva din familia ei depunea toate eforturile pentru a o elibera.

Văzuse doar pe unul dintre tovarășii de temniță.

Era ținut în celula din fața sa. Se părea că era un preot. Auzise cum unul din gardieni îi spusese când veniseră să-l ia la interogatoriu: „E vremea să-ți spui rugăciunea, părinte."

O dată, când stătea cu ochii lipiți de fanta pentru ventilație, îl văzu, adus de doi gardieni. Era un om mic, foarte păros. Era gol, iar pe spinare avea semne negre în locurile unde fusese ars cu electricitate. Avea dâre de salivă pe obraz, iar mușchii încă i se mai zbăteau în spasme. Gardienii se amuzau.

Ochii li se întâlniră pentru o clipă. Văzu buzele mișcându-se, dar nu auzi cuvintele, dar înțelese.

Ai credință.

Angeli stătea în fundul camerei, fumând. Turturro utiliza picana. Era preferata lui, spunea că nu este atât de impersonală ca o mașină.

Angeli îi făcu semn din cap să se oprească. Turturro fu dezamăgit, dar el și doctorul părăsiră camera în liniște. Angeli o încuie pe dinăuntru.

Strivi țigara de podea. Vedea mișcări ușoare în spatele cagulei femeii. Mușchii membrelor i se zbăteau în spasme. Când o atinse, o simți încordându-se. Apoi oftă și se relaxă când durerea nu veni. El zâmbi.

Începu să se dezbrace încet. Apoi scoase cagula femeii. Îi plăcea ca ele să-l vadă. Nu simțea aceeași plăcere dacă nu le privea în ochi.

Stephen primi un telefon la cinci zile după ce dispăruse Mercedes. Vocea de la celălalt capăt al firului îi spuse că dorește să-i vorbească despre soția sa. Îl aștepta a doua zi la La Bielá. Apoi închise.

La Bielá era o cafenea aflată în piața din fața cimitirului La

Recolecta. Era sediul cremei Buenos Airesului și de aceea țintă frecventă a atentatelor cu bombe. O parte a barului era închisă pentru a permite constructorilor să repare stricăciunile produse de ultimul atentat.

Stephen sosi fix la ora zece. Un chelner îl conduse la o masă din colț. Cel cu care se întâlnea nu arăta ca un bandit, așa cum își închipuise. Avea părul de culoare deschisă și o față agreabilă, zâmbitoare. Avea pantaloni maron și o cămașă Pierre Cardin. Ar fi putut fi un star de cinema.

Când îl văzu pe Stephen se ridică și-i întinse mâna.

Stephen abia mâncase în aceste ultime zile și era conștient de înfățișarea sa neglijentă. Acum ezita, neștiind dacă să accepte sau nu strângerea de mână.

Luă mâna străinului. O strângere care ar fi putut rupe un os.

— Seńor Barrington, mă bucur că ați putut veni. Vă rog, luați loc. Doriți ceva de băut?

Stephen dădu din cap.

— Nu v-am reținut numele.

— Nici nu vi l-am spus, zise Angeli, zâmbind.

— Unde este soția mea?

Angeli luă meniul de pe masă și se prefăcu că-l studiază.

— Ați luat micul dejun?

— Ce știi despre Mercedes?

— Trebuie să serviți ceva.

— Nu mi-e foame.

Angeli chemă un chelner. Ordonă media lunas și café con leche. Își scoase țigările și aprinse una. Nu îi ceruse voie lui Stephen și nu-i oferi una.

Stephen aștepta. Individul era stăpân pe situație. Dacă îl supăra era posibil să nu-și mai vadă soția niciodată. Cine era? Din poliție? Din armată? era posibil ca Mercedes să fie deja moartă și totul să fie doar un joc macabru, dar trebuia să-l joace, nu avea de ales. Se lupta să-și controleze mânia. Nu avea nimic de câștigat, dacă-și pierdea cumpătul. Poate străinul chiar asta voia.

Individul începu un monolog lung, un studiu comparativ asupra cafenelelor și confiterías din Buenos Aires. Poate că

încerca să-l impresioneze cu gusturile sale cosmopolite, se gândi Stephen.

— Te rog, dacă știi ceva despre soția mea, spune-mi.

Tocmai atunci, chelnerul aduse micul dejun.

— Nu vrei niște cafea?

Stephen dădu din cap.

— Nu ți-e foame, nu ți-e sete. Ce vă trebuie, seńor Barrington?

Angeli rupse un croissant și înmuie jumătate din el în cafea.

— Sunteți englez, am dreptate?

— Da.

— Soția dumneavoastră, Mercedes Devereux, un nume foarte distins.

— Tatăl ei a venit aici de la Londra în 1913.

— Da. Știu. Zâmbi din nou.

— Cât știi?

— Știu multe lucruri despre mulți oameni. Asta îmi este meseria.

— Trebuie să fie una foarte interesantă.

Angeli sorbi din cafea.

— Sunt profesionist, seńor. Ca ți dumneata. Dumneata vinzi informații, eu le strâng, dar, spre deosebire de dumneata, talentele mele sunt folosite în slujba țării mele. Ale dumitale doar în folosul propriu. Nu-i așa?

— Care este meseria dumneavoastră?

— Nu pot să vă spun asta, dar eu vă apăr modul dumneavoastră de viață, seńor. Mulți oameni nici măcar nu se gândesc la asta. Ei acuză guvernul de crime, dar, atunci când comunistas pun bombe în trenuri, la cine apelează pentru ajutor?

— Unde este soția mea?

Angeli ignoră întrebarea.

— Aveți un apartament aici, în La Recolecta, un cartier foarte distins, aveți de asemenea o casă și în Marea Britanie în Berkshire.

Rosti ultimul cuvânt rar, încercând să respecte pe cât se poate pronunția corectă.

— A fost a tatălui meu. O păstrez, fiindcă este o investiție bună.

— E un lucru bun. Un bărbat trebuie să aibă investiții. Trebuie să asigure mijloacele de trai familiei sale. Sunteți un om bogat.

— Tatăl meu a moștenit o sumă de bani de la unchiul său. Nu suntem milionari.

— Dar o duceți foarte bine pentru un vânzător de cărți.

— Ce înseamnă asta? Știți unde este ținută soția mea?

— Soția dumneavoastră, este psihiatru?

— Avea un cabinet pe strada Paraguay. În ultima vreme a lucrat, însă puțin. Avem copii mici.

Angeli dădu din cap.

— Predă Freud.

Stephen era stupefiat.

— Ce are asta de-a face cu dispariția ei?

— Freud, sionistul.

Stephen clipi.

— Nu înțeleg.

— Există o conspirație sionistă pentru a elimina creștinismul din Argentina, seńor Barrington. Freud a fost evreu, sionist. Unul din modurile prin care sunt răspândite ideile sale subversive este psihiatria.

Dacă situația nu ar fi fost atât de tragică, Stephen i-ar fi râs în față. Era o sugestie bizară. Simțea ochii celuilalt studiindu-l cu atenție.

— Soția mea. N-o interesează politica.

Angeli se lăsă pe spate, privi în jur și-și aprinse o nouă țigară. Își șterse cu delicatețe gura cu un șervețel.

— Știu unde este soția dumneavoastră, seńor.

Stephen se uita la el, așteptând.

— Aș putea să v-o aduc înapoi.

— Ce vrei? îl întrebă Stephen, cu vocea gâtuită.

— Cincizeci de mii de dolari.

— Ce?

— Ați putea fi nevoit să vindeți apartamentul din La Recolecta, dar vă puteți permite. Așa cum ați spus, ați primit o

moștenire mare. Totuși, știam despre ea.

Făcu o pauză pentru a-i da celuilalt prilejul să digere informațiile.

— Bănuiesc că dacă îmi veți plăti sau nu, depinde de ce simțiți despre soția dumneavoastră. Dispariția soțiilor este visul unor bărbați.

Zâmbi la gluma făcută. Stephen nu mai putea respira.

— Unde este?

Angeli îi zâmbi.

— Asta nu pot să v-o spun. Pot să vă spun doar că imediat ce-mi primesc banii pot să v-o aduc înapoi în douăzeci și patru de ore. Nevătămată.

— A. Pățit ceva?

Angeli trase din țigară și nu spuse nimic.

— Jur pe numele lui Dumnezeu că.

Dar își înghiți restul cuvintelor. Amenințarea vană l-ar fi făcut să pară ridicol.

— Cincizeci de mii de dolari.

— De unde știu că, dacă vă plătesc această sumă imensă, îmi voi recăpăta soția?

— Va trebui să aveți încredere în mine.

— Să am încredere în dumneata?

— Nu aveți de ales.

Nu. Are dreptate. N-ai de ales.

— Vă voi suna în trei zile. Putem face aranjamentele.

Stephen se ridică în picioare. Se simțea atât de neputincios. Nu mai putea nici să respire.

Angeli îi întinse mâna.

— Aveți grijă, seńor. Trăim vremuri periculoase.

Stephen se grăbi să iasă din restaurant. Cincizeci de mii de dolari. De unde să facă rost de atâția bani?

*

Trei bărbați intrară în celula ei, fără avertisment și îi țipară să se ridice. Îi legară mâinile la spate. Fu trasă afară pe coridor, dar nu în direcția latrinelor sau a camerelor de tortură.

— Unde mă duceți?

— Stai liniștită. Nimeni nu-ți va face nimic.

În clipa aceea știu că va muri.

Simțea bitumul fierbinte sub tălpile goale. În aer se simțea un miros ușor de motorină și putea vedea o aură de lumină prin stofa cagulei. Fuse împinsă înainte și ceva se trânti cu putere chiar lângă urechea ei și fu lăsată singură în întuneric. Mirosea a benzină și piele. Își dădu seama că fusese pusă într-o dubă.

Își spuse ultima rugăciune apoi se spovedi și șopti un ultim adio soțului și lui Luke. Se gândi la micuța Gabriella. Dumnezeu să mă ierte.

Începu să plângă.

Nu putu să-și dea seama cât de departe au dus-o. Apoi se opriră, auzi cum polițiștii se dau jos, înconjoară mașina și deschid ușa. Lumina o inundă prin materialul negru subțire al cagulei.

O traseră de mâini. Unul dintre ei îi desfăcu cătușele. Nu se luptă. Nu avea rost. Stătea acolo, așteptând, știind că nu avea rost să fugă, întrebându-se dacă va auzi detunătura pistolului care-i va pune capăt vieții.

Ușile se închiseră și auzi mașina plecând. Aștepta.

Auzi câini lătrând, voci de copii. Își ridică mâinile la față. Îi tremurau atât de tare, încât abia reuși să-și dea jos capucha și să respire din nou aer curat.

Era în fața parcului La Recolecta, același parc în care îi aducea pe Luke și Gabriella duminicile dimineața. Peste drum îi văzu pe doi dintre vecinii ei bând cafea în La Bielá. Un paseador cu doisprezece câini în lesă o privea uimit.

Se lăsă să cadă pe asfalt și începu să plângă. Se legăna în față și-n spate pe genunchi. Două mămici cu cărucioare se uitară la ea, dar nu se opriră.

— Pobrecita, șopti una din ele. Sărmana.

Sărmana.

Stephen stătea la fereastră, cu un pahar de whisky. Ce mai avea de făcut? Luni de zile încercase să nu se gândească, să trăiască mai departe, în ciuda numărului din ce în ce mai mare de nenorociri care se petreceau în jur. Chiar și după ceea

ce se petrecuse cu soții Altman își spusese că este o aberație, că lucrurile se vor liniști. Poate că omul de la cafenea avea dreptate; era un liberal, dar încă mai credea că junta îi apără modul de viață. Avea prieteni peroniști, alții cu legături cu armata și extrema dreaptă. Evitase să discute politică, un lucru nu atât de ușor în Argentina ca în țara sa.

Acum simțea respirația fierbinte a coloneilor în ceafă. Se crezuse imun, considerând că, dacă își trăia viața sa strict circumscrisă, nimeni nu se va lega de el. Acum, privea orașul într-o nouă perspectivă, dată de frica pe care o simțea. Îi era rușine.

La urma urmei, nu era un om bun așa cum se iluzionase, în schimb era un fricos, așa fusese tot timpul.

Mercedes se întoarse acasă, încărcată cu sacoșe purtând numele magazinelor de lux din Florida – Calvin Klein, Yves St. Laurent, Christian Dior. Cu două săptămâni în urmă zăcea pe jumătate goală într-o celulă. Acum se comporta ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. După întoarcerea ei dramatică acasă, îmbrăcată cu o rochie murdară și isterizată de frică, chemase imediat doctorul familiei. Îi prescrisese niște sedative. A doua zi, când se trezise după un somn de paisprezece ore, a refuzat să mai vorbească despre experiența ei. Și tot așa vreme de două săptămâni.

Stephen era foarte neliniștit și ar fi vrut s-o ducă la un specialist, dar aproape toți psihiatrii din oraș dispăruseră sau fugiseră, ei fiind ultimele victime ale Proceso-ului. Asta într-un oraș care avea mai mulți psihiatri pe cap de locuitor decât New York-ul. Să fii doctor, avocat, profesor sau jurnalist în Argentina era mai periculos decât să fii soldat în război.

— Vino să vezi ce-am cumpărat! spuse Mercedes, veselă ca un copil.

Etală cumpărăturile în fața lui. Stephen o lăsă să flecărească, neluându-și ochii de la fereastră, dar ea era așa de încântată de succesul „expediției” sale, încât păru că nu observă.

— Oprește-te, spuse el.

Mercedes îl privi surprinsă.

— Stephen?

— Oprește-te. Oprește-te.

Ea lăsă să-i cadă din mână rochia pe care o cumpărase.

— Ce s-a întâmplat?

El se uita la ea. Parcă era un copil.

— Am făcut aranjamentele necesare să ne mutăm la Londra. Plecăm peste două săptămâni.

— Plecăm?

— Nu mai putem rămâne aici. Este prea periculos pentru tine. Este prea periculos pentru oricine să trăiască în Argentina. Vreau să-mi cresc copiii undeva unde să se simtă în siguranță.

Mercedes se uita la el.

— Dar apartamentul?

— De câte ori să-ți spun? Apartamentul a fost ipotecat pentru a plăti eliberarea ta. L-am dat spre vânzare. Când vom găsi un cumpărător să sperăm că vom obține suficient cât să plătim datoria la bancă. Compania mă va transfera la biroul din Oxford.

— Familia mea este aici.

— Am vorbit cu familia ta. Sunt la fel de nerăbdători ca și mine să mergem undeva unde să fii în siguranță.

— Ce vrei să spui?

— Ce vreau să spun este că nu mai putem rămâne în Argentina. Cel puțin cât durează nebunia asta.

Mercedes se așeză cu greutate în fotoliu. Părea incapabilă să înțeleagă ce i se spunea.

— Atunci bine, dar tot nu văd de ce nu mai putem rămâne. Nu-ți mai place aici?

II.

Mexic și Argentina, 1983

Mexico City, decembrie 1983

Poliția urca scările în grabă.

Paturile de pușcă loviră ușa cu putere. Aceasta fu scoasă din balamale. Acolo era Rosa, ținând ceva în mână, o pătură. Era plină de sânge.

Se dădu în spate. Pătura pe care o ținea Rosa în mână căzu. Din ea apărură doi copii, plini de sânge ca atunci când se

născuseră.

Rosa veni spre el cu mâinile pline de sânge, întinse. El se tot dădea în spate până când începu să cadă.

Era în pat, respirând greu. Bâjbâi după veioza de pe noptieră și o auzi căzând și spărgându-se.

Isabel se uita la el uluită.

— Reuben? Ce s-a întâmplat?

El stătea gol, gâfâind leoarcă de transpirație în pragul ușii dormitorului. Numerele roșii ale ceasului digital arătau ora 2:13. Pe hol își trase un halat pe el.

— Por Dios! Cearceafurile sunt fleașcă. Ești bolnav?

El tremura din cauza răcorii date de aparatul de aer condiționat. Simțea cum transpirația îi îngheață pe spate. Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Doar un vis, dar imaginile erau atât de vii, de reale. Isabel sări din pat.

— Reuben, e-n regulă.

Îngenunche lângă el, îmbrățișându-l. Părea că-i este frică să-l atingă, ca și cum s-ar fi putut contamina și ea cu boala aceasta cumplită care îi fura nopțile.

— Țipai.

Reuben clipi, străduindu-se să părăsească lumea visului. Isabel îl mângâia pe păr.

— Același vis?

El dădu din cap încet.

— Același.

— Vino înapoi în pat.

El clătină din cap.

— Așa s-a întâmplat și noaptea trecută.

Ea îl mângâia pe păr.

Se întinse spre ea, simțind nevoia să-l strângă în brațe.

— Ai des visele astea?

Des? Ultimul somn bun pe care îl dormise fusese în urmă cu opt ani, în patul lui Carmen, dar visul acesta nu-l mai avusese de câteva luni. Nici nu mai lua somnifere. Îl salvaseră de multe ori, cufundându-l într-un abis negru din care se trezea dimineața mahmur și obosit. De multe ori se gândise să termine totul odată.

Se ridică, luă o pereche de pantaloni și un tricou de pe scaun. Coborî desculț. În bucătărie avea o sticlă de Bushmills și-și turnă câteva degete într-un pahar, pe care-l bău dintr-o dată. Dădu drumul la radio.

Auzi un zgomot în spatele său. Isabel venise și ea și-l privea din pragul ușii. Își pusese una din cămășile lui.

— Ești sigur că ți-e bine?

Dădu din cap.

— Ți se întâmplă în fiecare noapte?

— Nu în fiecare noapte.

— Atunci ai coșmaruri numai când dorm eu cu tine?

Înghiți restul de băutură și-și mai turnă un pahar.

— Ai dormit aici de trei ori și de fiecare dată te-ai trezit strigând.

Când nu obținu nici un răspuns, continuă.

— Nu e vorba de mine, nu-i așa?

Se forță să zâmbească.

— Nu e vina ta.

Ar fi vrut ca ea să se ducă să se culce și să-l lase singur.

— Din cauza a ceea ce ți s-a întâmplat în Argentina?

— Ce vrei să spui cu mi s-a întâmplat?

— Nu sunt tâmpită, Reuben.

El mai bău o înghițitură.

— Nu crezi că ar trebui să vorbești cu cineva?

— Un psihiatru?

— Nu este normal.

— Nu vreau să vorbesc despre asta acum.

Se duse în camera cealaltă și dădu drumul la televizor. Haina îi era pusă pe spătarul unui scaun. Scoase portofelul și-l deschise. Înăuntru avea o poză a Rosei și a copiilor, îngălbenită de vreme, pe care o purta ca pe o icoană sfântă. O privi multă vreme. Era tot ce mai avea din viața anterioară și acum era ca și cum ar fi privit fotografia unor străini. Tot ceea ce simțea era vină.

Dar Isabel avea dreptate. Nu era normal. Uitase ce însemna normalitatea. Era cineva normal? Normalul e doar o fantezie, o iluzie, un loc în care ai fost înainte ca lumea reală să

invadeze totul și să-și lase amprenta.

Normalul era un loc de unde puteai veni, dar, odată plecat de acolo, nu te mai puteai întoarce. Știa, fiindcă încercase, vreme de șapte ani. Pentru un exilat, ducea o viață confortabilă. Avea o slujbă în cadrul unei bănci mari și un apartament confortabil în San Angel. Privită din afară, viața lui era asemănătoare cu cea pe care o dusese în Argentina, dar viața nu se trăia pe dinafară.

Înăuntru era o frică permanentă; se uita la oameni care stăteau în mașini pentru a se asigura că nu sunt înarmați și nu-l urmăreau; vederea unui polițist îl făcea să asude. Erau semne ale terorii care rămân mult după ce ai scăpat de ea.

Îl distruseseră, fără ca măcar să-l fi interogat sau să-i provoace vreo durere. Îi violaseră familia și, când se întâmplă așa ceva, viața nu mai este plauzibilă. Consolarea și tandrețea deveniseră imposibile pentru el.

În Mexic avusese relații cu alte femei, dar niciuna dintre ele nu durase. E nevoie de timp, își spusese. Continuă, viața este doar o problemă de respirație. Ceea ce s-a întâmplat nu a fost vina ta. Nu mai poți schimba trecutul. Trebuie să-ți trăiești viața în continuare.

Dar viața sa îi fusese furată. În fiecare zi era izbit de faptul că lumea continua să existe fără el. Știa că noaptea aceea din 1976 îl va urmări pentru totdeauna.

Poate, se gândea el, ar fi fost mai ușor dacă ar fi avut pe cine să dea vina, pe cine să urască. Dacă ar fi știut cine îl trădase.

Derulase evenimentele în mintea sa de nenumărate ori. Era sigur că nimeni din Argentina nu știa ce făceau ei, doar el, tatăl și fratele său. Singura slăbiciune era la Havana, Mario Firmenich și conducerea montoneriștilor. Firmenich le spusese că este singurul care știa de afacere, dar nu aveau decât cuvântul său. A fost o nebunie de la bun început.

Nu avea pe cine să dea vina, pe cine să urască. Doar pe el însuși.

Se plimba prin parcul Alameda într-o vineri, după slujbă. Se așezase pe o bancă, ascultând un chitarist. Acesta era rezemat de un pom, cu soția sa alături, șezând pe haina sa. Cântecul

era o milonga din pampa și era cântat în lunfardo, dialectul Buenos Airesului. Erau exilați, asemenea lui.

— Altman. Reuben Altman.

Reuben se întoarse, luptându-se cu senzația de teroare pe care o avea atunci când era recunoscut. Era o primejdie constantă în Mexico City. Se spunea că aproape un sfert de milion de argentinieni veniseră aici în anii șaptezeci. Niciodată nu poți ști când dai peste o cunoștință din viața anterioară. Se temea de cunoștințele nedorite, de condoleanțe, de invitații la reuniuni.

— Tu ești, nu-i așa? întrebă vocea.

Reuben avea un act bine pregătit în astfel de situații; la început pretindea că nu știe cine este persoana, apoi rămânea vag și căuta să întrerupă întâlnirea cât mai repede cu putință. De data aceasta minciuna nu era greu de spus. Străinul era un preot, dar acest lucru nu reprezenta un indiciu prea precis.

— Îmi pare rău. Nu cred că vă cunosc.

— Preot Paolo Salvatore. Ne-am cunoscut acasă la dumneavoastră. Sunteți căsătorit cu Rosa Gonsalvez.

Invocarea numelui ei îi făcu rău.

— Da, desigur.

Nu și-l amintea.

— Ce faceți în Mexic? Soția dumneavoastră este și ea aici?

Reuben dădu din cap.

Imediat preotul păru tulburat.

— Din păcate nu.

— Oh, Doamne, spuse preotul, dar altfel decât o fac mirenii. Părea a invoca mila Domnului cu adevărat.

— Îmi pare rău. Sărmana Rosa. De ce?

— E nevoie de motiv?

— Rosa. Rosa. O cunosc de când era copilă. I-am dat prima comuniune la Córdoba.

Câteva clipe tăcură.

— Dar fetițele?

Reuben privi într-o parte.

— Dumnezeule, ai milă de noi.

— Nu cred că are.

Salvatore ignoră blasfemia.

— Este teribil, teribil.

De ce îi făceau mereu asta? De ce nu-l lăsau în pace? Nu am nevoie să-mi fie răscolită durerea în fiecare lună.

— Și eu sunt exilat, îi spuse Salvatore, deși Reuben nu-și amintea să-l fi întrebat. Voia doar să scape de el.

— Trebuie să fii împovărat de vinovăție.

Reuben îl privi.

— De ce ar trebui să mă simt vinovat?

— Cel care supraviețuiește se simte totdeauna vinovat. La fel și cu mine. Uneori îmi doresc să fi murit. Ar fi fost mai ușor. Simt că râd de mine, ăsta este un alt aspect al torturii.

Reuben ridică din umeri. Nu avea încredere în vocea lui.

— Întotdeauna cred că oamenii se întreabă de ce am fost cruțat. Că poate am făcut o înțelegere cu ei. De aceea cred că m-a trimis aici noul episcop, într-o suburbie săracă, dar îmi place aici. Mă simt bine alături de săraci.

Salvatore nu se mai uita la el. Ochii îi erau ațintiți undeva departe. Apoi coborî iar cu picioarele pe pământ.

— Sărmana Rosa. Voi spune o rugăciune. Mă voi ruga pentru voi.

Întinse mâna. Reuben se aștepta la o ofertă de a-l ajuta sau de prietenie, lucruri pe care nici nu le ceruse, nici nu le dorea, dar Salvatore spuse doar:

— E vremea să plec, văd că vrei să rămâi singur cu gândurile tale. Domnul fie cu tine, Reuben. Al tău și al meu.

Se îndepărtă.

Reuben nu știu de ce a făcut-o. Poate că fusese atras de durerea celuilalt, poate fiindcă nu-i oferise ajutor, ci numai compasiune reală. Se auzi spunând:

— Poate ne vom mai întâlni, părinte.

Preotul se întoarse, la fel de surprins ca și Reuben. Fața i se destinse într-un zâmbet.

— Desigur. Cred că va ajuta. Iată numele bisericii mele.

Petrecerea avea loc în Cuernavaca, la vila unui prieten. Mulți dintre invitați erau emigranți, ca și el.

În cei opt ani cât stătuse în Mexic până acum, Reuben evitase

pe cât posibil pe toți cei din viața sa anterioară. Exilații se caută unul pe altul, vor să audă același accent, aceleași glume comune, să discute despre prieteni și cunoștințe. Mereu era cineva care îl recunoștea sau credea că-l recunoaște. Unii chiar îl considerau un erou; dacă ar fi știut adevărul.

Isabel îl convinsese să vină. Petrecerea sărbătorea primele alegeri libere din țara lor după aproape un deceniu. Junta militară fusese distrusă de inflația galopantă și de umilința din Malvine. Ultimul lucru pe care-l făcuseră fusese să dea o lege care să le ierte crimele comise în cei opt ani. Peroniștii își proclamaseră victoria înainte chiar de începerea numărării voturilor.

Era un aer de veselie forțată. Văzu o femeie pe care o cunoștea și care își pierduse soțul și fiul în 1976. Venise însoțită de un american ce avea ochelari de soare roșii și o cămașă neagră. Alături era un avocat căruia îi fuseseră legați electrozi de testicule într-o închisoare militară; avea pe umeri un drapel argentinian și era deja beat. Femeia de colo își pierduse ambii frați în „Războiul murdar", cum începuse să fie numită perioada. Dansa cu un broker din New York.

— Reuben Altman!

Pentru a doua oară în ziua aceea se întoarse pentru a se confrunta cu cineva pe care îl credea complet străin. Îi trebuiră câteva momente bune pentru a-l plasa pe individ într-un context. Își aminti de unde îl cunoștea: Universitatea Buenos Aires. Individul era prieten cu Julio Castro.

— Daniel Facchetti, spuse Reuben.

Se schimbase. Părul i se rărise, iar kilogramele în plus îi presau cu putere nasturii cămășii.

Omul sughiță. Avea o sticlă de Corona în mână și părea ușor beat.

— Ai memorie bună.

— Și tu.

Reuben spera că nu va fi silit să mai asculte povești despre nenorociri ori despre viitorul roz care aștepta de-acum Argentina.

— E greu de uitat că ai fost coleg de facultate cu un Altman.

Ultima oară te-am văzut în. 1973. Zece ani. Dumnezeule. Prin ce-am trecut, nu?

Reuben îi zâmbi.

— Ce mai faci?

Facchetti dădu din umeri. Cum să rezumi un deceniu din viață în câteva cuvinte?

— Mă descurc. Ca toată lumea. Am auzit că ești în Mexic.

Reuben încuviință.

— Am ajuns aici în '76, dar tu?

— Acum doi ani. Șase ani am fost la Lima. Am lucrat la El Día. Tu?

— Banamex. Departamentul tranzacții internaționale.

Facchetti ezită, așa cum fac toți exilații după conversația politicoasă de la început, ca un înotător care ezită înainte de a se arunca în apă.

— Te-au futut și pe tine, așa-i?

— Au futut pe mulți.

— Ai fost singurul care-ai scăpat, nu?

A fost spusă pe un ton nevinovat, dar Reuben tresări ca și cum ar fi fost un reproș.

— Am avut noroc. Facchetti sorbi din sticlă.

— Ticăloșii. Cu tine ce-au avut?

— Suntem evrei.

Facchetti ridică din umeri. Bău restul de bere.

— Te întorci? După alegeri?

— Nu cred.

— Eu mă întorc. De altfel, am fost acolo luna trecută.

— La Buenos Aires?

— Sigur. Am rude acolo.

— Cum mai e?

Facchetti zâmbi.

— Junta a cheltuit o sută de milioane de dolari pentru a construi un parc de distracții. Și se spune că Galtieri nu are simțul umorului.

Reuben se uită prin cameră după Isabel. Voia să pună punct acestei conversații. Tocmai voia să se retragă, când Facchetti spuse:

— Ghici cu cine m-am întâlnit acolo?

— Cu cine?

— Un vechi prieten de-al tău. Julio. Julio Castro. Ți-l mai amintești?

Facchetti își termină berea și se uită înjur după o alta.

— Julio s-a întors în Buenos Aires? îl întrebă Reuben.

— Nici nu cred că a plecat. Lucrează tot la La Prensa. Individul e tare. Ți-amintești cât de radical era? Mă gândeam că e primul pe lista neagră a militarilor, dar el era acolo, țăcănind la Remingtonul lui. Fără doar și poate, tipul e un supraviețuitor.

Reuben își clătină capul. Își aminti ultima conversație cu Julio după ce fusese arestat Jorge Albrecht. Întotdeauna se gândise că Julio s-a exilat sau a murit. Când colo el a rămas acasă, sprijinind regimul. Incredibil.

Reuben o văzu pe Isabel, făcându-i semn din celălalt capăt al încăperii.

— Mă cheamă prietena mea. Vorbim mai târziu, OK?

Își făcu loc prin mulțime. Nu avea chef de dans și nici nu voia să aștepte rezultatele alegerilor. Nu mai dădea doi bani pe Argentina. Plecă de la petrecere împreună cu Isabel.

Reuben se plimba prin parcul Alameda în drum spre Metro când pierdu ultima legătură cu Rosa.

Îi văzuse de la depărtare. Erau cinci-șase pușți zdrențăroși care jucau fotbal cu o cutie de conserve. Țipau și urlau, lovind cu putere tinicheaua. Când se apropiară crezu că o să-l trântească jos, dar ei îl prinseră la mijloc și chiar îi dădură câteva pase, ca și cum ar fi fost unul de-al lor. Apoi dispărură, râzând și el realiză că la picioarele sale rămăsese cutia de conserve. Toți fugiseră în direcții diferite.

Abia atunci își dădu seama ce se întâmplase. Pipăi în buzunar după portofel. Dispăruse. Nu îi păsa de cărțile de credit sau de bani, dar poza Rosei și a fetițelor era ceva dincolo de orice valoare materială, irecuperabilă. Alergă nebunește sperând să pună mâna pe unul dintre ei, dând buzna peste oameni, ignorând înjurăturile acestora. În final, ostenit și leoarcă de transpirație se lăsă să cadă pe o bancă.

Dispăruseră.

Pierduse ultima sa legătură cu Rosa și fetițele. Nici măcar fantomele lor nu mai rămăseseră.

Reuben urmărea spălătorii de parbrize cum își făceau meseria la intersecție pentru câțiva bănuți. În fața lui, o matroană cu sacoșe de la Ralph Lauren și Ruben Torres își aranja ținuta în vitrina cafenelei și mânca înghețată de vanilie și căpșuni.

Reuben dădu deoparte cafeaua și încercă să se concentreze asupra ziarului. Soția lui Lech Walensa, Danuka, acceptase premiul Nobel în numele lui, iar Raul Alfonsin devenea primul președinte civil al Argentinei după opt ani. Partidul Radical – care de fapt era moderat – îi învinsese pe Peroniști. Articolul înfățișa problemele cu care va trebui să se confrunte Alfonsin după ce euforia victoriei va dispărea. Junta militară lăsase țara cu o inflație de aproape o mie la sută pe an.

— Reuben.

Ridică privirea. Isabel. Purta un costum albastru cu o bluză crem; la gât avea un lănțișor de aur. Părul ei negru era legat într-o coadă de cal. Era o femeie frumoasă. Întotdeauna avusese noroc în dragoste; cel puțin așa se spunea.

Se așeză. Îi zâmbi și el încercă să-i zâmbească. Se simțea întotdeauna incomodat în astfel de situații, neștiind cum să se comporte. Ar fi vrut să nu o fi chemat aici, ci să fi rezolvat totul prin telefon. Niciodată nu se gândise că este un laș. Acum i se părea o a doua natură.

Comandă două cafele.

— Ce-ai făcut azi?

Îi evita privirea, încercând să impună o distanță între ei.

— A murit micuțul Hector.

Își amintea despre el. Era un băiețel care se internase la spitalul la care lucra ea. Fusese adus cu câteva săptămâni în urmă, cu o boală de plămâni, și ea se ocupase de el și se atașase de copil. Un moment prost pentru Isabel, și pentru micuțul Hector, se gândi el. N-ar trebui ca Dumnezeu să aibă grijă de copii?

— Te simți bine?

— Da. Tu?

Ea dădu din umeri.

— Știam că va muri o dată și-o dată. Mai bine că s-a întâmplat acum. Doctorul spune că nu trebuie să mă atașez atât de pacienți. Oamenii mor în fiecare zi. Asta este. Chiar și copiii.

— Da. Chiar și copiii.

Sosiră cafelele. Își puse zahăr, gândindu-se în altă parte.

— Deci Alfonsin a câștigat.

El dădu din cap.

— Te întorci?

— Nu. Nu cred.

Păru ușurată.

— Atunci de ce ai fața asta atât de sumbră? Ești peronist?

— Nu mă mai interesează politica.

— Atunci? Ce s-a întâmplat?

— M-am gândit. Nu cred că este bine să ne mai vedem.

Urmă o tăcere lungă.

— Ce?

— Știu la ce te gândești, dar este mai bine să sfârșim acum. Nu știu cum să-ți spun.

— Ce tot vorbești acolo?

Femeia de la masa de alături își terminase înghețata și îi privea. El se uită la rândul său și ea întoarse capul. Dacă voia divertisment, să-i plătească pe clovnii de peste drum.

— Îmi pare rău, Isabel.

Ochii ei se umplură de lacrimi, furia risipindu-i-se imediat.

— Dar credeam că. Ce s-a întâmplat? Ce-am făcut?

— N-ai făcut nimic, dar relația noastră nu are nici un viitor. Nu este vina ta, e a mea.

— Ce vrei să spui?

— Știu că-ți datorez o explicație, dar nu am. Am greșit. Am crezut că va merge, dar nu a fost așa. Nu-mi cere să-ți dau motive, fiindcă niciunul dintre ele nu are nici un înțeles, nici măcar pentru mine. N-am vrut să te rănesc.

— Ai vrut doar să te culci cu mine?

Ar fi vrut să-i spună adevărul, dar ar fi înrăutățit lucrurile.

Ar fi vrut să-l vindece și atunci n-ar mai fi scăpat de ea. Știa, fiindcă se mai întâmplase înainte. Mai bine să mintă. La urma urmelor, ce conta ce crede despre el? N-ar fi putut să-l disprețuiască mai mult decât se disprețuia el însuși.

— Da. Am vrut doar să mă culc cu tine.

Spre cinstea ei, nu-i aruncă în poală ceașca de cafea și nu făcu altceva care să o facă de râs. Doar căută prin geantă și scoase câteva monezi pe care le puse pe masă. Apoi se ridică și-și puse poșeta pe umăr.

— Mulțumesc pentru cafea. Păstrează restul.

Reuben o privi cum se îndepărtează. O parte din el ar fi vrut să alerge după ea, să-i explice. Simțea o durere puternică în stomac. Ar fi mai rău. Pierderea Isabelei îl durea mai mult decât pierderea oricărei alte femei pe care o cunoscuse. Cu excepția Rosei.

Asta este. Ar fi vrut să-l doară mai mult. Ar fi trebuit să sufere mai mult.

O merita.

Era un cartier micuț și sărăcăcios, înconjurat de fabrici. Aerul era saturat de sulf de la o uzină chimică. Biserica era făcută din cărămidă roșie, modernă, urâtă, dar utilitară. Un băiat îmbrăcat într-o robă albă îi deschise poarta de fier forjat și-l conduse printr-o grădină cu trandafiri.

Zgomotul traficului era anihilat de zidul gros. Salvatore stătea pe o bancă de ciment. Ridică privirea și zâmbi.

— A! Confesorul meu.

Apoi se întoarse spre băiat și-i spuse:

— Mulțumesc, Raimundo. Atât pentru astăzi. Spune-le celorlalți că pot să plece. Nu suntem încă gata să concurăm corul de la Capela Sixtină, dar cu puțin exercițiu și cu ajutorul Domnului, cine știe?

Băiatul dădu din cap și plecă.

Reuben se așeză pe bancă, alături de preot.

— Ce te aduce aici?

— Mă întorc.

Salvatore dădu din cap.

— Mă gândeam că așa o să faci. Și pe mine mă bate gândul,

dar nu sunt sigur că episcopul m-ar mai dori. Tu însă poți alege.

Căută în buzunar, scoase un pachet de țigări ieftine și aprinse una, ținând-o cu două degete și degetul cel mare, părând un pistol.

— Și de ce ai venit să mă vezi?

— Crezi că este o idee bună?

— Vrei sfatul meu?

Reuben dădu din cap.

— Ai auzit asta, Binecuvântato! spuse el adresându-se unei statui a Fecioarei. Dacă voi converti acest evreu, mă trimiți înapoi în La Boca?

— Vreau să-mi caut fetițele.

Salvatore inspiră lung.

— Și ce vrei să-ți spun eu?

— Ca preot, ce crezi?

— Ca preot? Ca preot trebuie să te întreb de ce ți-e frică.

— Mă tem că le voi găsi.

Salvatore se gândi mult, iar când vorbi vocea îi era mai moale.

— De ce această perspectivă destul de îndepărtată te sperie, Reuben?

— Sunt lucruri pe care nu le știi.

— Pot să-ți ascult confesiunea, dacă asta vrei, Reuben. Neoficial, desigur. Normal, nu pot să-ți acord iertarea, dar Dumnezeu te va auzi, sunt sigur, și el nu face distincție între religii, așa cum facem noi aici.

— Nu vreau să fiu iertat. Vreau doar să fiu sigur că fac ce trebuie.

— De asta nu putem fi siguri niciodată. Face viața mai interesantă.

Reuben își puse coatele pe genunchi.

— Ca să-ți trăiești viața bine trebuie să fii eroul propriei povești, dar când tu ești personajul negativ, lașul, este imposibil.

Își luă fața în mâini.

— Părinte, te-au torturat?

— Da.
— Cum este?
— Ce vrei să știi?
— Nu pot să nu mă gândesc la Rosa. La ce i-au făcut.
— Înțeleg. Vrei să-ți măresc chinul.
— Ei voiau să știe unde eram eu.
Își strânse mâinile cu putere. Încheieturile îi trosniră.
— Îmi tot repet că ea le-a spus, că totul s-a terminat repede.
— Știa unde erai?
— Eram cu o altă femeie. Și ea știa.
— Dumnezeule.
— Spune-mi cum este.
— Reuben.
Îl privi pe preot în ochi. La un anumit moment îl terminaseră, realiză el. Îndepărtează straturile unui om torturat și nu vei găsi decât frică.
Preotul scoase o țigară.
— Într-o zi îmi voi recăpăta curajul. Într-o zi mâinile mi se vor opri din tremurat. Voi putea sta drept în fața lor. Așa cum vei putea și tu.
— Dacă ai fugit o dată, înseamnă că vei fugi mereu? Trebuie să existe un mod de a câștiga.
— Da. Trebuie să fie o cale de a câștiga, cum spui tu.
Reuben se ridică în picioare.
— Știu că este imposibil. Nici măcar nu mai știu cum arată, dacă mai sunt în viață.
— Voi aprinde o lumânare pentru tine.
— Mulțumesc că m-ai ascultat.
— Mulțumesc că ai venit. Domnul fie cu tine.
— Al tău sau al meu?
Salvatore zâmbi.
— Cred că până la urmă se va dovedi că sunt unul și același, nu crezi?
Reuben se întoarse acasă. În seara aceea stătu în fața televizorului cu o sticlă de Bushmills. Buletinele de știri îl prezentau pe noul președinte, Raul Alfonsin, mulțumind mulțimii adunate în fața Casei Rosada. Îl ascultă cum promite

că va aduce fosta conducere militară în fața justiției pentru moartea, teroarea și durerea aduse Argentinei.

Da. Trebuia să se facă o socoteală. Pentru torționari și pentru victime. Trebuia să se facă dreptate.

Ce-i spuse Salvatore era adevărat. Trebuia să se întoarcă. Era timpul.

Era vremea să se întoarcă acasă.

Buenos Aires.

Sosise acasă, ca întotdeauna într-o limuzină neagră. Șoferul purta uniforma armatei, iar mașina era escortată de un motociclist. Simone consideră că tatăl ei este o persoană foarte importantă de merită atâta atenție.

Îl privi cum se dă jos din mașină și urcă treptele. Credea că Dumnezeu arată cumva ca tatăl ei, cu ochi albaștri, masiv, impozant, frumos. Îl aștepta în fața ușii, alături de Antonia. Când el o strigă, alergă în brațele lui.

O duse în biroul său, ca să-i povestească tot ce făcuse; despre desenele pe care le făcuse la școală, despre jocurile cu care se jucase, cum o învățase Antonia să facă dulce con leche.

— Tu ce ai făcut astăzi, papito? întrebă ea.

— Nimic atât de interesant.

— Mama spune că ești în armată. Te bați în războaie, ca la televizor?

El râse.

— Petrec toată ziua într-un birou citind dosare și rapoarte.

— Nu o să fii rănit, nu-i așa, tati? Nu o să fii împușcat?

— Nu, cara. Nu există războaie în Argentina. Nu mai sunt.

— Vreau să fiu și eu în armată când o să mă fac mare.

El zâmbi din nou.

— O să mai vedem, chiquita. O să mai vedem.

Francesca apăru în pragul ușii.

— Simone, te strigă Antonia. E vremea să-ți faci baie.

— Da, mami.

Se aplecă spre el și-i spuse.

— Mami spune că o să plecăm.

— Da, chiquita. Plecăm din Argentina.

— Vii și tu?

El râse.

— Sigur. Nu plec nicăieri fără tine și mami.

— Și Antonia?

— Nu. Antonia rămâne aici. O să găsim pe altcineva să vadă de tine.

Simone se încruntă.

— Nu vreau să plec.

— Îți va plăcea unde vom merge. Îți promit.

Francesca bătu din palme.

— Simone, vino. Ți se răcește baia.

Simone fugi din cameră. Angeli o urmări plecând și zâmbetul îi îngheță. Ticăloșii. Îl alungau din țară, ca pe un criminal. Singura crimă pe care o comisese fusese că apărase țara pentru binele copiilor.

Zborul Aerolíneas Argentinas de la Mexico City ateriza la Ezeiza într-o noapte fierbinte de ianuarie. Când coborî din avion, căldura și umiditatea i-au făcut cămașa leoarcă. Vara la Buenos Aires, un moment nepotrivit pentru reîntoarcere; toți porteños plecaseră pe litoral.

Când intră în terminalul de sosiri golul din stomac ce-i apăruse în timpul aterizării deveni insuportabil. Greu de crezut, dar nu-l aștepta nimeni pentru a-l aresta; era în siguranță. Văzu un polițist și simți cum îl cuprinde panica.

La biroul imigrări era coadă. Un polițist le ștampila biletele și îi trimitea la o tânără elegantă care le verifica actele. Noul său pașaport nu beneficie decât de un interes formal.

Ieși din aeroport, așteptându-se din clipă în clipă ca un escadron al morții să îl înșface și să-l arunce într-un Ford Falcon. Trebuia să-și repete tot timpul: Junta a fost alungată, acum este democrație.

Luă un taxi. Șoferul nu o luă pe noua autostradă.

— Cine-și permite taxa?

Deveni vorbăreț când află că clientul său este tot un porteño. Îi povesti că fusese profesor, dar militarii închiseseră școala la care lucra în 1976. De atunci nu mai reușise să găsească altă slujbă, dar avusese noroc, majoritatea colegilor săi de catedră dispăruseră.

Dar lucrurile se schimbaseră. Canaliile fugiseră. Alfonsin va pune țara pe roate. El spera să găsească din nou o slujbă de profesor.

Reuben privea pe fereastră. Schelete de fier beton și oțel rămăseseră să ruginească, ca niște rampe uriașe către cer. În depărtare putea vedea siluetele parcului Interama,

monumentul nebuniei juntei. Două sute de milioane de dolari fuseseră strânse de primărie și investite în acest proiect, majoritatea banilor însă sfârșind în depozite secrete din bănci elvețiene sau luxemburgheze.

Reuben își aminti o glumă veche: când Dumnezeu crease lumea, a descoperit că dăduse Argentinei prea mult petrol, pampasul fertil, Anzii, River Plate. Așa că, pentru a echilibra lucrurile, o populase cu argentinieni.

Bulevardele largi făceau loc străduțelor întortocheate cu apartamente de tip franțuzesc ale cartierului vechi. Reuben trase la Alvear Palace Hotel, doar la câteva colțuri de locul unde locuise. Întors în locurile familiare simți o puternică durere în piept. Nu era ca o întoarcere acasă; ci ca revederea unui loc al unei crime.

Se duse în camera sa și se așeză pe pat. Acum că ajunsese aici se simțea incapabil să treacă la treabă. În buzunar avea o listă de nume și telefoane care putea foarte bine să nu-i fie de nici un folos. Ce spera să realizeze? Răzbunare? Nu avea cum. Iertarea păcatelor? Nu.

Singurul lucru care ar fi putut să-l salveze era să dea timpul înapoi.

Idioții, se gândi Angeli.

Stătea în grădină, privindu-și casa. Era una dintre cele mai frumoase din Palermo, cu zece camere, ferestre cu obloane și aer condiționat. Se descurcase bine pentru fiul unui țăran din Calabria, a cărui bunică își începuse cariera în speluncile din Genova. Tatăl său nu ajunsese decât caporal, în timpul lui Perón. Angeli nu fusese educat la St. Andrew ori St. George, ci la un liceu militar. Își devotase întreaga viață servirii Argentinei și fusese bine răsplătit.

Dar acum roata se întorsese și trebuia să se întoarcă în Italia. Unul dintre judecătorii lui Alfonsin îi ceruse să compară în fața curții pentru a răspunde pentru răpiri, tortură și crimele comise. Era scandalos.

Nu le va da această satisfacție. Își va șterge praful de pe pantofi și va pleca.

Din cauza acelor idioți. Nerecunoscătorii.

Era mândru de ce realizase. Al treilea război mondial fusese dus și câștigat la Buenos Aires; el și camarazii săi demonstraseră că totuși comunismul poate fi învins, dacă se vrea acest lucru. Istoria îi va răzbuna.

Ceea ce nu reușiseră să depășească însă a fost incompetența; politicile economice stupide ale ministrului economiei, Del Hoy, și nebunia militară din Malvine – sau Falkland, cum le numeau britanicii. Au fost umiliți acolo în fața națiunii și a întregii lumi. Asta le adusese sfârșitul, nu acele locas, nebunele din Piaza del Mayo, ci inflația de o mie la sută și târârea drapelului național prin noroi la Port Stanley.

Din cauza prostului de Galtieri.

Aruncă țigara în piscină.

Dar putea să servească Argentina și să continue lupta împotriva comunismului din altă parte. Nu mai era doar un funcționar al armatei; își făcuse prieteni puternici de-a lungul carierei și acum era el însuși un centru de putere.

Nu era sfârșitul pentru César Angeli. Era doar începutul.

Fantome peste tot.

Reuben privea la fostul său apartament din La Recolecta. Simțea că nu mai poate să respire.

Un jogger, cu pantofi sport Nike și un șort albastru lăbărțat ieși pe ușa principală și se uită urât la el. Vechiul lift era încă acolo, la fel și vazele de flori de pe treptele scării. Totul era așa cum își amintea. Se gândi la Rosa, la prima noapte când o adusese aici, râsul ei când închisese ușa de fier. Se sărutaseră cât liftul gâfâise cele patru etaje.

Clipi și imaginea dispăru. Auzi plânsetul unui copil de undeva de sus. Eva și Simone în pătuțul lor.

Privi în sus. Plânsetul se opri. Poate doar și-l imaginase.

Se întoarse și plecă.

Cel mai rău era că nu știa. Părinții săi, fratele său, soția, copiii, toți dispăruseră. Desaparecidos. Acesta era crudul adevăr. Nu exista un trup pe care să-l plângi, nici măcar certitudinea că erau morți. Chiar și acum, ticăloșii, te torturau cu speranța.

Eva și Simone ar fi avut opt ani. Dacă ar fi trăit. Nu-și putea

imagina ce soartă au avut. Poate că una din ele, sau chiar amândouă, supraviețuiseră. Apăruseră povești cum că mulți copii dispăruți fuseseră dați unor ofițeri care nu aveau copii. Dacă așa se întâmplase cu fetele sale, cum le va mai găsi? se îndoia că noua comisie a lui Alfonsin l-ar fi putut ajuta. Ce era de făcut?

Se gândi la Rosa. Fusese torturată oare înainte de a muri? Închise ochii, încercând să alunge imaginile chinuitoare.

Se trezi în fața cimitirului Recolecta și fără să se gândească îi trecu porțile. Chiar și în moarte, elita Argentinei se zbătea pentru supremație. Erau toți aici, aristocrația veche în temple fantastice, concurând unul cu altul în noutate și sumele cheltuite. Aici erau mausoleurile Aramburu și Alvear și, undeva mai departe, Santa Evita însăși. Nici măcar soțului ei, marele Perón însuși, nu i se permisese să fie înmormântat aici; fusese exilat la Chacarita. Se spunea că este mult mai puțin costisitor să trăiești extravagant o viață întreagă decât să fii înmormântat în La Recolecta.

Intrările în mausoleuri erau păzite de uși masive. Dar unele dintre ele erau sparte și vizitatorul putea intra pentru a admira coșciugurile cu ornamentele lor de argint.

Pentru biata Rosa nici măcar o piatră de căpătâi.

Poveștile despre dispăruți erau la ordinea zilei și mereu apăreau noi amănunte. Se părea că marina își cimentase cadavrele și apoi le aruncase în River Plate; aviația le ducea cu elicopterul deasupra Atlanticului sau a junglei Tucumán, uneori victimele fiind încă în viață; armata, nedispunând de asemenea mijloace convenabile de a scăpa de cadavre, le strivise cu buldozerul în gropi comune, marcate NN – No Nombres – Fără Nume.

Nu exista deci nici măcar un mormânt. Absolut nimic.

*

Retrăise acel moment de o mie de ori, știa fiecare acțiune, fiecare cuvânt, ca pe o litanie. Se trezise din cauza țârâitului nervos al telefonului, o auzise pe Carmen înjurând când ridicase receptorul.

— E Rosa.

Își amintea panica și teroarea din vocea soției sale, plânsetul uneia dintre fetițe. Bănuia că și ea era la fel de înspăimântată.

— Poliția e aici!

Doar atâta spusese. Era ceva peste care nu putea să treacă, chiar dacă se putea ierta pentru tot restul; Rosa știa că se afla în pat cu o altă femeie, dar tot se gândise să-l avertizeze.

— Ce se întâmplă? l-a întrebat Carmen în timp ce el își trăgea în grabă hainele.

— Nu știu, îi spusese, dar știa. Știa despre cei douăzeci și unu de milioane de dolari ai montenerișt ilor trimiși la Havana prin Grupul Altman. Știa că nu pe Rosa o căutau, ci pe el.

— Nu te poți întoarce acolo.

— Trebuie.

— Ce vrei să mai faci? Poate că au forțat-o să dea telefon. Pe tine te caută, nu?

— Da.

— Ce ai făcut?

— Cu cât știi mai puțin, cu atât mai bine.

— E o capcană. Gândește-te. Nu-ți poți ajuta familia dacă mori!

— Trebuie să mă duc la Rosa!

Părăsise apartamentul lui Carmen cu intenția de a se duce direct în La Recolecta, dar pe drum își schimbă gândul, convingându-se că ce-i spusese Carmen era adevărat. Era o înscenare. O capcană.

Așa că în loc să se ducă acasă se duse la Ambasada Mexicului. Se salvase. Ele muriseră.

Se așeză pe mormântul unui general și începu să plângă.

Plaza del Mayo era în inima orașului. Era străjuită de imensul edificiu al Banco de Nación, catedrala metropolitană, vechiul cabildo, iar în centru se afla obeliscul. Parcul reflecta starea orașului: frunzele îngălbenite, hârtii împrăștiate peste tot, cutii de gaseosas și praf.

Era ora cinci după-amiază, iar Casa Rosada, Palatul Prezidențial, era învăluită în lumina roșiatică a apusului. Reuben văzu balconul de unde Perón și Evita făceau cu mâna mulțimii de peste un milion de oameni care veniseră să-i

ovaționeze, de unde Galtierii primiseră ovațiile mulțimii după invadarea Malvinelor, de unde recent Alfonsin mulțumise simpatizanților după alegerile care îi aduseseră victoria.

Clopotele catedralei bătură ora exactă. Curând, monumentul fu înconjurat de femei. Mamele Pieței, Las Locas, „nebunele", așa cum le numiseră militarii, aveau legate de gât fotografii decolorate de vreme – aici o fetiță cântând la vioară, acolo un tânăr în costum la balul de absolvire – iar dedesubt o dată și cuvântul desaparecido. Câteva dintre ele erau îmbrăcate în costume scumpe, dar cele mai multe aveau haine sărăcăcioase și pantofi scâlciați, dar toate aveau pe cap simbolul care le unea în disperarea lor – un batic alb.

Reuben se întreba dacă noul guvern le va face dreptate și va pune capăt chinului lor. Se întreba și dacă, aflând soarta copiilor lor, se vor simți mai împăcate.

Se întreba dacă va descoperi vreodată soarta copiilor lui.

*

Exista și un alt Buenos Aires. Reuben simțea duhoarea groaznică a portului. Siluetele navelor de la Richuelo se profilau pe fundalul cerului. Străzile erau pline de gunoaie, domeniul câinilor vagabonzi și al copiilor vagabonzi.

Chiar și după opt ani știa că există toate șansele ca el să fie aici, în Avellaneda. Mulți porteños rămân în aceeași casă toată viața. Urcă scara, strâmbându-se la mirosurile urâte care veneau din colțuri. Într-un bloc ca acesta crescuse Rosa. Își aminti ce-i spusese tatăl său: „S-a măritat cu tine pentru bani. Tu ești pașaportul ei spre o viață mai bună." Dacă acesta era adevărul, era o ironie tragică în el.

Ezită în fața ușii, respiră adânc, pregătindu-se pentru confruntare. Auzea sonorul televizorului unde se dădea o telenovelă braziliană. Bătu la ușă cu putere.

După câteva clipe se deschise și Reuben se văzu față în față cu un puști îmbrăcat într-o vestă albă și niște blugi prea mari.

— Îl caut pe Domingo Gonsalvez, spuse Reuben.

Băiatul se uită la el, cântărindu-i hainele scumpe. Expresia sa ezita între suspiciune și admirație.

— Spune-i că sunt cumnatul lui.

Băiatul se întoarse, lăsând ușa deschisă.

Reuben fu lăsat astfel să vadă interiorul cu pereții tapetați prost, un televizor alb-negru, un calendar cu echipa Boca Juniors. Dincolo de zgomotul televizorului auzea o discuție aprinsă în bucătărie.

Apoi, Domingo apăru în hol.

Era exact așa cum și-l amintea, cu excepția faptului că mândria lui de țăran devenise mai accentuată. Albise, pe față avea mai multe riduri, dar era încă suplu, cu pieptul păros ce se vedea sub vesta albă. Agresivitatea îi crescuse; sărăcia nu-l făcuse mai amabil.

— Tu.

— Domingo. A trecut multă vreme.

Se rezemă de ușă.

— Nu-mi vine să cred.

— Te gândeai că sunt mort.

— Nu, știam că nu ai murit.

— Pot să intru?

Domingo se uită la pantofii lui Reuben, la Rolexul de la mână.

— Dacă intri te strâng de gât.

Se priviră unul pe altul.

— Nu este vina mea pentru ce s-a întâmplat, spuse Reuben.

— De ce ai venit?

— Vreau să știu ce s-a întâmplat cu Rosa și cu fetițele.

Domingo scoase un grohăit ce se voia râs.

— Știi că ești al naibii?

— Por Dios! te rog, Domingo. Am nevoie de ajutorul tău.

— Crezi că dacă una din fiicele tale ar mai fi în viață, ar mai vrea să te vadă? După ce ai fugit părăsindu-le?

— Nu am fugit.

— Dispari! Îl scuipă și-i trânti ușa în față.

Reuben privi flegma de pe cămașă. Deci acesta era răspunsul lui. Presimțirile sale se adevereau. N-ar fi trebuit să se întoarcă.

Reuben se dezbrăcă de haine și intră sub duș să scape de mirosul Avellanedei. Închise ochi și-și lăsă capul în piept. Ce

să fi făcut în noaptea aceea? se întrebă, așa cum o făcuse de nenumărate ori. Dacă s-ar fi întors în La Recolecta ar fi fost ucis. Nu m-am gândit că-o vor lua pe Rosa și pe fetițe. Voiam să le chem imediat ce voi fi ajuns în Mexic. De unde să știu?

Ieși de sub duș și se așeză pe marginea patului. Cercetă lista de nume pe care o adusese cu el. Prieteni vechi de familie, asociați ai tatălui său, colegi din echipa facultății, prieteni de la universitate. Își pierduse entuziasmul. Se întrebă dacă cineva ar fi putut să-i spună ceva. Orice.

Mai exista cineva care ar fi putut să-l ajute. Dacă cineva putea să afle ce s-a întâmplat cu Rosa și fetițele, acela era un jurnalist.

Prietenul său, Julio Castro.

Birourile ziarului La Prensa erau pe strada Azopardo, în cartierul San Telmo. Podeaua era acoperită cu linoleum, iar pe mese zăceau numere vechi ale ziarului. Aerul duhnea a tutun, iar jurnaliști transpirați stăteau aplecați asupra mașinilor de scris.

Reuben ajunse la primul etaj în fața unor cuburi de sticlă ce voiau să închipuie niște birouri. Trecu pe lângă el, aproape atingându-l, dar nu-l recunoscuse. Julio se îngrășase și i se rărise părul. Era îmbrăcat conservator, în costum închis și cămașă albă, cu părul tuns foarte scurt, dar sub regimul militar multă lume devenise conservatoare, era o tactică de supraviețuire. Părul lung și hainele lejere te etichetau ca fiind de stânga.

Totuși, era trist să-și vadă prietenul atât de îmbătrânit.

— Julio!

Julio ridică privirea de pe mașina de scris, uluit. Doar surpriza nu putea explica această reacție. Ce era? Dispăruse înainte de a o putea identifica. El sări în picioare cu mâinile întinse. Urmă o îmbrățișare, aproape disperată, se gândi Reuben.

— Reuben? Reuben!

Reuben se strâmbă și-i întoarse îmbrățișarea.

— Am crezut că ai murit! strigă Julio.

— Nu. N-au pus mâna pe mine.

Lumea se uita la ei.

— Nu-mi vine să cred. Credeam c-ai dispărut.

Reuben ridică din umeri, dar ceva îl irita, ceva ce nu putea să definească.

— Dă-o dracului de muncă, spuse Julio. Să mergem să bem ceva.

*

S-au dus la o whiskería de la intersecția Azopardo cu Belgrano. Era ora cinci, iar barul era încins și aglomerat.

— Por Dios, spuse Julio. Au fost timpuri nenorocite. E greu de crezut că s-au încheiat.

— Pentru unii nu se vor termina niciodată.

Reuben își termină ginebra, gin olandez, și mai comandă două. Julio insistă să le plătească el.

— Atâția prieteni au dispărut.

Julio privea trist în pahar.

— Marcello Bolsi. Îți mai aduci aminte de Marcello? alfredo Gil, Pola Albrecht, Sixto Reboratti. Ticăloșii de militari. Dar să nu mai vorbim despre asta, bine? Acum s-a terminat și președintele a promis că-i va aresta pe acești cretinos. A înființat o Comisie Națională pentru Dispăruți.

Reuben ridică din umeri. Se va bucura atunci când va vedea rezultatele.

— Îl mai ții minte pe Victor Marta, de la universitate? Juca fundaș în anul în care am câștigat cupa. L-au trimis în Malvine. A fost împușcat în spate. Acum umblă într-un scaun cu rotile. Ar trebui să-l vezi. Se cacă și se pișă pe el. Trebuie să-l spele maică-sa.

Era o conversație nervoasă. Observă că mâinile lui Julio tremurau.

— Dar acum trebuie să ne gândim la viitor. Deci tu ce mai faci? te-ai întors definitiv în Argentina?

— Nu știu. Nu m-am decis încă.

— Cum e Mexicul?

Reuben dădu din umeri.

— E cea mai poluată așezare din lume. Ochii îmi lăcrimau tot timpul și m-am îmbolnăvit de gât.

Julio mai comandă două pahare, nelăsându-l nici acum pe Reuben să plătească.

— E sărbătoare, Reuben! Credeam că te-am pierdut! Ținești mâinile în buzunar!

Râse din nou, puțin cam prea tare.

— Deci ce mai faci?

— Lucrez la o mare bancă mexicană. Am o viață liniștită. Asta-i tot. N-am ce povesti.

Julio privi într-o parte.

— Te-ai căsătorit din nou?

Reuben clătină din cap.

— La dracu, îmi pare rău, Reuben. Ce i s-a întâmplat Rosei.

— Nu-i nimic. Nu trebuie să te scuzi.

Nu voia mila lui.

— Când am auzit ce s-a întâmplat. Cum ai scăpat?

— Am primit un telefon.

Ezită. Repovestind justificarea sa pentru ce făcuse nu mai părea atât de rezonabilă.

— Nu am fost acasă în noaptea aceea. Nu m-am gândit. Credeam că pe mine mă vor, nu pe Rosa. Credeam că ele vor fi în siguranță.

Un grup de ziariști de la masa din colț izbucni în râsete. Reuben se privi în oglindă.

— Ai făcut bine.

Sigur că am făcut bine, se gândi Reuben. Și nu-mi aduc aminte să-ți fi cerut părerea.

— Cine s-ar fi gândit că ei vor face una ca asta?

Reuben privea în pahar.

— Acum ești mare jurnalist la La Prensa?

— Bineînțeles. Ai văzut ce priveliște minunată asupra aparatului de aer condiționat am?

Reuben își termină paharul. Julio mai comandă două ginebras. Simțea că se amețește. Dar, la dracu'. De ce nu? să plătească Julio dacă vrea. El făcuse de-atâtea ori cinste în studenție.

— Te-ai însurat?

Julio zâmbi curios și dădu din cap.

— Patru copii. Eu! Eu care ziceam că n-o să mă leg niciodată!

Realizând ce spusese, râsul i se opri în gât.

— Îmi pare rău.

— Nu contează.

Ciudat, să vorbim despre asta așa, ca și cum ar fi fost un meci de rugby pierdut.

— Deci nu au găsit articolele acelea până la urmă?

Julio coborî privirea.

— Nu. Am avut noroc, cred.

— Îți mai aduci aminte seara aceea, când ai venit la mine? Te căcaseși pe tine de frică.

— Sigur că-mi amintesc.

— Ți-am spus să te duci la Ambasada Mexicului. Cum s-au întors lucrurile.

Julio se concentrase asupra băuturii.

— Cum de nu te-au arestat?

Reuben rămase surprins de amărăciunea din vocea sa.

— Nu știu.

Ridică paharul.

— Pentru dispăruți.

Bău ră. Aerul devenise dintr-o dată prea încins. Îl văzu pe Julio, lărgindu-și nodul de la cravată.

— Îmi pare bine că te văd, Julio.

— Și mie. Uită-te la tine. Nu te-ai schimbat deloc. Nu ca mine, nu?

Se bătu cu mâna pe burtă.

— Soția mea gătește prea bine. Tu ești norocos. Părul ți-a rămas. Într-o dimineață m-am trezit și cineva îmi lipise castronul ăsta pe cap.

Râse singur de gluma sa.

— Băutura asta m-a dat gata. Nici măcar nu mai pot să beau ca înainte. Îți aduci aminte de studenție? Beam toată noaptea și a doua zi dimineața eram pe picioare. După băutura asta voi fi norocos dacă mă voi mai ține pe picioare peste o jumătate de oră. Avem nevoie de ceva mâncare. Ai vreun plan pentru seara asta? Ai putea veni la mine la cină.

Reuben dădu din cap.

— Bine.

Julio îl bătu pe spate.

— Minunat. Hai, să luăm un taxi. O vei cunoaște pe soția mea. Poate-ți mai aduci aminte de ea.

Îi zâmbi.

— Cum o cheamă?

— Carmen. A fost prietenă cu Rosa.

— Sigur, spuse Reuben. Mi-o amintesc pe Carmen.

Ca și Julio, Carmen se schimbase. Cei patru copii pe care îi avea își puseseră amprenta. Fața i se schimbase și zâmbetul îi era obosit.

În taxi începuse să se teamă de această întâlnire. Chiar se gândise să găsească o scuză de ultim moment pentru a evita să o revadă. În amintirea sa, Carmen era asociată pentru totdeauna cu durerea și vinovăția.

Dar aceasta nu era Carmen, nu Carmen pe care și-o amintea. Când îl văzu îl sărută pe obraz ca pe un prieten vechi și nu dădu vreun semn că ar fi fost vreodată mai mult decât atât. Reuben se întreba dacă Julio știa ori ghicise. Se întrebă chiar dacă mai conta după atâta vreme și toate câte se petrecuseră.

Copiii erau toți băieți, unul de șase, unul de patru și doi gemeni, de aproape un an.

— Ai muncit ceva, îi spuse Reuben lui Julio, care zâmbi de parcă ar fi fost un compliment.

Locuiau în Acasuso, un cartier burghez într-o suburbie la o oră și jumătate de oraș, spre nord. Casa era confortabilă, dar nu extravagantă. Erau trei dormitoare, o grădină, un Fiat în garaj. Julio nu era bogat, dar se descurcase. Mult mai bine decât alții.

Nervozitatea lui Julio devenea și mai evidentă acasă. Fuma țigară de la țigară și-și rodea unghiile. Nu era deloc Julio pe care și-l amintea. Se întrebă sub ce presiune trăise ultimii șapte ani. Poate de-abia când Alfonsin a câștigat puterea a putut să se simtă ușurat că articolele din studenție nu-i mai puteau face rău.

Stăteau pe verandă, aerul mirosind puternic a iasomie, beau

bere și discutau, în vreme ce Carmen îi culcase pe copii și acum pregătea cina în bucătărie. Reuben privea din când în când spre ea, întrebându-se dacă nu cumva ea încerca să se uite la el pe fereastră, dar îl ignora.

Presupuse că e un lucru bun.

Julio aprinse asado, grătarul, și Carmen aduse niște antricoate de vită pe care le fripseră pe cărbuni.

Pentru Reuben era ca într-o casă bântuită de stafii, totul părea atât de ireal. Acești doi oameni făceau parte din coșmarul său. Îl șoca să-i găsească încă în viață, trăind vieți obișnuite, îmbătrânind, uitând.

Îi părea rău pentru Carmen. Cum arăta. Se întreba dacă ea își dădea seama că, într-un fel, viața o înșelase.

După ce terminară de mâncat strânse farfuriile și îi lăsă singuri. Julio vorbi încontinuu, un monolog despre rugby, economie și politică. Iar subiectul care îl interesa în cea mai mare măsură pe Reuben fu evitat cu grijă.

Mai băură niște Quilmes și Julio se îmbătă. Începuse să se bâlbâie.

— Te-ai mutat definitiv la Buenos Aires? Îl întrebă pentru a treia oară.

De ce nu suna așa cum trebuie?

— Ți-am mai spus. Nu știu. Vreau să aflu ce s-a întâmplat cu Rosa și cu fetele mele.

— Poate că acum, după înființarea comisiei.

— Poate.

Urmă o tăcere lungă.

— Se zice că Mexico City este plin de exilați.

— Probabil, dar e un oraș mare și nu prea circul. Am apartamentul meu, mă duc la muncă în fiecare zi, mă întorc acasă seara, merg la o cafenea, citesc. Este o viață liniștită, dar cred că nu apreciezi cum se cuvine liniștea decât după ce o pierzi.

— Nu te-ai recăsătorit?

— Nu. Nu cred că mă voi mai căsători. Apoi.

Se opri, încercând să-și găsească cuvintele.

— Nu cred că mă voi ierta vreodată.

— Ce tot vorbești?

Oftă.

— Ar fi trebuit să mă întorc după ea.

— Reuben, n-ar fi schimbat nimic.

— Dacă m-ar fi avut pe mine, poate că le lăsau în pace.

— Canaliile alea niciodată.

Tăcu brusc.

— Ce s-a întâmplat cu familia ta? Părinții tăi, fratele?

— Toți dispăruți.

— Por Dios. Nu pot înțelege de ce ai făcut-o. Dintre toți, tu erai ultimul pe care l-aș fi crezut că i-ar ajuta pe comuniști.

Reuben își termină berea. Ceva nu era în regulă.

— Ce-ai aflat?

Privirea lui Julio avea ceva de animal încolțit.

— Au fost zvonuri. Au apărut chiar de a doua zi.

— Da. Unde le-ai auzit?

Julio ezită.

— La La Prensa.

— Am crezut că guvernul îi și pusese eticheta. Fraudă cu devize.

— Încă mai aflam adevărul. Nu puteam să-l tipărim.

Ceva nu era în regulă.

— Îmi ascunzi ceva, Julio? Dacă știi ceva, orice, te rog.

— La dracu', Reuben. Crezi că ți-aș ascunde așa ceva?

Reuben se simțea amețit din cauza băuturii.

— Nu, sigur că nu.

Carmen aduse cafele și discuția trecu la alte subiecte. Carmen îi evita privirea. Secretele se strânseseră în jurul mesei, se gândi Reuben; cât de ciudat ni s-au amestecat viețile.

În cele din urmă spuse:

— E timpul să plec.

Se ridică. Julio se ridică și el, nesigur pe picioare. Puse o mână pe umerii lui Reuben.

— Nici nu știi cât mă bucur că te-am văzut din nou.

Îl îmbrățișă.

— Cât mai rămâi în Buenos Aires?

— Nu pot să stau prea mult. Încă am slujba din Mexic. Trebuie să fiu la bancă săptămâna viitoare.

— Dă-mi mâine un telefon. Poimâine plecăm pe litoral, dar mai avem timp să bem ceva împreună mâine, OK?

— Sigur.

— Am băut prea mult ca să conduc. Sun după un taxi.

— Nu, Julio, spuse Carmen. Îl conduc eu la hotel.

Cei doi se priviră, dar Julio nu avea chef să se certe cu nevastă-sa în fața lui Reuben.

— Nu e nevoie, spuse Reuben. O să iau un taxi.

— Nu, spuse Carmen. Nu te-am văzut de șapte ani și te lăsăm să te întorci la hotel cu taxiul? Nici nu vreau să aud.

Intră în casă și luă cheile mașinii. Julio privi la Reuben.

— Femeile.

— Da, răspunse Reuben. Femeile.

O vreme merseră în tăcere. Apoi Carmen începu:

— E-n regulă. Știe despre noi.

— I-ai povestit?

— Am vrut să-l doară. Așa cum m-a durut pe mine.

Reuben o privi în lumina tabloului de bord. Blugii și tricoul lăbărțat nu o avantajau. Greu de crezut că fuseseră odată amanți.

— Nu ai făcut nimic rău. Și el se culca cu altele. Și nu e vorba doar de Julio. Eram geloasă pe Rosa.

El râse.

— Și eu care credeam că e doar farmecul meu.

— Erai un bărbat bine. Încă mai ești.

Scoase pachetul de țigări și-și aprinse una.

— Îmi promisesem că o să mă mărit cu el. Și am făcut-o. Acum mă întreb de ce am crezut că e așa de grozav.

— George Bernard Shaw a spus că există două tragedii în viață: una este să-ți pierzi dorința inimii, cealaltă să o găsești.

Carmen privea înainte, dar buzele schițară un zâmbet.

— Poate că dacă aș fi mers la universitate ca tine aș fi știut ce mă așteaptă.

— Universitatea nu te oprește să dai de belele, Carmen, ci doar te ajută să ți le explici după aceea.

Ea se întoarse pentru o clipă spre el.

— Arăți fantastic, Reuben.

— Și tu.

— Mincinosule.

Se uită în oglinda retrovizoare.

— Uită-te la mine. N-am fost niciodată atât de frumoasă ca Rosa, dar nu arătam prea rău. Acum m-am îngrășat, am patru plozi și un bărbat căcăcios. Cred că nici nu meritam mai mult.

Îl mângâie ușor pe genunchi.

Reuben se întreba unde va duce asta. În mașină era cald. Era o noapte fierbinte. Era trafic greu, porteńos ducându-se sau întorcându-se de la restaurantele din orașt.

— Încă mă mai trezesc noaptea, gândindu-mă la asta. A fost cea mai bună prietenă a mea, și eu m-am culcat cu soțul ei.

El ezită.

— Întotdeauna am vrut să te întreb. După. După noaptea aceea, a venit poliția?

Ea dădu din cap. Sigur că nu, se gândi el. Dacă poliția ar fi aflat despre Carmen, ar fi dispărut și ea.

Deci Rosa nu trădase. Extraordinar. Acum știa că ea nu o trădase pe Carmen, cum nu-l trădase nici pe el. Închise ochii și durerea sa spori cu încă un păcat.

— De ce te-ai întors, Reuben?

— Cum i-am spus lui Julio, m-am întors să văd ce s-a întâmplat cu Rosa și cu fetițele.

— Crezi că vei afla vreodată?

— Trebuie să încerc.

Ajunseseră în centrul orașului. Bulevardele largi se transformară în străduțe înguste și întortocheate, mărginite de blocuri franțuzești după moda fin de siécle. Reuben privea pe fereastră.

— Rosa mi-a spus ce făceai. Despre banii care ajungeau în Cuba.

El se simți ca și cum ar fi primit o lovitură în moalele capului. Nu, nu se poate. Nu era posibil.

— Dar ea nu știa.

— Cum nu știa despre noi doi?

Avu nevoie de câteva clipe pentru a-și recăpăta glasul.

— Dar cum? Îngăimă el.

— Poate că a auzit ceva la telefon, poate că ai lăsat niște hârtii la îndemâna ei. Nu știu.

Ajunseseră în Recolecta. Carmen întoarse lângă Alvear Palace. Reuben nu făcu nici un gest de a se da jos.

— N-ai știut?

El clătină din cap.

— N-ar fi trebuit să-ți spună. N-ar fi trebuit să spună la nimeni.

— Era speriată. Trebuia să vorbească cu cineva.

— Nu mai are nici o importanță.

Închise ochii.

— Ar fi trebuit să mă întorc.

Strânse pumnii cu putere, de parcă astfel ar fi putut să se întoarcă în timp.

— Trebuia să mă întorc.

— Și dacă ai fi făcut-o, tot ar fi luat-o pe Rosa și pe fetițe.

— Poate că nu.

Nu putea depăși faza asta. Puteam să fiu mort, își zise el.

— Îmi tot spun că ele ar mai putea fi în viață.

— Reuben, a dispărea este tot una cu a fi mort. Nu te mai tortura.

— Nu trebuia să fiu cu tine în noaptea aia.

— Crezi că eu nu-mi spun același lucru în fiecare zi?

— Nu știu. Așa e?

— Ah da. Parcă numai tu ai avea conștiință.

Nu știu ce să-i răspundă.

— Dacă te consolează, nici eu nu sunt fericită.

— Crezi că eu am vrut să fii?

— Nu știu, dar poate că există o dreptate. Por Dios, Julio s-a schimbat atât de mult, Reuben. Nici nu știu dacă-l mai iubesc.

Capul i se învârtea. Whisky, bere, vin. Nu era în stare să pună totul cap la cap. Deodată Carmen se aplecă, îi prinse fața în mâini și îl sărută apăsat. Nu încercă s-o oprească. Sărutul ei avea o urgență disperată, teribilă și îi simți dezamăgirea când nu-i răspunse.

În cele din urmă se trase înapoi.
— Iartă-mă.
— Nu pot, Carmen.
— Nu mă mai dorești. Nu e vina ta.
— Ești măritată, acum. Julio este prietenul meu.
Ea îl privi. Pe față îi apăru un zâmbet straniu.
— Nu m-a oprit pe mine, nu?
Se întoarse și puse mâinile pe volan.
— Nu l-a oprit nici pe Julio.
— Ce?
— Nu mai contează.
O apucă de mână.
— Ce vrei să spui?
— Reuben, mă doare!
— Spune-mi!
— Ea nu ți-a spus niciodată, nu?
— Ce să-mi spună?
— Despre Julio. Ce i-a făcut.
Lumea se oprise în loc pentru el. Nu ar fi vrut să audă asta.
— A violat-o, Reuben. Înainte de a te cunoaște pe tine. Se culca cu mine în vremea aceea. Eu am fost cea trădată, dar tot îl doream, chiar după ce am aflat asta. Nu e trist, Reuben? Nu e patetic?
Era prea mult. Atâta vreme crezuse că nu putea dispreți pe cineva mai mult decât pe sine însuși; nu, mai rămăsese și pentru altcineva.
— Nu te cred.
Ea ridică din umeri.
— Bine.
— Carmen?
— Ce, crezi că am inventat?
— Rosa mi-ar fi spus.
— Și te-ai mai fi însurat cu ea, știind că cel mai bun prieten al tău a avut-o primul?
Nu-i răspunse.
— Vezi?
Își șterse furioasă o lacrimă.

— La revedere, Reuben.

Se aplecă și deschise ușa.

— La revedere, repetă ea.

Ieși din mașină. Urmări cum Fiatul se depărtează și dispare în trafic. Sfântă Fecioară. Nu-i venea să creadă ceea ce tocmai auzise. Chiar și prietenii îi erau dușmani. Atâția ani trăise cu propriile secrete și nu-și imaginase că alții au secrete față de el. Ce mai avea de aflat?

Când ajunse acasă, Julio se afla încă pe verandă bând. Ea se opri în fața ușii, uitându-se la el. Se întrebă ce considerase atractiv la el.

— L-ai băgat în pat? zise Julio.

— L-am lăsat în fața ușii.

Julio își mai turnă vin.

— Ce surpriză să-l vezi din nou.

— Știai că se va întoarce, ai spus-o tu însuți.

— Totuși, să-l vezi în carne și oase. Îți redește amintirile. Ce i-ai spus?

— Nu i-am spus nimic.

Știa după privirea și după modul în care își lăsase privirea că minte.

— Ai de gând să bei toată noaptea?

— Fac ce vreau. Ca și tine.

Se așteptase ca ea să se dea la el în mașină. Își imaginase scena. Se gândi că Reuben ar fi acceptat-o. Din răzbunare.

Ea ridică din umeri.

— Mă duc să mă culc.

Intră în casă. Julio se uită la ceas, încercând să-și amintească ora la care plecase, dacă avuseseră timp. Dacă mă duc acum în pat, o să simt mirosul lui, se gândi el.

Își dădu capul pe spate și privi cerul. Uneori ar fi vrut să lase totul baltă. Se descărcase o singură dată, în fața lui Carmen. Fusese beat și regretase totul a doua zi, dar trebuise să spună cuiva.

N-avusese nici un rost. Oricum, îi spusese decât jumătate de adevăr. Chiar și beat, știa că nu trebuie să aibă încredere deplină în soția sa. În plus, nu era sigur că ar fi înțeles. Cum

poți să explici ceva atât de complicat ca adevărul?

S-au întâlnit la whiskería de pe Azopardo unde fuseseră cu o zi înainte. Barul nu avea aer condiționat, iar ventilatoarele din tavan abia mișcau aerul, care era gros. Barul era plin de oameni de afaceri, câțiva jurnaliști de la Herald cu accentul lor englezesc.

Julio apăru cu o întârziere de o jumătate de oră.

— Iartă-mă, Reuben. Ce zi!

Reuben comandă două ginuri tonic.

— Nu pot să stau mult. Trebuie să ajung acasă. Plecăm mâine dimineață.

Bonomia forțată din ajun dispăruse. Vorbiră puțin, doi străini care se pretind prieteni. Julio se chinui să întrețină conversația cu vești despre cunoștințe comune, alte întrebări despre viața în Mexico City, un discurs pe teme politice. Era un alt Julio decât ieri. Erau amândoi conștienți că ceva se schimbase și conversația se stinse încetul cu încetul, urmată de o tăcere stânjenitoare.

La un moment dat Julio zise:

— Am avut o ceartă cu Carmen noaptea trecută.

— De ce?

— Căsnicia noastră nu merge prea bine. Presupun că știi asta.

— De unde să știu?

— Am crezut că ți-a spus totul în mașină.

Reuben nu răspunse.

— Cred că e încă moartă după tine.

— Por Dios.

— Nu te acuz de nimic, spuse Julio. Știam despre voi doi. Nu m-a deranjat.

Își goli paharul și mai comandă încă două. Reuben era încă la primul.

Nu mă acuză, se gândi Reuben. Frumos din partea lui. Nu-și înțelegea reacția, de ce se simțea atât de furios. Violul se petrecuse cu nouă-zece ani în urmă, înainte s-o cunoască pe Rosa. Tot ce știa era că, ieri, când Carmen îi povestise, ar fi vrut să-l strângă de gât.

Julio se uită la ceas insinuant.

— Uite, eu trebuie să plec acasă. Cât mai stai la Buenos Aires?

Reuben ridică din umeri.

— Nu știu.

— Noi o să lipsim cam o săptămână. Dacă mai ești aici când ne întoarcem, dă un telefon. Trebuie să-mi dai adresa ta. Hai, te conduc la hotel.

Își terminară paharele și Reuben îl urmă pe Julio afară.

Fiatul lui Julio era parcat la vreo cincizeci de metri. Stăteau în mașină în tăcere. Taxiuri și autobuze treceau pe lângă ei doar cu luminile de poziție aprinse, unii chiar fără nici o lumină. Porteños credeau că utilizarea farurilor face vizibilitatea mai mică pe timp de noapte.

Julio aprinse o nouă țigară înainte de a porni motorul.

— Carmen mi-a spus ce ai făcut.

— Por Dios. Doar n-ai crezut-o?

Încercă să se dea jos din mașină. Reuben îl apucă de cămașă și-l trase înapoi.

— Reuben, te rog! N-am avut de ales! M-au torturat! Am noroc că mai sunt în viață!

Reuben se uita uimit la el. Nu înțelegea despre ce vorbea.

— Cine te-a torturat?

În mașină era întuneric. Cel mai apropiat stâlp era la douăzeci de metri, dar Reuben tot reuși să vadă fețele pe care le făcea prietenul său, care realizase că-l luase gura pe dinainte. Se auzea cum îi clănțăneau dinții de frică.

Răspunsul veni încet, cu un spasm.

— Tu. Tu ai fost, spuse.

Se simțea ca un copil căruia îi fusese explicată lumea și o dată cu confuzia dispăruse și inocența.

— N-am avut ce să fac. Nu știi de ce sunt în stare, Reuben.

— De unde știai?

— Carmen.

— Carmen?

— Rosa îi spunea totul, Reuben. M-au luat de pe stradă.

Nu mai ascultă restul. În mintea sa punea la un loc toate

piesele puzzle-ului. Rosa. Povestise secretul prietenei sale, iar aceasta îl destăinuise iubitului ei.

Julio terminase povestea torturilor pe care le îndurase și începuse să plângă. Era o minciună. Era încă în viață, deci înseamnă că mințea.

— Oprește-te, spuse Reuben.

— Crezi că eu nu sufăr în fiecare zi? m-au făcut să le spun, Reuben. Nu știi de ce sunt în stare. Am rezistat cât am putut. Trebuie să mă crezi. Reuben?

Julio sunase la Rosa a doua zi, dar linia fusese deconectată. Se dusese direct acolo. Ușa de la intrare fusese scoasă din țâțâni. Alergă până la etajul patru. Apartamentul era gol. Fusese răscolit.

Un vecin îi spusese că escadronul morții luase pe toată lumea. Ajunsese din nou în stradă, nevenindu-i să creadă. Nu trebuia să se întâmple așa.

De-abia făcuse câțiva pași și doi indivizi l-au apucat de brațe și l-au tras într-o mașină. I-a fost pusă o pătură peste cap și când a încercat să protesteze l-au lovit până a amuțit.

Se gândi că va fi omorât pentru articolele pe care le scrisese. Abia ulterior a aflat că erau oamenii lui Angeli. Urmăreau apartamentul, așteptându-l pe Reuben sau pe cineva din cunoscuții sau familia lui să apară.

Nu avea idee unde l-au dus. L-au legat cu cătușe de un pat.

Dar a avut noroc. Angeli l-a interogat. Nu-i putea vedea fața, fiindcă îi puseseră o cagulă, dar îi recunoscuse vocea.

Când își oferise prima dată serviciile, Angeli fusese cel care îl interogase. Julio se gândea că asta îi va garanta intrarea în cercul interior al puterii și va căpăta imunitate față de escadroanele morții. Pentru a marca pactul îi oferise familia Altman.

La vremea respectivă se felicitase pentru geniul său. Numele său șters de pe lista neagră, și Rosa rămasă singură, înfricoșată. Și el acolo, gata s-o ajute.

Dar acum știa că fusese un prost.

Angeli părea supărat că Julio ajunsese acolo și lătră la gardieni. Julio asculta, gol și neajutorat, tremurând de frig și

frică.

Într-un târziu, Angeli îl întrebă:

— Ce căutai în apartament?

— Voiam să vorbesc cu Rosa.

— Rosa Altman nu este treaba ta.

— Dar e nevinovată. Pe soțul ei îl vreți! V-am spus asta!

— De asta ne-ai informat despre Reuben Altman? Și noi care te credeam un bun patriot.

— Dar Rosa este nevinovată!

Julio așteptase, cu urechile ciulite la fiecare sunet întrebându-se ce-or să-i facă. Nu era exclus să-l tortureze și să-l omoare.

— Unde este Reuben Altman? îl auzi pe Angeli.

— Nu-nțeleg. Îl aveți pe Altman.

— Nu era în apartamentul său noaptea trecută. Acum îl căutăm.

Nu era în apartament? Julio nu înțelegea. Auzi o conversație în șoaptă între Angeli și gardieni și știu că-i este decisă soarta. Voia să spună ceva, dar din gât nu-i ieși nici un sunet.

Mâini aspre îl luară și-l duseră pe un coridor. Cagula îi fu scoasă și îi fură aruncate hainele.

— Îmbracă-te. Când gardienii se întoarseră era îmbrăcat. Îl urcară într-o mașină și fu lăsat în mijlocul orașului, aproape de Plaza del Mayo.

Și apoi trăise toată viața în frică.

— Să arzi în iad, strigă Reuben.

— Să nu mă judeci tu pe mine, nenorocitule! Dacă eu voi arde în iad, tu vei sta lângă mine! Poate că familia ta ar mai fi în viață dacă nu fugeai. Pe tine te voiau, ticălosule, nu pe Rosa, nu pe copii. Le-au luat pentru a putea pune mâna pe tine! Tu ești de vină, nu eu!

Reuben nu-și amintea ce se întâmplase apoi. Furia i-a explodat, din cauza acelorași acuzații pe care și le adusese singur tot acest timp. Julio avea dreptate. El era de vină.

Se trezi privind la fața desfigurată a lui Julio. Sângele îi curgea din nas și gură. Mâinile îi erau încă încleștate în jurul gâtului lui.

Reuben își trase mâinile și Julio căzu cu capul pe volan.

Rămase așa, paralizat, neștiind ce să facă. Se simțea complet dezorientat. Ultimele rămășițe ale furiei fură măturate de panică. În decursul a doar câteva minute, lumea se întorsese cu fundul în sus.

Julio îl trădase pe el și pe familia lui.

Tot repeta această idee în minte, ca un copil care examinează o nouă jucărie, încercând să înțeleagă cum funcționase.

Și acum Julio era mort.

Nu știa cât stătuse așa. Un autobuz trecu pe lângă el. Un cuplu trecu pe trotuar, sărutându-se. Nu aruncară nici măcar o privire mașinii.

Făcu un mare efort să se miște. Se întinse și pipăi mâna lui Julio după puls. Nimic. Îl omorâse. Nu. Imposibil. Nu sunt un ucigaș. Julio se va ridica imediat.

L-am omorât.

Începu să tremure. Ar fi vrut să iasă din mașină și s-o ia la fugă, dar se forță să rămână calm. Auzea cum picură sângele pe podeaua mașinii.

Trebuie să plec de-aici. Ieși din mașină, ocoli și se duse pe locul șoferului, împingând trupul lui Julio. Se puse la volan. Por Dios, e sânge peste tot. Ce să facă? nu putea să-l lase pe Julio aici. Va fi găsit de cineva, dacă nu în noaptea asta, atunci mâine dimineață. Luă o decizie, porni motorul și o luă înspre Paseo Colón.

Conducea prost, incapabil să se concentreze. Nici nu conta, la Buenos Aires toată lumea conducea astfel. Reuben nu avea idee unde se îndrepta. Apoi își aminti că în zilele Isabelitei cadavrele erau părăsite în gropile de gunoi de la marginea orașului. Întoarse mașina și porni spre aeroport. O luă pe Avenida Riccieri, spre autostradă către Eziza.

Trecu de porțile unei unități militare și văzu luminile aeroportului internațional în depărtare. Dreptate, se gândi el. Julio merge pe același drum ca Rosa.

Intră pe un drum de țară, străjuit de carcase de mașini. Opri, stinse motorul și farurile. Crăpă fereastra și fu izbit imediat de

duhoarea irespirabilă a gunoaielor. Își ținu respirația și ascultă.

Singurele sunete erau scârțâitul greierilor și un fojgăit, probabil al șobolanilor. Acum descoperi că iar era incapabil să se miște. Își puse capul pe volan și rămase așa multă vreme. Făcu un efort și ieși din mașină.

Deschise ușa din dreapta și trase cadavrul lui Julio afară din mașină. Deschise portbagajul. Îl luă pe Julio și îl aruncă acolo.

Se aplecă peste mașină, asudând din greu.

Se gândi la Carmen, la cei patru copii pe care îi cunoscuse aseară. Își trecu mâna peste față, dar Julio merita pentru tot ce făcuse. Și totuși.

Dar nu trebuia să se gândească acum la asta. Poate mai târziu va găsi un mod de a-și justifica și liniști conștiința pentru ce făcuse. O altă voce îi cerea cu disperare să supraviețuiască, același diavol care îi purtase pașii pe strada Arcos la Ambasada Mexicană în loc de apartamentul său din Recolecta.

În cutia de scule găsi un ciocan și un levier. Folosi levierul pentru a scoate plăcuțele de înmatriculare. Le aruncă deasupra cadavrului. Apoi petrecu o jumătate de oră luptându-se să scoată roțile, lăsând Fiatul pe butuci. Apoi, calm, începu să spargă toate ferestrele și să îndoaie tabla. Când termină se simți satisfăcut că, dimineață, când va răsări soarele, Fiatul va arăta la fel ca celelalte mașini, ca și cum ar fi zăcut aici de câteva luni.

Drumul spre hotel era lung. Opri un taxi, spunând că avusese pană. Dacă cei de la recepție consideraseră înfățișarea lui ciudată, nu dădură nici un semn. Ajunse în cameră și se duse direct în baie. Se privi în oglindă. Avea pete maronii pe haină și sânge sub unghii. Reuben se uita la figura din oglindă; opt ani ea îi arătase fața unui laș; acum pe cea a unui ucigaș.

Stinse lumina și se trânti în pat, îmbrăcat. Voia să fie singur în întuneric, cu demonii săi, încercând să se împace cu vinovăția sa ca și cu cea a soției sale și a celui mai bun prieten.

În dimineața următoare, la ora unsprezece, Reuben se afla

într-un avion al Aerolineas Argentinas în drum spre Mexico City. Găsise un loc la clasa economică. Avea pungi negre sub ochi din cauza nesomnului și era nebărbierit. Când avionul decolă, văzu cimitirul de mașini.

Ce făcuse? Fusese un fel de răzbunare, dar, chiar dacă putea pretinde că se făcuse un fel de dreptate, Rosa era la fel de moartă, iar el era la fel de departe de a-și găsi fetele, dacă mai erau în viață.

În timp ce ceilalți călători dormeau sau priveau filmul, Reuben Altman era copleșit de cacofonia violentă a gândurilor sale.

III.

Europa și America de Sud.

Vara lui 1994

Roma, Italia.

O numea prințesa mea, mia principessa.

Locuiau într-un apartament la etajul superior al unui palazzo construit pentru Papa Inocențiu al X-lea și familia sa. Deși copil, bea din pahare ieșite din mâinile meșterilor de la Murano și din porțelanuri pictate de Giň Ponti. Rochia de la comuniune fusese realizată de Valentino Garavani.

Pe măsură ce trecea timpul amintirile ei despre Buenos Aires deveneau vagi. Își amintea marea casă din Palermo, cu foaierul de marmură și piscina din grădina din spate, își amintea petrecerile la care se uita printre barele balustradei la sosirea oaspeților, bărbații îmbrăcați în uniforme strălucitoare, femeile în toalete de seară elegante, bătute cu diamante. Parcă erau scene dintr-un basm și, multă vreme, chiar după sosirea în Italia, crezuse că a fost o prințesă.

Părinții ei o trimiseseră să ia lecții de călărie la un club în afara Romei. La a zecea aniversare, Angeli i-a oferit un ponei. Și-a înconjurat mâinile de gâtul lui și a jurat că este cel mai minunat tătic din întreaga lume.

— Orice pentru tine, mia principessa, îi spusese el. Orice.

Era condusă în fiecare zi la o școală privată din Trestavere cu un Mercedes alb de către șoferul tatălui ei.

Abia la vârsta de treisprezece ani a aflat de la o colegă de-a

ei că tatăl său își câștiga existența vânzând arme. Ideea i se păru atât de scandaloasă, încât ceru cu insistență să afle de unde știa. Fata îi răspunse că de la tatăl ei; la rândul lui își câștiga existența cumpărând arme de la Angeli și vânzându-le mai departe.

După o săptămână de nopți nedormite Simone alungă gândul din mintea ei. Dar, oricât ar fi încercat, lumea copilăriei ei se spulberase definitiv. De-atunci încolo și-a făcut un obicei din a nu-și mai examina viața cu prea multă atenție.

La urma urmelor, era tatăl ei; și orice fetiță își iubește tatăl.

César Angeli și oaspetele său stăteau la una din mesele întinse pe trotuarul din Plazza Campo dei Fiori, privind la vânzătorii de fructe care își împachetau marfa. Era o zi minunată de vară, iar cerul era lipsit de orice urmă de nor. Sezonul turistic era la apogeu, iar în aglomerația din jurul lor se puteau auzi amestecându-se engleza americană cu romanaccio, dialectul local.

Chemă un chelner cu o jachetă albă și comandă două digestivi.

Invitatul lui Angeli era îmbrăcat într-un costum clerical simplu, cu o cruce de argint la piept. Dinții și degetele de la mâna stângă îi erau îngălbenite de nicotină. Vorbea italiană cu accent puternic, care îi trăda originea din Europa de Est. Nu exista nici un indiciu pentru a-l identifica, nimic care să trădeze că este arhiepiscop în Biserica Romano-Catolică și unul dintre cei mai puternici oameni de la Vatican.

— Asociații mei nu vor fi încântați de noua creștere a tarifelor, spuse Angeli.

Arhiepiscopul scoase o țigară egipteană dintr-o tabacheră de argint.

— Doi la sută. Nu înseamnă nimic.

— Doi la sută din o sută de lire nu înseamnă nimic. Două procente din o sută de miliarde de lire înseamnă foarte mulți bani.

— Spune-le s-o considere o donație către Biserică. Christos nu a murit degeaba.

— Voi transmite sentimentele tale.

În timp ce-și beau digestivi, arhiepiscopul privea statuia lui Giordano Bruno, care domina piața în care murise. Inchiziția îl arsese de viu chiar pe locul acela pentru erezie.

Angeli dădu din cap către statuie.

— Știau cum să trateze elementele subversive în vremurile acelea.

— Era înainte ca Biserica să se înmoaie. Nu e de mirare că oamenii nu-și mai găsesc drumul.

— Am fi putut omorî canaliile acelea din Plaza del Mayo, în fața tuturor. Arhiepiscopul de Buenos Aires ar fi trebuit să fie alături de noi să ne dea binecuvântarea, apăram creștinătatea.

Arhiepiscopul aprobă din cap.

— Acum preoții sunt mână în mână cu comunistas.

— Măcar le-am arătat cum trebuie procedat. Și o vom face din nou, dacă va trebui. Saluta!

Terminară băuturile și cerură nota de plată. Angeli nu observă că un chelner, care stătea la casă, îl privea țintă.

Nu mă recunoaște, se gândi el, dar eu îl cunosc. L-aș cunoaște oriunde și oricând. Trecuseră șaptesprezece ani de când lucraseră împreună, dar așa ceva nu se uită atât de ușor. Se îngrășase și se mai împlinise la față, dar el era.

Și-i amintea perfect pe nenorociții ăia. Sigur, făcuse și el câteva lucruri de care nu era mândru, dar nu fusese atât de rău ca ceilalți. El doar executa ordinele, făcând ce i se spunea. Ei erau responsabili.

Își aminti cum ăsta îl împinsese o dată de perete, aproape sufocându-l. Încă își mai amintea cum îi mirosea respirația.

Unul dintre chelneri se întoarse cu cartea de credit a omului. Turturro îl chemă.

— Îl cunosc.

Celălalt nu zise nimic.

— L-am cunoscut în Argentina.

Colegul său dădu din umeri și procesă cartea de credit. Turturro trase cu ochiul. Gregorini. Așa își spunea acum, dar era el, tot colonelul César Angeli.

Căută pe lista rezervărilor și găsi numele. Alături era un număr de telefon și Turturro îl notă. Privi spre el. Angeli și

invitatul său se ridicaseră să plece. Își scoase jacheta de chelner și plecă după ei. Colegul său rămase cu gura căscată, urmărindu-l cum traversează în fugă Campo dei Fiori și lăsându-l singur cu un restaurant plin de clienți.

*

Turturro îi urmărea discret, de la distanță, rugându-se să nu ia un taxi la Corso Vittorio Emanuele. Norocul fu de partea lui. Îi văzu traversând bulevardul și se plimbară unul lângă altul pe Corso dei Rinascimento. Intrară într-o casă scumpă de pe una din laturile Plazzei Navona din Via della Pace.

Își notă cu grijă adresa și verifică la ușa de la intrare numele. Gregorini. Întorcându-se înapoi pe Corso Vittorio Emanuele se decise să sărbătorească la Bevitoria Navona. Fusese ultima sa zi de chelner.

Chiar înainte ca Turturro să părăsească Grupul de Comandă a Acțiunii, în 1977, i se ordonase să ardă o serie de documente. Majoritatea lor erau înregistrări ale interogatoriilor luate prizonierilor, care dădeau identitatea prizonierului, data interogatoriului și numele interogatorului – care era întotdeauna un cod – și rezultatul. Acesta era de fiecare dată fie normal, fie mort.

Printre documente erau dosarele personale ale tuturor membrilor grupului, inclusiv cele ale ofițerilor superiori. Asumându-și mari riscuri, Turturro păstrase aceste dosare și le scosese din unitate ascunse în căptușeală.

Multă vreme, cât durase regimul militar, până în 1983, le ținuse ascunse într-o casetă îngropată în grădină. Când Alfonsin anunțase înființarea Comisiei Naționale pentru Dispăruți, Turturro se felicită pentru prevederea sa. Se gândea că acele documente valorau imens, dacă știa cum să le utilizeze.

Dar comisia se dovedi inofensivă, praf în ochii națiunii. După trei ani nu existase nici o condamnare și a fost desființată. Doar doi dintre liderii juntei, generalul Jorge Videla și amiralul Emilio Massera fuseseră închiși, iar Alfonsin promulgase Legea Datoriei, care ierta practic pe toți ceilalți.

Apoi, cu doi ani în urmă, fusese implicat într-un scandal într-

un bar din La Boca. Un alt militar, un sergent, murise. De-a lungul anilor, își făcuse mulți prieteni în armată, care au avut grijă să amâne mandatul de arestare până când reușise să fugă la Montevideo. De acolo, Turturro se decisese să plece în Italia, unde mai avea încă rude. Una dintre ele avea un restaurant la Roma. Din dragoste față de vărul de departe, acesta îi oferise o slujbă de chelner la Casa Latina, cu salariul minim.

Dar Turturro nu renunțase să spere. Avea încă dosarele. Și acum, mulțumită Providenței, va reuși să scoată bani pe ele.

Când ajunse în micul său apartament de la marginea orașului, efectele băuturii s-au făcut simțite și adormi aproape imediat.

Dar a doua zi când se trezi și-și aprinse prima țigară, căută în buzunarul cămășii după foaia de hârtie pe care scrisese numărul de telefon al lui Angeli. O desfăcu și o întinse pe masă.

Motanul miorlăia la picioarele sale, dar îl lovi cu piciorul. Nimic nu-i mersese cum trebuie de când sosise în țara asta nenorocită, dar poate acum soarta se va schimba. Îl durea capul din cauza băuturii, dar niciodată nu se simțise atât de bine.

Simone răspunse imediat la telefon.

— Aș dori să vorbesc cu seńor Gregorini.

— Cine-l caută, vă rog?

— Un vechi prieten.

Angeli aruncă ediția de dimineață a lui La Republica și se duse pe hol. Nu-i plăcea să fie deranjat la micul dejun.

— Qui parla César Gregorini.

— Domnul colonel Angeli?

Angeli simți cum inima începe să-i bată mai tare. Chiar și vechii săi prieteni sau asociați nu-l mai chemau pe acest nume.

— Cine-i acolo?

— Poate că nu vă mai aduceți aminte de mine. Am lucrat pentru dumneavoastră în vremurile bune. Am făcut mulți subversivos să dispară. Vă mai amintiți, domnule colonel?

Lui Angeli nici nu-i trecu prin minte să-și nege identitatea. N-ar fi avut rost. Faptul că persoana îl cunoștea după adevăratul său nume dovedea acest lucru.

— Ce vrei?

— Speram să mai vorbim despre vremurile bune.

Văzu că soția și fiica lui îl privesc de la masă. Se întoarse cu spatele la ele și-și coborî vocea.

— De ce?

— Este bine ca vechii camarazi să țină legătura, nu-i așa, domnule colonel?

— Nu mă interesează trecutul.

— Poate că alții nu sunt de aceeași părere. Este o cafenea vizavi de biserica Sant'Agnese di Agone. Vă aștept acolo la zece.

— De unde știu cum să te găsesc?

— Nu vă faceți griji. Vă cunosc eu.

Celălalt închise.

Francesca se uită la el.

— Ce s-a întâmplat?

Angeli stătea în hol cu mâinile în buzunar, privind la telefon.

— Cred că cineva vrea să mă șantajeze.

Nu păru atât de surprinsă pe cât credea el că va fi. Îl privi câteva clipe, frământându-și mâinile.

— Cine este?

— Nu știu, dar cred că voi afla curând.

— Cineva din trecut?

El aprobă din cap. Se întrebase deseori cât anume cunoștea soția lui ori cât ghicise. Nu-i spusese niciodată nimic despre rolul jucat în anii șaptezeci. Își imaginase că nu vrea să știe și așa trebuia să fie. Ea provenea dintr-o familie de militari și știa că anumite întrebări nu trebuie puse.

Fusese o mare frumusețe atunci când se căsătorise cu ea. Pe-atunci el era doar un ofițer inferior, fără bani sau relații și familia ei fusese scandalizată că-l alesese tocmai pe el dintre zecile de candidați mai interesanți. Nici acum nu știa de ce îl alesese. Poate că recunoscuse în el o ambiție egală cu a ei. Dacă acesta fusese motivul, nu o dezamăgise.

— Ești îngrijorat?

— Nu. Deloc.

Ea zâmbi. Era treaba lui să rezolve astfel de lucruri. Și, atâta vreme cât reușea, avea loialitatea și sprijinul ei, indiferent de mijloacele pe care le utiliza. Aceasta era înțelegerea tacită dintre ei.

Angeli se întoarse în salon pentru a-și termina micul dejun. Privea jurnalul, dar citise de trei ori aceeași frază și tot nu reușea s-o priceapă. Mintea îi era preocupată de telefonul primit. Ultima dată când fusese confruntat cu o astfel de fantomă a trecutului fusese acum șase ani, într-un restaurant din Piazza di Spagna. Un individ apăruse în fața mesei sale și începuse să țipe. Proprietarul îl dăduse afară. Dar el rămăsese în fața restaurantului.

Trebuise să-l pună pe șofer să-l învețe manierele.

Dar faptul că mai existau oameni care îi cunoșteau activitățile din trecut îl făcea nervos. Nu că ar fi dat doi bani pe ei. Trebuia să fi scăpat atunci de toți. Din nefericire, trebuise să-i cruțe pe unii, fie ca să-i utilizeze drept momeală pentru a-i prinde pe alți comunistas, fie fiindcă erau cetățeni străini. Se gândea că ar trebui să fie mulțumiți că scăpaseră cu viață.

Privi în jur. Apartamentul îl costase câteva milioane de dolari. Pe pereți erau vitralii din secolul optsprezece, iar holul era lucrat în vechiul stil roman. Francesca îl decorase în stilul baroc. La intrare și pe hol erau vase și putti de alabastru antice, podele de marmură. Pe pereți erau expuse tablouri din secolele optsprezece-nouăsprezece.

Acesta era palatul său, ceva la care bunicul său din mahalalele Genovei nici n-ar fi îndrăznit să viseze. Un astfel de domeniu nu se putea fonda pe slăbiciune; era păstrat prin putere și brutalitate, așa cum se întâmplase dintotdeauna, chiar din vremea cezarilor. Singura sa vină fusese că nu putuse să se distanțeze el însuși de torturi și crime. Avea sânge pe mâini. Ca în toate dinastiile, abia urmașii săi se vor putea bucura de respectabilitate.

Ceea ce îl tulbura era Simone. Era doar un copil când

fuseseră nevoiți să părăsească Argentina și el nu credea că ar fi putut înțelege trecutul. Presa străină le lăudase pe acele nebune madres de Mayo și-i descrisese pe generalii din juntă ca pe niște monștri. Era ușor să distorsionezi faptele din Europa, când nu-ți explodează bombe peste tot, când prietenii și familia nu-ți sunt răpiți de comunistas.

Cât fusese ea copil, nu-și făcuse probleme. Ceea ce voise Francesca fusese un copil. Când aranjase adopția Simonei nu și-o imaginase crescută mare, nu se gândise că va veni ziua când ea va judeca singură ceea ce el făcuse. Și nici nu-și imaginase că părerea ei va deveni atât de importantă pentru el.

Uneori era tulburat de amintiri. Dacă auzea un zgomot de eșapament pe stradă, cu un sunet asemenea unui pistol, îi apărea o imagine, al trupului gol al unei femei zbătându-se în spasme la capătul unei frânghii. Sânge și creier împrăștiate pe perete.

Se uită la fiica sa. Atât de blândă, atât de frumoasă. Fiica lui. Trebuia s-o protejeze, de oameni, de politică, de viață. Își dădu seama că o iubea, la fel de mult, poate chiar mai mult decât pe soția sa. „Fiecare om are slăbiciunea lui." obișnuia să le spună ofițerilor din Grupul de Comandă a Acțiunii. Întotdeauna poți găsi o modalitate de a-l înfrânge, dacă vei căuta cu grijă. Fiecare om are o slăbiciune.

Dintr-o dată își dădu seama că Simone era punctul său slab.

Ea îl privea neliniștită.

— Te simți bine, papito?

— Da. Sunt bine. Doar puțin obosit.

— Ți s-a răcit cafeaua. Să-i spun Sylviei să-ți aducă alta?

— Nu. Trebuie să plec.

O sărută și se duse în dormitor să se schimbe. Desigur, Simone nu va afla niciodată că nu este copilul lor și nu va afla ce s-a întâmplat cu mama ei. Dar totuși, voia ca ea să fie mândră de el, ca orice tată. Însă, dacă trecutul său va ieși la lumină, se întreba ce va mai gândi ea despre el. E atât de ușor să judeci greșit.

Turturro. Îl recunoscu imediat.

Boul se îngrășase și din păr nu-i mai rămăseseră decât câteva fire unsuroase, dar Angeli și-l amintea bine. Purta un costum ieftin și o cămașă albă, desfăcută la guler. Se așeză la masa lui Angeli, radiind, de parcă s-ar fi crezut un mare șmecher, fiindcă reușise să-l scoată pe colonel afară din apartamentul său confortabil în ploaie.

Ploua încă de azi-noapte. Pe terasă fusese întinsă o prelată. Angeli lăsă ziarul deoparte și ridică mâna. Era client regulat și un chelner apăru imediat și aduse încă două cafele.

— Domnule colonel.

— Nu mai sunt colonel, îi aduse Angeli aminte.

— Nici eu nu mai sunt sergent.

— Asta nu înseamnă că am devenit egali, spuse Angeli aplecându-se spre el. Ce dracu' vrei?

Zâmbetul lui Turturro păli.

— Mai întâi, domnule colonel, dați-mi voie să vă aduc aminte cine sunt.

— Nu mai sunt colonel. Dacă mai îmi spui așa o singură dată îți dau vreo două peste bot de nu te vezi. Nu am venit aici să mă joc cu tine sau să mă gudur. Înțeles'?

Se pare că da. Zâmbetul îi dispăruse complet și obrajii i se înroșiseră de furie.

— Nu erai tu în restaurantul din Campo dei Fiori ieri?

— Aveți o memorie bună.

— Mi s-a părut că te cunosc de undeva, dar nu-mi puteam da seama, dar acum te recunosc. Ai lucrat pentru mine. Tu erai grăsanul care bătea la mașină rapoartele și din când în când ne mai dădeai o mână de ajutor la torturi. Erai foarte bun cu picana.

— Făceam doar ce mi se ordona.

— Sigur că da.

— Când am aflat ce se-ntâmplă, m-am oprit. N-am continuat ca alții.

— Mda, tu ai fost băiat bun. Ce vrei?

Sosiră cafelele. Angeli zâmbi și-i oferi chelnerului o bancnotă de zece mii de lire.

— V-ați descurcat bine, spuse Turturro.

— Și tu ai ajuns un rahat. Ce cauți la Roma?

— E treaba mea.

Turturro nu părea să agreeze modul în care se desfășura conversația. Crezuse că el o s-o controleze, dar Angeli știa cum să trateze astfel de gunoaie. Desfăcu un pliculeț de zahăr și-i vărsă conținutul în ceașcă.

— Ai dat de belele.

— Eu nu, dumneavoastră.

Turturro își recăpătase curajul.

— Nu mai spune? Cum așa?

— Am ceva ce doriți.

— Mă îndoiesc.

— De ce îmi vorbiți așa? Am fost camarazi. Am luptat contra montoneriștilor împreună. Am salvat Argentina de comuniști.

Turturro își scoase pachetul de țigări și voia să aprindă una, dar Angeli i-o smulse din mână și o aruncă pe trotuar.

— Nu-mi place fumul. Acum că am stabilit că suntem frați, dă-i drumul.

Turturro părea zguduit.

— Bine, tocmai am dublat prețul.

— La ce?

— Am niște dosare, cu numele celor pe care i-am interogat, nume ale celor care au murit. Au antetul secției noastre.

Angeli ridică o sprânceană.

— Și ce dacă?

— Posed, de asemenea, și dosarul unui anume colonel César Angeli. Este trecut totul acolo. Mai mult, are și fotografia. Spre deosebire de mine, nu v-ați schimbat prea tare. Aproape deloc.

Fața lui Angeli nu trăda nimic. Sorbi din cafea gândindu-se.

— Și cum ai obținut aceste dosare?

— Trebuia să fie distruse. Eu am fost pus să fac asta.

— Și ce ai de gând să faci cu hârtiile astea?

— Le vând.

— Cui?

— Revistei Gente, de pildă. Plătesc bine pentru orice aduce cât de cât a scandal.

— Dacă aș fi fost membru al vreunei familii regale ori vreun actor de cinema, poate că ar fi fost interesați. Doar nu crezi că mă sperii cu asta?

Nu era reacția la care se aștepta Turturro. Pentru prima dată nu mai păru deloc sigur pe el.

— Vrei să aflăm?

Angeli se uita la el. Știa că nu putea permite asta. Chiar dacă el ar fi putut trăi chiar și pus la stâlpul infamiei, nu putea permite ca fiica sa să fie expusă la așa ceva.

— Uiți că nu am făcut nimic ilegal. În Argentina s-a dat o lege conform căreia nu mai putem fi acuzați. Eu pot să mă întorc oricând, fără să pățesc ceva, dar tu?

Ploaia se oprise și un soare palid încerca să se ițească de după nori. Cerșetorii își făcură imediat apariția în piață. Un pictor își amenaja un „atelier” în fața Fontana dei Fumi.

— Cât crezi că vei obține pentru hârtiile astea?

Angeli se întreba ce idiot permisese ca hârtii de o asemenea valoare să ajungă în mâinile cuiva ca Turturro.

— O sută de milioane de lire.

Angeli râse cu adevărat amuzat.

— Toată lumea vrea o sută de milioane de lire. Asta nu înseamnă că o și obține.

Valoarea pe care Turturro o dăduse dosarelor îi tăiase respirația. Cei din clasele joase nu cunoșteau valoarea reală a nici unui lucru. De aceea erau săraci.

Fața lui Turturro păli.

— Este ultima mea ofertă.

— Poate că ar fi mai bine să te toc cu mașina de făcut hamburgeri și să te servesc câinelui meu.

— Și atunci cum rămâne cu dosarele?

— Ce-i cu ele?

— Mă credeți prost? Am făcut copii și le-am dat unui avocat. Dacă mi se întâmplă ceva, le trimite la toate ziarele de scandal din Italia.

Angeli își termină cafeaua. Era posibil ca boul ăsta să spună adevărul. Dacă nu ar fi fost Simone, ar fi putut să-și asume riscul. Ce naiba să facă?

Angeli își privea șantajatorul. O sută de milioane de lire. Ridicol. Talentul unui bun șantajist constă în a cere o sumă pe care cel șantajat să și-o poată permite fără probleme. Dacă ceri prea mult te pui singur în primejdie. Cunoștea bine lucrurile astea; nu-și finanțase operațiunile din prezent prin șantaj?

Se întreba dacă dosarele existau cu adevărat, dacă nu era decât un bluf. Nu avea nici un dubiu că ziarele de scandal ar fi publicat imediat totul. Așa era regula în țara asta. Nu era interesată de știri, ci de povești. Trata informația ca pe o telenovelă.

Ar fi fost ușor să-l trimită pe Turturro în fundul Tibrului, dar dacă nu era o cacealma? Dacă avea copii ascunse cum spune?

— Îți dau un milion, idiotule. Este ultima ofertă.

— Zece milioane.

— Un milion. Atât. Vino mâine aici la aceeași oră și vei primi banii. Dacă îți mai arăți vreodată mutra în Piața Navona după aceea îți scot coaiele și ți le bag pe gât. Ai înțeles?

Angeli se ridică și plecă, traversând furios piața. Știuse că i se va întâmpla așa ceva într-o bună zi. Nu conta ce făcuseși, trecutul era acolo, chiar în spatele tău, adulmecându-ți călcâiele ca un cerșetor.

În aceeași zi, 19 iulie 1994, o mașină-capcană explodă în fața Asociației Mutuale a Evreilor Argentinieni de pe strada Pasteur din Buenos Aires, distrugând clădirea. Nouăzeci și șase de persoane muriseră și peste două sute erau rănite. Simone urmărea la televizor cum răniții erau scoși din ruine, în zgomotul asurzitor al ambulanțelor și al țipetelor.

Când tatăl său intră în cameră și aprinse lumina, văzu că plângea.

— Cara, ce s-a întâmplat?

Simone își șterse lacrimile.

— Oamenii aceia.

El își schimbă expresia.

— A, asta. Sunt doar niște evrei.

Ea îi mai auzise părerile în această privință, dar atunci era politică. Aici era vorba de oameni nevinovați uciși.

— Cum poate cineva să facă așa ceva?

El ridică din umeri.

— Au primit ce merită. Apoi ieși din cameră.

„Nu am venit să aduc pacea, ci sabia”, spuse Christos; Luke considera că nimic nu se schimbase în două mii de ani. În Piața Sf. Petru, acolo unde fusese crucificat primul Episcop al Romei și unde cu câțiva ani mai înainte un turc trăsese asupra papei, patrulau carabinieri înarmați cu pistoale mitralieră. Nimic nu se schimbase, nimic în lume, ca și în religie.

Stătea la una din mesele de plastic de pe terasa unei cafenele din Via di Porta Angelica, urmărind fluxul interminabil al turiștilor. Cerșetorii încercau să-și vândă iconițele turiștilor străini, înainte ca un carabinier să se înfurie și să-i ia la goană.

Era doar ora zece dimineața și piața era deja plină de turiști și pelerini.

Îl văzu pe Jeremy Dexter făcându-și cu greu loc prin mulțime. Îi făcu cu mâna și el îi răspunse.

Era un tânăr înalt și subțire, cu păr deschis și o voce efeminată. Din această cauză și datorită faptului că lucra în Ministerul de Externe, lumea îl credea homosexual. De fapt, îi spuse Jeremy, era omnisexual.

— Orice, oriunde. Trebuie să ai o minte deschisă.

Purta un costum de lână și o cravată albastru marin, deși afară era foarte cald.

— Luke. Buon giorno, moșule.

El și Jeremy fuseseră la Cambridge împreună, dar asemănările dintre ei se terminau aici. Jeremy fusese educat la Westminster și familia lui pretindea că este rudă cu prințesa Diana. Luke era amuzat că Jeremy îl consideră prieten. Poate că moștenirea latină din el îl atrăgea. În timpul universității îl prezenta prietenilor săi ca pe un exemplar exotic din America de Sud.

După Cambridge, Jeremy intrase inevitabil în Ministerul de Externe, în vreme ce Luke își făcuse drum în lumea jurnalismului. În ciuda așteptărilor lui Luke, prietenia lor continuase și Jeremy, acum în Roma, îi oferea din când în când informații interesante pentru articole.

De data asta, Jeremy îl ajutase să obțină o serie de interviuri cu persoane de la Vatican pentru un material pe care îl pregătea pentru suplimentul de duminică despre viitorul Bisericii Catolice. Redactorul șef îi aprobase „expediția” la Roma, prima sa ieșire în străinătate ca jurnalist.

Luke comandă două espresso și flecăriră despre prietenii comuni, politica europeană, șansele Angliei în viitorul Turneu al celor Cinci Națiuni și, desigur, despre vreme.

Apoi Jeremy se lăsă pe spate și-și puse un picior peste altul.

— Uită-te la handicapații ăștia de turiști.

Accentuă cuvântul, care sună de parcă ar fi fost obligatoriu.

— Toate pachetele turistice duc la Roma.

— Vreau să spun, ce dracu' speră să găsească? Pietŕ. Seamănă cu un manechin dintr-o vitrină. Nu poți să admiri ceva în liniște că apar hoardele de gălbejiți cu camerele Sony. Nu poți să vezi „Judecata de apoi”. Trebuie să ai cel puțin doi metri juma' înălțime.

Își termină cafeaua.

— Nu poți privi Roma, trebuie s-o guști, s-o simți. Roma înseamnă decădere morală, corupție. Trebuie să-i simți zeama curgându-ți pe bărbie. Așa a fost dintotdeauna, de pe vremea cezarilor, de când lupoaica i-a alăptat pe gemeni.

Luke zâmbi și mai comandă două cafele. La Roma costau o mică avere. Se întreba ce va zice contabilul când îi va prezenta nota pentru cele patru cafele.

— Să revenim la subiect, spuse Jeremy, iar Luke se dădu mai aproape. Trebuie să te întâlnești cu cineva. Asistentul subsecretarului de stat pentru Vatican. Un anume Salvatore. Din Argentina. Fost conațional de-al tău. A fugit de junta în anii șaptezeci și a ajuns în Mexic. La un moment dat a ajuns în jurisdicția arhiepiscopului de Puebla, Don Cardinal Comacho. Se pare că l-a impresionat, fiindcă, atunci când a fost promovat la Roma, l-a luat pe Salvatore cu el ca interpret. Vorbește fluent italiană, spaniolă și engleză. Acum este secretarul particular al lui Comacho.

— Și vrea să vorbească cu mine?

— Vrea să te folosească, precum și tu vrei să te folosești de

el.

— În ce scop?

— Baloane.

Un american trecu pe lângă ei. Purta un tricou cu Leonardo da Vinci și niște corturi imense. Se plângea de căldură. Jeremy ridică sprânceana, dar nu zise nimic.

— Între noi doi și restul lumii catolice, Papa nu mai are mult. A depășit termenul de întrebuințare. Absolut. A fost omul zilei în timpul războiului rece. Acum deranjează un pic. S-a făcut coadă pentru succesiune.

— E pe moarte?

— Cu toții suntem pe moarte. Nimic iminent. Un an, cinci ani. O clipă pentru viața de la Vatican.

— Cine sunt candidații?

— Curia ar vrea un italian, unul de-al lor. Poate Martini, de la Milano. Numai că el este progresist. Nasol. Lumea a treia, bla-bla-bla. Mulți ar dori pe cineva din afara Romei. Să unească speranțele lumii a treia cu valorile tradiționale ale bisericii.

— Cineva anume?

— Poate Gantin, din Benin. Nu are șanse, fiindcă e negru. Singura diferență între ei și Klan este culoarea sutanelor. Cine mai este? moș Gianpaolo a trăit două decenii. Majoritatea membrilor colegiului sunt conservatori ramoliți. Neves, din Brazilia, Lustiger din Franța. Fără avorturi, fără doftorii la fofoloancă, fără muieri în sutană, bla-bla-bla. Pe bune.

— Candidatul de compromis?

— Comacho.

— Aha.

— Intelectual. Popular. Rezonabil individ. Nu va interzice contracepția și avorturile. Va pune batista pe țambal.

Își privi ceasul.

— Cam atât la botu' calului. E vremea să mergem. Nu putem lăsa Biserica să ne aștepte.

Se strecurară printre mașinile și autocarele din Largo dei Colonnato. Fuseseră ridicate bariere care să-i călăuzească pe turiști prin piață. Jeremy și Luke merseră printr-un astfel de

tunel până la Poarta de Bronz. Un guard elvețian cu halebardă și costum medieval le ieși în față și-i conduse la recepție.

Paolo Salvatore era cu totul altfel decât își imaginase Luke. Era un bărbat subțire, neobișnuit de palid pentru un latin, cu ochi negri și inteligenți și un zâmbet ușor în colțul gurii. Îi conduse grăbit într-un birou ca un om de afaceri extrem de ocupat.

Interviul avu loc sub un tablou al actualului papă și a fost mai degrabă un fel de conferință de presă decât un interviu. Fără a aștepta întrebările lui Luke, Salvatore își expuse părerile asupra câtorva subiecte, cum ar fi dezbaterea teologică asupra doctrinei libertății, dezbaterea asupra celibatului preoților și asupra hirotonisirii femeilor preot. Vorbea pasionat despre datoria bisericii de a ajuta lumea a treia, dacă nu voia să devină anacronică într-o lume în plin proces de schimbare. Îi oferi câteva informații despre luptele care se desfășurau acum la Vatican pentru succesiunea papei. În acest moment apăru în discuție numele arhiepiscopului Camacho.

— Un articol inspirat în ziarul dumneavoastră despre cariera de excepție a arhiepiscopului n-ar strica în momentul de față, spuse Salvatore.

Abia spre sfârșitul discuției făcu o remarcă ce stârni interesul lui Luke.

— Desigur, dacă domnul cardinal Camacho va deveni vicar al Romei, se va face o investigație asupra neregulilor financiare de la Institutul pentru lucrări religioase.

Luke ridică sprânceana.

— Credeam că totul s-a încheiat o dată cu Calvi în anii optzeci.

Salvatore zâmbi.

— Asta crezi?

— Ce fel de nereguli?

Dar Salvatore păru că deja a spus prea mult.

— Nu am din păcate libertatea de a spune prea mult.

Își privi ceasul.

— Va trebui să mă scuzați. Am o întâlnire cu domnul

subsecretar peste câteva minute. Din păcate va trebui să punem capăt aici acestui interviu.

— Mulțumesc pentru timpul acordat, părinte.

— Dar nu v-am acordat nici o clipă, spuse Salvatore cu un zâmbet. Trebuie să rămân sursa dumneavoastră anonimă la Vatican, nu-i așa?

Luke îi întoarse zâmbetul.

— Înțeleg.

Au ieșit și au pornit în jos pe Ponte Vittorio Emanuele. Jeremy îl lăsă vizavi de biserica Sant'Andrea della Valle. Pentru a face pe plac contabililor de la ziar, Luke renunțase la luxul hotelului de pe Via Veneto pentru unul mai vechi de pe Campo dei Fiori.

— Ce a vrut să spună? îl întrebă pe Jeremy. Cu remarca aceea despre nereguli financiare?

— Zvonuri, moșule. Cine știe ce a vrut să spună? Nu uita că vin să te iau la cinci. Am obținut invitații la inaugurarea unui orfelinat. Vor veni o mulțime de oameni pe care trebuie să-i cunoști.

Luke traversă strada, preocupat de ce-i spuse Salvatore. Era excitat. Era primul său articol important.

Abia aștepta recepția de diseară. Jeremy îi promisese că va cunoaște câțiva oameni importanți. Altfel ar fi așteptat însă după-amiaza, dacă ar fi știut că o va întâlni pe Simone Angeli.

Casa din Santa Maria fusese oferită de un cardinal din secolul șaisprezece pentru a găzdui un colegiu religios. În secolul nouăsprezece devenise pentru o scurtă vreme hotel – se spunea că aici stătuse Byron – și recent fusese renovat.

Ultima destinație, după restaurare, era să devină orfelinat, sub îngrijirea călugărițelor franciscane. Fusese ideea arhiepiscopului Tomaszcewski; dar construcția nu costase o liră Biserica. Totul fusese finanțat prin fonduri strânse de la mulți dintre bogătașii invitați în această după-amiază la recepție.

Chelneri cu uniforme albe purtau tăvi cu cupe de șampanie. Luke se găsea alături de bogătașii și puternicii Romei, oameni de afaceri, industriași conversând cu membri ai Curiei, un

neobișnuit amestec – credea cu naivitate Luke – de bani și religie. Bărbații erau în frac și costume Giani Versace, iar femeile în toalete Renato Balestra, Gianfranco Ferrč ți Mila Schön. Aurul ți diamantele străluceau peste tot.

— Câți bani sunt în încăperea asta, îi șopti el lui Jeremy. Isuse.

— Nu. El nu e aici. Nu cred că și-ar putea permite.

Sorbi din cupa de șampanie.

— După-amiaza asta ai șansa de a-i cunoaște pe câțiva dintre cei mai importanți. Uite-l acolo pe Martini, de la Milano. Un candidat puternic.

— Am vreo șansă de a vorbi cu el?

— Mai degrabă poți obține un interviu cu Dumnezeu Tatăl. Îl vezi pe tipul de colo, ăla care seamănă cu un dentist din Chicago? e Reagan. Trebuie să-l cunoști. A fost preot, acum e scriitor. Chestii de popularizare. Politica de la Vatican, dedesubturile Bisericii, bla-bla-bla. Pritocește o nouă carte. I-ar face mare plăcere să vorbească. Luke, mă asculți?

Dar Luke nu auzise nimic. Se uita la o tânără în colțul opus al încăperii.

— Ce-ai pățit?

Fața lui Luke păli.

— Luke?

— O cunoști?

— N-am venit aici la agățat, moșule. Poate mai târziu.

— Cine e?

Jeremy se uită. Îngheță.

— Las-o baltă. Nu e de nasul tău. Christoase, ce-ai pățit? Parcă ai fi văzut o fantomă.

— Cum o cheamă?

— Tatăl ei este foarte bogat și foarte rău. Luke. Te rog.

— Cum o cheamă?

— Gregorini. Simone Gregorini, dar.

Dintr-o dată dispăru de lângă el și-și croia drum prin mulțime.

Era adâncită în conversație cu un secretar al Curiei, un tânăr palid, cu o chelie în creștetul capului ce semăna cu tunsoarea

călugărilor. Luke luă două cupe de șampanie de pe tava unui chelner și-i întinse unul.

— Simone! Aici erai! Îi spuse în italiană. Ți-am adus ceva de băut. Vrei să ne lași o clipă singuri? Avem ceva de discutat, îi spuse tânărului cleric.

Luke simțea cum îi bate inima. Se întreba dacă mica sa cacealma va funcționa, dar tânărul zâmbi grațios și se îndepărtă.

Simone se uita la el, expresia ei oscilând între furie și amuzament.

— Cred că te place, spuse Luke. I-ai luat numărul de telefon?

— Ce naiba faci?

— Păreai plictisită. M-am gândit să te salvez.

— Te cunosc?

— Nu, dar rezolvăm asta imediat.

Întinse mâna.

— Mă cheamă Luke. Lucrez la un ziar englezesc.

Mâna ei era moale și dulce.

— Se pare că îmi cunoști numele.

— Meseria mea e să pun întrebări.

— Vorbești bine italiana, pentru un englez.

— Mulțumesc. Am o afinitate pentru limbile latine. M-am născut în Argentina. Până la șapte ani în casa noastră se vorbea atât engleza, cât și spaniola.

Expresia ei se îmblânzi.

— Unde te-ai născut? în Buenos Aires?

— Da.

— Și eu.

— Ce coincidență.

Îi oferi cel mai bun zâmbet al său și ea îi răspunse. În tot acest timp inima îi bătea nebunește, să-i spargă pieptul. Simțea că parcă intrase în zona crepusculară. Era ea, sora Gabriellei, de la înfățișare până la cel mai mic gest. Vocea era aceeași, ca ton și inflexiuni, până și unele mici gesturi erau identice, cum ar fi rotitul unei șuvițe între degete, cum făcea sora sa când era nervoasă.

Era o teorie că fiecare persoană are un dublu undeva, dar i se

păruse doar o idee trăsnită și nu crezuse niciodată în ea. În mod sigur nu putea exista o atât de mare asemănare.

Fata asta și Gabby parcă erau făcute după aceeași matriță.

Aceeași matriță.

— Câți ani aveai când ai plecat din Buenos Aires? O întrebă, dar înainte de a-i răspunde apăru o femeie în vârstă. Era îmbrăcată luxos, dar fără gust, se gândi Luke, iar machiajul parcă îi fusese aplicat cu bidineaua. Avea un colier de diamante la gât. Fața ei fu atât surprinsă, cât și dezaprobatoare când îl văzu pe Luke.

— Plecăm, îi spuse ea lui Simone.

— Imediat, mami. Mi-a făcut plăcere că ne-am cunoscut, îi spuse lui Luke.

— Pot să te mai văd? spuse Luke, conștient de tonul disperat al vocii sale.

Ea îi zâmbi dulce.

— Nu cred.

— Dar trebuie, spuse el panicat.

— Sunt sigură că ai deja o mulțime de prietene, spuse ea și se întoarse, dispărând înghițită de mulțime.

O urmări de pe verandă. Ea și mama ei dispărură într-un Mercedes alb. Luke îl observă pentru câteva clipe pe un bărbat impecabil îmbrăcat, care se urcă alături de ele în spatele limuzinei. Apoi dispărură.

— L-am întâlnit pe tatăl ei doar o dată. Face parte din culoarea locală. Dacă pricepi ce vreau să spun.

Erau într-un restaurant din piața San'Maria din Trastavere. Era o după-amiază fierbinte. Piața răsuna de la muzica tranzistoarelor tinerilor adunați lângă fântână și păcănitul Vespelor. Statuile a patru papi din secolul șaisprezece priveau dezaprobatoare la ce se petrecea acum.

— Mafia?

— Cuvânt utilizat prea des. Poate însemna orice. Nu e vorba de indivizi în costume scumpe și tunsori proaste, ci mult mai sofisticați. Are legături cu Opus Dei și Propaganda Due. Ai auzit de ei?

Luke aprobă din cap. Opus Dei era o organizație chipurile

secretă în interiorul Bisericii Catolice, de extrema dreaptă, ce voia să obțină controlul asupra Bisericii. Se spunea că are legături în întreaga lume și printre membrii săi figurau mulți bogătași. În timpul anilor șaptezeci acțiunile ei s-au intersectat cu cele ale P2, o organizație fascistă care acum e considerată responsabilă pentru multe atentate cu bombe. Ca și Opus Dei, din P2 se spunea că fac parte mulți dintre cei mai puternici oameni din Italia: ofițeri marcanți din armată și poliție, oameni de televiziune, bancheri și politicieni.

— Ai auzit de Lucio Gelli? continuă Jeremy. A fost implicat în conflictul Malvinelor. Calvi l-a salvat. Dumnezeu să-l binecuvânteze. Era o parte a afacerilor bancare ale Vaticanului. Papistașii l-au finanțat pe Galtieri. Nu contează, trebuie să ierți și să uiți. Gelli s-a supărat foarte tare pe niște ofițeri. După ce s-a împuțit treaba cu Banca Vatican s-a decis să se mute la Buenos Aires. Pe drum s-a întâlnit cu niște colonei, care făceau drumul invers. Ceea ce ne aduce la signor Gregorini.

— Tatăl ei.

— Numele lui adevărat este César Angeli. Fost colonel în armata argentiniană. Nu la trupă, evident. Foarte creativ în utilizarea electricității. Îi plac secretele. Pe la începutul anilor șaptezeci a avut pașaport diplomatic. A apărut pe la Madrid și Barcelona. Asasina exilați sudamericani. Multitalentat.

Luke îl privea. Speculațiile sale păreau a nu mai fi atât de departe de adevăr. Cu toată căldura după-amiezii, simți fiori reci pe spinare.

— Moșule, nu mai visa, ascultă.

— Iartă-mă. Deci tatăl ei a fost colonel. De ce a venit la Roma?

— Panică. Democrația a venit în 1983 și el s-a decis că e vremea să viziteze Europa. Acum, dacă ar vrea s-ar putea întoarce, dar nu mai are rost. O duce foarte bine aici.

— Făcând ce?

— Tranzacții cu arme, spălare de bani. Clasic. Anumiți membri ai juntei au scos bani grei din țară. I-au trimis în Camore și N'draghetta spălându-i prin Banca Vatican.

Comisioane drăguțe. Profitul l-a utilizat pentru a cumpăra arme și a le vinde în Orientul Mijlociu. Folosindu-se documente argentiniene, armele pornite din Germania sunt deturnate către Damasc sau Amman. Plus ceva material nuclear, să fie, să se găsească. Toți banii ajung în Orașul Sfânt. Lăudat fie Domnul.

— De ce Angeli?

— Gelli l-a introdus. P2, Opus Dei, tot clubul. A devenit paravanul lui Gelli.

— Și banii circulă prin el?

— În bănci elvețiene. Angeli o duce bine. Mâna greblă se făcu. S-a diversificat. Finanțator. Evident pentru cine are argumente politice ca lumea. Poliția a descoperit planuri pentru o lovitură de stat militară chiar aici în Italia. O mare grămadă de căcat. Uriașă. Mafia, neofasciști, generali, tot tacâmul. Nasol. Cineva a fluierat în biserică. Încă n-a fost găsit.

— Tatăl ei.

— Poate fi un articol interesant. Nu m-aș băga însă. Nasol pentru sănătate.

Chelnerul aduse o nouă sticlă de Orvieto Classico. Jeremy bău apreciativ.

— Să nu faci vreo greșeală. Sunt treburi grele la mijloc. Cavalerii de la Malta. Papa l-a făcut cavaler. Tot tacâmul. Tot mai vrei să ieși cu fi-sa?

Luke clătină din cap.

— Isuse.

— El nu te poate ajuta. Nu în orașul ăsta.

— Trebuie s-o văd, Jeremy.

— Pot să te întreb de ce?

— Nu pot să-ți spun.

— Mișto fătuca. Țapănă. Dar, Luca.

Era singurul dintre prietenii săi care îi spunea așa.

— Ajută-mă, te rog.

— Vrei un sfat?

— Nu.

— Oricum ți-l dau. Uit-o.

— Fă-mi rost de adresa și de numărul ei de telefon, te rog.
— Mai gândește-te.
— M-am gândit. Trebuie s-o revăd.
Jeremy clătină din cap.
— E înmormântarea ta.
Jeremy se oferi să-l conducă la hotel, dar Luke spuse că preferă să meargă pe jos. Stătu pe Ponte Sisto vreme îndelungată, privind la apele murdare ale Tibrului.
Soarta îl adusese până aici, până la această fată, problema era ce să facă mai departe.
Întorsese situația pe toate fețele. Părinții lui o adoptaseră pe Gabriella în Argentina. Și fata asta susținea că se născuse în Argentina. Era posibil să fie surori? Dacă te uitai la ele jurai că sunt gemene.
Era posibil?
Fu tentat să-l sune pe tatăl său și să-i povestească totul, dar nu voia să facă asta chiar acum. Mai întâi trebuia s-o găsească din nou și să afle mai multe despre ea. Data viitoare va fi mai pregătit.
Nu putea s-o uite. Dar Jeremy avea dreptate. Trebuia să fie foarte atent.
Luke stătea în pat, cu un prosop înfășurat în jurul taliei. Nu era nici șapte, dar în piața de alături deja gălăgia era în toi. Luă telefonul și formă un număr. Îl știa pe dinafară. Sunase de zeci de ori seara trecută, dar îi răspunsese doar robotul.
De data asta se auzi o voce de femeie adormită.
— Pronto.
— Simone? sunt Luke. Luke Barrington. Îți mai amintești? ne-am întâlnit la recepția de la Casa di Santa Măria.
O pauză.
— De unde mi-ai aflat numărul?
— Am surse influente în guvern.
Nu putea decât ghici cum făcuse Jeremy rost de număr. Când ea nu zise nimic spuse:
— Trebuie să te revăd.
— Nu cred că e o idee bună.
— Ce-ai zice să luăm prânzul împreună?

— Îmi pare rău.

— Speram să-mi arăți câteva din frumusețile Romei.

— Cumpără-ți un ghid turistic.

Rămase singur pe fir. Ea închisese.

O figură solitară cu un trening negru alerga pe străzile din Trastevere. Coada de cal îi era legată cu o bentiță roz, iar pantofii Nike păreau mai degrabă niște labe de scafandru.

Simone evita traficul, ținându-se pe străduțe lăturalnice. Alergase mai mult ca de obicei, încercând să uite de furia declanșată de telefonul lui Luke. Se simțea în același timp flatată și scandalizată. Cum aflase numărul ei?

Oricum, nu avea nevoie de un iubit pe moment. Avusese până acum o singură relație, cu un băiat pe care îl cunoscuse la șaptesprezece ani. De când aceasta se terminase, cu șase luni în urmă, fusese tot timpul distrată. Crezuse că va dura pe vecie.

Majoritatea prietenelor sale își schimbau iubiții ca pe tricouri, dar ea nu era așa. Voia un bărbat care s-o iubească pentru totdeauna. De ce să piardă timpul cu un englez? Voia doar să se culce cu ea, apoi va pleca înapoi la Londra și o va uita complet.

Cu toate acestea, nu-l putea uita. Tenacitatea cu care o urmărise o înspăimânta și în același timp o fascina.

Simone, nu fi proastă.

Nu fi proastă.

Când ajunse în fața casei, el stătea pe trepte.

— Nu știu ce s-a întâmplat cu telefonul. Când vorbeam cu tine dimineață s-a întrerupt dintr-o dată.

Îi zâmbi. E mortală, se gândi el. Bluza de trening îi era legată în jurul mijlocului, iar tricoul, ud de transpirație, era aproape transparent. Respira greu și avea dâre de transpirație pe frunte și pe buze. E ceva la o femeie care gâfâie și este leoarcă de transpirație, dar alungă gândul. Cumva era aproape un incest. Nu de asta venise aici.

Ea își puse mâinile în șolduri.

— Cum ai ajuns aici?

— Am traversat Ponte Sisto.

— Voiam să zic, cum ai aflat unde stau?

— Sunt jurnalist de investigații. Asta e meseria mea.

— Prietenul tău, de la ambasadă.

El ridică din umeri, confirmându-i suspiciunea.

— Ce vrei?

— De fapt nu sunt reporter. Vând deodorante. Cred că ți-ar trebui vreo trei cutii.

Expresia feței ei îi amintea de cea a Gabriellei când o tachina; ochii clipiră câteva secunde, apoi buzele i se strânseră. Trecu pe lângă el și formă un număr la interfon și deschise ușa.

Am ratat din nou, se gândi el.

Se opri și se uită la el din pragul ușii.

— Bei o cafea?

— Dai una?

— Așa s-ar părea.

El zâmbi și o urmă.

Apartamentul ei era la etajul doi. Fațada renascentistă a clădirii ascundea apartamente ultramoderne, cu dale de teracotă pe jos, canapele de piele, o masă de cafea imensă, scaune de piele și oțel. Livingul era decorat în tonuri de negru, mov și crem.

Îl conduse spre bucătărie și scoase două cești. Puse cafea într-o râșniță și o porni.

— Credeam că stai la Roma doar câteva zile.

— Asta înainte de a te cunoaște pe tine.

— Ar trebui să mă simt flatată?

— Nu știu. Te simți?

Ea își îndepărtă o șuviță de păr cu un gest nervos.

— Ți-am spus că nu vreau să te văd. Acum apari la ușa mea. Poate că ar trebui să chem poliția.

— Mai întâi să bem cafeaua. Nu pot face față poliției fără măcar să beau o cafea.

Dacă nu i-ar fi plăcut ideea de a o urmări până aici, nu m-ar fi invitat la o cafea în apartamentul ei, se gândi. Ea puse ibricul de cafea pe aragaz și-l aprinse.

— Ai grijă de ea, să nu dea în foc. Așa cum atât de delicat ai

indicat tu, am nevoie de un duș.

Auzea apa curgând în baie. În timp ce aștepta se plimbă prin apartament, căutând indicii. Pe măsuța din sufragerie se aflau câteva fotografii: Simone împreună cu un bărbat cu ten măsliniu și o bătrânică cu prea multe bijuterii, aceeași pe care o văzuse la recepție. Cei doi mai apăreau și în alte două poze: Simone în adolescență și una când era și mai mică, la Comuniune.

Examină fotografiile cu atenție, analizându-l pe tatăl Simonei. Deci acesta este César Angeli. Nu era deloc cum se așteptase. Nu avea fața unui torționar. Căutându-l pe Charles Bronson, dăduse peste Robert Redford, vârsta fusese blândă cu el.

Pe perete se afla o bibliotecă vastă. Manuale de biologie și genetică se găseau lângă operele lui Alessandro Manzoni și traduceri din Shelley, Byron și Keats.

Ușa de la baie se deschise în spatele său.

— Ai găsit ceva interesant?

Se întoarse. Ea își pusese o pereche de blugi și o cămașă de mătase de culoare închisă. Părul îi era încă ud și și-l usca cu un prosop.

— Să bem vin, cu femei să ne veselim, viață și râsete, zeamă de varză și rugăciuni a doua zi.

— Don Juan. L-ai citit pe Byron?

— Sora mea. E mare admiratoare a clasicilor.

Simone se duse la bucătărie și luă ibricul de pe aragaz.

— Nu ești bun de nimic. Tipic pentru un englez. Nu știai că nu trebuie să fiarbă prea mult?

El luă una dintre fotografii.

— E tatăl tău?

— Da, de ce?

— Curiozitate.

— Are aproape șaizeci de ani, nu-i arată, nu?

— O viață sănătoasă. Așa o să arăt și eu la șaizeci de ani.

Ea zâmbi, ridicând o sprânceană.

— Ce?

— Gestul pe care l-ai făcut. Cu sprânceana.

Ea turnă cafeaua.

— Am exersat când eram mică.

Traversă camera și-i întinse cafeaua.

— Ești foarte insistent.

El ridică din umeri.

Ea se întoarse și se duse la fereastră. Apartamentul dădea într-o piațetă. Câțiva tineri traversau zgomotos, țipând și râzând, îndreptându-se către școală.

— Am cursuri toată dimineața, spuse ea.

— Ne-am putea întâlni după-amiază.

Se întoarse.

— Ce vrei de la mine?

O întrebare bună. Vreau adevărul despre tine pentru Gabriella, ori vreau un articol despre tatăl tău? Ca un jucător, interesat dar nu acaparat de joc, continuând doar ca să vadă ce se întâmplă. Nici măcar el nu voia să-și înțeleagă motivele, dar nu putea continua șarada asta prea mult. Cu fiecare clipă în care o continua devenea și mai dificil să-i explice adevărul atunci când se va decide să o facă.

— Cină. Fără complicații.

Ea ridică prosopul.

— Trebuie să-mi usuc părul. Pot să te conduc la hotel, dacă vrei.

Ea își luă cafeaua în baie.

— Cum rămâne cu cina?

— Mă mai gândesc.

Închise ușa după ea.

Îl lăsă pe Via di Giubbonari. Ca toți romanii nu știa să conducă decât într-un singur mod, cu accelerația la blană. Când ieși din mașină îi tremurau mâinile.

— Și acum? O întrebă el prin fereastră.

Ea se gândea.

— Vin să te iau de la hotel la șapte, spuse și demară în trombă.

Restaurantul era pe Via Nazionale, în apropiere de gara Termini, pe o străduță prost luminată. Geamurile de la stradă aveau draperii grele care nu lăsau să treacă nici un firicel de

lumină. Ușa de la intrare sugera mai degrabă un local pentru jocuri de noroc ilegale, decât un restaurant.

Dar înăuntru era un restaurant. Foarte zgomotos. Pereții erau tapetați cu fotografii alb-negru care înfățișau același restaurant, în diferite epoci.

Majoritatea clienților erau romani. La o masă era un cuplu italian burghez, amândoi având la mână ceasuri scumpe, vorbind cu voce tare și gesticulând amplu. La o alta era un bătrânel care înmuia pâine în supă.

Au fost conduși la o masă dintr-un colț. Proprietarul veni în persoană să-și prezinte omagiile signoritei Gregorini, oferind o sticlă de rosso din partea casei, rugând-o să transmită cele mai bune urări tatălui ei. Luke își aminti ce-i spusese Jeremy. Pescuia în ape tulburi.

Simone era amețitoare. Purta o rochie de seară scurtă, neagră, cu un decolteu mare la spate, simplă, dar extrem de eficientă. Nu avea nici o bijuterie, cu excepția unui lănțișor de aur cu o inimă zdrobită. Părul negru îi era aranjat în stil franțuzesc. Impresia de eleganță necăutată era amplificată de unghiile lungi cu manichiura bine făcută, dar nevopsite.

Se gândea la Gabriella, care rareori renunța la blugi și tricouri largi, cu părul atârnându-i neglijent pe umeri. Nu utiliza machiaj aproape niciodată. Cenușăreasa în cele două ipostaze.

Ridică paharul într-un toast.

— Pentru orfani, spuse el.

Ea sorbi vinul.

— Chiar ești englez? Fiindcă nu pari.

— Numele meu este de fapt Luca. Mama este pe jumătate spaniolă. Am moștenit înfățișarea ei, iar timiditatea este de la tatăl meu englez.

Ea zâmbi, în sfârșit.

Era bărbat bine, se gândea Simone, dar prea evident. Nu era genul de bărbat de care era atrasă în mod obișnuit. Părul lui aranjat cu grijă într-o coadă de cal sugera o vanitate excesivă, dar avea șarm, trebuia să admită. Era intrigată.

— Deci, ești ziarist. Faci un articol despre Roma?

— Despre papă.
— Vreun scandal? s-a culcat cumva cu ducesa de York?
El zâmbi.
— Nu scriu așa ceva.
— Vrei ca cititorii să te respecte?
— Exact.
— Atunci ce scrii despre Il Papa?
— De fapt, este un articol despre viitorul papă.
Ea îl privi cu seriozitate.
— Dar Gianpaolo nu a murit.
— Da, dar îmbătrânește.
— Dar viitorul papă va fi decis de Dumnezeu, nu de ziarul tău.
— Dumnezeu citește Guardian.
În timp ce mâncau îi povesti despre el, despre munca sa la ziar, despre Londra. Era prima lui însărcinare majoră și spera ca apoi să rămână corespondent în străinătate, poate la una din agențiile internaționale de știri. Desigur, încerca s-o impresioneze. Totuși, vorbea ca un ziarist. Cunoștea multe despre politica italiană și despre Roma.
— Cât mai stai la Roma?
— Încă vreo câteva zile.
Câteva zile. Căuta o aventură, pe cineva care să facă să treacă mai ușor serile într-o țară străină. Poate că nu fusese o idee bună, se gândea ea.
O întrebă despre viața din Argentina, voia să știe totul despre ea. Îi povesti amintirile sale despre casa imensă din Buenos Aires, despre estanción pe care o avea tatăl ei lângă Córdoba. Era unul dintre cei mai buni ascultători pe care îi întâlnise. Îl interesau chiar și romanele pe care le citea și numele pe care îl dăduse poneiului primit cadou când era mică.
— Ce faci?
— Sunt studentă la universitate. În ultimul an.
— Ce studiezi?
— Biologie. Sper să intru în cercetare. Poate în genetică.
Ea își ridică privirea și văzu expresia feței lui.

— De ce mă privești așa? Crezi că este prea greu pentru o femeie?

— Nu, sigur că nu. Am O. Prietenă în Anglia. Și ea studiază genetica. Coincidență.

— Iubita ta?

— Nu. Doar o prietenă.

— Nu ești însurat, nu?

— Nu, sigur că nu.

Râse. Ar fi trebuit să devină suspicioasă, să-și asculte intuiția, dar el a întrebat-o aproape imediat despre părinții săi, cu ce se ocupau și momentul oportun trecu.

— Tata este. Consultant de afaceri. Nu știu exact. Întotdeauna ia masa cu oameni de afaceri sau politicieni. Cred că e un fel de, știi, lobbyst.

Se forță să râdă.

— Cred că este cinstit. Nu sunt sigură.

— Nu mai ai frați sau surori?

Ea clătină din cap.

— Mama a avut nu știu ce problemă la nașterea mea. N-a mai putut să aibă alți copii.

Nu putea descifra expresia de pe fața lui.

— Ce e?

— Nimic.

— Te gândești la ceva.

— Indigestie.

Râse.

— Nu poți avea indigestie aici. Este cea mai bună pizzerie din Roma.

Ea realiză că îl lăsase să conducă conversația. Știa totul despre ea, dar ea nu aflase mare lucru despre el. Îl întrebă despre Buenos Aires și află că și el plecase de acolo când era mic.

— Unde ai crescut?

— Într-un loc numit Market Dene. Lângă Oxford. Tata a moștenit o casă uriașă. Este mare și friguroasă, dar era cel mai bun loc pentru v-ați ascunselea.

— Familia ta e numeroasă?

— Nu. Eu și sora mea.
— Cum e?
— Hm, nu știu. Seamănă mult cu tine.
Terminară de mâncat. Sosiră cafelele și se instala o tăcere neplăcută. Se petrecea ceva, ceva ce ea nu putea să priceapă. Era mai mult decât o încercare de seducție. O intriga și o speria în același timp și nu știa de ce. Își privi ceasul.
— Trebuie să plec acum. Am curs mâine dimineață.
Se ridică. Nu știa de unde să-l apuce. Nu pricepea nimic.
Luke stătea pe balconul camerei de hotel, privind acoperișurile de cărămidă roșie ale bisericii Sant'Andrea della Valle. Se rezemă de balustradă încercând cu disperare să afle ce să facă mai departe.
Se duse înăuntru și luă telefonul, formând numărul șefului său de la Londra.
— Martin, sunt Luke.
Și-l imagina stând la biroul său în fața monitorului, cu scrumiera plină ochi de mucuri și scrum, înconjurat de ghemotoace de hârtie și ceșcuțe de cafea din plastic.
— Luke. Cum e la dolce vita?
— Nu mai există așa ceva. De ani de zile.
— Bun. Asta înseamnă că muncești, nu?
— Martin, mai am nevoie de câteva zile.
— Du-te dracu'.
— Martin, pe bune. Am dat peste ceva trăsnet. Trafic de arme, extremiști de dreapta, oameni de afaceri italieni cu legături cu dictatori sud-americani.
La celălalt capăt era tăcere.
— Martin?
— Cine naiba te crezi? peter Arnett?
— Doar câteva zile. E un articol trăsnet. Pe bune.
— Dumnezeule.
Luke își ținea respirația.
— Puiule, pe banii tăi. Dacă ne place articolul, te plătim și-ți decontăm cheltuielile. Și să fii înapoi vineri, altfel te dau afară.
Îi închise. Era a doua oară când cineva îi închidea telefonul

în ultimele zile.

Bine că mai avea ceva pe cartea de credit.

Vru să mai formeze un număr. De multe ori fusese gata să-i sune pe părinții săi în Berkshire, dar de fiecare dată pusese receptorul în furcă. Să le spună despre fata asta?

Trebuia să se gândească bine. De dragul părinților săi și al Gabriellei.

Era convins că găsise geamăna surorii sale. Oare părinții săi cunoșteau ceva despre asta? Să-i fi ascuns în mod deliberat? Și dacă da, de ce?

Dar dacă nu știau cum fuseseră despărțite Gabriella și Simone?

Vor vrea mama și tatăl lui și Gabriella însăși să cunoască răspunsul?

Atâtea posibilități, atâtea ițe care duceau înapoi în Argentina anilor șaptezeci. Știa că astfel de lucruri se petrecuseră în timpul războiului murdar. Citise despre tot felul de atrocități, dar nu-și imaginase că-i vor afecta viața.

Trebuia să știe despre ce este vorba înainte de a vorbi cu familia sa. Puse receptorul în furcă și se duse la fereastră. Privea acoperișurile Romei. Transpirase. Va lăsa pur și simplu lucrurile să curgă de la sine și va vedea ce se va întâmpla.

Chiar și în cele mai murdare locuri, istoria milenară a Romei era prezentă. Orașul era însă nepăsător față de relicvele sale; ca un milionar excentric care atârna un tablou de Rubens la WC. Curtea locuinței Simonei era un talmeș balmeș de istorie și modernitate. O coloană rămasă din vremuri imemoriale, un zid construit de un arhitect renascentist, o arcadă medievală, de care era rezemată o motocicletă japoneză.

Simone deschise ușa, ținând în mână o crăticioară cu lapte cald. Imediat, o pisică își făcu apariția mieunând. Puse crăticioara jos și pisica începu să hălpăie lacomă.

Simone o mângâia pe spate, gândindu-se. Ce mă fac? E un tip ciudat. De ce pierd timpul cu el? știi că nu ies cu oricine, nu-i așa, Gabby? De ce să pierd atunci timpul cu englezul ăsta?

Adoptase pisica oferindu-i afecțiunea ei și o strachină de

lapte. În schimb, ea se dovedea o bună ascultătoare a tuturor problemelor sale.

Nu știu de ce mă interesează atât. Poate că sunt la fel de nebună ca și el. Tu ce crezi? Ce să mă fac cu el? Ce să fac?

Luară prânzul pe terasa unei mici trattoria din Plazza di San Cosimato. Mâncară risotto cu scoici și pește și băură o sticlă de Frecciarossa, privind la negustorii din piață.

— Știi ce spunea Orson Wells? Că toți italienii sunt actori înnăscuți, cu excepția celor care lucrează în industria filmului.

El râse.

A doua zi l-a dus la Muzeul Vatican, l-a plimbat prin Galeria Tapițeriilor și Galeria Hărților, până la Capela Sixtină. Camera sumbră lipsită de ferestre era plină de turiști, majoritatea uitându-se la zidul de vest acolo unde Michelangelo își pictase viziunea sa despre Judecata de Apoi.

Au stat acolo multă vreme, în tăcere.

În final, ea îi arătă o figură în colțul drept.

— Acela e Minos, judecătorul infernului. Toată lumea se întreabă de ce a fost pictat cu o pereche de coarne. De fapt este portretul unui anume Biagio da Cesena, unul dintre curtenii papei. A obiectat la nuditatea personajelor frescei și a insistat să fie acoperite. A fost răzbunarea lui Michelangelo, dar după zece ani Cesena a obținut ce-a vrut. Un alt pictor a fost angajat pentru a picta ceva care să acopere goliciunea, astfel ca fecioare nevinovate ca mine să nu fie corupte de vederea a atâta carne bărbătească.

Luke zâmbi.

— Acela este Iisus, iar lângă el fiecare sfânt poartă instrumentul martiriului său. Acela este Sf. Bartolomeu, care a fost aruncat de sus. Fața este de fapt un autoportret al lui Michelangelo. Sărmanul. A trăit cu teroarea propriei credințe.

— Care bărbat nu trăiește?

— Uită-te la Dumnezeu. Nu are milă de nimeni. Ignoră protestele sfinților și nu varsă o lacrimă pentru damnați când aceștia cad spre iad, acolo unde sunt așteptați de demoni. Iar sufletele morților se ridică din mormânt pentru a veni în fața Judecătorului. Câți dintre noi am mai dormi noaptea, dacă

viziunea lui Michelangelo ar fi adevărată, dacă va trebui să dăm seamă pentru păcatele noastre în fața unui asemenea judecător?

După o vreme Luke spuse:

— Din fericire, eu nu cred în așa ceva.

Ea zâmbi, spărgând tensiunea.

— Nici eu nu cred.

În noaptea aceea s-au plimbat pe Via Garibaldi, pe dealul de deasupra cartierului Trastavere. Era locul preferat al îndrăgostiților; erau peste zece mașini, cu farurile stinse și ferestrele aburite.

Au ieșit din mașină. O lună plină atârna deasupra orașului. Roma pâlpâia în fața lor, cu monumentul Vittorio Emanuelle scăldat în lumină fluorescentă, diminuând strălucirea Domului și ruinele Palatinului.

Ea își întoarse fața spre el. El se gândi că ar vrea s-o sărute și pentru moment intră în panică. În loc de asta, ea șopti.

— I-am povestit lui papa totul despre tine. Moare de nerăbdare să te vadă.

Angeli se admiră în apele oglinzii venețiene. Simone avusese doar câțiva prieteni, după câte știa el, iar apariția unuia nou, se gândea zâmbind, nu era un eveniment care să fie trecut așa de ușor cu vederea. Fusese un tânăr, Paolo, fiul unui prieten de-al său, care o însoțise vreme de mai bine de trei ani. De atunci observase cu bucurie că își alegea cu mare atenție cunoștințele. Fusese îngrijorat că după ce se va muta singură se va purta cu mai puțină discreție, dar ea nu-l dezamăgise. Era încrezător, pe cât poate un tată să fie, că încă era virgină. Și acum apăruse în sfârșit un bărbat nou în viața ei, suficient de important ca ea să-l aducă în fața lui pentru inspecție.

O să-l vedem.

Privi prin salon, satisfăcut. În vaze, flori proaspete, la pickup, Rahmaninov.

Se auzi soneria și menajera se grăbi se deschidă.

Auzi oaspeții intrând. Francesca le ieșise în întâmpinare. Angeli se îndreptă. Putu să-l observe pe tânărul înalt cu părul lung, ce i se revărsa peste gulerul jachetei de piele. Era

îmbrăcat în blugi. Arăta bine – prea bine – iar la încheietură avea o brățară de piele. În picioare avea bocanci, nu pantofi. Moale, se gândi Angeli. Fals. Poate doar un oportunist.

Își puse zâmbetul de protocol și ieși în întâmpinare, cu mâna întinsă, gazda perfectă.

Au luat masa în sufragerie, pe masa de stejar sculptată în stil renascentist. Bucătarul pregătise penne all 'arrabbiata pentru început, apoi antipasto cu anghinare și friptură cu salată. Pentru a uda masa, Angeli scosese trei sticle de Vigneta Torricella Orvieto.

Dar nu lăsă ca mâncarea să-i încurce planurile. Își ținuse tot timpul ochii pe fiica sa, observând felul cum se uita la acest tânăr. Avea o strălucire deosebită, ceva ce nu mai văzuse la ea până atunci. Se gândi dacă nu cumva individul se culcase deja cu ea. Numai acest gând îl înfurie, ca și cum el însuși fusese violat. Să vedem dacă acest Luca este bun de ceva. Se îndoia însă.

Pentru un tânăr prezentat familiei prietenei sale punea prea multe întrebări. Voia să știe multe mai ales despre Argentina, unde locuiseră, ce făcuseră acolo. Se simțea ca la un interogatoriu. În propria casă.

De câteva ori începu să bată cu degetele în brațele scaunului, așa cum făcea uneori în timpul unui zbor plictisitor. Din fericire, Francesca schimbă subiectul, începând să-i povestească lui Luca problemele întâmpinate în timpul renovării apartamentului. De obicei era o listă de așteptare, pentru a cumpăra astfel de apartamente. Din fericire, relațiile soțului reușiseră să rezolve problema în doar două săptămâni.

Puțulache profită de ocazie pentru a mai lansa o provocare.

— Simone mi-a spus că sunteți consultant de afaceri.

Angeli dădu din cap.

— Pare interesant.

— Nu știu dacă este interesant. Din asta trăiesc.

Urmă o pauză delicată.

— Ce fel de afaceri?

— Variate domenii. Oamenii de afaceri mă consultă pentru diverse aranjamente financiare.

— A, un fel de contabil.

Angeli nu răspunse. Își sorbea liniștit vinul. Privi la Francesca, iar aceasta interveni imediat.

— Dar tu, Luca? Unde locuiește familia ta?

Luca, se gândi. Ce fel de nume e ăsta pentru un englez? Ceva nu era în regulă aici.

— Lângă Londra. Aproape de Oxford.

— Simone ne-a spus că ești ziarist, spuse Angeli.

Pronunță cuvântul cu dezgust, de parcă ar fi spus „gunoier" sau „deratizator".

— Așa este.

— Și ce faci aici la Roma?

— Am fost trimis să scriu un articol. Am luat interviuri câtorva membri ai Curiei, unor comentatori de la Vatican despre cine ar fi persoana cu cele mai mari șanse de a deveni viitorul papă.

— Oh, și cine va fi?

— Depinde cine reușește să se impună. Conservatorii sau liberalii.

— După cum spui, pare politică.

El dădu din umeri.

— Și nu este?

— Eu sunt tradiționalist. Încă mai cred că alegerea papei este de inspirație divină.

— Și nu crezi că El nu este ajutat puțin?

Angeli râse.

— De asta suntem noi aici, să-L ajutăm pe Dumnezeu?

Simțea că fiica sa îl privește, cerându-i să renunțe. Refuză s-o privească.

— Și în opinia ta, cine sunt cei mai papabile?

— Conservatorii ar dori un alt Woityla. Pentru prima oară candidatul conservator este din lumea a treia. Trujilo din Columbia și Neves din Brazilia. De data aceasta, candidatul italian este un progresist. Martini. Dar ca de obicei, s-ar putea să avem parte de un compromis.

— Cine?

— Comacho.

— Comacho? Mexicanul?

— Woityla a fost omul vremurilor. S-a considerat a fi fost o mișcare de geniu să ai un papă polonez în timpul răsturnării regimurilor comuniste, dar acum biserica are nevoie de cineva care să răspundă problemelor lumii a treia. Sărăcie. Reprimare. Suprapopulare.

Era greu să-și păstreze zâmbetul. Simțea cum îi îngheață mușchii fălcilor. Îi turnă lui Luca un alt pahar.

— Asta crezi? că, dacă a căzut Rusia, am scăpat de comuniști?

— Nu mai reprezintă o forță importantă. Este o etichetă utilizată de guvernele de extremă dreapta pentru a reprima populația.

— Atunci biserica trebuie să binecuvânteze terorismul? Asta crezi?

— Papa, spuse Simone, simțind direcția periculoasă pe care o lua conversația.

— Mă interesează opiniile acestui tânăr.

— Depinde de definiția pe care o acordați terorismului.

— Un terorist, este oricine răspândește idei contrare civilizației creștine occidentale.

— În America Latină mulți preoți sprijină pe așa-numiții teroriști. Teologia eliberării a slăbit Biserica. De aceea se crede că avem nevoie de un papă de pe acest continent.

— Care să spună Bisericii să renunțe la valorile lumii civilizate? Să distrugă ordinea în societate? Să ia munca de o viață a unui om pentru a o arunca sărăntocilor? să distrugă orice respect pentru Biserică și autoritate? Să permită femeilor să avorteze? asta va unifica Biserica?

Urmă o tăcere lungă. Fața lui Luke se înroșise. Privea în pahar, nereușind sau nedorind să răspundă. Simone și Francesca descoperiseră ceva interesant pe tavan. Angeli aruncă dezgustat șervetul pe masă și se duse pe terasă unde își aprinse o țigară.

Simone îl găsi rezemat de balustrada balconului, privind acoperișurile din Plazza Navona. Luke își ceruse scuze și plecase. Simone nu era sigură de ce simțea, dacă era supărată

pe el ori pe tatăl ei, ori pe amândoi. Voise atât de mult ca ei să se placă unul pe celălalt.

Nu-l văzuse prea des pe tatăl său enervându-se. Niciodată însă ca acum.

Stătură așa, unul lângă altul, fără să-și vorbească.

— Ai grijă cu el, sparse în final tăcerea Angeli.

— Îmi place foarte mult.

— Am văzut cu ochii mei. Cât mai rămâne la Roma?

Ea dădu din umeri.

— Se va întoarce în Anglia și nu vei mai auzi de el. De ce îți pierzi timpul?

— Nu știu.

— Dacă te supără, spune-mi.

Ceva din vocea lui o sperie.

— Mi-e frig, spuse și se întoarse, intrând în casă.

— De unde ai informațiile astea despre Gregorini și P2 și Opus Dei? întrebă Luke.

Erau în apartamentul lui Jeremy de pe Via Veneto, la etajul șaisprezece. Jeremy scoase o altă sticlă de Barolo și-și umplu paharul. Luke răsfoia câteva foi de hârtie.

— Zvonuri. Cockteilurile de la ambasade sunt ca niște ședințe ale Asociației Croșetătoarelor. Pe bune, dar nu poți să publici așa ceva.

— Trebuie să fie cineva care să-mi dea mai mult.

— Încearcă la cimitir.

— Mersi.

— Tu singur poți să faci rost. Trage-o de limbă pe fi-sa. Metaforic vorbind.

— Nu m-am culcat cu ea.

— Fraiere. Ți-ai pierdut antrenamentul.

Luke se simțea cuprins de vinovăție. Nu că nu se gândise, dar ar fi fost aproape un incest. Nu de asta venise aici.

— Credeam că te-au invitat la masă.

— M-am făcut de râs.

Jeremy țâțâi din buze.

— Moșule, te-ai prostit.

— Dincolo de înfățișarea umană, individul e psihopat.

Vorbeam despre Vatican și a erupt mai rău ca Etna.

— Niciodată să nu discuți despre politică și religie. Prima regulă când te afli într-o societate civilizată.

— Nume. Trebuie să existe cineva.

Jeremy făcu un gest teatral.

— Bine. Unul este un italian, Maldini, scoate un ziar de scandal. „Pensionat". Se spune că a fost în P2. Altul e neozeelandez, Arthur Fox, bea mult, blestem național, presupun. Când e treaz e un bun ziarist. E la Roma dintotdeauna. I-o fi luat interviu și lui Caligula. Fă-i cinste și-ți va povesti zile-ntregi.

— Mulțumesc, Jeremy. Ești de milioane.

— Totul are un preț. Pentru tine, un prânz. De-aia există foile de decont.

— Sigur. Fă rezervarea și plătesc eu. Luke nu mai menționă însă că foile de decont se terminaseră cu o zi înainte.

— Ai grijă. Ape tulburi. Fii atent ce publici.

Ridică sticla.

— Mai bei unul?

Până joi Luke își epuizase aproape complet cartea de credit. Își amintea avertismentul lui Martin. Întoarce-te la Londra vineri sau poți să nu te mai întorci.

Îl găsise pe Maldini și-i făcuse cinste lui Fox cu navete întregi de vin. Umpluse patru casete de nouăzeci de minute și în final aflase tot ce se putea afla despre César Angeli-Gregorini.

Mai puțin cum ajunsese să aibă o fată leită cu sora sa.

Dar putea ghici.

— Nu-mi mai aduc aminte prea multe de Buenos Aires. Știu doar că locuiam într-o casă mare din Palermo. Era o grădină cu piscină și casa avea o scară mare de marmură.

Erau într-un restaurant din Campo dei Fiori, flecărind alături de o sticlă de Colle Gaio. Restaurantul era luminat de lumânări care pâlpâiau din cauza brizei ce venea prin ferestrele deschise. Luke și Simone erau ultima pereche din restaurant, cu viețile suspendate pentru o clipă, prinși de vraja vinului și a mâncării.

— Mi-aduc aminte că atunci când eram mică și părinții mei

dădeau câte o petrecere, mă strecuram din pat și mă duceam în capul scărilor și mă uitam la invitați. Totul pare atât de mare când ești mic. Tata era în armată pe-atunci și toți bărbații veneau în uniforme strălucitoare, iar femeile cu rochii de seară lungi, pline de bijuterii. Ca într-un basm.

— Ce făcea tatăl tău în armată? întrebă el încercând să pară întâmplător.

— Nu știu. Nu prea vorbește despre asta. Probabil este rușinat. Este un om cinstit și nu-i plăcea ce se întâmpla cu țara în vremea aceea.

Și tu îl credeai. Sigur. Ce altceva puteai face?

— De ce a plecat?

— El spune că războiul cu Marea Britanie l-a făcut să se decidă. Când am fost umiliți în Malvine.

Ea folosi termenul argentinian pentru ce el cunoștea sub numele de Falkland.

— V-ați mai întors?

Ea clătină din cap.

— Mai avem rude acolo. Uneori ne vizitează la Roma. Tata se duce acolo, cu afaceri, dar nu ne ia niciodată și pe noi.

Îl privea prin pahar. Se întrebă ce gândește. Se întrebă dacă ea se gândise vreodată dacă tatăl ei îi spusese adevărul. Poate că îndoielile pe care le-a avut fuseseră alungate undeva, în colțul minții. Este întotdeauna mai ușor să accepți minciuna sau jumătățile de adevăr decât adevărul.

— La ce te gândești? Îl întrebă ea.

Mă gândeam ce vor spune părinții mei când le voi arăta fotografia acestei fete. Ce va spune Gabriella când va afla că mai are o soră geamănă. Nu știu dacă să-ți spun adevărul acum. Aș vrea să nu fi venit niciodată la Roma, să nu te fi văzut niciodată, să nu trebuiască să iau o decizie.

— La nimic, spuse.

— Știu că te gândești la ceva. Ai o privire.

Ochii ei erau larg deschiși. Lucrurile se îndreptau către o direcție pe care nu o dorea. Simțea cum îl cuprinde panica și dădu înapoi.

— Mă gândeam că nu am făcut o impresie prea bună familiei

tale, spuse el, încercând să risipească tensiunea ce se crease.

Ridică sticla. Era goală.

— N-ar fi trebuit să discuți politică. E la fel cum sunt unii cu fotbalul.

Dădu paharul la o parte.

— L-am luat prea tare.

— E un caracter puternic. Ca și tine.

— Ar fi trebuit să fiu mai politicos.

Ochii ei străluceau în lumina lumânărilor. Prea mult vin.

— Ești un tip ciudat. Nu pot să-mi dau seama.

— În ce sens?

— Când ți-am spus nu, m-ai urmărit prin toată Roma. Când am spus da și am acceptat să ieșim împreună te uiți pe fereastră, prin restaurant, oriunde, numai la mine nu, de parcă ți-ar fi frică de mine.

Mai adevărat decât crezi.

— Trebuie să mă întorc la Londra poimâine. Nu vreau să te rănesc.

— E cam târziu să-ți faci astfel de probleme.

— Nu, nu este.

Ea îi zâmbi într-un mod straniu și se uită la el lung. Apoi zise.

— Vreau să merg acasă.

Era cu spatele la el, privind pe fereastra deschisă către piață. De undeva de departe ajungea până la ei sunetul Vespelor. Undeva cânta un aparat de radio. Ploaia făcuse dalele străzii să pară lucioase.

Se apropie, mirosindu-i parfumul, simțindu-i căldura prin cămașă. Purta o rochie scurtă, decoltată la spate. Cu degetul se plimbă pe curba spinării ei. O auzi cum își schimbă respirația.

Ce naiba fac?

Se întoarse și-și încolăci brațele în jurul lui. Se simțea ca un animal, hipnotizat de farurile unei mașini. Nu mai putea să se oprească. O sărută, foarte blând.

Nu se putea abține.

Se trezi în miezul nopții cuprins de panică. Ușa dormitorului,

rămasă deschisă, lăsa să pătrundă o rază îngustă de lumină. Ea era întinsă pe burtă, cu părul împrăștiat pe pernă.

Ce făcuse?

Se ridică din pat, își strânse hainele și plecă gol la baie. Stătu sub duș multă vreme. Nu voise să se întâmple așa ceva. Se gândea ce vor spune părinții lui, ce va spune Gabriella. Închise ochii.

Când ieși de sub duș, Simone era la bucătărie, făcând cafea. Avea un halat de mătase și părul ciufulit. Îi zâmbi, cam nervos.

— S-a oprit ploaia.

El dădu din cap.

— Te conduc la hotel, dacă vrei.

— O să merg pe jos.

Îi întinse o ceașcă de cafea.

— Ți-am făcut o cafea.

— Mulțumesc.

Îl privea, strângându-se, tremurând din cauza frigului.

— Ești dezamăgit?

— Nu e vorba de asta.

N-am făcut nimic rău, își spuse. Nu este sora mea. Nici Gabriella. Nu de sânge, oricum.

— Nu am mai avut decât un iubit. Am ieșit împreună trei ani. Eu sunt o bună catolică, iar lui îi era frică de tata, cred. N-am făcut dragoste decât de două ori.

— Nu sunt dezamăgit.

Sorbi din cafea. Văzu că are lacrimi în ochi.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Trebuie să mă întorc la Londra.

— Și n-o să te mai văd niciodată?

Era cât pe-aci să-i spună totul, dar ea fu prima care rupse tăcerea.

— Ne mai vedem înainte de a pleca?

— Sigur că da. Luăm prânzul mâine?

— La ce oră?

— La unu. Vii să mă iei de la hotel?

— Bine.

Întinse mâna peste masă, atingându-i vârfurile degetelor.

— Pleci fără să-ți iei la revedere?

— Ce întrebare mai este și asta?

O sărută, dar se îndepărtă când simți presiunea buzelor ei.

— Ne vedem mâine, șopti.

Se întoarse și închise cu grijă ușa în urma lui. Nu privi înapoi, știind că ea îl urmărește de la fereastră.

Mergea cu capul plecat, prin briza puternică a nopții, traversă Ponte Sisto și ajunse la hotel. Urcă în cameră și-și strânse bagajele. Ajunse la Fiumicino chiar la răsăritul soarelui și-și cumpără un bilet pentru Londra la ora opt.

Market Dene, Berkeshire, Anglia.

Locuiau într-un conac care avusese o mulțime de proprietari. Ferma fusese construită cine știe când, o parte din ea datând din Evul Mediu. Casa însăși îi fusese lăsată lui Stephen de tatăl său, care la rândul lui o primise de la tatăl său. Era a patra generație.

Fusese extinsă în perioade diferite, lucru atestat de culoarea diferită a cărămizilor. Acest lucru era însă ascuns de iedera care acaparase trei dintre pereți. Era prea mare pentru nevoile lor, dar Stephen nu se îndurase s-o vândă.

Acum ajunsese directorul general al editurii pentru care lucrase la Buenos Aires. Se ducea la sediul din Oxford de trei ori pe săptămână, în celelalte lucrând în biroul de acasă, dar bogăția lui Stephen nu venea de la editură, ci fusese moștenită de la tatăl său care adunase o mică avere din speculații la bursă.

Când veni Luke, în față era parcat un Volvo galben. Alături de el era un Volkswagen roz; Gabriella venise de la universitate.

— Luca!

Mercedes ieși din casă. Zece dimineață, dar era încă îmbrăcată în cămașa de noapte. Șuvițe de păr îi atârnau pe față.

— Mamă.

Îl îmbrățișă.

— Când te-ai întors de la Roma?

— Ieri-dimineață.
— Ai călătorit bine?
— Da.
Auzi voci în spatele casei.
— Gabby este aici pentru weekend. Rămâi?
— Trebuie să mă întorc la Londra.
— Păcat. Nu contează. Hai, tatăl tău moare de nerăbdare să te vadă. Și Gabby. Joacă tenis. Cred că este un moment bun să facă o pauză. Tatăl tău pierde, după cum se aude vocea lui.
În spatele casei era un teren de zgură, înconjurat de un gard viu. După ce ocoliră, îl văzu pe tatăl său. Îmbătrânise și albise, dar arăta bine pentru cei cincizeci de ani ai săi. Întotdeauna fusese un bun jucător de tenis, dar în această dimineață se pare că o făcea mai mult pentru a-și păstra banii.
Gabriella era cu spatele la el. Îmbrăcată într-un șort alb, tras peste un body Lycra. Imensitatea tenișilor ei îl făcu să se gândească instantaneu la cealaltă femeie, care alerga pe străzile din Trestavere.
Stephen clătină din cap.
— Ai luat setul ăsta.
Luke îl simțea că abia se stăpânește să nu trântească cu racheta de pământ. Era un englez perfect până când se apuca să joace tenis. Atunci se voia John McEnroe.
Gabriella se întoarse, îl văzu și-i făcu cu mâna.
— Luke!
Simți o senzație neplăcută în stomac, ca și când ar fi văzut o fantomă. I se zbârlise părul la ceafă, ca atunci când o văzuse pe Simone la Casa di Santa Maria, dar acum mai exista și o senzație de vinovăție care îl împovăra din greu.
Auzea o voce spunându-i: Doar nu pleci fără să-ți iei la revedere?
— Bună, Gabby.
Cum naiba să procedez? se întrebă. Cum să le spun despre Simone?
Luară micul dejun pe verandă, în spatele casei. Pâine prăjită, prăjiturele și gem de casă, adus de Mercedes de la o femeie din sat, un ceainic de Earl Grey și un ibric de cafea proaspătă.

O viespe se sinucise în gem în vreme ce câteva muște dădeau târcoale.

Gabriella își ungea cu unt o bucată de pâine prăjită. Lănțișorul ei cu o inimă zdrobită strălucea în bătaia soarelui.

Simți că este privită.

— Ce?

— Nimic, spuse Luke. Ce mai e pe la Cambridge?

— Nimic.

— M-am întâlnit cu un prieten la Roma. I-am spus că sora-mea studiază genetica și a zis că e prea greu pentru o femeie.

Ea se strâmbă.

— I-am spus că ești mai deșteaptă decât pari.

— La fel și tu, dar, dacă pentru tine e ușor, pentru mine e o adevărată performanță.

Stephen lăsă ziarul. Fusese cititor de Times, dar trecuse la The Guardian, din loialitate față de fiul său.

— Cum a fost la Roma?

— Bine.

— Excursie, spuse Gabriella.

— Scrie un articol despre Vatican, îi explică Mercedes.

— Ai vorbit cu papa? Ți-a destăinuit secretele sale ascunse? întrebă Gabriella.

— Secrete?

Toată lumea se uita la el, dar se ridică și strânse vasele.

— Le spăl eu.

Stephen se uită la el.

— Asta este ceva nou.

Casa era tăcută. Stephen era în biroul său lucrând, iar Mercedes își făcea somnul de după-amiază. Ieși pe verandă și o văzu pe Gabriella întinsă la soare într-un șezlong. Purta o pereche de bikini albi. O privi pentru câteva clipe, amintindu-și.

Idiotule. Se așeză lângă ea, astfel încât umbra lui să cadă pe cartea pe care o citea.

— Ce citești?

Ea îi arătă coperta.

— Byron? mă gândeam mai degrabă la Jilly Cooper sau

Shirley Conran.

— Byron e un poet romantic, Luke, dar nu înțelegi tu.

— Și eu pot fi romantic, dar nu cu soră-mea.

Ea ridică o sprânceană.

— Cum faci asta?

— Ce?

— Ridici sprânceana așa.

— Nu știu. E un dar.

Își îndreptă din nou atenția către carte.

— Poți să mă ungi pe spate?

El ezită.

— Yes, mylady.

Se așeză pe marginea șezlongului și luă sticluța de ulei cu aromă de cocos, turnă pe spate și începu să-l întindă pe umerii ei.

— Luke, ai pățit ceva?

— Nu, de ce-ntrebi?

— Nu știu. Simt că e ceva necurat la mijloc.

Când el nu răspunse, continuă.

— Sigur nu s-a întâmplat nimic? N-ai lăsat vreo fată însărcinată?

— Nu s-a întâmplat nimic.

Era cu spatele la el, privind pe fereastra deschisă către piață. De undeva de departe ajungea până la ei sunetul Vespelor. Undeva cânta un aparat de radio. Ploaia făcuse dalele străzii să pară lucioase.

Se apropie, mirosindu-i parfumul, simțindu-i căldura prin cămașă. Purta o rochie scurtă, decoltată la spate. Cu degetul se plimbă pe curba spinării ei.

— Gata, o să-ți ajungă pentru o oră.

Ea se întoarse și se uită la el.

— Ești sigur că nu ai nici o problemă?

— Ce tot vorbești acolo?

— Ai o față ciudată.

— Ești sigură că vrei să studiezi genetica? Poate că ar trebui să te apuci de psihiatrie, ca mama.

— S-a întâmplat ceva la Roma.

— Nu s-a întâmplat nimic, spuse el și intră în casă.

Niciodată nu fusese un bun mincinos. Gabriella avea dreptate. Fața îl dădea de gol.

Luke urmărea fața mamei sale în timp ce dormea, când din când în când din mâini și din picioare la fantomele care îi bântuiau visele. Ațipise într-un leagăn, lângă fereastră. Petrecuse cea mai mare parte a vieții dormind sau vegetând în camere întunecate. Nu-și amintea să fi fost vreodată altfel.

Văzuse fotografii de-ale ei de pe vremea când erau la Buenos Aires. Nu recunoștea femeia încrezătoare, zâmbitoare de la brațul tatălui său. Stephen spusese că este vorba de depresie și că îi apăruse când veniseră în Anglia. De-a lungul timpului, depresia mamei devenise un fapt de viață, ca vremea. Toată viața trebuise să se strecoare tiptil prin casă după-amiaza, fiindcă mama avea iar „migrenă".

Odată fusese psihiatră, la Buenos Aires. Era greu să recunoști în descrierea făcută de tatăl său femeia pe care o cunoscuse el. I se spusese că fusese răpită în timpul războiului murdar și că tatăl său plătise o sumă imensă pentru a o răscumpăra.

Ascultă murmurul insectelor în grădină. Auzi demarajul Volkswagenului. Gabriella se ducea în sat să cumpere ceva alimente pentru cină. Avea la dispoziție o jumătate de oră. O trezi cu blândețe.

— Mamă, șopti el, mamă.

Mercedes clipi, amețită din cauza somnului. Avu nevoie de câteva momente pentru a-și reveni.

— Luca. Cred că am adormit.

— Vino, mamă. Trebuie să vă spun ceva, ție și lui tata.

Stephen privea fotografia. Mâinile îi tremurau și fața i se înroșise.

— A fost făcută în Plazza Navona, cu trei zile în urmă. Se numește Simone.

Mercedes stătea de partea cealaltă a mesei, răsfoind hârtiile. Le lăsă jos și le împinse către soțul ei. Își strânse șalul și mai tare, de parcă i s-ar fi făcut frig.

— Știați? îi întrebă Luke.

Văzu schimbul de priviri dintre ei. Spunea totul.

— Bănuiam, spuse Stephen. Atât.
— I-ai spus. Fetei ceva? îl întrebă Mercedes.
Clătină din cap.
Tatăl său îl privi întrebător.
— M-am gândit să vorbesc cu voi mai întâi.
Văzu cum se destinde.
— Mulțumesc.
Urmă o tăcere lungă. Mercedes îndepărtă fotografia, ca și cum ar fi încercat să pună o distanță cât mai mare între ea și imaginile nedorite. Se aștepta să-i pună întrebarea inevitabilă, dar ezitau.
În cele din urmă umblă în plic și spuse:
— Mai este ceva.
Stephen dădu ușor din cap.
— I-am cunoscut părinții.
— Părinții ei? repetă Mercedes, cu vocea ca o șoaptă.
— Ea crede că sunt părinții buni.
Stephen își drese vocea.
— Părinții adevărați se numeau Rosa și Reuben Altman. Au fost uciși de autorități în 1975.
— Le cunoașteți numele?
— Schimbă cu ceva lucrurile?
— Nu i-ați spus niciodată Gabriellei?
— Nu văd cum ar ajuta-o, răspunse Mercedes. Nici măcar n-au un mormânt.
Luke scoase o fotografie a lui César Gregorini, în cămașă și pantaloni kaki, cu brațul în jurul soției și fiicei sale, fotografia luată din apartamentul Simonei.
O întinse peste masă tatălui său. Stephen o luă și făcu o grimasă de recunoaștere. O aruncă pe masă, de parcă ar fi fost otrăvitoare.
— Îl cunoști? întrebă Luke.
Stephen se uită la soția sa.
— El e. Omul de la cafenea.
— Ești sigur?
Stephen dădu din cap.
— Ce om?

Stephen nu-i răspunse. În schimb îl întrebă:

— Ce știi despre el?

Luke împinse plicul.

— Este un articol. Am făcut cercetări cât am fost la Roma. Nu pot să-l public. Este totul despre el, despre activitățile lui, despre așa-zisele „afaceri". În mare parte este despre activitățile din Italia. Viața din Argentina este învăluită în mister. Singurul lucru pe care îl știu cu siguranță este că a fost colonel în armata argentiniană și că a fugit în Italia imediat după victoria lui Alfonsin în 1983.

— L-am întâlnit o dată, spuse Stephen, ca-ntr-un vis. În Buenos Aires. A încercat să mă șantajeze.

— Să te șantajeze? întrebă Luke mirat. Cum?

Stephen dădu din cap.

— Afaceri. A fost de mult. Nu mai contează.

Luke privi la mama sa. Se uita fix la fotografia lui César ca hipnotizată.

— Mi-e rău, spuse ea.

Tremura. Stephen și Luke săriră s-o ajute. Se duse la toaletă și o auziră vomitând.

Auziră păcănitul Volkswagenului. Gabriella se întorsese.

— Nici o vorbă, spuse Stephen.

Biroul lui Stephen era cea mai neîngrijită cameră din casă, plină de manuscrise legate cu sfoară sau scotch, un copiator, două faxuri, un computer, telefoane. Stephen o considera colțișorul său intim. Venea aici când dorea să fie singur, să se gândească. Ca acum.

Luke plecase, întorcându-se la Londra. Aveau atâtea să-i explice, dar mai putea aștepta. Gabriella era la bucătărie, pregătind cina. Desigur, știa că se întâmplase ceva, indispoziția lui Mercedes era însă o scuză suficientă pentru moment.

Stephen era așezat la birou și privea pe fereastră la apusul soarelui. Afară se auzea cântec de păsărele, dar în mintea sa auzea sunete mai puțin plăcute: pași de cizme, țipetele unei femei, o mașină demarând în noapte.

Acum soarta adusese noaptea aceea din nou în viețile lor.

Problema era ce să facă.

— Trebuie să vorbim.

Ridică privirea surprins. Nu o auzise pe soția sa intrând. Stătea în pragul ușii, jucându-se nervoasă cu verigheta. Nu avusese liniște de la tragedia petrecută la Buenos Aires. Era ca o vrăbiuță, tot timpul în mișcare, răsucind câte-o batistă în mână, ori pipăindu-și fața cu degetele, căutând parcă o rană imaginară. Își rodea tot timpul unghiile.

— Ce i-ai spus fetei?

— Nu i-am spus nimic. Încă.

— Și n-o să-i spunem nimic.

El o privi.

— Are dreptul să știe.

— La ce bun?

Vocea i se ridicase, devenind ascuțită, stridentă, disperată, îl sperie.

— Nu știu.

— Nu trebuie să știe. Niciodată. Nu s-a întâmplat nimic. Înțelegi?

— Dar s-a întâmplat.

— Nu! Nu s-a întâmplat!

Dădu cu pumnul în birou.

Nu o mai văzuse atât de agitată de la Buenos Aires. Parcă înnebunise. Se ridică și întinse mâna, încercând s-o calmeze.

— Dragă, mai încet, ne aude Gabriella. Ea se depărtă.

— Nu-i spune nimic Gabriellei. Nici lui Luke. Vom continua ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Înțelegi, Stephen?

— Nu știu dacă asta este cel mai bine.

— Dacă mă iubești, dacă vrei să mai rămânem împreună, faci ce-ți spun eu.

Se întoarse și ieși din birou. O urmări cu privirea. Rămase acolo, în birou. Poate că soția sa avea dreptate. Dacă-i spun Gabriellei adevărul nu se va întâmpla nimic bun. În plus, în circumstanțele date, nu prea avea de ales.

Mercedes stătea întinsă în pat, cu draperiile trase, cu ochii închiși, încă o dată invadată de fantomele trecutului. Vedea un bărbat în cămașă verde, cu zâmbet larg, păr auriu, cu un

zâmbet perfect, fața unui doctor sau a unui actor. Nu fața unui torționar. Nu fața celui care o violase de cinci ori în baraca de la Ezeiza, în timp ce zăcea legată de masă.

Nu va aduce acest monstru înapoi în viața ei. Aveau o viață frumoasă acum. Coșmarul fusese îngropat în trecut. Și acolo trebuia să rămână.

Roma.

Angeli se considerase totdeauna un bun catolic, dacă nu chiar unul ardent, dar recent începuse să participe la slujbă de două-trei ori pe săptămână. Devenise foarte agitat în ultima vreme, din cauza știrilor din America Latină. De câte ori apărea Bill Clinton la televizor schimba canalul.

Nu mai putea să doarmă. Se trezea în toiul nopții și stătea ore-n șir în biroul său. Își spunea că e din cauza Simonei. Petrecuse atâta timp cu ea când era mică, jucându-se pe computer sau angajându-se în interminabile partide de șah pe care amândoi le luau foarte în serios. Acum că plecase se simțea dintr-o dată bătrân și pierdut.

Se mutase împotriva voinței lui. Îi cumpărase apartamentul în Trastavere, nu pentru a-i arăta că o aprobă, ci pentru a menține un anumit control asupra vieții ei. Nu era dintre cele care stăteau la petreceri și pierdeau nopțile, dar totuși dorea mai multă independență decât avusese Francesca la vârsta ei.

Dar trebuise să accepte că vremurile se schimbaseră. Simone purta blugi rupți despre care spunea că sunt la modă, și costume de baie care nu ascundeau nimic. Cel puțin, spre deosebire de prietenele sale, își alegea cu grijă iubiții. Spera că încă mai este virgină, dar cine mai putea ști?

S-au certat pe această temă de multe ori. Nu-l iertase încă pentru modul cum îl tratase pe ultimul ei prieten, reporterul englez. Cum se numea? Luke.

Simone, Simone. Fiica sa îl făcea slab. Fusese doborât de propriul portret al tatălui ei. De fapt, erau doi César Angeli. Erau foarte diferiți și se întreba ce va crede ea dacă îl va cunoaște pe celălalt.

Unele secrete nu pot fi păstrate la infinit. O dată și-o dată tot va afla.

Simone se opri la Gino's în drum spre casă. Era gol, cu excepția unui puști care juca poker la o mașină. Numele chelnerului era Riccardo. Era singur în spatele barului, ștergând pahare și aliniindu-le într-un colț.

Ea se așeză pe unul din fotolii.

— Ciao.

— Ciao, Simone.

— Doar o cafea.

El i-o aduse imediat.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic.

— Nu te-am mai văzut pe-aici în ultima vreme. Ai mai aflat ceva de englezul tău?

Ea clătină din cap. El deschise un pliculeț de zahăr și-i vărsă conținutul pe bar.

— Stronzo. Numai un nebun părăsește o fată ca tine.

Doi americani intrară în bar și Riccardo se îndepărtă puțin. Duse două cafele turiștilor care se așezaseră la o masă pe terasă și reveni lângă Simone.

— De-asta ești așa de supărată?

Ea ridică din umeri.

— Poate că ar trebui să ieși cu mine.

Ea îi zâmbi.

— De ce nu m-ai invitat până acum?

— Te invit acum.

Ea clătină din cap.

— Am auzit că ieși cu Claudia Tombetti.

— Nu sunt călugăr.

— Nici pe departe, după câte am auzit.

— Claudia e doar o prietenă, spuse el cu expresie ciudată. Totuși, nu e asta, nu? Nu cred că ai ieși cu cineva care e doar un amărât de chelner, nu-i așa?

— Nu, Riccardo.

— Oricum, nu te-ar lăsa tatăl tău.

— Nu-mi dictează tata ce să fac.

El zâmbi. Amândoi știau că nu este complet adevărat.

— N-o să fiu toată viața chelner.

Ea îl mângâie pe obraz.

— Ești un dulce. Mi-ar plăcea să ies cu tine, dar. Deocamdată sunt sătulă de bărbați. OK?

— Ce faci aici? se auzi o voce dură.

Apăru Gino cu fața scăldată de transpirație.

— E prima dată când stau de azi-dimineață.

— Sigur că da. Uită-te la paharele astea. Aici e locul lor?

Riccardo se duse în spatele barului și începu să aranjeze paharele. Gino îi făcu cu ochiul Simonei, dar ea nu avea chef de asta. Își termină cafeaua.

— Ciao, Riccardo, spuse ea și ieși.

El se uită după ea.

— Ciao, Simone, spuse.

O privi până când intră în casă.

— O să mă sinucid, spuse Riccardo.

— Nu cât ești la lucru. Dacă vrei să te sinucizi, fă-o în timpul liber.

— E atât de frumoasă.

— Nu știu de ce te chinui în halul ăsta. N-ai nici o șansă. Acum ai de gând să zaci așa toată ziua? Pune mâna pe cârpă și fă curățenie.

Tot ce putu să facă Angeli fu să se ducă în biroul său și să-și strângă pumnii cu putere.

Ticălosul acela de reporter scria un articol despre el, numindu-l fascist și traficant de arme. Tocmai aflase că discutase cu Maldini, punându-i tot felul de întrebări despre el. El însuși îl invitase la el în casă. Poate că se culcase cu fiică-mea. Fără nici o îndoială că aflase ceva informații. Știa că furase o fotografie din apartamentul Simonei. Oh, ea nu-i spusese nimic, nu avusese curajul, dar îi spusese Francesca totul.

Fusese insultat. Ce credea el, că poate să facă mizeriile astea și să scape? se crede șmecher. Profitase de Simone, dar ceea ce-l înfuriase cel mai tare a fost că puțulică ăla credea că-l poate insulta fără să pățească nimic.

Respiră adânc de câteva ori pentru a se calma, apoi luă telefonul. Dădu cinci telefoane, două locale și trei interurbane

și când puse în sfârșit receptorul în furcă totul fusese aranjat.

Farringdon Road, ECI, London.

Mesele din Betsy Trotwood se zgâlțâiau de fiecare dată când trecea un metrou pe dedesubt. Martin Harris servea un cârnat cu mușchi. Era un individ gras, cu o față cărnoasă și o voce puternică. Mirosul de bere și nicotină se lipise de costumul său prea mult purtat.

— Unde e articolul ăla trăsnet pe care mi l-ai promis?

Luke dădu din umeri.

— Informațiile nu se îmbină una cu alta.

— Christoase.

O bucată de cârnat îi scăpă din gură și căzu pe bar.

— Ce dracu' îmi faci?

Luke dădu din nou din umeri.

— Atunci ce dracu' ai căutat la Roma? Libelule? Vreo pipiță?

— N-am putut termina documentarea. Articolul e prea subțire. Are prea multe găuri.

— Asta o să hotărăsc eu.

— Nu l-am mai scris.

— Atunci notițele?

Când văzu că Luke nu răspunde, își termină berea și mai comandă două.

— Mi-ai spus că omul tău de-acolo te-a pus pe urmele unei afaceri cu trafic de arme și spălare de bani, care duce la Vatican. Așa mi-ai spus.

— Așa am crezut.

— Uite care-i treaba, băiete, dacă pui mâna pe un astfel de articol, așa îți croiești o carieră. Pricepi? Nici dracu' nu dă doi bani pe viitorul papă până când ăsta de-acu' nu e mort. Cititorii de duminică. Labagii care se uită la BBC 2. Dar scandalurile și poveștile de război îți aduc biroul tău personal. Numele cu majuscule. Dacă vrei să-ți faci o carieră, trebuie s-o demolezi pe-a altuia.

— Martin, ți-am spus că nu am pus materialul cap la cap.

Martin bău berea.

— Să mă ia dracu. Nu asta mi-ai spus la telefon. Ți-amintești? când erai la Roma?

Luke se gândi la Simone; se gândea la mâinile tatălui său care tremurau când văzuse fotografiile, la mama sa care vomitase în baie. Da, putea scrie articolul, dar cum va reacționa familia lui? Dar Simone?

— Au fost fundături.

Martin nu zise nimic. Luke îi simțea privirea cercetându-l.

— Mi-am pus capul în joc pentru tine. Șeful o să se înece când va vedea că nu-i aducem nimic.

— Articolul despre Vatican a fost bun, nu?

— Foarte profesionist, foarte interesant, foarte ŕ la Canalul 4. Dar pentru asta ai avut nevoie de o săptămână. Ai mai rămas patru zile.

— Pe banii mei.

— Și aici era de lucru. Și mi-ai promis un articol trăsnet.

— Am făcut tot ce-am putut. Ți-am spus. N-a ieșit.

Martin termină cârnații și aprinse o țigară.

— Bine, dă-o-ncolo.

Luke își termină berea.

— Mă duc acasă.

— Nu știu cum o s-o scot la capăt cu șefu'.

— Îmi pare rău, Martin. Mă voi revanșa.

— Nu văd cum.

— Vorbim mâine.

Martin ridică sprâncenele și nu spuse nimic.

Pe Farrrington Road începuse să plouă. Luke își ridică gulerul. Vara în Anglia. Ce glumă bună. Începu să traverseze strada.

O rază de lumină mătură șoseaua în timp ce din bar ieșea un bărbat ce-și pusese jacheta pe cap pentru a se apăra de ploaie.

Nu a apucat să vadă mașina care l-a lovit; a fost puțin neatent, din cauza ploii și, în plus, mașina nu avea farurile aprinse. A accelerat rapid și l-a lovit din lateral, forța impactului rupându-i ambele picioare, chiar sub genunchi. Se răsturnă și se lovi cu capul de bordură, rupându-și gâtul și spărgându-și țeasta.

Șoferul n-a oprit. A accelerat mai departe, tot cu farurile stinse.

Cei din bar au auzit zgomotul și au ieșit. Martin, simțind parcă ce se întâmplase a fost primul care a ajuns la el. Încă mai respira, dar fața îi era acoperită de sânge, iar picioarele făceau un unghi straniu.

— Christoase, Christoase, strigă el. Luke!

Se întoarse către cei care ieșiseră alături de el din bar și erau îngroziți.

— Chemați dracului o ambulanță!

Stephen privea pe fereastră la ploaia care cădea. Se considerase totdeauna un individ sentimental, iar faptul că nu simțea nimic când propriul său fiu se zbătea să supraviețuiască îl surprindea.

— Suntem pedepsiți.

Soția sa ridică privirea. Stătea pe un scaun de plastic, pe cealaltă parte a coridorului, frământând în mâini o batistă. Nici ea nu plânsese.

— Pedepsiți?

— Atunci, la Buenos Aires. Trebuia să-i fi spus omului adevărul. L-am mințit. Nu este a noastră, nici după lege, nici după sentimente. De asta suntem pedepsiți. Prin Luke.

Mercedes fixa cu privirea podeaua, frământând mai departe batista.

— Vrei să spui că Dumnezeu a făcut asta? Așa crezi?

— Nu știu. Poate că este un fel de justiție.

— N-am făcut nimic rău. Am oferit adăpost unui copil orfan.

— Am ascuns-o de familia ei.

— Omul acela nu o voia. A spus asta. Dacă ar fi vrut-o n-ar fi plecat.

— Poate că l-am intimidat.

Mercedes tăcu o vreme.

— Eu tot cred că nu am făcut nimic rău.

Stephen se întoarse și privi iar pe fereastră.

Încercă să se roage: Te rog, Doamne, nu-l lăsa să moară. Dar în timp ce se ruga, o altă parte din el îi spunea: Asta meriți. Știai că se va întâmpla așa ceva într-o bună zi.

Auzi pași pe coridor.

Au ridicat amândoi privirea și l-au văzut pe unul din doctori,

chirurgul Caldow. Stephen încercă să descifreze expresia lui, pregătindu-se pentru ce e mai rău. Mercedes se ridică în picioare și-i apucă mâna.

— Se va face bine? se auzi Stephen spunând.

Gabriella mângâia ceașca de cafea în palme, privind la mocheta murdară.

Se deschise ușa.

— Tati, spuse.

Se ridică și el o luă în brațe. Au rămas așa multă vreme.

— Am vorbit cu doctorul, budincuță, spuse el, folosind porecla pe care i-o dăduse în copilărie. Vocea suna de parcă era gata să izbucnească în plâns.

— Se va face bine?

— Trebuie să fim tari.

Stătură așa îmbrățișați multă vreme, ascultând sunetele spitalului.

Gabriella fu prima care rupse tăcerea.

— Cum s-a întâmplat?

Mașina a fost furată. Poliția a găsit-o abandonată trei kilometri mai departe. Niște copii, spun ei.

Totul era atât de absurd, se gândi Gabriella.

— Unde este mama?

— Doctorii i-au dat ceva să doarmă.

Gabriella simți cum toată puterea i se scurge. Se rezemă de tatăl ei și-și îngropă fața în pulovărul acestuia.

— N-o să moară, nu?

— Nu, spuse Stephen, fără convingere. N-o să moară.

BMW-ul închiriat părăsi autostrada și o porni pe un drum de țară. Ajunse în fața fermei. Jeremy opri motorul și rămase în mașină câteva clipe, privind. Nu mai era nici o mașină în fața casei. Se întrebă dacă nu cumva plecaseră amândoi soții.

Privi în oglinda retrovizoare. Se vedeau casele din sat. Ce liniște e aici.

Draperiile se mișcară. Deci este cineva acasă. Ieși din mașină și bătu la ușă.

Mercedes Barrington arăta ca o epavă. Era în cămașă de noapte, cu toate că era ora trei după-amiază. Părul îi era

nepieptănat.

— Doamnă Barrington, mă numesc Dexter, Jeremy Dexter. Am fost prieten cu Luke. Vin de la Roma.

Ea dădu din cap.

— Da, mi-aduc aminte, ne-a vorbit despre tine.

Se dădu într-o parte.

— Intră, te rog.

— Mulțumesc.

Casa era cufundată în întuneric, de parcă proprietarii erau plecați. Și într-un fel erau, se gândi Jeremy. Ea îl conduse în salon. Se așeză într-un scaun-leagăn.

— Te rog, ia loc.

El se așeză, dorindu-și să nu fi venit. Nu voise acest lucru, dar considera că părinții lui Luke trebuie să știe anumite lucruri.

— Mă bucur că ai venit, spuse Mercedes.

— Trebuie să vă spun ceva. Soțul dumneavoastră nu este aici?

— E la lucru. La Oxford.

— A!

— Mă tem că nu se va întoarce decât târziu.

— Înțeleg.

Privi în jur. Pe măsuță era o fotografie. Luke și părinții săi. O amintire a unor vremuri mai bune.

Jeremy se aplecă înainte. Nu știa de unde să înceapă.

— E vorba despre Luke. Ar fi trebuit să vorbim la înmormântare, dar nu mi s-a părut momentul oportun.

— Ai fost la înmormântare, Jeremy?

El dădu din cap.

— Iartă-mă. Nu-mi aduc aminte.

Aerul acesta de politețe era supărător. Poate că ia antidepresive, se gândi.

— Sper că n-am fost nepoliticoasă.

— Nu, deloc.

Ascultă ticăitul pendulei de pe hol.

— Știam ce făcea la Roma, dar dumneavoastră?

— Lucra la un articol, spuse. Despre papă.

— Mai era ceva. Nu v-a spus?
Ea îl privea cu atenție.
— Gregorini.
Urmă o tăcere lungă.
— Da?
— Știați?
Ea dădu din cap abia perceptibil.
— Vedeți, problema este că. Mă întreb dacă v-ați gândit. Mă refer la accident.
— Că nu a fost accident?
El dădu din cap bucuros că ea fusese cea care rostise cuvintele.
Urmă o altă tăcere lungă. Într-un târziu ea spuse:
— Nici eu, nici tu nu putem face nimic, nu-i așa?
Jeremy tăcu.
— Probabil că nu.
— Jeremy, asta e un fel de mea culpa?
El privi într-o parte.
— E vina mea. Eu l-am încurajat. I-am spus lucruri pe care era mai bine să nu le cunoască.
— Nu este vina ta, spuse ea.
— Ba cred că da.
Mercedes se ridică încet și se duse la măsuța din colț. Scoase o fotografie și i-o întinse. Aprinse lampa. Jeremy privea uimit fără să priceapă nimic la fețele zâmbitoare ale soților Barrington a lui Luke și a. Simonei Gregorini.
— Nu pricep.
— Este fiica mea, Gabriella. Nu a fost la înmormântare. Nu a putut suporta. Erau foarte apropiați.
El privi fotografia multă vreme.
— Dumnezeule.
— Dacă l-ai iubit pe Luke și îți pasă cumva de sentimentele noastre, nu vei spune nimănui nimic despre asta. Înțelegi?
— Da. Înțeleg.
Dar nu înțelegea. Nu înțelegea nimic.
IV.
Europa și America de Sud.

Iarna lui 1995

Mexico City.

Reuben stătea pe scaun, răsfoind o revistă. Își schimbă locul, privi la ceas și mai luă o alta. Newsweek avea un articol de la trimisul lor de la Roma despre criza de la Vatican. Catolicismul pierdea masiv teren în America Latină din cauza sprijinului acordat regimurilor totalitare. Biserica adventistă de ziua a șaptea, precum și alte secte atrăgeau credincioșii dezamăgiți. Se spunea că Biserica Catolică putea pierde aproape opt milioane de credincioși numai în America Latină până în anul 2000.

De asemenea, existau îngrijorări cu privire la sănătatea papei. Vaticanul nega cu putere zvonurile despre boala Parkinson, ori despre cancerul de care ar fi suferit papa. Un purtător de cuvânt negase că asupra papei se făceau presiuni pentru a se retrage.

Noaptea nu este departe, se gândi Reuben, nici măcar pentru Vicarul lui Christos. Niciodată nu este. Iar la Judecata de Apoi, Dumnezeu îl va întreba de ce a tăcut în fața torturilor și masacrelor din America Latină. De ce nu a denunțat omorârea preoților și călugărilor cum făcuse pentru Polonia.

Ne vom întâlni în iad, papo.

Lăsă revista deoparte. Cerul era de culoarea plumbului și ploaia ce căzuse de curând alungase praful din aer.

Un asistent îi strigă numele.

— Dr. Calderón vă așteaptă.

Știa ce-i va spune Calderón, dar omul este făcut să spere întotdeauna la ce este mai bun. Însă analizele îi confirmară ceea ce știuse în sinea lui. Se întrebase deseori în aceste ultime zile dacă nu cumva boala sa nu avea o natură fizică, dacă nu cumva ceea ce-i măcinase sufletul atâția ani nu începuse acum să-i macine și trupul.

Noaptea trecută visase că era în Argentina. Era noaptea târziu și străzile erau goale și întunecate, închizându-se în fața lui în toate direcțiile. Un Ford Falcon verde, cu farurile stinse se îndrepta încet către el. Se trezise leoarcă de sudoare. Știa ce-l aștepta în spatele geamurilor fumurii.

Calderón purta un costum scump, cumpărat desigur din Zona Rosa. Costumul era asortat cu o cămașă albastră și o cravată. Părul și unghiile erau îngrijite atent. Reuben îi dădu cincizeci-cincizeci și cinci de ani.

Mai bătrân decât mine și totuși va trăi mai mult.

Calderón scoase niște radiografii dintr-un plic și le puse pe un ecran. Ca un profesor ce explică elevilor o complicată problemă de matematică îi arătă niște umbre pe ficat. Auzi cuvântul tumoare.

— Cât mai am?

Calderón păru uimit de întrerupere.

— Nu poți fi niciodată sigur în astfel de cazuri.

— Spune-mi cât.

Doctorul zăbovi înainte de a da verdictul. Că e greu de spus, că ar trebui încercată radioterapia. Că va face totul.

— Cât mai durează?

Presat, dădu verdictul. Șase luni. Jumătate din această perioadă Reuben putea trăi normal, luând analgezice, după aceea, era nevoie de spitalizare. Reuben nu era sărac. Va beneficia de cea mai bună îngrijire.

Reuben fu surprins de propria reacție. Se simțea foarte calm. De fapt, chiar ușurat în multe privințe. Ultimii douăzeci de ani îi trăise chinuit de fantome. Acum li se putea în sfârșit alătura.

Asta nu înseamnă că nu-i era frică. Sigur că se temea. Nu credea că vreo persoană din lume nu se teme de moarte. Trăim și ne obișnuim cu viața. Nimeni nu este sigur de ce se întâmplă după aceea și pentru oricine contemplarea abisului final este teribilă.

Își dădu seama că doctorul îi spusese ceva.

— Mă iertați, nu am fost atent.

— V-am întrebat dacă aveți rude.

Reuben clătină din cap.

— Nu, nu am pe nimeni.

Calderón părea nervos. Poate fiindcă Reuben era atât de calm, poate se gândea la următorul pacient.

— Ce veți face, seńor Altman?

— Știți bancul acela cu pacientul care se duce la doctor și

acesta îi spune: „Am o veste bună și una proastă, pe care vreți s-o auziți prima?” „Spuneți-mi-o pe cea proastă.” „Mai aveți doar o săptămână de trăit.” „Dumnezeule, și atunci care e vestea bună?” „Ai văzut-o pe asistenta mea cea nouă? Bucata aia țapănă cu țâțe mari? Am futut-o azi-noapte!”

Doctorul clipi, șocat probabil, apoi își dădu seama de insultă. Închise dosarul lui Reuben.

— Dacă mai pot să vă ajut cu ceva.

Reuben clătină din cap.

— Voi pleca în străinătate pentru o vreme. Cum aș putea obține o cantitate suficientă de medicamente?

În stradă, un băiețel cânta la acordeon. Între picioarele-i goale avea un castronel albastru de plastic. Reuben își scoase portofelul și-i dădu câteva bancnote. Nu mai avea nevoie de bani. Băiatul se repezi și luă banii și-i ascunse repede, înainte ca cineva să fi văzut ce s-a întâmplat și să încerce să-i fure. Îl copleși de mulțumiri pe Reuben în timp ce acesta se îndepărta.

Curios, ce senzație de deplină libertate îți oferă apropierea morții. Nevoia noastră disperată de a trăi ne ține spiritul înlănțuit. Odată îndepărtată urgența supraviețuirii, omul redevine iarăși bun.

Dacă s-ar fi dus înapoi acasă în noaptea aceea, în loc să se ducă la Ambasada Mexicană…

Stătea în sufrageria apartamentului său, privind neajutorat în jur, de parcă ar fi pierdut ceva. În cele din urmă luă o sticlă de Bushmills și un pahar. Se trânti pe sofa și aprinse televizorul. Dădu volumul la minim și mută de la un canal la altul: un meci de fotbal italian, o telenovelă, Luis Miguel pe canalul muzical.

Umbrele deveneau din ce în ce mai largi. Undeva în depărtare se auzeau sirenele poliției.

Cât de repede trecem prin viață. Mai ieri era la universitate, tânăr, plin de vise, speranțe și promisiuni. Dintr-o dată, întreaga sa viață nu i se păru decât o singură clipă.

Încercă să nu se gândească la Julio.

Așa fusese viața lui din ultimi douăzeci de ani, o încercare de

a nu se gândi, de a nu reflecta. Muncea paisprezece-șaisprezece ore pe zi, uneori chiar și în weekend. Încercând cu disperare să uite. Credea că va găsi cu timpul o modalitate de a uita, de a se mântui.

Nu găsise niciuna.

Se uită la telefon. O frază îi tot suna în minte, de mai bine de treisprezece ani: Crezi că dacă una din fiicele tale ar mai fi în viață ar mai vrea să te vadă după ce le-ai făcut lor și mamei lor?

Ce spuse Domingo? Una din fetele tale. Nu amândouă fetele. Una. Ca și cum ar fi știut că una a supraviețuit. Nu cumva știa mai multe decât voise să-i spună? Poate că era cel mai bun moment să afle. Unele lucruri le poți face mai bine în apropierea morții.

Ridică receptorul.

Bani nu constituiau o problemă. Banca îl plătise bine și nu cheltuise foarte mult, nici măcar nu-și luase concediu. Știuse cum să-și investească economiile; era o lecție pe care tatăl său îl învățase bine. Acum va cheltui totul în acest ultim pelerinaj.

Cumpără un bilet către Buenos Aires. Numai dus.

Buenos Aires.

La aeroport se așteptă să fie arestat, cum i se întâmplase și data trecută. De data aceasta era o teamă și mai reală; de data aceasta avea o crimă pe conștiință, dar funcționarul îi ștampilă plictisit pașaportul, fără măcar să se uite la el.

În taxiul pe care-l luase de la aeroport încercă să ghicească pe fereastră locul în care abandonase cadavrul lui Julio. Se întrebă cât durase până când fusese descoperit în portbagajul mașinii.

Poate că mai era încă acolo.

Luni după aceea trăise cu o spaimă continuă. În fiecare seară se așteptase să-i bată poliția la ușă sau să apară la bancă un mandat de extrădare. Când nu apărură se gândi că poate Carmen ținuse secretă prezența lui la Buenos Aires din motivele ei. Era singura care putea face legătura între el și Julio.

Se gândea la motivele ei. De ce îi povestise despre viol în

noaptea aceea? Cu siguranță nu putuse anticipa ce reacție va declanșa dezvăluirea ei. Și totuși.

Era plăcut pentru luna aceea. Vremea începuse să se schimbe încet în Argentina din anii '80, probabil în urma distrugerii pădurii amazoniene. Peroniștii preluaseră iar puterea în 1987, prin Carlos Menem. Inflația continuase să crească, ajungând în 1989 la cinci mii la sută pe an. Se spunea că lumea își negocia salariul zilnic; prețurile nu mai erau trecute pe produse, ele variind nu doar de la o zi la alta, ci chiar de la o oră la alta. În cele din urmă, ministrul economiei, Domingo Cavallo, trecuse o lege care făcea pesoul convertibil în dolari. Anul trecut inflația ajunsese la doar patru la sută.

Menem redusese deficitul bugetar vânzând dinozaurii de stat, ca Aerolinias Argentinas, compania de petrol și Entel, compania de telecomunicații. Parcurile erau din nou verzi și îngrijite, fiind preluate de La Nación și Banco de Galicia. Se construiseră noi hoteluri și centre comerciale, iar mirosul banilor revenise în Microcentro.

Dar pe alte fronturi veștile nu erau la fel de îmbucurătoare.

Imediat după Crăciunul anului 1990, Menem îi iertase pe Videla și Massera pentru rolul jucat în Războiul Murdar. Ispășiseră doar patru ani din condamnarea pe viață, în cea mai mare parte sub formă de arest la domiciliu. Deja administrația lui Alfonsin dăduse „Legea îndeplinirii serviciului", care permisese iertarea funcționarilor inferiori sub scuza că „îndepliniseră ordine", iar în 1986 stabilise „Punto Final", dincolo de care nu mai puteau fi acuzați. Se pare că singurele care continuau lupta pentru dreptate erau familiile celor dispăruți. Madres de la Piaza continuau să vină în fiecare marți în fața Casa Rosada, purtând eșarfe albe și fotografii ale celor dispăruți. Menem continua și el să le ignore, ca și predecesorii săi.

Reuben văzu un grafitti pe un zid: FMI să plece din Țară! Era ceva nou. În 1975 erai împușcat fără discuții dacă scriai ceva în public. Acum oamenii puteau să scrie din nou pe ziduri, dar ei deciseseră să dea vina pentru problemele țării pe altcineva.

De data aceasta trase la Claridge, în Tucumán. Se duse direct

în camera sa de la etajul patru și se așeză la fereastră, revăzându-și planurile, atâtea câte erau. Se gândise să încerce să o contacteze pe Carmen, dar era mai bine ca anumite întrebări să rămână fără răspuns. Știa prea multe și vorbise prea multe. Singura ei problemă era că nu gândea.

Sau poate că nu.

În plus, era posibil ca ea să nu mai vrea să-l revadă. Poate chiar se recăsătorise. Mai bine s-o lase în pace. Avusese parte de prea mult. În ceea ce-l privește pe el, cu siguranță îi ajunsese.

Se îndoi din cauza unei dureri insuportabile. Se înmulțiseră în ultimele două săptămâni. Întinse mâna după morfina pe care și-o pusese pe noptieră. Într-un fel, durerea îi făcea plăcere. Îi aducea aminte că nu mai are timp și că trebuie să rezolve totul cât mai repede.

Urcase aceleași scări și în urmă cu treisprezece ani. Mirosul pestilențial era așa cum și-l amintea. Se opri în fața ușii lui Domingo, privind la crăpăturile vopselei.

Dar dacă se mutase? Unde să-l mai găsească? Gonsalvez nu era un nume rar. Trebuia acum să-i ia la rând pe toți Gonsalvezii din Buenos Aires? Dar dacă se mutase în provincie, la Córdoba ori în alt oraș? Nu era detectiv particular. O astfel de căutare ar fi durat luni de zile, pe care însă el nu le mai avea.

Respiră adânc și bătu în ușă. După câteva clipe se deschise. Un tânăr înalt, în blugi și cu un tricou alb îl privea suspicios. Era neras de câteva zile.

— Domingo Gonsalvez mai locuiește aici?

Tânărul se uită cu neîncredere la pantofii lui italieni și la ceasul elvețian de la mână. Un străin atât de bine îmbrăcat nu putea însemna decât necazuri.

— Cine ești?

Întrebarea îi confirma faptul că Domingo încă mai locuia acolo. Bruta asta, nepotul meu, nu era decât un țânc învârtindu-se pe fusta mamei data trecută.

— Sunt Reuben Altman. Știe tatăl tău cine sunt.

Ușa se închise. Când se deschise din nou, în pragul ei stătea

Domingo. Încordat. Munca și sărăcia săpaseră urme adânci pe fața lui și chelise. Purta o vestă albă și niște pantaloni largi. Mușchii îi erau puternici, întinși ca niște funii. Dinții îi erau sparți. Reuben se gândi că dentistul era un lux prea mare pentru ei.

Dacă îi trecuse cumva prin minte că Domingo îl iertase, fața lui îi demonstra că se înșelase.

— Por Dios. Tu?

— Domingo.

— Pari bolnav.

— Sunt bolnav.

— Bine. Sper să mori. Acum dispari.

Încercă să închidă ușa. Reuben întinse mâna și o ținu deschisă.

— Trebuie să vorbesc cu tine. De asta am venit din Mexic.

— Ai fi putut economisi banii. N-am nimic să-ți spun. Îi pun pe băieții mei să te arunce pe scări.

Ușa i se trânti în față, la fel ca acum treisprezece ani. Singurul lucru care lipsea era scuipatul.

Reuben închirie de la Hertz un Fiat și se duse în Avellaneda dimineața foarte devreme. Imediat după șapte, Domingo ieși din bloc și se urcă într-unul din acele colectivos care străbăteau orașul. Urmări rabla de Mercedes până la podul Avellaneda și-l văzu traversând pasarela. Domingo intră într-un service auto din partea stângă a Bocăi, la o sută de metri de Avenida Almirante Brown.

Se întoarse pe seară și parcă lângă pod, într-un loc de unde putea supraveghea foarte bine atelierul. Aproape se întunecase când un bărbat în salopetă ieși și încuie atelierul. Reuben se gândi că Domingo nu se va duce direct acasă și avu dreptate. Îl văzu ieșind împreună cu proprietarul și se duseră într-un bar la colțul străzii.

Reuben ieși din mașină și se puse într-un ungher, supraveghind intrarea barului. Simțea mirosul de asado, vedea licăririle unui televizor și auzea strigătele clienților. Era un meci între Boca Juniors și San Lorenzo. Dă-mi putere pentru asta, se rugă el, fără să specifice cărui zeu.

În sfârșit, îl văzu ieșind singur și îndreptându-se spre pod. Reuben îl urmări.

Pe pod era întuneric. Se zguduia puternic ori de câte ori deasupra lui trecea o mașină mai grea. Mirosul pestilențial al fluviului, al docurilor și al motorinei îi înțepa puternic nările.

Ajunseseră la jumătate când Domingo îl simți în spatele lui. Se opri și se întoarse, cu curajul pe care ți-l dă băutura. Fața lui înregistră însă un moment de spaimă când văzu cuțitul în mâna lui Reuben.

Reuben îl apucă de mână și-l împinse spre balustrada de metal. Apăsă cu putere cuțitul în rinichii lui Domingo.

— N-ai curajul să-l folosești, spuse Domingo.

Duhnea a whisky. Era greu să și-l imagineze ca frate al Rosei.

— Vrei să afli?

Domingo nici măcar nu se zbătu să scape. Frica îi dispăruse aproape imediat, acum era aproape amuzat. Poate băutura, poate disprețul față de Reuben. Poate amândouă.

— Ce vrei de la mine?

— Vreau să-mi găsesc fetele.

— Ai întârziat douăzeci de ani.

— Știi ceva. M-ai mințit data trecută.

— Nu știu nimic. Au dispărut. Asta e. Ce ai de gând să faci acum?

Reuben se uita la el. Nu așa își planificase. Ce mă fac? Îl amenință mai departe cu cuțitul? Bătuse atâta drum și investise atâtea speranțe într-o întorsătură a unei fraze.

Stătea acolo, simțindu-se ca un prost.

Aici s-ar fi terminat totul. Dar Domingo încercă să-i ia cuțitul din mână. Reuben mișcă mâna și-l auzi pe Domingo gemând de durere. Îngheță, gândindu-se că l-a înjunghiat. Imediat însă acesta îl apucă cu brațul bun, lovindu-l în umăr. Mâna îi amorți imediat și auzi cum cuțitul cade în apă. Domingo îl înghesui în balustradă și-l lovi cu pumnul peste ureche. Reuben alunecă pe spate.

Domingo își privea mâna din care îi curgea sânge. Cuțitul îi brăzdase palma.

— Boule, mormăi el.

Reuben era prea uluit ca să se miște. Îl durea, o durere puternică în urechi și în umăr. Se uita la Domingo care își scoase o batistă și-și înfășură mâna sângerândă.

— De unde ai găsit porcăria asta de cuțit?

Reuben mormăi și se aplecă înainte, ținându-se de umăr cu mâna stângă.

— De la hotel. Din fructieră.

— Curge sângele ca la porc.

Îl apucă pe Reuben de păr.

— Ar trebui să te omor pe loc. Am vrut s-o fac data trecută. Mi-am jurat c-o s-o fac dacă ne vom mai întâlni. Ar trebui să iau cuțitul și să-ți tai beregata.

— Fă-o!

Reuben îi simțea respirația duhnind a băutură în față.

— Te-ar aranja, ai?

— Nici tu n-ai curaj.

— Nu-mi vorbi tu mie de curaj. Nu eu am fugit abandonându-mi soția și copiii!

Domingo îi întoarse spatele, strângându-și bandajul improvizat. Reuben văzu cuțitul.

Când Domingo se întoarse, Reuben era ridicat în picioare cu cuțitul în mână. Expresia i se schimbă de la furie la neîncredere.

— Ce mama dracu' faci?

— Știi ceva.

— Chiar dacă aș ști. La ce-ți mai folosește?

— Sunt pe moarte. Am cancer la ficat. Doctorii nu mai pot face nimic. Așa că nu mai îmi pasă ce se întâmplă cu mine, vreau să aflu ce s-a întâmplat cu fetele mele. Dacă știi ceva, pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi.

— De ce?

— Fiindcă am suferit vreme de douăzeci de ani. E prea mult, pentru oricine.

— N-ai suferit cum a suferit Rosa.

Domingo își privi mâna.

— Înjunghie-mă-n spate, dacă vrei. E de așteptat de la unul ca tine. Du-te dracului. Nu-ți spun nimic.

Reuben alunecă pe cimentul podului. Își luă capul în mâini și începu să plângă.

Domingo păși peste el și încercă să se îndepărteze.

Domingo ajunsese la capul podului când se întoarse.

— Și dacă știu ceva?

— Pentru Dumnezeu, te implor.

Domingo stătu acolo multă vreme. Când vorbi din nou, vocea îi era atât de moale, încât Reuben abia îl auzea.

— Îl cheamă Barrington. Stephen Barrington. Ți-l amintești? Locuia în apartamentul de vizavi. Cumva a salvat pe una dintre fete. Nu știu pe care. L-am lăsat să o ia, Dumnezeu să mă ierte. N-am avut de ales. Nu-mi puteam hrăni propriii copii. El i-a oferit o viață mult mai bună decât aș fi putut să-i ofer eu.

Așa. Măcar una din ele era în viață. Asta voise să audă? Ori, mai degrabă, de asta se temuse?

— Ai știut. Tot timpul.

Domingo ridică din umeri.

— Și ce dacă? Nu știu ce s-a mai întâmplat cu el, ori cu fi-ta. Cealaltă, nu știu. Poate a murit, poate a luat-o armata. Știi ce se întâmpla atunci. Pentru numele lui Dumnezeu, asta este. Las-o în pace. Nu-i faci nici un bine dacă apari acum, chiar dacă o găsești.

— Dar trebuie. Trebuie.

Domingo înjură din cauza durerii.

— Du-te-n pizda mă-tii. Uite ce mi-ai făcut. N-o să mai pot lucra.

Reuben umblă în portofel.

— Ia. Cheltuieli medicale. Pentru familia ta.

— Mă piș pe banii tăi. Mai bine mănânc căcat de câine decât să iau ceva de la tine.

— Te rog, Domingo. Iartă-mă. Pentru tot.

— Niciodată. Nici dacă trăiesc o mie de ani.

Și a plecat.

*

Reuben intră în cadă și-și scoase hainele. Cine știe ce crezuseră portarul și recepționera când apăruse murdar și plin

de sânge. Făcu duș și apoi își luă un halat și chemă room service. Pe lângă mâncare ceru o sticlă de Malbec. Se decise să se îmbete. Un fel de sărbătorire.

Barrington. Numele îi stârnea amintiri vagi, dar nu putea să asocieze o față acestui nume. Îl întâlnise de câteva ori, pe el și pe soția lui în hol sau în lift. Ținea minte că e britanic, reprezentant al unei companii engleze în Buenos Aires. Doar atât își amintea.

Sună la recepție și ceru o carte de telefoane. Când îi fu adusă o răsfoi înfrigurat căutând numele lui Barrington. Nu-l găsi.

Bău sticla de Malbec și făcu eforturi să-și amintească numele companiei pentru care lucra Barrington, dar nu reuși. I se făcu rău și se duse în baie și vomită. Se uită în oglindă. Slăbise și pielea i se îngălbenise.

Se uita în ochii săi, întrebându-se. Pentru cine faci asta? Pentru tine sau pentru ele?

— Fiecare copil are dreptul să-și cunoască tatăl, se auzi spunând cu voce tare, ca pentru a se convinge.

Dar știa în sinea lui de ce pornise în acest pelerinaj. Dorea iertare. Tot la mine mă gândesc, după atâta timp. Nimic nu se schimbase.

Sări din pat.

— Era o editură, spuse cu voce tare și bâjbâi după întrerupătorul veiozei.

Își privi ceasul. Aproape trei.

Se sculă din pat, găsi cartea de telefon și începu să caute toate editurile care aveau birouri în Buenos Aires. Asta era. University Publishing. Asta era, era sigur. Copie adresa și numărul de telefon.

Nu mai putu să adoarmă. Stătu la fereastră toată noaptea, așteptând cu nerăbdare să se facă ziuă.

*

Biroul era la intersecția străzilor Paraguay cu Junin. Avea o vitrină în care se aflau câteva tratate medicale și alte cărți științifice. Intră înăuntru și ajunse în fața unui birouaș despărțit prin pereți de sticlă. Un tânăr în costum și cravată îi ieși în întâmpinare.

Îi spuse că vroia să dea de un vechi prieten, Stephen Barrington, care lucrase pentru editura lor. Tânărul îi spuse să aștepte. După câteva clipe, apăru un bărbat dintr-un birou din spate. Era mai în vârstă și avea un costum elegant de culoare gri. Vorbea spaniolă cu un puternic accent englezesc.

Când Reuben îi explică despre ce e vorba părul surprins.

— Barrington, spuneți? Prieten cu dumneavoastră?

— Da. Cred că a lucrat pentru editura dumneavoastră.

Celălalt păru amuzat.

— Da, încă mai lucrează. Este director.

Reuben încercă să-și ascundă satisfacția.

— Știți, nu vă pot da adresa personală. Politica editurii, dar vă pot oferi numărul de telefon și adresa editurii de la Oxford. Îi puteți scrie sau să îi telefonați, cum doriți. Dacă spuneți că sunteți prieteni, sunt sigur că va fi încântat să audă de dumneavoastră.

Îi dădu lui Reuben o carte de vizită cu adresa și numărul de telefon al sediului central al editurii.

Reuben îl asigură că va suna. Luă cartea de vizită și o puse cu grijă în portofel. Se înapoie la hotel și-și făcu imediat bagajele, plăti și plecă la aeroport de unde luă primul avion către Londra.

Dormi în avion și își visă fiica, o fetiță cu ochi negri ca ai Rosei. Stătea pe podul de la Avellaneda, învăluită în ceață, lumina unui bec conferindu-i o aură. Era cu brațele deschise, întâmpinându-l. O îmbrățișă și plânseră unul în brațele celuilalt.

Roma.

Aerul era rece. Scene de Crăciun, prespi, cum le numeau romanii, începuseră să apară în piețe și biserici. Befana, piața de Crăciun, își deschisese porțile în Plazza Navona.

Turturro stătea în fața televizorului privind la Premio Roma de la Ippodromo delle Campannelle. Era foarte cald în apartament. Un reșou electric și o farfurie albă, plină cu mucuri de țigară erau puse la picioarele sale. Înjură caii care treceau linia de sosire. Nimic. Rupse biletul în bucățele.

Odată oamenii se temeau de el. Acum ce mai rămăsese din

el? Merita mai mult. Își băgă mâna în pantaloni și se masturbă. De mult nu mai își permisese o femeie. Își amintea de zilele de la Ezeiza și zâmbea.

Făcea cu ele ce voia.

Se gândi la Angeli, câți bani avea și la rahatul pe care i-l dădea lui. Îi cunoștea toate secretele murdare și era vremea ca Angeli să-l plătească la adevărata sa valoare.

O lumină difuză trecea prin perdelele albe ale ferestrelor. Salvatore considerase deseori că Cerul însuși era luminat de o astfel de lumină, lăptoasă, ca biroul subsecretarului de stat. Se întrebase dacă Sf. Petru avea trei telefoane pe birou și un crucifix de abanos.

Bătea cu degetele în scaunul Renaissance în vreme ce Eminența Sa citea raportul.

Fusese pregătit pentru Secretariat de către un funcționar bancar de la Credito Cattolica Privata. Era o instituție mică și neimportantă, cu excepția faptului că acționarul principal era Institutul pentru Lucrări Religioase, Banca Vatican.

ILR, departe de a fi ceea ce îi indica numele, era unul dintre cei mai importanți actori pe piața financiară. Printre alte proiecte, finanțase complexul hotelier Watergate din Washington și avea proprietăți în valoare de miliarde de dolari.

În plus, datorită înțelegerii din 1929 dintre Papa Pius X și Mussolini, era imună la legile sistemului bancar italian.

Raportul pe care îl citea Comacho detalia cum ILR trimisese zeci de milioane de dolari către un holding elvețian, numit Belgrano AG. Banii fuseseră trimiși apoi către Banco Cattolica di Argentina Overseas (Ltd) din Nassau, ai cărui principali acționari erau César Gregorini și arhiepiscopul Stanislaw Tomaszcewski.

Raportul făcea speculații despre sursa banilor. Autorul susținea că banii proveneau din trafic de cocaină și cu arme, afaceri dirijate de Gregorini și finanțate de ILR.

Don Cardinal Comacho își scoase ochelarii și-i puse cu grijă pe birou. Cei doi se uitară unul la celălalt.

— Ce înseamnă asta? spuse Salvatore.

— Înseamnă că cei însărcinați cu finanțele bisericii n-au învățat nimic din scandalurile din anii '80.

Salvatore știa că se referea la scandalul cu Banco Ambrosiano, când Vaticanul pierduse câteva sute de milioane, investind într-o bancă „aranjată".

— Sfântul Părinte știe despre asta?

Comacho își supse buzele și nu zise nimic.

— Și nu întreprinde nimic?

— Nu știu dacă știe sau nu, dar conducerea ILR este numită de el.

— Ce vrea Tomaszcewski cu banii ăștia?

— Unul dintre predecesorii săi avea o vorbă: „Nu poți conduce Biserica doar cu Ave Maria". Crede că face ce trebuie.

— Cu banii din droguri și arme? Sunt pătați de sânge.

— Ești naiv, Salvatore. Asta te face un om bun. Tot asta te face însă nepotrivit pentru Roma.

— Atunci ce facem?

Comacho se gândea. Fusese numit în Colegiul Cardinalilor de către Ioan Paul în 1986 și fusese făcut prefect al Congregației pentru Instituții Religioase și Seculare. Ajunsese la rangul de subsecretar de stat în ciuda suspiciunii cu care era privit de membrii Curiei; eticheta de liberal pusă de aceștia fu confirmată când îl numise pe Salvatore secretarul său.

Dar Comacho era mai presus de toate un conciliator și un fin politician. Lupta numai în acele bătălii pe care știa că le poate câștiga. Așa ajunsese în această funcție.

— Nimic, spuse, Fiindcă, dragul meu Paolo, nu avem ce să facem.

Angeli urca câte două trepte o dată, lăsând în urmă Corso Vittorio Emanuele în spate, intrând în biserica San'Andrea della Valle. Lumina palidă a soarelui era filtrată prin ferestrele mari în umbre prăfoase. Se așeză pe una din bănci cu mâinile în poală. Era frig, frig ca într-un mormânt. Christos se uita la el, cu fața în agonie. Știa ce înseamnă agonia. De câte ori nu bătuse el însuși oameni în piroane în același mod?

Nu-i plăcuse niciodată în mod deosebit această biserică, era prea întunecată și sumbră, dar era întotdeauna atras de ea de

câte ori simțea în spate răsuflarea câinelui negru. Închise ochii. Aici își imaginase Puccini primul act din Tosca. Aici venise prizonierul evadat, Angelotti, să se ascundă, aici venise după el șeful poliției. Auzea ariile operei, auzea țipetele lui Cavaradossi din camera de tortură.

Deschise ochii brusc. Sudoarea i se prelingea pe frunte. Opera era operă, viața era viață.

Voia să scape de amintiri. Avea aproape șaizeci de ani, iar viața nu-i mai oferea perspective nelimitate. Unele lucruri pe care le faci când ești tânăr sunt mult mai tulburătoare pe măsură ce îmbătrânești.

Dar nu avea nici un regret. Își făcuse datoria în interesul țării sale, protejase Biserica și-L servise pe Dumnezeu cu credință. Uneori era chemat un laic să facă lucruri pe care un preot nu putea să le facă. Răspunsurile erau simple. Țara avusese nevoie de conducători puternici care să acționeze în interesul tuturor. Oameni ca el apărase Biserica și țara de cel mai negru pericol și, în sinea lui, știa că este un erou.

Ar fi trebuit să fie suficient, dar spectrul propriei morți atârna asupra lui ca un blestem.

Era gata să plece când trecu pe lângă o statuie a Fecioarei cu Pruncul și se gândi la acea femeie, Altman. Alungă repede gândul și ieși în stradă, înapoi la lumină, aglomerație și gălăgie.

Era o dimineață rece. Mercedesul alb era parcat în față la Laura Biagiotti pe Via Borgognona. Angeli stătea pe bancheta din spate, îmbrăcat într-un pardesiu David Genei, citind L'Osservatore Romano. Celelalte ziare erau împăturite lângă el. Motorul era pornit. Marco, șoferul, ștergea parbrizul cu o cârpă.

Angeli îl văzu pe Turturro apărând din mulțime, îmbrăcat într-o geacă de piele maron și niște pantaloni prea strâmți. Avea o înfățișare de gangster de mâna a șaptea, se gândi Angeli, ceea ce și era. Deschise ușa și se așeză lângă el.

Angeli strâmbă din nas la mirosul de tutun și sudoare.

Era a patra oară când se întâlnea cu el. De fiecare dată îi spunea că este ultima oară, dar revenea întotdeauna, cerând o

sumă și mai mare de bani pentru a tăcea.

Era beat, duhnea a băutură.

Angeli nu ridică privirea din ziar.

— N-am de gând să discut toată viața mea cu un rahat ca tine. Ce vrei?

— Am nevoie de un alt împrumut.

Angeli lăsă ziarul jos.

— Cât vrei acum?

Se întrebă din nou dacă Turturro avea cu adevărat un plic pus bine undeva sau totul nu era decât o cacealma. Merita oare? Odată n-ar fi dat doi bani pe ce credea lumea bună despre el. De când venise la Roma fusese invitat permanent la recepții și cocteiluri, la premiere și la dineuri pe la ambasade. Toată lumea știa că era traficant de arme. Nu constituise un obstacol în pătrunderea în înalta societate romană, dar să fie demascat ca torționar și asasin, deși nu mai putea fi condamnat legal, l-ar fi făcut un paria, chiar și printre cei care în particular simpatizau cu ideile sale.

Și mai era fiica lui.

— Am nevoie de o sută de milioane de lire.

Angeli râse și-și reluă lectura.

Turturro păru jignit. Mândria puse stăpânire pe el.

— Am datorii la jocuri.

— Nu este problema mea.

— Aș putea s-o fac să fie.

Turturro își puse un deget sub gulerul cămășii, de parcă ar fi fost prea strâmt.

— Ai scăpat ieftin până acum, nu mi-ai dat decât mărunțiș. Acum vreau o plată adevărată. Dă-mi ceea ce-ți cer și vei primi dosarele și totul se va termina.

Angeli își înăbuși furia. Rahatul. Cine se credea?

— Dacă nu, o să vedem cât o să-mi dea o revistă pentru ele.

Dosarele. Cum naiba se ajunsese ca cineva ca Turturro să fie însărcinat cu distrugerea lor? Sau era totul o cacealma? Dacă dosarele fuseseră totuși distruse așa cum ordonase?

— Dacă îți dau o sută de milioane de lire, ce faci? Peste șase luni vei avea nevoie iar de bani. Cheltuiești totul pe băutură și

pariuri. Ești un ratat, Turturro. Nu-ți mai dau nimic.

— Și ce va zice minunata ta fiică atunci când va citi cu ce te-ai ocupat în Argentina?

Vocea îi tremura.

— Nu-ți dau nici un ban.

— Le spun tot, jur. Ți-aduci aminte de femeia aia pe care ai împușcat-o în cap? Cum i s-au împrăștiat creierii pe perete? îți va aduce măcar un paragraf în La Republica. Ce va spune fetița ta? Dar soția?

— Soția știe, spuse Angeli. Iar ceilalți nu te vor crede. Uită-te la tine. Ești un bețiv, un cartofor, un ratat; cine să te asculte?

— Ești un asasin și jur că pot s-o dovedesc.

Angeli o văzu pe soția sa ieșind din magazin cu două sacoșe.

— Ieși afară, îi spuse lui Turturro.

— Ți-arăt eu ție! Îi strigă el.

La semnul lui Angeli, Marco deschise ușa și-l dădu afară din mașină. Îl aruncă pe trotuar la picioarele unor trecători uluiți. Francesca nici nu tresări. Păși peste el și se urcă în mașină calmă, pe locul deja încălzit de fundul imens al lui Turturro. Sporovăia cu o prietenă la celular.

— La George's îi spuse Angeli lui Marco.

Turturro se ridică în picioare și se șterse de praf. Făcu apoi un gest obscen prin fereastra uitată deschisă în timp ce mașina se îndepărta.

Trebuie să fac ceva cu tine cât mai curând.

Cât mai curând.

Simone ieși în grabă din bloc. Pe trotuar era gheață. Își trase până la capăt fermoarul gecii și căută în poșetă cheile de la Lancia parcată în curte.

Se opri. Cineva lipise un plic maroniu sub ștergătorul de parbriz. Îl deschise uluită. Înăuntru erau câteva pagini xeroxate. Le răsfoi la repezeală. Unele erau scrise de mână, altele erau niște formulare.

— M-am gândit că ai vrea să i le dai tatălui tău.

Se întoarse. Un individ gras și chel, cu o geacă de piele maronie stătea în poartă cu mâinile în buzunare. Era dimineața devreme, nu era încă ora șapte, dar îi simți mirosul

de băutură. I se făcu frică.

— Ce e asta?

— Ți-am spus. E ceva pentru tac-tu. Tac-tu, asasinul.

Târfulița era înspăimântată. Buuun. O urmărea cum măsura din priviri distanța până la ușa blocului, neștiind dacă s-o ia la fugă înăuntru. Se strâmbă, mărindu-i neplăcerea.

Grappa băută de dimineață îl făcuse să se simtă curajos și puternic. Nu voia nimic de la amărâta asta. Luase destul de la tat-su.

— Ce-ai spus?

— Uită-te la ce e în plic. Nu știi ce-a făcut tac-tu în război? Cred că ceva ai bănuit. Doar n-o fi fata colonelului Angeli chiar atât de proastă.

— Nu știu despre ce vorbești.

— Despre cariera tatălui tău în armată. Întreabă-l câți dintre inamicii juntei au dispărut. Pe câți i-a torturat și ucis.

— Nu a fost implicat.

— Așa ți-a spus?

Ea îl privea, cu fața albă ca varul. Sărmana fată bogată.

— Nu fi atât de șocată. Citește. Este dosarul său de la Comanda Grupului de Acțiune. Nu ți-a spus nimic despre asta? Celălalt material este o poveste de citit înainte de culcare. Înregistrări ale interogatoriilor. Vei observa că toți clienții lui au avut același sfârșit.

— Nu te cred.

— Ba da, dar nu vrei să auzi.

Ea se dădu înapoi.

— De ce-mi spui toate astea?

— Nu vrei să știi ce mare erou a fost?

— Cine ești?

— Mă cheamă Turturro. Sergent Raoul Turturro. Întreabă-l despre mine. Am fost acolo. Am lucrat pentru el. A fost un sadic, ca toți ceilalți. Eu mă ocupam de hârtii. I-am ajutat pe mulți dintre ei, după ce fuseseră torturați cu electricitate. Am încercat să opresc cât mai multe din relele lor. Uneori tatăl tău îi tortura atât de tare, încât nici nu mai puteau să vorbească; le pierea vocea din cauza țipetelor.

— Taci!

— Erau mulți răi, dar tac-tu era cel mai rău dintre ei. Uneori stătea în camera de tortură douăzeci și patru de ore, alteori mai mult. Se ducea acasă, dar după câteva ore era înapoi. Nu putea sta departe. Îi făcea plăcere. Uneori, când interoga tinere, cam de vârsta ta, dădea pe toată lumea afară. Nu știu ce le făcea, dar, când le dădea afară, fetele erau ude.

Îi rânji.

— Știi tu unde. Le futea, apoi le împușca în cap.

Ea se întoarse și o zbughi în casă, încuind ușa de la intrare. Dacă ar fi vrut, ar fi putut s-o oprească, s-o facă să asculte mai departe. Însă el rămase pe loc, cu mâinile în buzunare. Aproape că îi părea rău pentru ea.

Se întoarse și o porni spre piață. Avea un ciudat sentiment de neîmplinire. Își dorise atât de mult, visase acest moment, iar acum că se răzbunase se simțea dintr-o dată golit și i se făcu frică.

Angeli era în salon, mâncând singur. Francesca se dusese la un club de aerobică. Menajera, Fulvia, îi pregătise o coda alla vaccinara, alături de o jumătate de sticlă de Barolo. Auzi ușa de la intrare trântindu-se violent și se uită acolo surprins.

Îndată ce o văzu își dădu seama că se întâmplase ceva. Fața îi era roșie. La început se gândi că avusese un accident de mașină sau că fusese atacată pe stradă.

Sări de pe scaun și o luă în brațe. Era rece, ca o bucată de marmură.

— Cara, ce s-a întâmplat?

Ea nu-i răspunse.

— Simone?

— De ce am plecat din Argentina? întrebă ea cu o voce greu de recunoscut.

Dintr-o dată realiză ce se întâmplase: Turturro. Simți un fior de gheață și se înjură. Subestimase dorința lui de răzbunare. Și inteligența lui.

— Papa?

— Ți-am spus de mai multe ori. După Malvine.

— Minți.

Se eliberă și se rezemă cu spatele de zid. În ochi îi lucea o luminiță stranie.

— Cara, ce tot spui?

— A venit un om la mine acasă. Spunea că te cunoaște. Mi-a dat asta.

Aruncă plicul maroniu pe masă. Angeli îl luă și răsfoi conținutul. Nenorocitul. Turturro nu se lăudase.

— Ți-a făcut plăcere?

— Plăcere? Ce?

— Să-i torturezi pe oamenii aceia. Fetițele acelea.

O privi îndelung.

— Nu te simți bine. Îl chem pe doctor.

Se duse spre telefon.

Simone aruncă cu plicul după el. Foile se împrăștiară pe podea.

— Ce înseamnă asta?

— Simone?

— A spus că tu conduceai escadroanele morții. Că a lucrat pentru tine.

— Ce?

— Este adevărat?

El își trecu mâna prin păr. Când vorbi din nou avea o voce moale.

— Cum poți să-mi pui astfel de întrebări? Ce fel de om crezi că sunt?

— Spune că primea ordine de la tine, într-unul din centrele de detenție. Că tu ai fost comandant.

— Și tu îl crezi?

— Nu știu! Cine era?

— Cara!

Porni spre ea, cu brațele deschise.

— Nu mă atinge!

Se trase înapoi.

— Spunea că ai torturat oameni. Spunea că ai violat fete și că le omorai după ce terminai cu ele.

— Și tu crezi minciunile astea?

— Sunt minciuni?

— Bineînțeles! Bineînțeles că sunt minciuni! Crezi că tatăl tău este un monstru?

— Nu știu! Nu știu!

— Omul acesta și-a spus numele?

— Da. Cred. Nu-mi amintesc.

— Știi, un om bogat își face mulți dușmani. Sunt mulți care vor să-mi facă rău. Și cel mai tare mă pot lovi prin tine.

Simone arătă la hârtiile împrăștiate pe podea.

— Dar astea?

El ridică din umeri, într-un gest de resemnare.

— Am fost însărcinat cu unele arestări. E adevărat, dar ce s-a întâmplat cu ei pe urmă. Nu era treaba mea. Sarcina mea era să adun informații. Cei pe care îi arestam eu nu erau civili. Montoneriștii au aruncat în aer unitatea noastră. Am văzut cum prietenii mei și soțiile lor au fost spulberați. Erau oameni răi, dar nu i-am torturat sau omorât. Eu doar mi-am făcut datoria.

Ea dădu din cap. Cât ar fi vrut să-l creadă.

— Este adevărul. Te rog.

Ei îi dădură lacrimile. El o luă în brațe simțind-o cum tremură. O sărută și o ținea strâns, mângâind-o pe păr.

— Sunt nevinovat, îi șopti. Trebuie să mă crezi. Îți dau cuvântul meu. Sunt nevinovat.

Turturro se grăbea spre terminalul Alitalia destinat plecărilor, cu bagajul într-un cărucior de oțel. Prețioasa geantă în care avea puse dosarele o avea agățată pe umăr. Peste o jumătate de oră pleca un avion spre Milano și voia să plece cu el. Acum, treaz, se blestema pentru nesăbuința avută.

Era prea preocupat cu autoînvinovățirea, încât nu-i observă pe cei doi polițiști decât atunci când ajunseră la doi pași de el.

— Turturro? întrebă unul dintre ei. Raoul Turturro?

Simți cum îl cuprinde panica. Nu sunt polițiști, se gândi el. Nimic din înfățișare sau comportament nu-i trăda, dar unul dintre ei îi părea vag familiar. Înțelese.

Încercă să fugă, dar unul dintre ei îl apucă și-l trânti la podea. Toată lumea din terminal se uita la ei. Strigă după ajutor, dar își dădu seama că nimeni nu va interveni în

acțiunea unor polițiști. Pe aceeași mentalitate se bazaseră și acțiunile grupului său, care răpea ziua în amiaza mare oameni pe stradă: nimeni nu are chef să înfrunte autoritățile; nimănui nu-i place să devină el însuși victimă.

Îl târâră spre ieșire. Strigă celor din jur să cheme poliția, deși își dădea seama ce ridicol suna. Oamenii se uitau la el cu expresia aceea rezervată nebunilor. Nu avea rost. Pierduse.

În parcare era un Fiat albastru cu însemnele carabinierilor scrise cu litere mari albe. Îi puseră cătușe și-l împinseră pe bancheta din spate.

Unul dintre polițiști se întoarse în terminal pentru a-și recupera chipiul pierdut în timpul luptei și geanta lui Turturro. Abia acum îl recunoscu. Era șoferul lui Angeli.

Văzu cum unul din paznicii aeroportului îi oferă lui Marco chipiul și geanta.

Colegul acestuia trecu la volan.

— N-aș vrea să fiu în locul tău pentru nimic în lume, îi spuse lui Turturro. Signor Gregorini este foarte supărat!

Un dobitoc rămâne dobitoc toată viața, se gândea Angeli. Nu poți salva un om de el însuși. Lăcomie, furie, dorință, acestea sunt adevăratele păcate. Și ele te duc la pierzanie.

Camera se afla deasupra unui garaj. Îi aducea aminte de unul din centrele de detenție din Buenos Aires, cel de la Orletti. În acele vremuri, servisul era al lor, iar un caporal ambala tot timpul motoarele pentru a acoperi sunetele torturaților, dar și acesta era bun.

Urcă treptele de metal spre o ușă de lemn masiv. Scoase o cheie din buzunar, descuie și intră.

Turturro se trezi în miros de benzină și ulei din cauza huruitului unui motor. Nu putea să-și miște mâinile sau picioarele. Îi veni să vomite când își mișcă capul.

Își aminti. Îi fusese injectat vreun somnifer în mașină.

Cineva îl privea, dar nu-l putea vedea foarte clar, având privirea încețoșată din cauza drogului.

— Tot mai crezi că a fost o idee bună să-i spui prostiile alea fetei mele?

Por Dios. Angeli.

Vru să se ridice, dar era legat. Încercă să țipe, dar avea ceva în gură și nu ieși nici un sunet. Panica îl copleșea. Leșină.

Angeli căscă. Mai degrabă din cauza tensiunii decât a oboselii.

Erau patru pereți de cărămidă, nici o fereastră. Camera era luminată doar de un singur bec ce atârna din tavan. Piese de mașină, cutii goale de ulei, carburatoare vechi, un arbore cotit erau strânse într-un colț. În mijlocul camerei se afla un pat și un scaun, ambele de metal. Un casetofon pe baterii nou-nouț era pus pe dușumeaua prăfuită, noutatea lui contrastând puternic cu restul obiectelor din cameră.

Turturro era răstignit gol pe pat, cu încheieturile de la mâini și de la picioare legate cu sârmă de colțurile patului. Penisul, vânăt și înghețat de frig și frică părea ridicol, copleșit de burta imensă. Avea o fâșie de leucoplast pe gură. Ochii îi erau mari, ieșiți din orbite. Deși în încăpere era frig, Angeli îi simțea mirosul transpirației. Îi amintea de unitatea din Ezeiza, puternic, ca parfumul unei vechi amante.

Angeli avea o geantă. O puse pe podea și se așeză pe scaun. Se așeză confortabil.

— Ce mai faci, prietene? De câte ori n-ai făcut tu asta altora? A venit și rândul tău. Ți-aduci aminte de vremurile bune de altă dată? Ce distracție era cu picana?

Turturro dădea din cap.

— Nu mai ții minte? Sau nu vrei să-ți aduci aminte? Ori vrei să-mi spui ceva?

Clătină din cap ca un profesor în fața unui elev recalcitrant.

— N-o să te omor dintr-o dată. Ți-am dat bani, am avut milă de tine, dar te-ai lăcomit. Ai încercat să-mi ruinezi viața. N-ai pic de recunoștință.

Zâmbi.

— Recunoștința nu este ceva cu care te naști. Trebuie învățată.

Se aplecă în față și-și coborî vocea.

— Am să îndepărtez călușul, dar dacă țipi, o s-o pățești. Înțelegi?

Turturro dădu din cap cu disperare.

Angeli dădu drumul casetofonului. Ca măsură de precauție în caz că Turturro făcea prea mult zgomot. Dădu volumul la maxim. Abba: Dancing Queen. Ochii lui Turturro se roteau amețitor. Încerca să realizeze semnificația cântecului. Era o glumă, desigur, dar el era victima.

Angeli scoase călușul.

Cuvintele ieșiră la repezeală, precum șampania dintr-o sticlă bine agitată.

— Te implor, nu mă omorî, nu mă omorî! Am un avocat. Are copii după tot. Dacă mi se întâmplă ceva, le va trimite la toate ziarele. Dă-mi drumul, îți dau totul. Jur.

Angeli nu avea timp pentru asta. Îi îndesă la loc călușul și opri casetofonul.

— Ce-mi spui tu poate fi adevărat sau nu.

Deschise servieta și scoase niște pagini îngălbenite.

— Astea se aflau în geanta ta la aeroport.

Erau dosarele a zeci de ofițeri din grupul de comandă. Erau și înregistrări ale interogatoriilor unor prizonieri, suficient pentru a-i compromite imaginea. Deja ele îi stricaseră relația cu fiica sa. Cât de mult, asta numai timpul va putea arăta.

Ridică una din pagini. Cuprindea fotografia sa alb negru, precum și date cu privire la cariera sa. Cum reușise Turturro să facă rost de ele? Nu l-ar fi creditat cu o asemenea ingeniozitate.

— Originale, spuse. Dacă aș fi fost în locul tău, pe acestea le-aș fi dat avocatului.

Clătina din cap, cu buzele țuguiate, de parcă ar fi avut de rezolvat o complicată problemă de matematică.

— Dar poate că ai făcut copii și pe acelea le-ai ascuns undeva. Poate, dar de unde să știu eu?

Se aplecă și din servietă scoase un halat de măcelar. Apoi o pereche de mănuși de cauciuc. Ultimul articol pe care îl scoase fu un cuțit.

Turturro respira agitat. Angeli auzi un sunet care reușise să treacă de căluș. Se aplecă deasupra patului astfel încât lucirea cuțitului să cadă pe fața lui Turturro.

— Îl vezi? Și tu aveai unul din acesta. Mai ții minte?

Turturro se zvârcolea în pat, atât cât îi permiteau sârmele. Burta îi tremura ca o piftie.

— Ascultă-mă, Turturro. Mă asculți?

Zvârcolirile se opriră. Se aplecă deasupra lui.

— E foarte simplu. Am să-ți scot călușul. Dacă țipi, te castrez. Ai înțeles?

Turturro dădu din cap. Transpirația îi intra în ochi.

— Te întreb dacă mai există copii. Dacă există, vreau să-mi spui numele persoanei căreia le-ai dat. Dacă nu-mi spui, îți pun călușul la loc și-ți tai două degete de la picioare. Ai înțeles?

Angeli porni iar casetofonul. Turturro se căcase pe el. Duhoarea umplu încăperea.

Angeli dădu la o parte călușul.

Turturro răspunse într-un amalgam de italiană cu spaniolă, vocea fiindu-i mai mult un scâncet.

— Vă rog, domnule colonel, a fost o cacealma, nu există nici un avocat, vă implor, vă implor, credeți-mă. Nu există, nimeni, vă implor, vă implor, nu-mi faceți rău, ați găsit totul. N-am dat nimic.

Angeli îi puse la loc călușul. Stătu o clipă, gândindu-se. Apoi tăie cu grijă două din degetele de la piciorul stâng al lui Turturro. Era un lucru dezgustător și fu bucuros când termină. Între timp, Turturro leșinase.

Angeli se așeză, așteptând răbdător în fotoliu, ascultând picurarea sângelui pe podea. În cele din urmă nu mai avu

răbdare și-l trezi vârându-i un deget în ureche.

Ochii lui Turturro se zbăteau în orbite, tremurând din tot corpul. Angeli se strâmbă a dezgust și îi scoase călușul.

— Nu e nici un avocat. Nici un avocat. Vă implor.

Angeli îi puse din nou călușul.

— Nu te cred. O să te castrez.

Turturro se zbătu și mișcă patul din loc. Angeli îl așteptă să obosească. Apoi se aplecă și-i apucă testiculele, ținându-le cu grijă. Scoase din nou călușul.

— Ai ceva de spus?

Turturro îngăimă:

— Nu e nici un avocat, credeți-mă, nu am făcut copii, nu, vă rog, nu, nu.

Angeli făcu o mică incizie cu cuțitul și Turturro leșină.

Era satisfăcut. Dacă ar fi existat copii, Turturro ar fi cedat până acum. Era convins că nu mai are de ce să se teamă.

Puse călușul la loc și opri casetofonul. Îl trezi pe Turturro care începu imediat să se vaite și să plângă.

— Potolește-te, sunt la locul lor, îi spuse Angeli, știind că nu putea să vadă dincolo de burtă.

Își scoase mănușile și halatul.

— Acum, mănâncă-le, spuse și începu să îndese hârtiile în gura lui Turturro.

A durat aproape trei ore. A trebuit să coboare de câteva ori pentru a umple o sticlă de apă ca să-l ajute pe Turturro să înghită tot. Păstră ultimul dosarul cu fotografia sa.

Când termină îi puse călușul pentru ultima dată.

— Turturro, ești un dobitoc. Ți-am dat câteva lire fiindcă mi-era milă de tine. Ți-am aruncat banii ca unui cerșetor. Doar nu crezi că mi-a fost vreo clipă frică de tine? Ai vrut să te joci cu mine, na că ne-am jucat. Și am câștigat eu. Sper că ai înțeles.

Puțea în cameră. Sânge și fecale. Se întreba cum de suportase mirosul atâta vreme la Ezeiza, dar atunci era plătit ca să facă așa ceva. Într-un fel era o chemare. Ca preoția.

— Acum ne vom lua la revedere, spuse Angeli. Nu ne vom mai vedea. Îți acord un timp ca să reflectezi la trădarea ta.

Și plecă, încuind ușa.

În apropiere de aeroportul Gatwick, Anglia.

De acest telefon se temuse toată viața. Secretara i-l direcționase de la birou către telefonul mobil. Era în drum spre Kent, pe autostrada M25, dar când auzi vocea și numele trase imediat pe stânga și opri motorul.

— Cum ați spus că vă numiți?

— Altman. Reuben Altman. Am fost vecini la Buenos Aires în 1976.

Inima îi bătea să-i spargă pieptul.

— De unde sunați?

— Sunt la Londra, seńor. Am venit din Argentina ca să vă întâlnesc.

Mintea îi funcționa cu încetinitorul.

— Ca să mă vedeți?

— Nu vă mai amintiți de mine?

— Ar trebui? A trecut multă vreme.

— Aș dori foarte mult să ne întâlnim. Este foarte important.

— Da. Nu sunt sigur că se poate. De ce doriți să mă vedeți?

La celălalt capăt al liniei fu o tăcere îndelungată.

— Domnule Altman?

— Despre fiica mea. Cred că știți la ce mă refer. Vă rog, seńor Barrington. Nu vreau să vă creez probleme. Vreau doar să vorbim. Vă rog.

După atâta timp, apărea din senin. Mai întâi treaba de la Roma, apoi Luke. Acum asta. Întreaga țesătură a vieții sale se destrăma.

Mașina se zgudui când fu depășită de un TIR. Stătea acolo, privind câmpul de lângă autostradă. Fusese îngrădit cu sârmă, pe fiecare stâlp fiind pus semnul TRECEREA INTERZISĂ. Trecerea interzisă. Poți îngrădi un câmp, dar nu și o viață, oricât te-ai strădui.

— Seńor Barrington?

— Aveți ceva de scris? Vă dau adresa mea.

Stephen își anulă toate întâlnirile din ziua aceea și se întoarse la Market Dene. Era puțin după prânz. O găsi pe Mercedes în bucătărie, cu o carte într-o mână, cu cealaltă învârtind cu o lingură în supă.

Era în cămașă de noapte.

Îl privi pe deasupra ochelarilor.

— Dumnezeule. Ce s-a întâmplat? Arăți ca o stafie.

Puse geanta pe masă.

— Mai este ceai?

— Ceainicul e încă fierbinte. Stephen, ce-i cu tine la ora asta acasă?

Erau momente când era imperturbabilă. Își imaginase de multe ori că o anunța că a început cel de-al treilea război mondial. Reacția ei ar fi fost cu siguranță „Oh, dragule, ce crezi că au de gând?" după care s-ar fi întors la cartea ei. Presupunea că era unul din modurile prin care punea o distanță între ea și lumea înconjurătoare, ca migrenele, somnul de după-amiază și cititul. Încă nu acceptase moartea lui Luke. Nici măcar nu plânsese la înmormântare.

— Am să-ți spun ceva.

Se duse și-și turnă ceai. Apoi se răzgândi și scoase o sticlă de rachiu. Turnă într-un pahar.

Mercedes îl urmărea pe sub ochelari.

— Sper că nu ceva rău.

— Am primit un telefon astăzi.

Bău jumătate din pahar dintr-o dată. Ea ridică sprâncenele.

— Ai de gând să-mi spui o dată, ori vrei să mor de curiozitate?

— Era un bărbat. Vorbea bine englezește. Cu accent însă. Spunea că este tatăl Gabriellei.

Lingura dispăru în supă. Mercedes închise cartea și o puse la îndemână pe masă. Fața îi păli și pentru o clipă crezu că va leșina. Vreme îndelungată niciunul din ei nu scoase nici un cuvânt.

— Ce i-ai spus?

El dădu din umeri.

— Ce să-i spun?

Își puse o mână în șold, o stanță combativă, după cum știa el. Semnalul pentru a bate în retragere. De data asta însă nu mai putea să se retragă.

— Stephen, doar nu.

— Ce voiai să fac?

Își scoase ochelarii.

— Dobitocule!

Avuseseră multe certuri de-a lungul anilor, nici mai multe, nici mai puține ca alte cupluri; certuri din cauza banilor, a copiilor, a sexului. Mai ales din cauza sexului, dar nici o dată nu-l insultase, niciodată n-o făcuse, de aceea i se păru atât de șocant.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu puteam să-l mint. Fata are douăzeci de ani, de ce naiba mai ți-e frică?

Cearta se opri la fel de brusc. Brațul îi căzu într-o parte.

— Am putea pierde acești douăzeci de ani. La naiba, Stephen, chiar nu înțelegi? Nu înțelegi?

— Vine mâine dimineață aici. I-am dat adresa.

Ea clătină din cap și-l privea cum îi privea pe Luke și pe Gabriella când făceau câte-o năzbâtie.

— Nu puteai să minți?

El învârti paharul.

— De ce să mint?

— Oh, Stephen.

Își puse ochelarii și-și luă cartea dând să plece. Se opri în pragul ușii.

— Dacă ne pierdem fetița, n-o să te iert niciodată. Știi asta?

Ieși din cameră.

Reuben se uită pe hartă și coti la dreapta spre Oxford. Cerul era înnorat și afară era răcoare. Drumul era acoperit cu gheață și mâzgă. Șterse parbrizul. Cum naiba pot trăi oamenii cu o astfel de climă? văzu un indicator: Market Dene, 2 km. O coti pe un drum de țară. Cauciucurile Roverului scrâșneau pe gheață. În depărtare văzu conacul.

O lampă lumina pe verandă. Parcă lângă grajduri și zăbovi câteva clipe în mașină.

Inima îi bătea cu putere. Barrington nu-i spusese dacă Gabriella va fi aici ca să-l întâmpine. Repetase ce avea să spună de atâtea ori, dar acum în mintea sa era un gol. Se luptă cu dorința de a porni mașina și a fugi.

Domingo avusese dreptate. Ce spera să obțină?

Nu-l recunoscu, dar nici nu avea un motiv deosebit să-l recunoască.

Stephen Barrington era un bărbat înalt, distins, cu părul argintiu. Era îmbrăcat într-un costum de culoare închisă. Soția lui stătea alături de el, dar fără să se atingă; era îmbrăcată într-un deux pieces și o bluză de mătase. Parcă erau la o înmormântare. Îl întâmpinară cu o politețe exagerată și-l conduseră înăuntru.

Îl invitară în ceea ce numeau camera de desen. Era dominată de un șemineu în care ardeau câțiva bușteni. Pe polița lui se găseau numeroase fotografii și un orologiu vechi foarte valoros. În ciuda focului, încăperea era rece. În centrul camerei erau câteva fotolii, iar pe podea se aflau covoare persane. Pe pereți erau atârnate diverse acuarele.

— Cum a fost călătoria?

Englezii, se gândi Reuben. Întotdeauna atât de politicoși. Oamenii ăștia mă urăsc de moarte și ar fi în stare să mă sfâșie, dar stau și pălăvrăgesc cu mine.

— Am fost foarte atent. Din cauza gheții.

— Ne gândeam că poate v-ați rătăcit, spuse doamna ironic.

— Am întrebat la oficiul poștal. M-au îndrumat exact.

— Casa este a familiei mele de generații, spuse Stephen. Numele este foarte cunoscut în sat. Vreți un ceai?

Lângă fereastră fusese aranjată o masă după tipicul englezesc. Un ceainic de argint, prăjiturele, totul acoperit cu o pânză croșetată. Reuben se dădu la fereastră. În timp ce Mercedes turna ceaiul, se uită la fotografiile de pe poliță: una a soților Barrington, făcută în fața casei, aparent de curând; alături era o alta, mult mai veche, alb-negru, cu o ramă argintie. Recunoscu în fundal Piaza del Mayo.

Mai erau și altele, portrete și instantanee din vacanțe, în unele dintre ele apărea o tânără. Oare ea era? Ea trebuie să fie. Asemănarea cu Rosa era extraordinară: același păr negru, ochii căprui, gura în formă de inimă.

Făcu un efort deosebit ca să-și dezlipească privirea. Când se uită la Barringtoni, aceștia îl priveau cu insistență. Reuben se simți rușinat, ca și cum ar fi fost prins în timp ce încerca să le

fure argintăria.

După ce Mercedes îi întinse ceaiul, servi și obligatoria prăjiturică. Stephen se aplecă spre el, spunându-i:

— Ai venit pentru Gabriella.

Reuben fu ușurat că în sfârșit măștile căzuseră.

— Fetele mele se numeau Simone și Eva. Privi când spre unul, când spre celălalt.

— Știți că este fiica mea?

Mercedes își luă fața în mâini. Stephen oftă ca și cum i s-ar fi luat o mare greutate de pe suflet.

Se instală o tăcere supărătoare. Se temuse că-l vor minți, că vor încerca să nege într-un fel sau altul, dar acum tensiunea dispăruse și se simțea golit.

— E bine?

Suna ridicol. Nu-i veni să creadă că spusese asta, dar nu găsise ceva mai bun.

— E la universitate.

Stephen ezită.

— La Cambridge. Este o tânără extrem de inteligentă. Suntem foarte mândri de ea.

Se opri, de parcă ar fi spus un lucru rău.

— Nu i-am spus încă. Vreau să spun despre dumneavoastră.

— Înțeleg.

Inspiră adânc.

— Mai este un lucru pe care aș vrea să-l știu. Erau gemene. Cealaltă.

Fețele lor i-au spus totul. Deci, una dispăruse pe vecie.

Urmă o tăcere îndelungată.

— Cum ne-ați găsit? întrebă Stephen.

— E o poveste lungă. Mi-a spus cumnatul meu, Domingo.

Stephen încuviință din cap.

— Da. Îl cunoaștem.

— De ce acum?

Cum să le explic?

— Am fost în exil. Nu l-am văzut ani de zile.

Era o parte din adevăr, dar nu știa cum să le explice totul.

Ceașca lui Mercedes tremură în farfurioară.

— Am tratat-o întotdeauna foarte bine. N-am vrut s-o păstrăm. Nu la început. Ne-am gândit întotdeauna că va veni cineva și când au apărut.

Ridică mâna.

— Vă rog. Nu este vorba despre asta. Nu am venit aici ca să vă acuz. Din contră. Vă sunt foarte îndatorat.

— E o fată minunată. Minunată. Stephen are dreptate. Suntem atât de mândri de ea.

Stephen îi povesti evenimentele din noaptea aceea, cum au descoperit-o pe Gabriella în leagăn și cum au luat-o. După ce termină se așternu iar tăcerea.

— Vreau s-o văd.

Stephen își drese vocea.

— Nu credem că este o idee bună.

— Sunt tatăl ei. Am dreptul s-o văd.

— Și ce să-i spui?

— Nu știu.

— Înțelegi, noi nu i-am spus, zise Mercedes. Știe că este adoptată, dar nu i-am spus niciodată circumstanțele exacte. Ne-am gândit că. N-are la ce să-i folosească.

Reuben dădu din cap.

— Așa am crezut că este mai bine.

Stephen se aplecă spre el.

— Ea crede că părinții ei au murit.

— Trebuie s-o văd.

— Ce vrei? îl întrebă Mercedes. Iertarea?

Urmă o tăcere lungă. Stephen își plecă privirea.

Reuben se uită în ochii ei.

— Poate. Poate că vreau să văd cu ochii mei că este bine. Că ratarea mea nu este completă. Și mai cred că fiecare copil are dreptul să-și cunoască trecutul. Nu credeți?

— De ce ai venit? Nu-i vei face decât rău.

— Credeți-mă. Nu aceasta este intenția mea.

Stephen își clătină capul.

— Am ajuns să o considerăm ca fiind a noastră. Nu am mai putut să avem alți copii după Luke. Am vrut ca ea să ne considere părinții ei adevărați. Încă mai vrem.

— Dar nu este fiica voastră.

— Nu. Nu este.

Stephen își plecă resemnat capul.

— Cred că am știut tot timpul că această zi va veni o dată și-o dată. Când m-am întors ieri acasă și i-am spus soției m-a certat că nu te-am mințit, că nu te-am evitat. Dar, până la urmă, sunt de acord cu dumneata. Fiecare copil are dreptul să-și cunoască trecutul. Deci rămâne stabilit. Mai vreți niște ceai?

Stephen o convinse pe Mercedes să aducă albumul de fotografii și Reuben privi varianta Kodak a vieții fiicei sale. În timp ce se lăuda cu realizările Gabriellei, Mercedes se mai înmuie. Stephen fu ușurat. I se părea că nu este nimic de câștigat din ostilitate și negare. Zarurile fuseseră aruncate.

Reuben, își dădu seama Mercedes, nu era bine. Fața lui avea o paloare verzuie și obrajii îi străluceau în lumina veiozei de pe masă, având pielea întinsă bine pe oase. Încheieturile îi erau foarte subțiri, dar era bine îmbrăcat, cu un costum pe comandă, pantofi italieni și un Rolex la mână. Evident nu era sărac.

Îi urmărea expresia în timp ce răsfoia albumul: o fotografie a Gabriellei când era mică, plină de înghețată pe față; o alta călare pe ponei la vârsta de cinci ani; în uniformă de școală, alături de cățelul ei, un collie; un portret de grup cu clasa la terminarea școlii primare. Fragmente ale unei vieți la ale cărei începuturi asistase.

Ea înțelese că nici măcar nu-și putea imagina durerea lui.

— Pot s-o păstrez pe asta? spuse el, arătând spre o fotografie recentă a Gabriellei cu ei doi în fața casei.

— Da, de ce nu? Pot face oricând o copie.

Voia să știe totul. Ce materii îi plăcuseră la școală, la ce vârstă învățase să meargă, dacă se împrietenea ușor, ce sporturi prefera. Îi povesti despre studiile de la Cambridge, despre pasiunea pentru chimie și biologie, eforturile făcute pentru a reuși într-un domeniu dominat în mod tradițional de băieți.

— Și fiul dumneavoastră? O întrebă el, arătând spre una din fotografii.

Mercedes nu putu să răspundă. Dădu din cap.

— Un tânăr minunat.

— A fost. Din păcate. L-am pierdut.

Reuben plecă privirea.

— Îmi pare rău.

Urmă o tăcere stânjenitoare și el înțelese implicațiile acestei tragedii. Gabriella rămăsese singurul lor copil.

Puse albumul deoparte și rămase multă vreme privind pe fereastră. Ea se întrebă la ce se gândea. Aici, atât de departe de Argentina, atât de departe de zilele acelea.

— Erau gemene, spuse Reuben, încă întors cu fața la fereastră. Gemene identice. Simone s-a născut prima, un copil frumos și sănătos. Sora ei a fost mai mică, aproape că a murit în prima zi. Am pus-o pe Simone în pătuț cu ea. Din clipa aceea a început să se facă bine. Un miracol.

Ochii îi erau ațintiți în depărtare, poate în zilele acelea.

— Gabriella. Nici măcar nu știu care din ele este.

Mercedes se gândi la ce le spuse Luke. Privi la soțul ei, avertizându-l.

— A sugerat vreodată că. Știe?

— Ce să știe?

— Uneori gemenii simt când sunt despărțiți. Credeți că ea a simțit așa ceva?

Mercedes privi la soțul ei.

— Nu. Nu cred.

O creangă izbi în fereastră și ploaia se înteți. Stephen simțea că-i înghețaseră picioarele. Ironie a sorții. Stătea aici, într-o dimineață rece de iarnă, discutând cu un străin despre evenimente petrecute într-o țară cu climă fierbinte de la celălalt capăt al lumii, acum douăzeci de ani.

— Dacă aș putea găsi măcar pe unul. Dar ce rost are să mă gândesc la asta?

Se depărtă de fereastră.

— Când pot s-o văd pe. Gabriella?

Stephen privi la soția sa.

— O s-o chemăm să vină pe aici. Trebuie să ne lași să vorbim noi mai întâi. Va fi un mare șoc pentru ea.

Reuben încuviință. După atâta vreme mai putea aștepta o zi sau două.

Stephen îl conduse la mașină. Stătea la un hotel în Londra. În Bloomsbury. Stephen promise că-l va suna a doua zi, după ce vorbeau cu Gabriella.

Când se întoarse în casă o găsi pe Mercedes în bucătărie, aplecată deasupra aragazului.

— Nu-mi place de el, spuse.

— Este tatăl ei. Trebuie să lăsăm la o parte egoismul.

— Ce crezi că va zice Gabriella când va afla?

— Va reacționa probabil la fel cum ai făcut tu când ți-am spus. Va fi șocată. Poate chiar furioasă. Nu știu. Sper să înțeleagă că tot ce am făcut a fost spre binele ei, dar trebuie să fim pregătiți pentru faptul că nu ne va mai iubi la fel ca la început.

Mercedes se legăna încet.

— De ce ni se întâmplă asta tocmai acum?

— Nu știu, dar se întâmplă și trebuie să luăm lucrurile așa cum sunt.

— Dar nu vreau.

Stephen își puse mâinile în buzunar.

— Trebuie să-i spunem și despre cealaltă fată.

— Nu trebuie să-i spunem nimic.

— Pentru numele lui Dumnezeu!

— Nu!

Vocea îi devenise isterică.

— Nu-i spui nimic!

— De ce?

Privirile li se întâlniră. Fu o bătălie scurtă. Stephen cedă.

— Dacă îi spui, zise Mercedes, recăpătând controlul situației, te părăsesc. Vorbesc foarte serios, Stephen. Nu trebuie să-i spui nimic.

— Dar e de o cruzime inimaginabilă.

— Vorbesc foarte serios.

Stephen știa că nu poate face nimic acum. Ieși, trăgând violent ușa după el.

Stephen era în biroul său când auzi zgomotul distinct al

Volkswagenului broscuță al Gabriellei. Își trase jacheta și cizmele și ieși în curte. Gabriella ieși din mașină, cu obrajii roșii din cauza frigului. Purta un costum de schi și un fular al lui Luke.

Trânti ușa mașinii.

— Bună, tati.

— Bine ai venit, budincuță.

Fața îi era brăzdată de îngrijorare și, da, frică. Tot ceea ce-i spuse la telefon fusese că el și Mercedes voiau să-i spună ceva urgent.

Nu, nu suntem niciunul bolnavi. Nu e vorba despre așa ceva. E ceva care nu poate fi spus la telefon.

Părea mică și pierdută. Îl durea inima. N-o iubise niciodată mai mult ca în clipa aceea.

Altman spunea că era tatăl ei. Nu era adevărat. El era tatăl ei. El îi stătuse alături în zilele de școală, o așteptase până târziu când începuse să se întâlnească cu băieți, îi plătise totul, o însoțise la școală. Se întreba dacă toate acestea mai au vreo însemnătate.

Stătea acolo, cu mâinile în buzunare.

— Ce s-a întâmplat?

— Hai să dăm o raită.

Gabriella se uită dincolo de el, în casă, pălind.

— A pățit ceva mama?

Îi zâmbi.

— Nu, nu. Ți-am spus, nu e vorba de așa ceva. Amândoi suntem bine. Hai, vino.

Îi puse un braț pe umeri și porniră prin curte.

Iazul era înghețat, iar copacii despuiați stăteau de gardă în jurul lui ca niște soldați. Nu se auzea nici un sunet.

— Atunci, care e marele mister?

Repetase cuvintele de atâtea ori după ce plecase Reuben. Acum însă nu mai ținea minte niciunul.

— Pot să ți-o spun de-a dreptul?

Trase aer în piept. O privi, încercând să-și întipărească clipa în memorie. De acum, își spuse, totul se va schimba.

— Vreau să-ți spun mai întâi că noi te-am iubit întotdeauna,

ca și când ai fi fost copilul nostru. Știi asta, nu? Nimic nu poate schimba dragostea noastră.

— Tati, ce s-a întâmplat?

— Este vorba despre. Părinții tăi.

Sângele îi fugi din obraji.

— Părinții mei?

— Gabriella, noi ți-am povestit unele lucruri. Nu erau complet adevărate.

Ea izbucni într-un râs nervos.

— Adică, m-ați mințit?

— Am crezut că așa era mai bine atunci.

Ea îl privi.

— Ți-am spus că părinții tăi au murit și că nu știm cine au fost. Asta era minciuna. Acum trebuie să-ți spun adevărul.

Gabriella nu-și mai amintea de Argentina. Crescuse departe de pampas și de cluburile de tango ca fiică a unei familii înstărite de britanici conservatori în Berkshire. Mama ei mai avea rude acolo. De Crăciun primeau în fiecare an o felicitare de la Buenos Aires.

Își amintea că fusese acolo odată, când avea nouă ani. Stătuseră la fratele mamei la San Isidorio și toată lumea se îndrăgostise de ea. Își amintea că fusese surprinsă că toată lumea vorbea englezește și lua ceaiul în fiecare după-amiază, dar cele mai puternice amintiri erau căldura sufocantă, scobitorile de la restaurante și mirosul fructelor.

Faptul că fusese adoptată nu o deranjase niciodată. Uneori, la începutul adolescenței încercase să-și imagineze părinții, cum arătau, cum muriseră. Era un joc al minții, la care însă renunțase. În fiecare noapte, dacă dorea, își închipuia un set nou de părinți cu nume diferite și cu alte înfățișări.

În fanteziile sale tatăl ei era un bărbat cu părul negru, cu umeri lați, cu o voce puternică. Era complet diferit de Stephen, cel căruia îi spuse tată vreme de douăzeci de ani.

Nu, tatăl visurilor ei nu era ca Stephen; nici ca străinul palid și slab cu care venise tatăl ei a doua zi dimineață.

Stăteau privindu-se unul pe altul. În cele din urmă el întinse mâna. Era moale și nu avea nici o putere.

Urmă o tăcere lungă.

Mama ei o salvă.

— N-ar fi mai bine să ne așezăm?

Începu să toarne ceai.

Reuben stătea lângă foc, zâmbind nesigur. Avea un pardesiu pe mână de parcă s-ar fi aflat într-o sală de așteptare a unei gări. Gabriella îl privea, încercând să descifreze vreo asemănare între ei, dar nu găsi niciuna. Momentul părea complet ireal. Se așteptase la o tresărire de recunoaștere, o legătură instinctivă. În loc de asta se simțea de parcă s-ar fi aflat blocată în lift alături de un străin.

Niciunul dintre ei nu știa ce să mai spună. Stephen și Mercedes schimbau priviri nervoase.

— Deci tu ești Gabriella, sparse Reuben tăcerea.

Nu știa ce să-i răspundă. Se simțea ca un actor pe scenă care și-a uitat replica.

— Semeni foarte mult cu mama ta.

Ea se uită la Mercedes și la Stephen. Se simțea de parcă i-ar fi trădat numai prin faptul că vorbea cu acest străin. Toți se uitau la ea, dar era incapabilă să scoată un cuvânt.

Reuben privi la Stephen, căutând sprijin, dar și el era pierdut.

— De ce ai așteptat atât de mult? se auzi Gabriella rostind.

— N-am aflat despre tine decât acum. Este o poveste lungă.

Îi povesti totul, umplând goluri lăsate de ce-i povestise cu o seară înainte tatăl ei; o mamă răpită, torturată și ucisă, o soră geamănă, despre care nu știuse nimic și care era acum pierdută pentru totdeauna.

Stephen avusese dreptate. Era un trecut pe care nu-l voia. Se uita la străinul care îi pusese în spinare această povară și simți cum o cuprinde furia. Mâinile îi tremurau și ceașca de ceai alunecă din farfurie pe covor.

Stephen se ridică în picioare și o îmbrățișă.

— Este în regulă, Gabby.

— Nu vreau să vorbesc cu el.

— Gabriella?

Ea îl împinse și sări în picioare.

— Nu vreau! strigă ea și fugi din cameră. Reacția ei fusese neașteptată. Stephen privi la soția lui, apoi la Reuben, care sărise și el în picioare și acum stătea lângă șemineu cu fața pierdută.

Se auzi ușa de la intrare. Gabriella fugi prin curte spre grajduri.

— Mă duc după ea, spuse Stephen.

Reuben era gata să-l urmeze. Mercedes îl apucă cu putere de braț.

— Nu. Mai bine rămâi aici.

— Ați avut dreptate. A fost o greșeală. Mai bine plec.

— Nu. Stai jos. Te rog.

Expresia feței ei, compasiunea pe care nu se așteptase s-o găsească acolo îl opri.

— Îmi pare rău. Îmi pare rău.

Nimic de aici. Nu mai avea unde să se ducă. Ce-și imaginase? Că va găsi iertarea la capătul drumului? se trânti la loc pe fotoliu.

— La ce te așteptai? Îl întrebă ea, ca un ecou al propriilor gânduri.

— Te rog, nu mă chinui.

— Nu asta a fost intenția mea, crede-mă, dar erai atât de disperat s-o vezi că nu te-ai gândit ce înseamnă acest lucru pentru ea. Ai lipsit douăzeci de ani. Nici măcar n-a știut că exiști. Va avea nevoie de ceva timp ca să se obișnuiască.

— M-ai urât la început. Acum ți-e milă de mine.

— Nu mi-e milă de tine.

— Nu?

Simți că îl apucă iar durerile. Căută în buzunar și scoase tabletele de morfină și înghiți două fără apă.

— Ce sunt?

— Morfină.

— Pentru ce?

— Sunt pe moarte. Poftim. E mai ușor acum pentru voi?

Ea îl privea atentă.

— Am tumoare la ficat. Peste patru luni voi fi mort. De asta mă grăbesc.

— Îmi pare rău.
— Nu e sfârșitul lumii. Adică este, pentru mine.
— De asta ai venit acum să o cauți?
— Da.
— De ce nu ne-ai spus?
— Ca să vă fie milă de mine?
Mercedes privi pe fereastră spre grajduri.
— Ce ai de gând să faci?
— Nu știu.
— Va vorbi cu tine. Peste o oră. Peste o zi. Săptămâna viitoare.
— Nu cred.
— Ba da.
Își luă capul în mâini.
— N-ar fi trebuit să vin.
Se ridică în picioare.
— Trebuie să mă întorc la Londra.
— Acum este supărată, dar va voi să vorbească cu tine din nou.
— Poate că mă va suna la hotel. Mulțumesc pentru bunăvoință. Știu că a fost greu pentru voi.
— Nu sunt binevoitoare. Te-am urât dintotdeauna, încă înainte de a ști că mai ești în viață. Mi-era frică să nu mi-o iei.
— E mare acum. Nimeni nu ți-o va lua.
Reuben nu reuși să descifreze expresia ei. Ghici doar că se luptă cu sine însăși.
— Crezi în iad și rai?
Reuben așteptă, neștiind unde vrea să ajungă.
— Mă bucur că ai venit acum. Poate că aceasta este șansa mea de a rezolva ceva.
Reuben își ținu respirația.
— Seńor Altman, ce-ați face dacă l-ați găsi pe omul care v-a omorât soția?
— L-aș ucide.
Ea îl studie cu atenție.
— Fără ezitare? Adică, chiar o vei face? E ușor de zis, dar l-ai ucide cu adevărat?

— Ce înseamnă asta?

— Răspunde-mi.

— Sigur că l-aș ucide. Aș muri fericit dacă l-aș putea găsi.

Spera că e adevărat. Sau poate Domingo avea dreptate. N-ai curajul să faci asta.

— Nu pari un ucigaș.

— Cum arată un ucigaș?

Se dădu mai aproape.

— Știi ceva.

Ea îi întâmpină privirea.

— Te rog.

— Nu știu dacă pot avea încredere în tine.

Reuben ar fi vrut să se ridice și s-o ia la palme.

— Te-aș putea ajuta s-o găsești pe cealaltă fată a ta.

— Pentru numele lui Dumnezeu! Știi unde este?

Mercedes își sorbi ceaiul. Puse la loc ceașca.

— Cum?

— Nu contează cum.

Privirile li se întâlniră.

— Este la Roma. Cel pe care îl consideră tată a fost odată în armata argentiniană. Trebuie să-l ucizi, așa cum mi-ai promis. Ai suficiente motive. Și se pare că n-ai nimic de pierdut.

— Nu înțeleg.

Ea se aplecă înainte.

— Tot el mi-a omorât fiul.

— Ce? Ce tot spui acolo?

— Îți spun ce voiai să știi. Ai spus că ai venit aici să afli. Nu pari a fi „Biciul lui Dumnezeu”, dar ești tot ce am.

— O s-o fac pentru mine, nu pentru tine.

— Nu mă interesează de ce o faci. Îți cer doar să nu-i spui Gabriellei despre. Sora ei decât după ce se termină totul. Te rog.

Reuben încuviință. Nu era sigur ce simțea. Nu se gândise că l-ar putea găsi pe cel care deținea toate răspunsurile, țapul ispășitor al păcatelor sale. În orice caz, nu în aceste circumstanțe bizare. Înflăcărare, repulsie, uimire.

— Nu voiai să-mi spui, așa e?

— Ți-am spus. Asta-i tot ce contează. Am făcut o înțelegere. Mă aștept s-o îndeplinești.

Chiar și după atâta vreme cât stătuse gol, grajdul își păstrase parfumul lui aparte. Era locul în care venea întotdeauna să se ascundă când era mică și făcea câte o năzbâtie. Acum intră într-una din boxele goale și se rezemă de perete, cu pumnii strânși. Avea doar un pulover subțire și tremura.

Nu știa de ce reacționase așa. Poate că șocul transformării, fiindcă era clar că astăzi soarele va apune peste o lume complet diferită față de cea peste care răsărise, întreaga-i viață îi fusese întoarsă pe dos. I se rescrisese istoria. Se simțea ca o oarbă într-o cameră în care mobila fusese schimbată. Bâjbâia în întuneric, fără a mai fi sigură de ceva. Va fi ca și cum ar învăța din nou să meargă, pas cu pas, învățând să-și păstreze echilibrul.

După un timp auzi pașii tatălui său.

— Budincuță?

Își ascunse fața în mâini și nu spuse nimic.

— Îmi pare rău. Îmi pare rău.

— Vreau să rămân singură o vreme.

El își dădu jos jacheta și i-o petrecu peste umeri. Rămase o vreme acolo, în cămașă, privind-o, după care se întoarse și plecă. Tatăl care o născuse nu murise ca un erou. În plus trebuia să mai accepte faptul că era una din gemene. Un dar dubios. O parte din ea respinse imediat faptul că nu era, la fel ca ceilalți oameni, unică. Totuși această veste era într-un fel reconfortantă. Nu era singură; undeva mai exista cineva care semăna leit cu ea, probabil că simțea și vedea lucrurile la fel. Mai exista cineva cu care împărtășea această poveste teribilă și acest secret tulburător.

Era prea devreme după moartea lui Luca pentru a accepta toate acestea. Avea un tată pe care nu-l voia, o soră geamănă de care nu avusese habar. Cum trebuia să se simtă, ce să creadă?

După o vreme îl auzi pe Reuben plecând. Rămase însă acolo, gândindu-se. Va vorbi cu el, dar în clipa aceea se simțea singură și pierdută, o barcă pierdută pe mare, fără vreo

lumină în față sau în spate.

Roma.

În apropiere de Porta Sant'Ana, într-un turn din secolul șaptesprezece care dădea în curtea lui Sixtus al V-lea, o plăcuță indica faptul că acolo se afla Instituto per le Opere di Religione, IOR, cunoscut mai mult sub numele de Vatican Bank, Banca Vatican. Fusese creată de Papa Pius XII în timpul celui de-al doilea război mondial pentru a facilita transferul de fonduri din Italia fascistă către organizațiile catolice din întreaga lume. După înlăturarea lui Mussolini finanțase înființarea Partidului Creștin Democrat, pentru a se asigura că nu vor ajunge la putere Comuniștii. Mai recent, virase o sută de milioane de dolari Solidarității poloneze.

Din nefericire, în anii optzeci, a fost amestecată în activitățile unor personalități, ale mafiei și P2 cum ar fi Michel Sindona și Roberto Calvi. Banii Vaticanului plătiseră rachetele Exocet pe care Argentina catolică le utilizase împotriva britanicilor în Malvine.

Banca putea fi foarte bine descrisă ca o instituție unică în lumea finanțelor, nedând socoteală decât papei însuși. De asemenea era considerat un paradis fiscal, care atrăsese de-a lungul anilor mulți clienți, printre care și César Angeli.

Un gardian elvețian păzea Porta Sant'Ana. Angeli îl salută în timp ce intra pe poartă, cu o mână în buzunar, în cealaltă având o servietă de piele neagră. În servietă avea trei miliarde de lire cash.

Împinse ușa de sticlă a IOR și traversă holul de marmură.

Arhiepiscopul Stanislaw Tomaszcewski – cunoscut sub porecla de Ursul, printre partenerii săi – îl întâmpină pe Angeli în biroul său ultramodern. Cei doi se așezară pe o sofa de piele și o secretară le aduse două cafele.

— Am auzit niște zvonuri despre sănătatea papei, spuse Angeli după ce neînsemnata problemă a celor trei miliarde fusese rezolvată.

— Țapul ăsta bătrân ne va îngropa pe toți.

— Crezi?

Tomaszcewski puse cu grijă trabucul în scrumiera de onyx.

— Cred că discuția despre noul papă mă face nervos.

— Ar trebui să fim? il Papa a făcut o serie de numiri în Colegiu în ultimii ani. Sigur nu vor apărea probleme?

Tomaszcewski își sorbi cafeaua.

— Poate că se va rezolva. Sperăm, dar acum avem o problemă mai presantă. De aceea te-am chemat.

— Da. Spuneai că e urgent.

— Avem o problemă cu un anumit preot, chiar aici în palatul apostolic. Un conațional de-al tău. Paolo Salvatore.

— N-am auzit de el.

— Este secretarul particular al cardinalului Comacho. A reușit să obțină o copie a unui raport confidențial pe care i l-a oferit subsecretarului de stat. Comacho a reușit să-l oprească, dar acum are de gând să-i arate o copie însuși papei.

— Presupun că se poate găsi o mică parohie din Patagonia care să aibă nevoie urgentă de serviciile sale.

— Comacho vrea să-l protejeze. Nu sunt sigur dacă nu cumva Comacho l-a încurajat. Până acum nu era o problemă pe care să n-o pot rezolva, dar preotul a mers mai departe și a dat o copie unui ziarist.

Fața lui Angeli împietri.

— Cum ai aflat?

— Am mulți prieteni la Roma. Acest ziarist este unul dintre ei. Nu te preocupa, nu va fi publicat, dar cine știe cu cine va mai vorbi preotul acesta? Dacă o copie a raportului ajunge unde nu trebuie, ar fi foarte neplăcut.

— Mă ocup eu de asta, spuse Angeli.

Londra.

Orașul era învăluit în ceață. Mașinile circulau cu farurile aprinse. Era foarte rece.

Hotelul se afla în Bloomsbury, la două străzi de British Museum. Doar o plachetă la intrare îl distingea de birourile și apartamentele din jur. Gabriella stătea în fața lui, adunându-și gândurile și făcându-și curaj. În cele din urmă intră.

Holul fusese redecorat de mai multe ori, păstrându-se însă viziunea originală. Pe stânga se afla recepția, în dreapta era un mic salon cu un șemineu Chipendale și scaune Queen

Anne, luminate de veioze Lalique prinse de pereți.

Întrebă de el la recepție și se așeză să aștepte, bătând nervoasă cu degetele în brațele fotoliului. Se simțea din nou ca o școlăriță, așteptând în fața biroului directoarei.

Auzi pe cineva intrând și ridică privirea.

— Gabriella.

Purta un costum de lână gri cu vestă și o cămașă, dar înfățișarea lui nu se potrivea deloc cu hainele. Fața îi era galbenă și era nebărbierit. Pe obraz avea pete gălbui.

Îi întinse mâna. Tremura. I-o luă cu amândouă mâinile. Era rece.

— Te rog, spuse el, așază-te.

Se așeză și el pe fotoliul alăturat.

Începură să vorbească în același timp.

Reuben zâmbi.

— Tu prima.

— Am venit să-mi cer iertare.

— Eu sunt cel care trebuie să-și ceară iertare. A fost un șoc prea mare pentru tine. Sunt. Ușurat că ai venit. Mi-era teamă că n-o să vii.

Tăcură. Se uitau unul la celălalt.

— Nu știu de unde să încep.

— Mai întâi, să vedem dacă putem obține un ceai. Așa e moda englezească. Aș fi vrut cafea, dar n-am încredere în modul în care o fac. Trebuie să fii latin ca să știi asta. Ca noi.

Zâmbi.

Îl făcu să-i povestească totul. Voia să știe cum era mama ei, de unde era, unde o întâlnise, unde locuiseră în Buenos Aires. Îi povesti despre sora ei geamănă și despre legătura misterioasă care se înfiripase între ele în ziua nașterii. Nu-i ascunse nimic.

— Părinților tăi le-am spus că în noaptea aceea eram cu afaceri la Montevideo. Nu e adevărat. Eram cu o altă femeie. Mama ta știa și m-a sunat pentru a mă avertiza. În loc să mă întorc acasă m-am dus la ambasada mexicană și am cerut azil politic. Acum știi totul. Tatăl tău este un soț adulter și un laș.

Își ridică privirea și se uită în ochii ei, sfidând-o să-l urască.

Ca și cum ar fi dorit ca ea să-l disprețuiască pentru a suferi.

Se aștepta să găsească în expresia ei dispreț, dar văzu numai durere.

— Dacă e vreo consolare, viața mea de după a fost un dezastru.

— Oh, Reuben.

— Te-am abandonat. Te-am abandonat pe tine, pe sora ta și pe mama ta.

Ea întinse mâna peste masă și i-o apucă pe a lui.

— N-ar fi rezolvat nimic.

Atunci s-a spart, puroiul adunat în sufletul său a plesnit. Începu să plângă. Plângea de rușine, regret și dor, pentru soția pierdută și copiii pe care nu-i văzuse crescând. Plângea pentru toți acești ani pierduți. Plângea fiindcă îi fusese oferit atât de mult și nu apreciase decât atunci când îi fusese totul luat, dar mai presus plângea pentru absolvirea pe care i-o acordase, fără condiții, fără întrebări, de parcă ar fi fost dreptul lui.

Când termină privi în jur și văzu cum recepționerul și doi nemți se uitau la el. Nu-i păsa. Își găsise fiica, ea era în siguranță și fericită.

— Ce facem acum?

— Ai un tată, îi spuse. Eu sunt doar o notă de subsol din viața ta.

Simți o durere acută și începu să transpire. Ea nu știa de starea lui de sănătate, singurul secret pe care îl mai păstrase.

— Te simți bine?

— Sunt doar obosit.

— Ești bolnav?

— Clima. Am luat cine știe ce virus.

Mâna i se duse instinctiv în buzunarul în care își ținea morfina, apoi se opri.

— Ești sigur că ești bine?

— Da. N-am nimic.

Au stat și au discutat mai bine de o oră. Voia să afle totul despre școală, despre prietenii de la facultate, planurile de viitor. Propuse să cineze undeva, dar când se ridică de pe scaun simți cum camera începe să se învârtă cu el.

— Dumnezeule! Uită-te la tine!

— Cred că trebuie să mă întind puțin.

— Mă duc să cer recepționerului să cheme un doctor.

— Nu. Nu e nevoie, nu e așa de rău. Doar o răceală. Am niște antibiotice în cameră. O să-mi revin după o noapte de somn.

Se ridică și o însoți până în hol.

— Cât mai stai aici?

— Doar câteva zile.

— Te sun mâine dimineață.

— Mulțumesc.

O privi pentru ultima oară. Atât de frumoasă. La fel ca Rosa. Anticipase amărăciunea, sperase dragostea. În loc de aceasta, ceea ce văzuse în ochii ei era curiozitate, preocupare, dar nu mai mult decât atât. Ce ar fi putut fi? Îi spusese adevărul. Avea deja un tată.

Pe neașteptate, ea îl îmbrățișă.

Fu un gest neîndemânatic, dar înțelese că voise numai binele. Apoi se trase înapoi.

— La revedere, Reuben.

O urmări din hol. Se opri în fața hotelului și-și ridică gulerul. Apoi dispăru.

În timp ce mergea pe stradă încerca să înțeleagă ce simțea. Când îl îmbrățișase îl simțise ușor, ca o umbră. Cumva întărea senzația curioasă că nimic nu era real.

Încercă să și-o imagineze pe mama ei, așa cum i-o descrisese el; eroină și martiră. Căută în sufletul ei ceva care s-o facă să-l urască pentru ce-i făcuse, dar era imposibil să clădești ura pe nimic. Pentru a urî, trebuie mai întâi să iubești, iar să iubești o fantomă e imposibil.

Se gândea la sora ei geamănă. Se întrebă cum arăta. Ar fi și acum, așa cum insistase Reuben, gemene identice? Dacă se vor întâlni vor descoperi că întotdeauna au iubit aceleași lucruri, au făcut aceleași lucruri, ba chiar au gândit la fel?

Dar nu avea rost să se gândească la asta. N-avea nici o șansă să o întâlnească vreodată.

Sună la hotel a doua zi. Cel de la recepție îi spuse că-i pare rău, însă Reuben Altman plătise și plecase, fără să lase vreun

mesaj sau vreo adresă.

Mar del Plata, Argentina.

Cluburile de yachting se aflau în jurul bazei navale din sudul orașului. Bastion al elitei privilegiate, aceștia aveau plaje private, cu cabane particulare din lemn pentru uzul membrilor.

Pe una din ele scria Angeli, César L.

Stătea pe un șezlong, îmbrăcat doar în niște șorturi largi, cu hainele împăturite cu grijă pe masa de lângă. Era musculos și agil pentru cei cincizeci și nouă de ani, cu tenul bine bronzat, cu părul gros și tuns îngrijit. Un crucifix mic de aur se încurcase prin părul argintiu de pe piept. Câteva femei în bikini sumari se uitară spre el. Unele îi zâmbiră, el însă le ignoră.

Îl văzu pe Massini îndreptându-se spre el. Era o piticanie de om, cu prea mult păr pentru un trup atât de mic, având un aer de soț grăbit. Pielea îi era arsă de soare și putea trece drept un mestizo. Dar ghiulurile de aur de pe degete și Rolexul de la mână te făceau să-ți schimbi impresia.

— Domnule colonel.

Angeli nu se ridică. Arătă spre unul din scaunele de lângă el.

Giorgio Massini nu era deloc un soț grăbit. Fusese pregătit de serviciul secret argentinian în anii șaptezeci și lucrase pentru Angeli în Războiul Murdar. În anii optzeci fusese în slujba generalului Garcia Meza și a juntei din Bolivia unde lucrase împreună cu Klaus Barbie și Arce Gomez, șeful poliției secrete boliviene, traficând cocaină în SUA și Europa în schimbul armelor. De atunci se „pensionase”, dar încă mai accepta contracte de la anumiți clienți, mai ales de la P2.

— Ai ceva pentru mine.

Angeli scoase un plic din cămașa de pe masă și i-l întinse lui Massini.

— Ai totul aici, fotografii ale victimei, obiceiuri. Nu este păzit, nu vei avea nici o problemă.

Massini răsfoi hârtiile.

— Un popă.

— Un comunist.

Massini zâmbi.

— Cât?

— Contractul obișnuit. Dacă accepți, primești jumătate imediat în contul pe care îl vrei. Restul după ce treaba e gata.

Massini încuviință din cap. Privi către plajă și se scărpină pe piept.

— Uită-te la curu' lu' aia. Ce zici?

O tânără cu un păr lung ieșise din apă. Purta un bikini alcătuit din câteva șnururi care practic nu ascundea nimic.

Luă plicul și se ridică.

— Ținem legătura.

Plecă, cu ochii după femei.

Roma.

Stabilise să se întâlnească cu mama ei în Babington Tea Room. Când ajunse acolo, mama ei sosise deja. La picioare erau puse sacoșe cu însemnele firmelor Fratelli Rossetti și Salvatore Ferragame. La atât se rezuma viața ei: cumpărături, cafele, serate, operă și cluburi de gimnastică.

Se uita la la passeggiatta, având pe față zâmbetul pe care Simone ajunsese să-l urască.

— Cara, spuse ea când o văzu și se ridică în picioare. Zâmbetul îi deveni dezaprobator față de blugii și pulovărul lăbărțat pe care îl purta.

— Mama.

O sărută pe obraz. Simone se așeză și Francesca ceru două ceaiuri englezești – Earl Grey – și prăjituri. Francesca zâmbi.

— E frumos aici. Îmi place să cred că am o afinitate pentru Shelley.

— Shelley a murit cu o sută de ani înainte de a se construi localul acesta. Și era poet. Nu și-ar fi putut permite prețurile de aici.

Zâmbetul dispăru de pe fața Francescăi. O atinsese. Nu se putuse abține. Simone ura lumea imaginară pe care și-o construise mama ei, de parcă nu ar fi fost la curent cu ce se petrecea sub nasul ei. Așa cum am făcut și eu vreme de douăzeci de ani. Poate de aceea o urăsc atât de tare.

Francesca își țuguie buzele, ca un copil care tocmai fusese

certat de părinți.

— Ar trebui să te îmbraci mai bine.

Francesca avea un taior elegant, iar la gât perle Mikimoto. Aerul din jurul ei era încărcat de aroma parfumului scump.

— Mă îmbrac cum îmi place mie.

— Înseamnă că ești ușor de mulțumit.

Sosi ceaiul și prăjiturile și Francesca abordă subiectul întâlnirii lor.

— Simone, ce se întâmplă cu tine?

Simone își turnă lapte în ceai. Nu răspunse. Nu putea vorbi cu mama ei despre asta. N-avea rost. Ochii îi rătăceau fără ostenire prin încăpere – oglinda, ficușii, bătrâna care citea Times cu niște ochelari enormi.

— Cara, ce am făcut ca să meritățm asta? Ce a făcut tatăl tău, în afară de faptul că a fost un soț minunat și un tată exemplar?

Nu putea să răspundă la așa ceva. Tot ceea ce avea era instinctul, o intuiție că tatăl ei și nu omul în geacă de piele mințise. Mama ei o trata ca pe o fetiță care nu înțelege nimic.

— Spune-mi că nu e adevărat, zise Simone.

— Sigur că nu e adevărat. Cum poți măcar să gândești altfel?

Mințea. Amândoi mințeau. Era ceva pe care i-l ascundeau.

— Te vei împăca cu papito, promiți?

Simone închise ochii.

— Cara?

— Promit că voi vorbi cu el.

— Tatăl tău e un om bun. Știi asta? Doar nu crezi toate minciunile acelea oribile?

Simone decise să capituleze pentru moment. Ce altceva putea face?

— O să vorbesc cu el.

Un zâmbet ezitant.

— E un om bun, repetă Francesca, trebuie să crezi asta.

Un om bun. Simone dorea cu disperare ca tatăl ei să fie un om bun.

Norii de culoarea plumbului cerneau o zăpadă cu fulgi mari asupra Romei. Reuben privea pe fereastra barului. Fântâna din

piață era transformată în țurțuri. Tremura, atât din cauza frigului de-afară, cât și din cauza durerii, care în acea zi era extrem de puternică.

Ea ieși pe ușa casei, îmbrăcată într-un palton gros cu un fular înfofolit în jurul gâtului. Pe cap avea o căciuliță de lână, înfundată peste urechi. Obrajii și nasul îi erau roșii din cauza frigului. O aștepta, în ușa barului.

Ea era.

Se luptă cu dorința de a fugi spre ea, amintindu-și cum se petrecuseră lucrurile cu Gabriella. Aici la Roma nu se aștepta nici măcar la atât. Firul subțire care îi legase supraviețuise de-a lungul anilor; bebelușul pe care și-l amintea devenise acum o femeie superbă. O urmări trecând prin fața lui în direcția Vicolo dei Piede. Trecuse doar la câțiva centimetri de el. Ar fi putut-o atinge.

După atâta vreme reușise să-și vadă în sfârșit și ultimul membru al familiei.

Simone își băgă mâinile în buzunare. Grădina părinților ei arăta trist; trandafirii și vița-de-vie arătau jalnic, dezgolite de frunze.

Când sună la intrare nu-i răspunse nimeni. Deschise cu cheia pe care o avea. Se hotărâse să vorbească cu tatăl ei, așa cum promisese. Atât pentru ea, cât și pentru el. Începuse să ia somnifere pentru a putea dormi, nu mai mânca. Slăbise aproape cinci kilograme. Trebuia să facă ceva.

Nu-l putea uita pe străinul în geacă de piele, lucrurile pe care acesta i le spusese.

Știa că tatăl ei o minți se, problema era cât. Bănuise că era ceva în trecutul lui despre care nu știa nimic. Niciodată nu pusese prea multe întrebări, nu dorise să afle. Își spunea că nu fusese implicat în dispariții, dar modul în care vorbea despre comuniști, furia ce-l cuprindea ori de câte ori cineva atingea subiectul politicii din America de Sud indica faptul că era clar un om care nu ar fi putut sta pe margine.

Imaginea tatălui său fu înceț oșată de lacrimi amare.

Într-un fel, ar fi fost mai bine dacă tatăl ei i-ar fi spus adevărul: Da, am făcut anumite lucruri urâte și regret. Trebuie

să înveți să nu repeți greșelile făcute de mine. Dar era incapabil de rușine sau introspecție. Se întreba și dacă răul ar fi putut trece asupra ei, asemenea unei boli, precum culoarea părului sau pigmentul pielii. Poate că și ea era infectată.

Se aplecă pe balustrada balconului, simțind arsura rece a fierului prin palton. Ar fi vrut cu disperare să creadă negările lui. Ar fi vrut să găsească un mod de a fi sigură.

Văzu Mercedesul alb al tatălui ei parcând în fața casei. La naiba. Întotdeauna tatăl ei era cu cineva. De data aceasta era Tomaszcewski de la Vatican. Auzi râsetele lor în curte și apoi dispărură înăuntru.

Așteptă câteva clipe, gândindu-se ce să facă. Când coborî, ei deja intraseră în biroul tatălui ei. Ușa era deschisă și le putea auzi vocile foarte clar.

— Ce mai face Il Papa?

— După opinia mea are Parkinson. Desigur, biroul de presă neagă, dar e de-ajuns să te uiți la el. Pentru o instituție care se presupune că sacralizează adevărul, mă face să mă simt stânjenit.

Auzi cum arhiepiscopul râde zgomotos.

— Bine că n-are Alzheimer. Asta ar fi rușinos. Ia imaginează-ți că apare la balcon închipuindu-și că este Mussolini și salută credincioșii cu salutul fascist!

Cei doi râseră din nou. Nu-i venea să creadă că tatăl ei vorbea în felul acesta. Se trase mai aproape pentru a asculta.

Arhiepiscopul coborî vocea și ea trebuia să facă eforturi pentru a înțelege ce spune.

— Nu e de râs. Nu e deloc de râs. Schimbările nu fac bine afacerilor.

— Va fi bine. Biserica nu se schimbă.

— Mă îngrijorează cealaltă problemă.

— Salvatore?

— Ar putea face mult rău.

— Am avut grijă. Cred că va ajunge la Dumnezeu foarte curând. Chiar acolo pe treptele Palazzo di San Calisto.

— Inspirație divină?

Angeli râse.

— Să spunem o intuiție. Mai bei o sambuca?

Simone simți că-i fuge sângele din obraji. Se trase înapoi și urcă în balcon. Îi venea să vomite.

Aerul rece o mai înviora. Se aplecă pe balustradă. Totul i se învârtea în cap. Vrusese adevărul. Acum îl aflase.

*

Angeli veni pe balcon să fumeze o țigară. Un apus violet se instalase asupra orașului. Puse Ronsonul de aur în buzunar și ridicând privirea o zări pe Simone. O privi uluit.

— Simone?

— Ciao, papa.

— Nu te-am auzit venind.

— Eram aici când ai venit cu arhiepiscopul.

El dădu din cap, căutând să înțeleagă implicațiile acestui lucru.

— Și ai stat aici tot timpul? Ea se întoarse și se uită la el.

— Da.

— De ce n-ai venit?

— Erai ocupat.

— Totuși. Trebuia să vii să-l saluți pe arhiepiscop, însă cred că ai înghețat.

— Am vrut să stau singură. Trebuia să mă gândesc.

— La ce?

Ea ridică din umeri, fără să-i răspundă.

— Ai venit să mă vezi? întrebă el după o vreme.

— E târziu. S-o lăsăm pe altă dată. Trebuie să plec.

Ea îl sărută rece pe obraz. Nu se mișcă. Știa ce fel de joc joacă. Ce voia de la el? Confesiune? O iubea ca și cum ar fi fost sânge din sângele lui, dar nu avea de gând să se roage. Era tatăl ei. Îi datora respect și loialitate. Măcar atât.

O privi din balcon cum dispare spre Plazza Navona. Spusese că a stat pe balcon tot timpul. Se întreba dacă e adevărat. Frigul îi intră în oase. Iarna pusese stăpânire pe oraș, pe toată lumea.

Era inima unuia dintre cele mai vechi orașe din lume, însă avea manierele unui sat oarecare. Reuben simțea că toți ochii sunt ațintiți asupra lui. Când luă suplli și o bucată de pizza,

vânzătorul se uita fix la el. Când cumpără La Republica, vânzătorul era cu ochii pe el. În barul în care intră să bea o cafea, Riccardo nu-l scăpa din ochi. Îl văzu venind aici la cinci când seńora Bonetti – vecina Simonei – a plecat la biserică. Era aici când aceasta se întorsese, privind fix curtea casei Simonei.

Seńora Bonetti îl văzuse și ea. Când o văzu pe Simone, se grăbi să-i iasă în față, speriind porumbeii din piață.

— Signorina Gregorini!

— Ciao, signora Bonetti!

— Fii atentă. Un bărbat ți-a urmărit apartamentul toată ziua. Stă la Gino's, la fereastră. Îl vezi?

Simone se uită la ea uimită, mintea fiindu-i încă preocupată de ce auzise în apartamentul tatălui ei. Cred că va ajunge la Dumnezeu foarte curând. Chiar acolo pe treptele Palazzo di San Calisto.

— Îl cunoașteți, signorina?

Simone clătină din cap.

— Toată piața l-a văzut. Dacă se leagă de dumneata chemăm carabinierii.

— Ți se pare. E vreun turist.

Dar simți ochi străinului ațintiți asupra ei de cum intră la Gino's. Îl salută din cap pe Riccardo și ceru un espresso.

Acum individul se uita fix la ea. Era înalt, bine îmbrăcat, dar cu înfățișare de om bolnav. Simone îi dădu în jur de patruzeci și cinci de ani.

Se ridică și se îndreptă spre ea. Simone privi nervoasă la Riccardo. Ce voia? Era prea bătrân ca să încerce s-o agațe.

Trase un scaun și se așeză.

— Te rog, nu te speria.

Căută în buzunar și scoase o poză pe care i-o puse în față. Propria ei față o privea din fotografie, purtând o rochie pe care n-o avusese niciodată, pe treptele unei case pe care n-o văzuse niciodată. Privea la fotografie și la străin cu gura căscată.

— Știu că o să fie un șoc, spuse Reuben. Sunt tatăl tău.

Simone privea pe fereastra apartamentului ei, cu o ceașcă de

cafea în mână. Vocea nu-i era mai mult decât o șoaptă.

— Când eram mică era eroul meu. Mi-aduc aminte că stăteam în poala lui, în biroul din casa din Palermo. Avea un birou de lemn masiv, de mahon, și avea steagurile Argentinei la fiecare colț. Uneori mă lăsa să mă joc cu ele. Îmi spunea că sunt prințesa lui. Pe vremea aceea nu-mi puteam imagina un tată mai bun.

Reuben asculta fără să spună nimic.

Ea se duse la masă și luă fotografia Gabriellei și o privi din nou, ca și cum ar fi încercat să se convingă că totul e real. Își tot repeta ce-i spusese și încerca să-și revadă viața prin acest nou filtru. Imposibil de asimilat totul. Avea nevoie de timp. De mult timp.

— Ce ți-a spus tatăl tău că făcea în Argentina?

— Spunea că a fost în armată. Admite că a arestat câteva persoane, la ordin, dar asta e tot.

— Și tu-l crezi?

— L-am crezut.

Se gândi la omul în geacă de piele, la cuvintele tatălui ei din seara aceea. Cred că va ajunge la Dumnezeu foarte curând. Chiar acolo pe treptele Palazzo di San Calisto.

— Cu câteva săptămâni în urmă a venit un om la mine în curte și mi-a dat un plic. Erau fotocopii ale unor dosare. Unul dintre ele avea fotografia tatălui meu. Trebuie să fi fost făcută în urmă cu douăzeci de ani, dar l-am recunoscut imediat. Tatăl meu a îmbătrânit frumos.

Zâmbi amar.

— Avea numele lui: Angeli. Omul acela mi-a spus că dosarul dovedește că tata nu a fost doar un simplu soldat, ci din contră, a fost șeful unuia din centrele de detenție, că a fost un torționar.

— Unde este acest om?

— Nu știu. Nu l-am mai văzut după aceea.

— Dar dosarele?

Ea clătină din cap, dându-și seama de greșeala făcută.

— Sunt la tata.

I le aruncase în față fiindcă voise să nu le mai vadă.

— Am fost să-l văd pe.

Vru să zică „tata” dar se opri.

— Să-l văd. A negat totul. Chiar și atunci, aș fi vrut să-l cred.

— Știai că numele lui adevărat e Angeli?

— Când am venit din Argentina ne-a explicat că în noul guvern sunt persoane care vor să-i facă rău și că e mai bine să ne schimbăm numele. Aveam numai opt ani atunci. Bănuiesc că e foarte ușor să-l convingi pe un copil să creadă orice. Chiar și când am crescut, tot părea logic. Un soldat își face dușmani.

El îi zâmbi.

— Într-adevăr.

— Vezi? E ca și cum ai decoji o ceapă. O minciună după alta. După o vreme ajungi să te întrebi dacă vei mai afla vreodată adevărul, atât de multe minciuni sunt.

Se uita la Reuben. Era mai tânăr decât arăta. În jur de patruzeci de ani. Era greu să-și închipuie că străinul acesta e tatăl ei. Era absurd.

— Cum m-ai aflat?

— Nu a fost ușor.

— Dar cum?

— Șansa. Te-am văzut pe stradă.

— Altă minciună. O altă foaie de ceapă. Vezi?

El își privea mâinile.

— E mai bine să nu știi. Nu acum. Îți promit că o să-ți spun, dar nu acum.

— Vreau să-mi spui acum!

— N-ai avut destule șocuri pentru o zi?

Ea își întoarse atenția către fotografie. Era prea zguduită ca să se certe.

— Cine este?

— O cheamă Gabriella. Pe vremuri era Eva. E sora ta.

— Gabriella.

Spuse numele cu voce tare, ca pentru a se obișnui cu el. Sora ei. Soră geamănă.

— Vreau s-o cunosc.

— O vei cunoaște.

— Când?
— Curând.
— Când?
Reuben respiră adânc.
— Locuiește în Anglia, în apropiere de Londra, dar e o problemă cu părinții ei.
— Dar tu ești părintele eI. Al nostru.
El zâmbi amar.
— Numai din punct de vedere tehnic.
Simone își luă fața în mâini.
— Oprește-te! Spune-mi adevărul! Vreau să-mi spună și mie cineva adevărul!
— Părinții ei nu sunt prea încântați ca ea să te întâlnească. Nu acum.
— De ce?
Nu se putea uita în ochii ei.
— Nu pot să-ți spun.
— De ce mă minți? De ce nu-mi spui ce se întâmplă?
El clătină din cap.
— Îmi pare rău.
Ea își imagină viața ca un puzzle. Până acum forțase bucățelele să se potrivească acolo unde nu le era locul, mirându-se de ce imaginea îi apare distorsionată. Acum descoperea că în sfârșit bucățelele se potriveau, însă imaginea nu era una foarte plăcută. Se gândi la omul căruia îi spusese douăzeci de ani tată și se întrebă dacă nu cumva era un monstru.
Simțea că explodează.
Ceașca de cafea îi căzu din mână și se sparse pe covor. După o clipă o urmă, își simți corpul zguduindu-se și respirând din ce în ce mai greu. Îl auzea pe Reuben strigând-o, dar din ce în ce mai de departe. Era pe o mare zbuciumată. Știa că se va scufunda și va muri, iar dispariția ei nu va fi descoperită niciodată.
Palatul apostolic era cel mai îndepărtat loc de parohia mexicană, unde se întâlniseră ultima oară, în care se gândea că avea să-l întâlnească pe Salvatore. Figuri biblice

împodobeau holul care ducea spre biroul subsecretarului de stat. Pașii lui Reuben răsunau cu putere pe podeaua de marmură.

Salvatore nu se schimbase, doar câteva fire de păr alb și câteva riduri în plus. Purta o sutană simplă.

Întinse mâna.

— Reuben. Mă gândesc deseori la tine. Mă bucur să te văd din nou.

Reuben fu surprins de căldura primirii și de cea a propriului răspuns.

— Și eu, părinte.

— După cum vezi, la „Cartierul General" se trăiește bine. Vino.

În contrast cu splendoarea palatului apostolic, biroul lui Salvatore era simplu, până la extrem: pereții albi erau goi, un crucifix de lemn, o pictură a Fecioarei cu o coroană de stele și o inimă roșie pe piept, înțepată de spini.

O călugăriță aduse pe o tavă două cafele. Reuben simțea ochii lui ațintiți asupra sa. Zâmbea, dar ochii îi erau întunecați de preocupare. Cumva știa.

— Numai cafea, din păcate. Nu îți pot oferi un sandwich kosher aici.

Reuben zâmbi.

— Ce mai faci?

— După cum vezi, sănătatea mea nu mai este ce-a fost.

— Dacă-mi dai voie, am să mă rog pentru tine.

— Nu cred în așa ceva, dar, dacă dorești, nu cred că are cum să strice.

— Îți acoperi spatele, spuse Salvatore zâmbind.

— Deci cum merg afacerile?

— Se pare că bine. În ciuda tuturor eforturilor noastre.

— Ai fost promovat?

— Merg acolo unde vrea Dumnezeu.

— Nu te-ai întors în Argentina?

— Se pare că El nu are nevoie de mine acolo. Uneori mă întreb dacă El se uită la ce se întâmplă acolo.

Era o glumă, dar niciunul din ei nu zâmbi.

— Dar tu, Reuben, ce te-aduce la Roma?

Reuben puse ceașca de cafea înapoi pe masă.

— Le-am găsit, părinte. Mi-am găsit fetele.

— Slavă Domnului.

— Da. Slavă Domnului.

— Ai vorbit cu ele? Mai sunt împreună?

— Nu. Una este în Londra, dar da, am vorbit cu amândouă.

— Și?

— Sunt complet străine. Ar fi putut foarte bine să fie moarte. Sigur, e o ușurare să știu că sunt bine. Că nu au pățit nimic, dar pentru mine nu se schimbă nimic. Puteau la fel de bine să fie moarte. Ca Rosa.

Salvatore îl privi vreme îndelungată. Ca și cum i-ar fi ghicit gândurile.

— Cum le-ai găsit după atâta timp?

— Cel care a făcut-o e aici. În Roma.

Salvatore se uită la el.

— Vrei răzbunare.

— Să nu-mi ceri să-l iert.

— Răzbunarea nu e bună. Nu va schimba nimic.

— Nu e răzbunare. E dreptate.

— Și tu vei fi judecătorul și călăul? pentru numele lui Dumnezeu, te implor, n-o face.

— M-am decis.

— Înțeleg.

Sorbi din cafea. După o vreme zise:

— Și ai venit la mine să-ți dau binecuvântarea? Să-ți spun că asta trebuie să faci?

— Mi-a omorât soția. Mi-a luat copiii.

— Și dacă îi curmi viața, ți-o primești înapoi pe a ta?

Nu, se gândi Reuben. Nimeni și nimic nu-mi poate reda viața înapoi. Mi-au luat nu numai soția și copiii, ci și credința în viață. Mi-au spulberat încrederea, credințele, speranțele, inocența. Ca un copil violat, nu mai sunt bun de nimic în afară de ură. Nu contează ce-ți fac trupului, ci sufletului.

— Vreau să-l provoc pe Diavol. Trebuie să facă un iad mult mai rău decât acesta.

Ochii lui Salvatore erau ațintiți asupra sa.

— Vrei să te răzbuni și pentru mine.

— Pentru tine?

— Fiindcă nu-i urăsc. Vrei să sufăr alături de tine.

— Așa crezi?

— Atunci de ce-ai venit?

Reuben se ridică.

— Mulțumesc că m-ai primit, părinte.

— Pentru ultima oară te rog, n-o face. Nu rezolvi nimic.

— Dacă pot scăpa omenirea de o plagă, cum poate fi asta considerată un păcat?

— Răul este o parte intrinsecă a lumii. Tu nu vei face decât să creezi și mai mult. Reuben, am să mă rog Domnului să-ți ia puterea.

— Îl voi omorî.

Au fost ultimele cuvinte ale lui Reuben, după care plecă, dar, în timp ce traversa piața Sf. Petru, se întrebă dacă ei nu aveau dreptate, că nu avea curajul s-o facă.

Când se deschise ușa, îl văzu mai întâi pe tatăl ei, îmbrăcat în frac și palton, cu un fular alb. Păru surprins s-o vadă. Marco aștepta într-o parte. Observă umflătura din dreptul pieptului.

Angeli veni spre ea cu brațele întinse.

— Cara. Tocmai plecam la operă.

O fixă cu ochii lui albaștri. Când era mică, o putea face să spună tot ce făcuse, numai uitându-se la ea. Chiar și acum, în prezența lui se simțea transparentă.

— Ai plâns. Ce s-a întâmplat?

Își ura propria-i orbire. Nu, nu era orbire, fiindcă ea decisese să nu vadă. Ficțiunea părinților ei era mai convenabilă decât adevărul. I se oferise o mașină, un apartament și i se plătiseră studiile. Nu se întrebase niciodată de unde veneau banii. Odată fusese prea mică pentru a pune astfel de întrebări, dar această scuză nu mai era de mult valabilă.

— Ai pățit ceva? O întrebă el.

Mama ei apăru în hol, îmbrăcată într-o rochie de mătase și un mantou de blană. La gât avea bijuterii.

— M-ai mințit, spuse Simone.

El trebui să se forțeze pentru a o auzi. Din după-amiaza aceea când îl întâlnise pe Reuben nu mai reușea să vorbească decât în șoaptă.

Angeli își trase răsuflarea. Expresia lui se schimbă în mânie.

— Ce mai este acum?

— Nici măcar nu ești tatăl meu.

Francesca rămăsese cu gura căscată.

Angeli se uită la ea.

— Începe să mă plictisească treaba asta.

— Ai mers prea departe, strigă Francesca. Sigur că este tatăl tău! Ce ai pățit? Te îmbolnăvești singură cu toate prostiile astea. Ascultă-te! Ce s-a întâmplat cu vocea ta?

Simone stătea cu spatele rezemat de ușă, asigurându-și retragerea.

— Ce s-a întâmplat cu mama mea?

Angeli se uită la ceas.

— Trebuie să mergem. Opera începe peste o jumătate de oră. N-avem timp pentru asta.

— Știi ce s-a întâmplat cu mama mea adevărată, nu-i așa? mama mea adevărată din Argentina.

— Ce tot vorbești despre mama ta adevărată? strigă Francesca. Eu sunt mama ta!

— Nu, nu ești.

— Ai luat droguri? Asta este? Vrei să chemăm un doctor?

— Ce s-a întâmplat cu mama mea, papa? Tu ai omorât-o? Ori doar ai dat ordinul?

— E o nebunie! Cu cine ai vorbit?

— Spune-mi adevărul! Măcar o dată în viața ta.

Francesca o apucă de mână. Vocea îi redevenise blândă.

— Cara. Noi te iubim. Ce am făcut ca să meritățm asta?

— Îl chem pe doctor, murmură Angeli. E ceva în neregulă cu ea.

Simone plecă trântind ușa. În timp ce cobora în fugă scările se gândea: Poate că înnebunesc. Poate că am înnebunit.

*

Ieși în stradă. Undeva se auzea muzică. În piața Navona se cântau colinde de Crăciun.

Mergea înainte fără să se uite. Ce sperase? O mea culpa, o iertare? Ceea ce făcuse fusese o prostie. Tuși puternic. Îl iubise. Îl crezuse tatăl ei și-l iubise. Plângea acum atât pentru el, cât și pentru ea.

Văzu o ambulanță trasă lângă trotuar. Un vagabond înghețase pe stradă. Urmări cum brancardierii îl băgau într-un sac de plastic verde, ca un sac de gunoi, dar cu fermoar. Aici, unde un apartament costa peste douăzeci de milioane de dolari, unui om care nu avea unde să se ducă i se permisese să moară.

Adevărul fusese totdeauna în fața ei. Refuzase însă să-l vadă.

Gino trase obloanele, închizând barul. Riccardo îi strigă noapte bună și-și trase fermoarul până la gât traversând strada până la Vespa lui. Căută în buzunarul blugilor cheile.

Silueta unei femei apăru din întuneric și veni spre el.

— Ciao, Riccardo.

El ridică privirea surprins.

— Simone. Ce faci?

— Mă plimb.

— O să îngheți. Ai pățit ceva?

— Nu. Ce mai face iubita ta?

— Ne-am despărțit. Ce-i cu vocea ta?

— Am răcit.

Părea supărată, gata să izbucnească în plâns.

— Vrei să ne plimbăm? Îl întrebă ea.

— Sigur.

Se dădu jos de pe motocicletă și porni împreună cu ea.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

— Imaginează-ți cel mai oribil lucru din lume.

— Da.

— Ți-ai imaginat?

— Da.

— Care este?

— Păi, nu-mi vine nimic în minte. Ce-i cu tine?

Simone clătină din cap. Plângea. El se uita la ea, neștiind ce să facă.

— De ce nu-mi spui despre ce e vorba?

— Dacă ar trebui să alegi între conștiință și familie, ce ai alege?

Era teribil de frig.

— Mergem undeva, mi-e frig.

— E cineva la mine. Nu mi-ai răspuns la întrebare.

El se simți gelos. Era lumină în apartamentul ei. Poate că era un bărbat care o aștepta. Cel pe care îl văzuse ieri la bar, dar era prea bătrân pentru ea. Și oricum, dacă era un iubit, de ce mai stătea aici discutând cu el?

— Deja am ales între familie și conștiință. Tatăl meu ar fi vrut ca eu să preiau afacerea familiei, eu voiam să fiu actor. Așa că am renunțat la viața tihnită și la o grămadă de bani pentru a lucra pe te miri ce într-un bar. În doi ani am jucat într-o reclamă la blugi și ca figurant într-o comedie cu buget redus care nici măcar n-a fost lansată. Și trebuie să văd cum iubita mea se duce la restaurant cu alți bărbați care își pot permite luxul ăsta. A fost alegerea mea, dar ce fel de alegere e asta?

Ea se uita la fântâna înghețată. El îi luă mâna.

— Simone, ce s-a întâmplat?

— Nu pot să-ți spun.

El încercă să-și înăbușe frustrarea.

— Dacă nu poți să-mi spui, de ce dracu' m-ai târât până aici ca să vorbești cu mine?

Ea își trase mâna.

— Nu știu.

— Ce este? E vorba de tatăl tău? A dat de belea? Are necazuri cu poliția?

Ea își luă fața în mâini.

— Nu pot să vorbesc despre asta. E prea complicat. Nu contează. Nu contează!

Fugi, lăsându-l acolo consternat.

De undeva de lângă scenă se auzi un țipăt.

Don Giovanni se ridică de la masă și merse să vadă ce este. Câteva clipe dispăru din vederea spectatorilor, care fură lăsați să-și imagineze soarta lui. Deodată reapăru, dându-se înapoi din fața statuii mortuare a cuiva pe care îl ucisese și care se

întorsese pentru a-l bântui.

Angeli simți cum începe să transpire. Broboanele de sudoare alunecau de pe frunte pe obraji.

— Cinezi cu mine? întrebă apariția.

Lui Angeli i se îngreuna respirația. Simțea o imensă povară în piept.

— Gândește-te la păcatele tale, Don Giovanni, spuse statuia. Le regreți?

— Nu, șopti Angeli, niciodată.

Don Giovanni clătină din cap. Asta e. Se gândi Angeli. Scuipă-l în ochi.

Din întuneric apărură demonii care îl traseră în lumea damnaților. Ultimele note ale muzicii lui Mozart se stinseră și lumea se ridică în picioare aplaudând frenetic, încet de tot, și Angeli se alătură, dar el nu se bucura. Mintea lui era cu gândul la viziunea morții sale iminente.

— Cine e? întrebă Reuben uitându-se printre draperii.

Tânărul stătea în curte, privind spre fereastră, cu mâinile în buzunare.

— Îl cheamă Riccardo. Lucrează la barul din colț.

— E ger afară. Cred că te iubește.

— Așa crede el.

— Dar tu?

— Și eu cred că mă iubește.

Un zâmbet apăru și dispăru imediat.

Stătea pe sofa, ghemuită, cu mâinile în sân și părul lăsat peste față, ca și cum s-ar fi ascuns.

— Unde ai fost?

— Să-l văd pe papito, spuse ea, ultimul cuvânt abia auzindu-se.

— I-ai spus despre mine?

— Sigur că nu.

— Dar te-ai certat cu el.

— N-ar fi trebuit să mă duc. Presupun că voiam să văd o urmă de îndoială în ochii lui. I-ar fi răscumpărat greșelile.

— O să vină aici?

— Nu. E prea mândru.

Reuben se întoarse de la fereastră. Era imposibil să ți-o imaginezi ca bebelușul maroniu pe care îl ținuse în brațe acum două decenii. Acum era o legătură bazată pe credință. Faptul că știa asta nu-l ajuta. Erau ca doi străini prinși în aceeași dilemă, legați printr-un fir subțire.

— Ce-ar trebui să simt? întrebă ea, ca un ecou al propriilor gânduri. Spui că ești tatăl meu. Tatăl meu este cel care m-a crescut și. Mi-e rușine de el.

— Ți-e rușine și de mine?

— Ai vrea, nu-i așa?

El își plecă privirea.

— Îmi pare rău pentru tine. Probabil că asta e și mai rău. Îmi pare rău că ai suferit din cauza asta atâția ani. Ce altceva să simt? Nu știu.

Își dădu la o parte părul de pe față. Ochii îi erau plini de lacrimi.

— În noaptea asta, când mă întorceam acasă, m-am oprit pe pod și mă uitam în apă. Mă gândeam să mă arunc. Să se termine totul odată.

El o privea uimit.

— De ce nu? Câte am aflat. E un coșmar din care nu pot să mă trezesc!

— N-am vrut să-ți fac rău.

— Oh, pentru numele lui Dumnezeu! Nu ești numai tu responsabil pentru tot răul din lume! Nu e vina ta! E a lui! El și ce a făcut!

Gâfâia de parcă ar fi alergat.

— Știi ce m-a oprit?

Se ridică și se duse la masă, de unde luă fotografia Gabriellei.

— Întreaga mea lume s-a destrămat. Mi-am pierdut mama și tata, mi-am pierdut amintirile, dar îmi tot repet că mai este o persoană pe lume care înțelege ce simt, exact cum simt. Una singură.

Se opri din plâns și vocea îi deveni mai blândă.

— Lasă-mă să vorbesc cu ea, Reubem.

— Nu încă. Mai am nevoie de puțin timp.

— De ce? Ce vrei să faci?

— Nu m-am hotărât.

Altă minciună. Se întoarse la fereastră. Riccardo abandonase și se dusese acasă.

— A plecat.

— Rămâi aici?

— Ți-e frică de el?

— Nu. Nu mi-ar face rău pentru nimic în lume. Nu vreau să rămân singură.

El dădu din cap.

— Trebuie să mă duc să-mi iau niște lucruri de la hotel.

După ce a plecat, ea rămase uitându-se la telefon multă vreme, dar decizia era deja luată. Știa ce trebuie să facă.

Palazzo di San Calisto fusese construit de Pius al XI-lea ca să adăpostească birourile Curiei. Se afla în Trastevere, departe de San Pietro și palatul papal, fiind locuit de funcționari mărunți. Când ajunsese prima oară la Roma, Salvatore primi aici reședința și, deși și-ar fi putut permite ceva mai bun, se obișnuise.

În fiecare dimineață traversa Ponte Cestio și lua autobuzul 23 către Plazza dei Risorgimento din Vatican. Când ieși, un bărbat care se afla într-un Fiat ieși din mașină, având în buzunar un pistol de calibrul 9. Îl scoase și trase patru focuri, unul lovindu-l pe Salvatore în piept.

Aproape imediat, trei oameni din SID, serviciul secret italian, apărură dintr-o furgonetă parcată alături. Purtau veste antiglonț.

Strigară la asasin să se predea. El se întoarse și-și îndreptă pistolul în direcția lor și fu imediat lovit de o salvă. Complicele său demară imediat însă fu blocat de mașinile carabinierilor. Urmă o scurtă bătălie în care fu rănit și arestat.

Angeli își freca tâmplele. Orice ai face, oamenii nu erau mulțumiți. Îi era destinat să fie mereu dezamăgit de natura umană. Trădarea lui Turturro era de înțeles. Era un țăran și un ingrat.

Dar asta?

De partea cealaltă a mesei se afla un bărbat îmbrăcat într-un

costum argintiu cu o cravată de mătase. Avea o față plăcută, inofensivă. Ochelarii reflectau lumina palidă a apusului. Putea fi un dentist sau un contabil bogat.

— Poliția a fost avertizată. Îl așteptau pe Massini. Salvatore primise o vestă antiglonț. O purta sub sutană. A avut trei coaste rupte, dar atât. Este la spitalul Gemelli, sub pază permanentă.

— Massini a murit?

Celălalt dădu din cap.

— Și șoferul?

— E în stare critică la Plicilinico Umberto.

— Va vorbi?

Bărbatul în costum argintiu dădu din cap. Aprinse o nouă țigară.

— Sursele mi-au spus că informatorul a fost o femeie.

Angeli închise ochi. Nu Simone. Nu, dar cine mai știa despre asta? probabil că ascultase la ușă când vorbea cu Tomaszcewski. Iar modul cum se comportase în ultimul timp. Totul indica faptul că era ea.

— Sursa ta mai are și alte informații despre informatoare?

Celălalt clătină din cap.

— A fost anonimă. Sursa mea este bine plasată în SID. Tot ceea ce știe este că informația a fost transmisă prin telefon și că e vorba de o femeie. Ai vreo amantă?

— Ar fi trebuit să cobori.

— Erați ocupați.

— Mai este ceva, care poate sau nu să fie semnificativ. Avea o voce distinctă. Răgușită, ca și cum ar fi fost răcită. Desigur, asta poate fi o încercare de a-și ascunde identitatea.

Angeli privea pe fereastră.

— Asta a provocat indignarea multor oameni. Massini avea mulți prieteni. Aceștia sunt foarte nefericiți. Și spun lucruri urâte.

— Ca de pildă?

Celălalt râse.

— Supărarea de moment. Dau vina pe tine. Ce te-ai fi așteptat?

Când Angeli nu răspunse, celălalt continuă.

— Dacă a existat o scurgere aici la Roma, într-o acțiune atât de importantă, ce încredere se mai poate avea în tine?

— Pot să rezolv.

— Știi cine este?

— Rezolv eu.

— César?

Angeli rupse tăcerea abia într-un târziu.

— Cred că informația a venit de la fiica mea. S-a purtat nebunește în ultima vreme. Nu dovedește însă nimic. Voi.

Celălalt râse din nou.

— Știu cum se comportă.

Angeli se uită la el panicat. De unde știa? Și se gândi la Marco. Desigur.

— Așa cum am spus. Mă ocup eu de asta.

— Pot să știu cum?

— Doctorul ei trece să mă vadă deseară. Voi aranja să fie trimisă o vreme în altă parte. În Elveția, de pildă. Undeva unde să poată fi ajutată.

— Poți s-o convingi?

— Voi rezolva problema. Are nevoie de timp ca să se facă bine. Este. Confuză.

Celălalt schimbă tonul.

— Mă tem că nu e suficient.

Angeli se uită la el. Nu era obișnuit ca deciziile sale să fie discutate, dar nici cu eșecul nu era obișnuit. Se părea că sosise timpul să plătească.

— Ce vrei atunci să fac?

— Alegerea e clară. Nu e una ușoară, pentru oricine, dar, dacă ea nu plătește pentru ce i s-a întâmplat lui Massini, prietenii lui vor avea grijă ca cineva s-o facă. Nu pot să-i controlez, Cesar. Știi cum sunt oamenii ăștia. Nu sunt oameni civilizați, ca noi.

O tăcere lungă.

— Doar nu vorbești serios?

— Te rog să înțelegi că nu este ultimatumul meu. Eu nu pot decât să-ți dau un sfat. Tu decizi ce să faci.

Nu pot.

— César, îmi pare rău. Ai făcut multe lucruri importante pentru noi și mi-ar fi plăcut să te pot ajuta, dar este treabă serioasă.

Se uită la ceas.

— Trebuie să ajung la aeroport. Mă întorc la noapte la Buenos Aires. Poate ne vedem de Revelion, OK?

Angeli se ridică și el, dar foarte încet. Dintr-o dată își simțea cei cincizeci și nouă de ani. Toate fantomele trecutului se adunaseră în jurul său. Își servise cu credință țara și biserica, dar iată că nu valora nimic.

Celălalt puse mâna pe umărul său.

— E dificil. Nu mi-ar plăcea să fiu pus să iau o astfel de decizie. Am să vorbesc cu ei. Poate îi conving.

— Mulțumesc, șopti Angeli.

Urmări de la fereastră cum demarează limuzina. Înțelese abia acum ce i se cerea. Alegerea era clară. Se putea salva pe el sau își putea salva fiica.

Dar nu pe amândoi.

César Angeli privea prin biroul său. Luă o fotografie a Simonei, făcută cu cinci ani în urmă. În acea zi câștigase un concurs de călărie. Mama ei nu vrusese s-o lase, spunând că este prea periculos. Dar ea dorise să aibă un ponei și până la urmă îl căpătase. Acel ponei devenise simbolul independenței ei, prima dată când se împotrivise voinței ei și câștigase. De atunci a fost întotdeauna un copil cu o personalitate puternică, nu rebelă, ci încăpățânată.

Mia principessa.

Se așeză la birou și se uită multă vreme la fotografie. Se gândi la ziua când venise aici cu arhiepiscopul și știu că ea era, dar nu voia să creadă.

— O să vorbesc cu ea, murmură, dar știu că nu va schimba nimic. Rămase așa multă vreme, în întuneric, singur, fără să facă o mișcare.

Reuben era în camera lui, privind pe fereastră luminile orașului. Ridică pistolul și-l cântări în mână. Era un Colt 45 ca al poliției. Armă, verifică încărcătorul, puse gloanțele.

Repetase toate mișcările de zeci de ori, până se obișnuise să le facă automat.

Durase trei zile până când făcuse rost de pistol. Trei zile și aproape un milion de lire. Scump. Puse pistolul într-un buzunar și încărcătorul plin în altul.

N-ai curajul să faci asta.

Nu îmi pari a fi „Biciul lui Dumnezeu", dar ești tot ce am.

Mă voi ruga, Reuben, ca Dumnezeu să-ți ia puterea.

Se întrebă dacă Domingo și Mercedes aveau dreptate. Va afla curând.

Se gândi la Simone. Îmi tot repet că mai există o persoană care înțelege ce simt, exact cum simt. Una singură.

Se gândea că se află în mijlocul unui coșmar și că nu putea fi mai rău, dar va fi mai rău și avea nevoie de cineva care să fie lângă ea. Luă telefonul și ceru o linie internațională. Formă numărul pe care i-l dăduse Gabriella.

Stătea în pragul ușii, cu paltonul în mână. Se uitară unul la altul multă vreme.

— Pot să intru? spuse el într-un târziu.

Rămase în mijlocul sufrageriei, cu mâinile în buzunare în timp ce ea își făcea de lucru la bucătărie cu cafeaua. Își dăduse cu colonia preferată și mirosul se împrăștia subtil în toată casa. Când era mică îl urmărea bărbierindu-se, dându-și apoi cu o colonie dintr-o sticluță verde.

Era posibil să pierzi o iluzie, ceva care nu existase decât în mintea ta?

Stătea în profil și lumina de afară îi închipuia o aură aristocratică.

— Ce se întâmplă?

— Omul acela.

— Omul acela. Un străin trimis aici să spună tot felul de minciuni despre mine.

Ea își făcea de lucru cu cafeaua.

— De ce mă superi?

— Știu ce s-a întâmplat atunci.

— Dar eu nu am nimic de-a face cu asta.

Mințea atât de ușor. Ochii îi erau atât de blânzi, fața lui un

studiu al disperării și uimirii. Era un portret izbutit al unui om acuzat pe nedrept.

— Hârtiile acelea spuneau altceva.

— Erau minciuni, falsuri. Doar nu ești atât de naivă încât să crezi că sunt greu de falsificat?

Ea îi dădu cafeaua. El ignoră ceașca.

— Simone. Trebuie să-mi spui ceva. Atunci, când ai venit la mine, ai ascultat ce-am discutat cu arhiepiscopul?

— Eram pe balcon.

— Cam mult timp ai stat acolo.

— Ți-am spus. Am avut multe lucruri la care să mă gândesc.

El o urmărea cu atenție, rămânând cu mâinile în buzunare. Ochii nu-i mai erau blânzi; erau ochii unui inchizitor; reci, pătrunzători, cercetând fiecare secret, dar nu mai era tatăl ei; descoperise că nu era decât un asasin care pur și simplu jucase un rol.

— Tu ai anunțat poliția.

— Despre ce vorbești, papa?

— Spune-mi. Te iert. Dar trebuie să știu adevărul.

Ea înscenă uimirea, simțindu-se ca o actriță proastă dintr-o telenovelă.

— Mia principessa.

Ignoră cafeaua. O sărută pe frunte și dădu să plece. Se opri în pragul ușii și se întoarse.

— Te iubesc, îi șopti și ieși.

Market Dene.

Gabriella parcă Volkswagenul și opri motorul. Nu mai era nici o mașină în curte. Stephen nu se întorsese acasă.

Ieși din mașină și intră în casă. Câmpul era acoperit cu gheață, iar vântul de noaptea trecută împrăștiase frunzele prin toată curtea. Auzi un țipăt ascuțit, poate o pasăre, însă ea își imagină, fără vreun motiv aparent, o iapă prinsă într-o capcană undeva în imensitatea câmpului.

Ușa bucătăriei era deschisă.

— Mami?

Intră în salon. Mercedes adormise lângă șemineu, cu o pătură pe picioare. Părea îmbătrânită, pielea ca un pergament,

uscată. Îi părea rău pentru ea.

Se trezi brusc.

— Gabriella?

— Sărut mâna, mamă.

— Ce cauți acasă?

— M-a sunat Reuben, de la Roma.

Mercedes nu spuse nimic. Gabriella se așeză. Un buștean sfârâia în șemineu.

— Știai că va suna.

— Ce ți-a spus?

— A spus că a găsit-o pe sora mea.

Nici o reacție.

— Mami? Mami, te rog!

— A mai spus și altceva?

— Cum a găsit-o? Știai. Tu i-ai spus!

— Te-a sunat. Înseamnă că s-a terminat, spuse ea, aproape ca pentru sine însăși.

Gabriella ar fi vrut s-o zgâlțâie. Voia cu disperare să înțeleagă această ultimă lovitură.

— Ce s-a terminat? Ce?

Mercedes își trase pătura mai sus.

— Te duci la Roma?

— Am venit să-mi iau pașaportul. Plec mâine dimineață.

Un zâmbet ciudat apăru pe fața lui Mercedes.

— Poate o să vorbim despre asta când te vei întoarce.

— De ce nu-mi spui ce se-ntâmplă?

— Unele lucruri sunt prea dureroase. Mai bine să pretinzi că nu s-au întâmplat. Să fii atentă acolo, da?

Când Stephen se întoarse acasă o găsi pe soția sa privind la tăciunii din șemineu. Îi spuse că venise mai devreme Gabriella și că acum plecase la Roma.

Mercedes nu-i spuse însă că ea îi povestise lui Reuben de Simone și César Angeli. Așa cum nu-i spusese despre suspiciunile lui Jeremy Dexter despre moartea lui Luke. La ce bun? Nu schimba nimic. Nu exista nici o dovadă. Așa cum nu exista nici o dovadă că César Angeli o violase de cinci ori la centrul de detenție de la Ezeiza.

Dar ea știa, îl recunoscuse din fotografie. Fusese răzbunată. Și Luke.

Nu-l va împovăra pe Stephen cu adevărul. Ar fi ajutat-o cu ceva pe Gabriella? l-ar fi ajutat pe Stephen să știe că Angeli era motivul pentru care nu mai suporta să fie atinsă de un bărbat, că din cauza lui nu mai făcuse dragoste cu soțul ei de atâta timp?

Așa cum îi spusese Gabriellei, unele lucruri erau prea dureroase pentru a fi povestite cuiva.

Roma.

Dormise pe sofa. Părea bolnavă. Avea cearcăne negre la ochi.

— A venit astăzi aici.

Reuben pipăi pistolul.

— Ce voia?

— Crede că l-am denunțat poliției. M-a speriat.

— Te simți bine?

— Am luat niște pilule. N-am putut să dorm.

Își luă fața în mâini.

— Aș vrea să se termine totul odată.

El o luă de mână.

— Crezi că-ți va face rău?

Ea clătină din cap.

— Sunt încă fiica lui.

Îi zâmbi amar.

— Și are dreptate. Într-un fel, încă mai sunt. Și voi fi mereu.

— Știu.

— Ce să mă fac?

— O să fie bine. Îți promit.

— Nici nu mai pot să mă gândesc. Aș vrea să mă ascund undeva.

Ea îl lăsă s-o îmbrățișeze. O făcu timid, așa cum faci cu un străin aflat în dificultate.

— Am sunat-o pe Gabriella, îi șopti. Vine aici mâine.

— Vine aici?

— I-am dat adresa ta. O să aibă grijă de tine după.

Se îndepărtă.

— Por Dios, uită-te la tine. N-ai mâncat nimic astăzi?

Ea clătină din cap.

— Am vomitat tot timpul de când a plecat el. Vreau doar să dorm.

El o ajută să meargă în dormitor, trase așternuturile și o puse pe pat. Avea încă o geacă de fâș, cu fermoarul tras până la gât. O ajută s-o dea jos, apoi o înveli cu grijă și stinse lumina.

— Dacă nu mai sunt aici când te trezești, nu pleca nicăieri. Așteapt-o pe Gabriella.

— Unde te duci?

Nu-i răspunse direct.

— Încerc să mă întorc la timp.

Era prea obosită ca să-i mai pună alte întrebări. În ultimele zile viața ei fusese răscolită complet. Corpul și mintea îi erau supraîncărcate. Voia doar să doarmă.

— Noapte bună.

— Noapte bună, Simone.

Închise ușa dormitorului în urma sa.

— Adio, cara. Iartă-mă. Pentru tot.

*

Durerea fusese îngrozitoare astăzi. Luă două tablete de morfină cu un pahar cu apă. Doctorul îi dăduse trei luni, dar probabil se înșelase. Simțea că boala îi progresează mult mai rapid. De mâine însă nu va mai conta.

O va face, trebuia s-o facă acum.

Era aproape unsprezece când se trezi. Somniferele îi dăduseră un somn negru, fără vise, și acum capul o durea ca după o noapte de chef. Se duse în sufragerie. Reuben plecase. Nu lăsase nici măcar un bilet.

Ascultă mesajele de pe robot. Trei erau de la mama ei. Părea isterică. Simone derulă caseta de câteva ori, apoi o opri. Își făcu o cafea și se schimbă. Se duse la fereastră și privea fără țintă.

Ce să facă?

Fără tatăl ei nu avea nimic, era apartamentul lui, mașina lui, viața lui. Acum se despărțise de el definitiv. Unde să se ducă?

Decise să nu-i ceară ajutor lui Reuben. Îi dăduse de înțeles că nu este un om sărac, dar poate că venise vremea să învețe să

trăiască pe picioarele ei. Ca Riccardo.

Era timpul să se maturizeze.

Zborul British Airways BA552 de la Heathrow sosi pe Fiumicino cu doar câteva minute întârziere, puțin după unsprezece jumătate dimineața. Gabriella nu avea bagaje, doar o geantă cu câteva schimburi, așa că trecu repede peste formalitățile vamale. Luă un taxi și-i întinse o bucățică de hârtie. Pe ea era adresa din Trastevere pe care i-o dăduse Reuben.

Se așeză mai bine pe banchetă, nerăbdătoare, emoționată și temătoare. După douăzeci de ani se întorcea acasă.

Bărbatul acela stătuse la Gino's încă de când se deschisese. Avea o geacă neagră de piele până la genunchi. Sub ea avea un pistol automat Heckler & Koch.

Scoase o fotografie din buzunar și o studie încă o dată, pentru a se asigura că va recunoaște ținta. Mai ceru un espresso.

Motocicleta era parcată vizavi. Era mult mai ușor să scape pe două roți. Mai ales la Roma. Nu-l interesa faptul că cei din bar l-ar fi putut recunoaște. Diseară va fi în Elveția și cu banii luați pe acest contract nu avea deloc de gând să se întoarcă.

Angeli îi ceru lui Marco să aducă mașina. Nu era timpul acum să-l schimbe, dar o va face cât de curând. Alte lucruri îl preocupau acum. Avea o întâlnire cu arhiepiscopul la Villa Strich la ora doisprezece. Trebuia să discute consecințele atentatului de la Pallazzo di San Calisto.

Își privi ceasul, așa cum făcuse de nenumărate ori în acea dimineață, întrebându-se dacă se terminase. Cel pe care îl angajase avea recomandări foarte bune.

Ieși din casă și urcă în Mercedes. Marco porni, o luă pe Corso Vittorio Emanuele și ajunse în fața bisericii Sant' Andrea della Valle.

— Oprește aici, spuse Angeli.

Marco păru surprins, dar făcu ce i se ordonă. Pătrunse pe Via degli Chiavari și opri motorul.

— Așteaptă-mă aici, spuse Angeli.

Se dădu jos și o luă înapoi pe stradă către biserică, împinse

ușa grea și intră. Se închină și se așeză pe una din bănci. Închise ochii și-și trase răsuflarea. Nu știa ce impuls îl adusese aici. În numele Domnului. Transpira ca o fecioară.

În biserică era o atmosferă stranie. Arhitecții Renașterii își cunoșteau meseria. Te îndepărtează de lumină și zgomote și te fac să înfrunți numai măreția Bisericii, ca să-ți aducă aminte de moarte. Când te aduc în starea de trepidație îți oferă salvarea, acolo sus, dincolo de puterea noastră de înțelegere.

Dumnezeule, ce am făcut?

Nu avusese de ales, își spuse. Mai era însă timp să se oprească. Își scoase mobilul din buzunar. Știa numărul asasinului pe dinafară, l-ar fi putut opri. Degetele îi tremurau pe telefon. Mai era și altă soluție?

Nu dădu atenție preotului care trecu pe lângă el și se așeză în spatele său.

Deodată auzi o voce în ureche.

— Dacă faci vreo mișcare ești un om mort.

Angeli reacționă cu calm. Inima îi bătea ceva mai repede, însă antrenamentul își spunea cuvântul. Deci prietenii lui Massini nu pierdeau timpul. Se gândi la Marco care îl aștepta în mașină. Nu avea nici o șansă de scăpare, își păstră calmul, încercând să se relaxeze, să se gândească. Singura lui șansă era negocierea.

— Ne aflăm în casa Domnului.

— Contează asta pentru tine?

— Sigur. Sunt un om civilizat. Sper că și tu.

— Îmi imaginez că speri.

Omul vorbea italiană cu un accent distinct. Îl recunoscu. Era un porteño, ca și el. Aproape sigur unul din prietenii lui Massini.

— Vreau să te întorci foarte încet. Ține-ți mâinile în buzunare. Acum privește în podea. Bine. Așa. Vezi ce am aici? e un Colt 45. După cum vezi nu e o glumă. Acum poți să te întorci cu fața la altar. Contemplă sacrificiul Domnului. Nu vorbea ca unul din prietenii lui Massini.

— M-ai convins. Acum, ce facem?

— Acum ne vom ridica foarte încet și vom porni spre ieșire.

Voi fi chiar în spatele tău. O singură mișcare bruscă și golesc în tine încărcătorul. Fără ezitare. Înțelegi?

— Vorbești foarte clar.

— Bun. Când ieșim afară, o iei spre Plazza Vidoni. Acolo vei vedea un Volkswagen Golf negru. Vei urca la volan. Eu voi fi în spatele tău. Vom merge într-un loc mai intim, ca să putem discuta.

Angeli se ridică și porni spre ușă. El se încordă, așteptând un moment oportun, dar celălalt anticipase mișcarea. Când ajunseră la ușă, celălalt se apropie și simți împunsătura pistolului în spate.

— Te pot împușca și aici pe trepte, dacă e cazul.

— Nu va fi nevoie.

Angeli coborî scările și coti spre dreapta, așa cum i se ordonase. Văzu Golful la câțiva metri. Se urcă la volan iar celălalt pe banchetă, chiar în spatele lui. În biserică nu reușise să-l vadă decât pentru o clipă, dar acum îl putea vedea bine în oglinda retrovizoare; un păr de culoare deschisă, înspicat cu fire albe, o față lungă, slabă, osoasă.

Era calm acum; dacă ar fi fost un profesionist, totul s-ar fi terminat până acum. Poate că nu are de-a face cu Massini. Simțea că încă se mai poate negocia.

Găsi cheile în contact, așa cum i se spusese.

— N-ar fi trebuit să lași cheile în contact. Roma e plină de hoți. Ar fi putut fi furată.

Celălalt îl ignoră.

— Ia-o la stânga. Mergi spre Vatican, apoi o iei la stânga pe Vicolo Sugarelli.

— Unde mergem?

— Dă-i drumul.

După evenimentele din fața Palazzo San Calisto, cei de la SID descoperiseră apartamentul închiriat de asasini într-o suburbie de lângă aeroport. Printre lucrurile găsite acolo se afla o carte de vizită a unei bănci argentiniene cu un număr de telefon mobil pe ea. Au descoperit că aparținea unui telefon mobil înregistrat pe numele lui César Gregorini.

Doi agenți, un bărbat și o femeie, au fost puși să urmărească

fiecare mișcare a acestuia. Nimeni nu se așteptase ca rezultatele să apară atât de repede.

Urmăriseră Mercedesul din Plazza Navona cu un Fiat alb, către Via degli Chiavari. Când îl văzură ieșind din mașină și venind spre ei se prefăcură că erau un cuplu în plină ceartă.

Dar Angeli nici nu se uită la ei.

Câteva minute mai târziu îl văzură ieșind din biserică și urcând într-un Volkswagen împreună cu un bărbat neidentificat. Își dădură seama imediat despre ce era vorba. Se uitară înapoi la șoferul lui Angeli. Acesta nu putea vedea intrarea principală și fuma liniștit la volan, neștiind ce se întâmpla cu șeful său.

— Șeful tău tocmai e răpit, stronzo, murmură unul dintre agenți. Mafiot imbecil.

Când Golful intră în trafic, Fiatul porni pe urmele sale. Femeia de lângă el verifică prin stație numărul de înregistrare al mașini. Fusese închiriată de la Hertz.

Bărbatul în geacă de piele se uită la ceas și-și mai aprinse o țigară. Scrumiera din fața sa era plină de chiștoace. Aproape doisprezece și fata încă nu-și făcuse apariția. Să fi trecut pe lângă el fără s-o observe? Făcu semn tânărului de la bar și mai ceru o cafea.

Se gândi să se ducă peste ea în apartament, dar renunță la idee. Nerăbdarea te împinge să faci greșeli. Va aștepta. Doar n-o să stea toată ziua în casă.

Angeli se tot uita în oglinda retrovizoare. Crede că mă cunoaște, se gândi Reuben.

— Îți mai aduci aminte de mine? Îl întrebă el.

— Ar trebui?

— Nu m-ai mai văzut până acum. Cred că nici nu îmi mai ții minte numele.

— Încearcă.

Reuben nu se putea abține să nu admire stăpânirea de sine a lui Angeli. Sperase ca el să se sperie, să intre în panică, să cerșească îndurare. Calmul său nu făcea decât să-i crească îndoielile. Își aminti ce-i spuse Domingo: N-ai curajul s-o faci.

— Întoarce-te înapoi cu douăzeci de ani.

Pentru prima dată simți o umbră de teamă.

— Nu e vorba despre Massini?

— Mai încearcă.

Angeli conducea prost. Probabil că o făcea deliberat, încercând să atragă atenția poliției; sau poate că nu era obișnuit să conducă la Roma.

— Dacă faci vreun accident, te împușc.

— Fac ce pot. Nu e ușor să conduci în orașul ăsta nenorocit nici dacă n-ai avea un pistol în coaste. Vrei să-mi spui numele?

— Reuben Altman.

Urmări reacția lui Angeli. Fu o tresărire?

— N-am auzit de tine.

— O cunoști pe soția mea. Și pe fiica mea. Apropo, ce i-ai făcut soției mele, colonele?

— Nu știu despre ce vorbești.

Reuben se lăsă pe spate. Mâinile îi transpiraseră. Dacă ar fi putut să fie sigur. Auzea vocea lui Mercedes: Nu-mi pari a fi „Biciul lui Dumnezeu".

— Condu mașina.

*

Dacă asasinul Simonei își închipuia că e invizibil, se înșela. Riccardo îl urmărea cu atenție, la fel și Gino. Un alt străin, la fel ca cel de acum două zile. Acela se dovedise a fi prieten, cel puțin așa îi spusese ea, dar acesta nu părea la fel de inofensiv. Stătea la fereastră, prefăcându-se că așteaptă pe cineva, dar era evident pentru amândoi că supraveghea apartamentul.

Nu-l scăpau din priviri.

Reuben îi spuse lui Angeli să parcheze pe Lungotevere dei Sangallo. Ieșiră din mașină și-i indică să meargă pe malul râului. Nu se afla nici un pescar pe mal, iar zgomotul traficului era atenuat de perdeaua de copaci.

Reuben își trase pardesiul, ținând pistolul la îndemână. Angeli mergea la câțiva pași înaintea lui, cu mâinile în buzunare, ca și cum n-ar fi avut nici o grijă, ca un om de afaceri ieșit la o plimbare. Impresia era însă în totală contradicție cu vremea de afară. Din cer cădea o lapoviță

deasă.

— Oprește.

Angeli se întoarse.

— Ce vrei? Vrei să mă omori? Bine. Omoară-mă. Dacă nu, lasă-mă dracului să plec, nu vezi ce vreme nenorocită e?

— Mai întâi, vreau să-mi spui ce s-a întâmplat cu soția mea.

— Nu știu cine crezi că sunt, dar n-am nici o idee despre ce vorbești.

Zâmbi.

— Apropo, deci nu ești preot?

— Nu, nu sunt preot, și sunt sigur că știi despre ce vorbesc. E vorba despre Simone, fiica mea.

Angeli clipi.

I se părea că trecuse atâta timp.

O dezbrăcară, o udară cu apă rece și o legară de o masă de metal. Lângă masă se afla un monitor cu un defibrilator și o picana, un aparat electric de marcat vite. Turturro aștepta alături împreună cu un doctor.

Angeli strâmbă din nas. Pe podea erau pete de sânge, iar aerul era plin de mirosuri de arsură, transpirație și excremente.

Făcu semn și Turturro apucă picana. O atinse sub braț.

Când torturezi pe cineva cu electricitate, nu geme sau țipă, ci urlă. Angeli îi făcu semn lui Turturro și acesta se trase înapoi, nemulțumit că fusese întrerupt atât de repede. Trupul Rosei încă mai tresărea, cu mușchii în spasme. Doctorul sări repede să-i scoată limba afară ca să nu se înece și-i puse o bucată de cauciuc între dinți.

Apoi începură din nou:

— Unde e Reuben?

— Bine. Am fost în armată, dar eram soldat, nu ucigaș. Soția mea și cu mine. Voiam copii, nu puteam avea. Așa că un prieten mi-a spus. Știi cum se petreceau lucrurile atunci. I-am oferit tot ce-și dorea, am iubit-o ca și cum ar fi a noastră. Despre asta e vorba.

Reuben simți cum îi dispare siguranța. Dacă se înșela? Dacă luase pe altcineva? Avea dreptul să repare un rău prin altul?

Auzi vocea părintelui Salvatore. Mă voi ruga ca Domnul să-ți ia puterea.

Angeli își ridică gulerul.

— Te rog, nu putem să mergem undeva, la o cafea, să discutăm? Sănătatea mea nu mai este chiar atât de bună. Dacă răcesc va trebui să stau în pat săptămâni întregi. Nu sunt un asasin, pentru numele lui Dumnezeu. Te rog.

Turturro era sadicul. Eu îmi făceam doar datoria. Am încercat s-o ajut.

— Uite, Rosa, singura obligație pe care o ai este să supraviețuiești. Nu se va mai întoarce niciodată la tine. Știi asta, nu? Nu-i datorezi nimic. Spune-mi unde se ascunde și voi opri imediat toate astea.

— Minți, spuse Reuben.

— Nu. Te legi de persoana greșită.

Ezită. Domingo avusese dreptate. Nu avea curaj. Nu putea s-o facă.

Gabriella ieși din taxi și verifică adresa pe care o avea scrisă. Privi în sus. O fațadă renascentistă, cu obloane verzi. Era o micuță curte interioară. Plăti șoferului și rămase câteva clipe. Inima îi bătea atât de tare încât ameți se.

Simone privea în piață de la fereastră. Sări imediat în picioare când văzu taxiul. O tânără coborî din el și când o văzu înghe ă.

— Gabriella, murmură.

Era ca și cum ar fi ieșit din corp și se uita la ea însăși. Avea chiar și aceeași coafură. Fugi la ușă, o deschise și coborî scările în grabă, râzând și plângând în același timp.

Bărbatul cu geacă de piele se ridică în picioare, vărsând ceașca de cafea. Ieși din bar în piață, căutându-se în buzunar după pistol.

Taxiul se îndepărtase, dar femeia rămăsese acolo, privind la clădire, legănând geanta pe care o avea la umăr.

Părul lung era legat în coadă de cal. Purta o pereche de blugi și un pulover gros lăbărțat.

Își scoase pistolul și-l ținti spre ea.

Fata se uita la el. Gura ei forma un „O” perfect din cauza

surprizei. Auzi un țipăt. O fată ieși din casă cu brațele întinse. Avea părul lung legat în coadă de cal. Purta o pereche de blugi și un pulover lăbărțat.

Amândouă erau identice cu fotografia.

O astfel de situație nu fusese luată în considerare. Din această cauză făcu ceea ce nu făcuse niciodată în cariera lui de asasin profesionist, ezită.

Una dintre femei se îndreptă spre el, încercând să-i apuce pistolul. O plesni cu putere cu cealaltă mână și ea căzu, dar atunci cealaltă fată sărise pe el, zgâriindu-l pe față cu unghiile, țipând. Lumea se bulucea spre ei. Pistolul i se declanșă de două ori.

O împinse și se trase înapoi zguduit. Nu mai fusese întrerupt niciodată până acum. Totul se schimbase în rău dintr-o dată.

Luă din nou pistolul, decizându-se să le omoare pe amândouă.

Una dintre ele zăcea la pământ. Pe piept îi înflorea o pată roșiatică. În timp ce o țintea, cealaltă se aruncă în el, dezechilibrându-l. Încercă s-o lovească cu pistolul, dar nu-l observă pe ospătarul de la barul în care stătuse toată dimineața venind cu un vas de lapte în mână, aruncându-i-l în față.

Femeia îl mușcă de mâna în care ținea pistolul. Simți cum îi cade din mână și alunecă pe spate, orbit de laptele fierbinte. Fu încolțit de alți oameni care erau în piață, care îl loveau cu pumnii și picioarele. Chiar și o matroană venerabilă, cu mâinile încărcate de sacoșe îi trase un șut.

Tânărul de la bar parcă înnebunise. Dacă nu l-ar fi tras înapoi un carabinier l-ar fi omorât în bătaie.

Lapovița se înteți se, transformându-se în ploaie.

Angeli clipi iar. Vedea nesiguranța de pe fața celuilalt.

— Mi s-a făcut frig. Putem să mergem în altă parte?

— Spune-mi despre Rosa.

— Trebuie să mă crezi. Nu știu nimic despre asta.

Angeli văzu un bărbat și o femeie coborând cu pistoale în mână. Profesioniști. Nu erau oamenii lui. Nici ai lui Reuben.

Zâmbi.

— Poliția! Aruncă pistolul și ridică mâinile sus!

Reuben se întoarse. Veneau spre el, un bărbat într-o geacă de piele neagră încheiată până la gât și o femeie cu un pardesiu de culoare închisă. Ocupară ambele capete ale aleii ca să împiedice retragerea.

— Aruncă pistolul! E ultimul avertisment!

Reuben se întoarse spre Angeli care zâmbea satisfăcut.

— Ai pierdut, îi spuse.

Reuben privea în depărtare. Moartea îl măcina pe dinăuntru. Avea atâtea păcate, încât ce mai conta unul? văzu privirea lui Angeli, rece și albastră, singurul lucru albastru din acea zi, ca o amintire a cerului senin.

— Tu ești.

Ridică pistolul.

În timp ce golea încărcătorul în capul lui Angeli, la fel făcură și agenții SID. În câteva secunde s-a încheiat totul, două cadavre în noroi, preotul și diavolul, unul lângă altul, uniți printr-o baltă de sânge.

Întins pe spate, Reuben se întoarse cu gândul la Buenos Aires. Văzu Casa Rosada, roză în lumina soarelui de după-amiază, și femeile cu eșarfe albe, continuându-și protestul în jurul obeliscului din Plaza del Mayo.

Clipi pentru ultima oară, privind uluit cerul care venea spre el.

— Rosa, murmură.

Apoi și el fu înghițit de bolta vastă și necunoscută a Domnului, în tăcerea indiferentă a cerurilor.

Epilog.

Ușile liftului se deschiseră. La capătul coridorului se afla o micuță sală de așteptare cu scaune de vinilin și vase de flori uscate. Recunoscu pe tânărul chelner de la bar care sărise în ajutorul lor. Stătea pe unul din scaune, trecându-și fără încetare mâna prin păr, murmurând ceva, poate o rugăciune. Se uita pe fereastră.

Norii se împrăștiaseră și în spatele domului San Pietro ieșea soarele.

O soră o conduse în rezervă. Era întuneric, obloanele fiind

trase. Singurele sunete erau ticăitul monitorului cardiac și fâsâitul ritmic al respiratorului. Tuburi de plastic erau înfipte în corpul Simonei, legând-o de perfuziile atârnate la capul patului.

O bucată de leucoplast care lega unul din fire de antebraț se slăbise. Gabriella o aranjă. Se așeză lângă ea, privind la medalionul pe care îl ținea în mână. Îl găsise în piață atunci când o urcaseră pe Simone în ambulanță. Era aproape identic cu al ei. Îl scoase pe al ei și desfăcu cu grijă degetele Simonei, după care i le puse în palmă pe amândouă.

Glonțul intrase chiar sub sânul stâng. Doctorii spuneau că-i perforase plămânul și ieșise din corp chiar pe lângă șira spinării. Pierduse mult sânge.

Gabriella o mângâie pe față.

Se întreba dacă viața lor va redeveni normală vreodată, dacă va reuși să înțeleagă ce i se întâmplase zilele acestea, să-și explice ei și altora ce s-a întâmplat dimineață în Trastevere și pe malul Tibrului la câțiva kilometri, în momentul acela nu era decât un tunel lung și întunecat, iar luminița era departe, departe.

Privi la sora ei.

— Nici măcar nu te cunosc.

Simone părea atât de fragilă. Fața îi era cenușie și avea vânătăi în jurul ochilor. Și totuși, când o atinse, nu i se păruse ca atingerea unei străine.

Gabriella ar fi vrut ca ea să deschidă ochii. Aveau atâtea să-și spună. Poate că se puteau ajuta una pe alta să se vindece.

Își aminti ce-i spuse Reuben despre prima lor zi de viață. Privi în jur. Asistenta plecase.

Își scoase pantofii și se puse în pat alături de Simone. Era o senzație curioasă, ca și cum s-ar fi aflat lângă ea însăși. O mângâie pe păr, pe piele, atât de familiară, atât de asemănătoare cu a ei. O va aduce înapoi, așa cum făcuse Simone, cu douăzeci de ani în urmă.

— Simone, șopti ea. M-am întors și n-o să mai plec vreodată.

SFÂRȘIT